

จิตรกรรมไร้สำนึกภาพสะท้อนสัญชาตญาณเพศซ่อนเร้น

UNCONSCIOUS PAINTING REFLECTS THE HIDDEN SEXUAL
INSTINCT

ชนิสรา วรโยธา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์และการออกแบบ

คณะศิลปกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2566

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

จิตรกรรมไร้สำนึกภาพสะท้อนสัญชาตญาณเพศซ่อนเร้น

ชนิสรา วรโยธา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์และการออกแบบ
คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ปีการศึกษา 2566
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

หัวข้อวิทยานิพนธ์	จิตรกรรมไร้สำนึกภาพสะท้อนสัญชาตญาณเพศซ่อนเร้น Unconscious Painting Reflects the Hidden Sexual Instinct
ชื่อ - นามสกุล	นางสาวชนิสรา วรโยธา
สาขาวิชา	ทัศนศิลป์และการออกแบบ
อาจารย์ที่ปรึกษา	ศาสตราจารย์สมพร ฐรี, ประ.ด.
ปีการศึกษา	2566

คณะกรรมการวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์เกียรติคุณสุชาติ เกาทอง, MFA.)

..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์สมพร ฐรี, ประ.ด.)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ไชยพจน์ หวลมานพ, ประ.ด.)

..... กรรมการและเลขานุการ
(รองศาสตราจารย์รุ่งนภา สุวรรณศรี, ประ.ด.)

คณะศิลปกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อนุมัติวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์มานิช บุญทองเล็ก, ประ.ด.)

วันที่ 14 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2566

หัวข้อวิทยานิพนธ์	จิตรกรรมไร้สำนึกภาพสะท้อนสัญชาตญาณเพศซ่อนเร้น
ชื่อ - นามสกุล	นางสาวชนิสรา วรโยธา
สาขาวิชา	ทัศนศิลป์และการออกแบบ
อาจารย์ที่ปรึกษา	ศาสตราจารย์สมพร ฐรี, ประ.ด.
ปีการศึกษา	2566

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาความคิดเด็กวัยรุ่นหญิงทางด้านความต้องการทางเพศ ภายใต้หลักทฤษฎีจิตวิเคราะห์ 2) เพื่อตีความสัญลักษณ์สะท้อนพฤติกรรมตามสัญชาตญาณเพศที่ซ่อนเร้นในจิตไร้สำนึก รูปแบบผลงานจิตรกรรม 3) เพื่อเป็นสื่อสร้างความเข้าใจเรื่องเพศในเด็กวัยรุ่นหญิง อายุระหว่าง 10-15 ปี

ศึกษาทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของซิกมันด์ ฟรอยด์ และวารสารวัดผลการศึกษาเรื่องปัจจัยทางจิตวิทยาที่ส่งผลต่อการยอมรับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของเด็กหญิงวัยรุ่นในพื้นที่เขตคลองเตย เพื่อจำแนกระดับของจิตใจที่เป็นมูลเหตุอันสำคัญก่อให้เกิดความคึกคะนองไปสู่พฤติกรรมทางเพศในเด็กวัยรุ่นหญิงตอนต้น อายุระหว่าง 10-15 ปี ใช้การแทนค่าเชิงสัญลักษณ์ เพื่อนำเสนอสิ่งที่ป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรม โดยการศึกษาและวิเคราะห์นำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม จำนวน 3 ชุด คือ งานทดลองชุดที่ 1 งานทดลองชุดที่ 2 และชุดที่ 3

ผลการวิจัยพบว่า สภาพสังคมที่เปลี่ยนไปโดยเฉพาะสังคมที่เต็มไปด้วยค่านิยมทางสื่อ วัตถุ และการแข่งขัน เด็กวัยรุ่นหญิงมีความชอบเสี่ยงทางเพศและความภาคภูมิใจในตนเองเพิ่มมากขึ้น โดยสามารถพบได้ในวัยรุ่นตอนต้นอายุระหว่าง 12-14 ปี สอดคล้องกับงานวิจัยของ ซิกมันด์ ฟรอยด์ ที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีจิตวิเคราะห์ว่าด้วยเรื่องสัญชาตญาณ (Instinct) ลักษณะเอาแต่ใจตามความพึงพอใจของตนเอง ผู้วิจัยจึงนำเสนอรูปแบบผลงานจิตรกรรมด้วยการใช้สัญลักษณ์ที่แทนค่าสื่อความหมายของเพศที่ซ่อนเร้นไว้ในจิตใจมีลักษณะเป็นภาพสัญลักษณ์ของความใคร่รักและจินตนาการต่อตนเองให้ออกมาเป็นรูปธรรมด้วย รูปร่าง รูปทรง และสี ตัดทอนจากใบหน้าและร่างกายเด็กวัยรุ่นหญิงประกอบกันขึ้นมาเพื่อสร้างรูปทรงใหม่จากการทับซ้อนกันของรูปทรงแบบโปร่งใสเป็นมิติของภาพที่มากกว่าหนึ่งลักษณะเคลื่อนไหวไม่หยุดนิ่ง เกิดการรับรู้และเข้าใจแก่ผู้ชมถึงเนื้อหาอารมณ์ความสับสน จินตนาการ และสะท้อนการเปลี่ยนแปลงของช่วงวัย สร้างประสบการณ์การรับรู้ของธรรมชาติทางเพศในเด็กวัยรุ่นหญิงตอนต้นให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้นในสังคม โดยแสดงออกในรูปแบบผลงานจิตรกรรมสร้างสรรค์

คำสำคัญ: จิตรกรรมไร้สำนึก, ภาพสะท้อนวัยรุ่น, สัญชาตญาณเพศ

Thesis Title	Unconscious Painting Reflects the Hidden Sexual Instinct
Name - Surname	Ms. Chanisara Vorayotha
Program	Visual arts and design
Thesis Advisor	Professor Somporn Thuree, Ph.D.
Academic Year	2023

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study the thoughts of teenage girls related to sexual desire through psychoanalytic theory, 2) to interpret artistic symbols reflecting behavior based on hidden sexual instincts in the unconscious mind in a type of painting, and 3) create further understanding of instinctual sexuality of female adolescents aged between 10–15 years.

The study used the psychoanalytic theory of Sigmund Freud and the Journal of Psychological Factors to analyze on the acceptance of sexual behavior among teenage girls in the klong Toey area of Bangkok, Thailand. States of mind that lead to sexual thoughts and behaviors in teenage girls between the ages of 10–15 years old were classified and prepared for symbolic representation in order to turn the use of symbolic representations abstraction into concrete concepts artistically. After study and analysis of the data obtained, it was used as a guideline for creating 3 creative works conveying the emotions and lust of teenage girls: Experiment 1, Experiment 2 and Experiment 3.

The findings indicated that in changing social conditions, especially in societies that are full of media-promoted values, objects, and competition. Female adolescents are at risk of sexual intercourse. Also at risk is the quality of self-esteem found in teens between the ages of 12–14 years old. This is consistent with Sigmund Freud's research related to psychoanalytic theory. Concerning instincts, self-indulgent personality traits. The researcher, therefore, presents a painting style using symbols representing the meaning of the hidden gender within the mind. It is art characterized by symbolic image of love and imagination towards oneself through shapes, contours, and colors cut from the faces and bodies of adolescent girls. These are brought them together to create a new shape from the overlapping of transparent shapes. The dimensionality of the image involving multiple movements creates a dynamic wherein the painting does not stand still for viewers. The changes the viewer's perception and understanding of the content, emotions, confusion, imagination, and reflection of age in the painting, creating awareness of experience sexual nature in adolescents. It is hoped that young women will be more extensively represented and understood in society through this creative painting project.

Keywords: unconscious paintings, reflection of youth, gender instinct

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวិทยานิพนธ์เรื่องจิตรกรรมไร้สำนึกภาพสะท้อนสัญชาตญาณเพศซ่อนเร้น สำเร็จลุล่วงได้นั้นไม่อาจดำเนินการให้ถึงเป้าหมายได้ด้วยผู้วิจัยเพียงคนเดียว แต่ได้รับคำแนะนำ ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ทางด้านศิลปะในการค้นหาแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงาน อีกทั้งข้อมูลในเนื้อหาเรื่องราวอันเป็นประโยชน์ที่ผู้วิจัยนำมาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ โดยทำการสืบค้นจากแหล่งข้อมูลต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลมาซึ่งใช้ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ได้ตาม วัตถุประสงค์

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษาหลักบุคคลแรก ศาสตราจารย์ ดร.สมพร ฐรี ที่ได้ให้ คำปรึกษาคำแนะนำและแนวคิดในการทำวิทยานิพนธ์นี้ ทำให้สามารถดำเนินการศึกษาค้นคว้าและ ค้นหาแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งเป้าหมายไว้ ขอขอบพระคุณอาจารย์ ที่ปรึกษาหลักคนที่สอง รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยพจน์ หวลมานพ ที่ให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ โดยเฉพาะในด้านความรู้เชิงปรัชญาศิลปะการจ้องศิลปะตลอดจนวิทยานิพนธ์เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.ปานฉัตต์ อินทร์คง รองศาสตราจารย์ ดร.รัฐไท พรเจริญ และ รองศาสตราจารย์ ดร.รุ่งนภา สุวรรณศรี ที่ให้ความกรุณาในการปรึกษาแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ และ ประเมินแบบภาพร่างลายเส้นรวมทั้งผลงานชุดจริงและชุดสรุปในงานวิจัย ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการ สร้างสรรค์ผลงานเป็นอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณศาสตราจารย์เกียรติคุณสุชาติ เกาทอง ที่ให้ความกรุณามาเป็นประธาน กรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ และขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ไม่สามารถกล่าวชื่อได้ทั้งหมด ที่มอบความรู้ในสายอาชีพการทำงานสร้างสรรค์ผลงานศิลปะแก่ผู้วิจัย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ และมอบ ความดีทั้งหมดนี้ให้แก่ บิดา มารดา และพี่ชาย ที่ให้การสนับสนุนและประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้ ในด้านต่างๆ อันเป็นอีกแรงผลักดันหนึ่งที่ทำให้วิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงได้ในที่สุด

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าองค์ความรู้ที่เกิดจากการค้นคว้าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเป็น ประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจในการศึกษาค้นหาแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานทางด้านศิลปะที่เกี่ยวข้องกับ จิตไร้สำนึก หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ไม่ครบถ้วนหรือขาดตกบกพร่องประการใด ผู้วิจัยขอกราบขอภัย มา ณ โอกาสนี้ ด้วย

ชนิสรา วรโยธา

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	(3)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(4)
กิตติกรรมประกาศ.....	(5)
สารบัญ	(6)
สารบัญตาราง	(8)
สารบัญภาพ.....	(9)
บทที่ 1 บทนำ.....	13
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย	13
1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย	15
1.3 วิธีการดำเนินงานวิจัย.....	15
1.4 ขอบเขตของโครงการวิจัย.....	16
1.5 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา	16
1.6 ตัวแปรที่ศึกษา.....	17
1.7 นิยามคำศัพท์	17
1.8 กรอบแนวคิดในการวิจัย	18
1.9 ประโยชน์และคุณค่าที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา.....	19
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	20
2.1 นิยามและความหมายของวัยรุ่น	20
2.2 บทบาทของเพศ (Sex Roles)	25
2.3 ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalysis).....	32
2.4 ทฤษฎีแรงจูงใจ (Motivation Theories).....	36
2.5 ความรักและความปรารถนาทางเพศ (sexual love and desire)	39
2.6 อิทธิพลในการสร้างสรรค์ผลงาน.....	42
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	54
2.8 สรุป	55
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	57
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	57
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	58

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	60
3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	61
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและผลงานสร้างสรรค์	63
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	63
4.2 ผลการวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์.....	88
บทที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและผลงานสร้างสรรค์	120
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	120
5.2 การอภิปรายผล	122
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	129
5.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอนาคต.....	129
บรรณานุกรม	130
ภาคผนวก	132
ภาคผนวก ก	133
ภาคผนวก ข	141
ภาคผนวก ค.....	145
ประวัติผู้เขียน	156

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 2.1	ชั้นวิเคราะห์เด็กวัยรุ่นผู้หญิง	29
ตารางที่ 2.2	ชั้นวิเคราะห์เด็กวัยรุ่นผู้หญิง (ต่อ).....	30
ตารางที่ 3.1	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาแบบผลงาน	58
ตารางที่ 4.1	ตารางวิเคราะห์การเกิดบุคคลิก.....	67
ตารางที่ 4.2	ตารางวิเคราะห์ใบหน้า.....	68
ตารางที่ 4.3	ตารางวิเคราะห์ใบหน้า (ต่อ)	69
ตารางที่ 4.4	ตารางวิเคราะห์เรือนร่าง (ประเภทเดี่ยว)	70
ตารางที่ 4.5	ตารางวิเคราะห์เรือนร่าง (ประเภทคู่).....	71
ตารางที่ 4.6	ตารางวิเคราะห์ผลงานจริงทดลองชุดที่ 1	92
ตารางที่ 4.7	ตารางวิเคราะห์ผลงานจริงทดลองชุดที่ 2	96
ตารางที่ 4.8	ตารางวิเคราะห์ผลงานจริงทดลองชุดที่ 2 (ต่อ).....	97
ตารางที่ 4.9	ตารางวิเคราะห์ผลงานจริงชุดสรุป แบบ ก ภาพที่ 1	101
ตารางที่ 4.10	ตารางวิเคราะห์ผลงานจริงชุดสรุป แบบ ก ภาพที่ 2	103
ตารางที่ 4.11	ตารางวิเคราะห์ผลงานจริงชุดสรุป แบบ ก ภาพที่ 3	105
ตารางที่ 4.12	ตารางวิเคราะห์ผลงานจริงชุดสรุป แบบ ก ภาพที่ 10	107
ตารางที่ 4.13	ตารางวิเคราะห์ผลงานจริงชุดสรุป แบบ ข ภาพที่ 3	112
ตารางที่ 4.14	ตารางวิเคราะห์ผลงานจริงชุดสรุป แบบ ข ภาพที่ 4	114
ตารางที่ 4.15	ตารางวิเคราะห์ผลงานจริงชุดสรุป แบบ ข ภาพที่ 2	116
ตารางที่ 4.16	ตารางวิเคราะห์ผลงานจริงชุดสรุป แบบ ข ภาพที่ 5	118
ตารางที่ 5.1	กรอบความรู้ของแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน.....	121
ตารางที่ 5.2	ตารางสรุปสัญลักษณ์ความหมายของจิตไร้สำนึก	124
ตารางที่ 5.3	ตารางสรุปสัญลักษณ์ความหมายของสัดส่วนมนุษย์.....	125
ตารางที่ 5.4	ตารางสรุปสัญลักษณ์ความหมายของอีโรติก	126

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย	19
ภาพที่ 2.1 วัยรุ่นตอนต้น	21
ภาพที่ 2.2 วัยรุ่นตอนกลาง.....	22
ภาพที่ 2.3 วัยรุ่นตอนต้น	22
ภาพที่ 2.4 วงล้ออารมณ์	24
ภาพที่ 2.5 สื่อไทยในสายตา UN.....	26
ภาพที่ 2.6 ค่านิยมทางเพศผิดๆ ที่ผู้ใหญ่ชอบปลูกฝังให้เด็กจนติดเป็นนิสัย.....	26
ภาพที่ 2.7 แผนภูมิจิตใจ 3 ระดับ	32
ภาพที่ 2.8 ภาพโครงสร้างของจิต.....	34
ภาพที่ 2.9 แผนภูมิแสดงกระบวนการของแรงจูงใจ	37
ภาพที่ 2.10 ผลงานของ Katsushika Hokusai	41
ภาพที่ 2.11 แผนภูมิความรู้ทางทัศนศิลป์.....	42
ภาพที่ 2.12 แผนภูมิทฤษฎีการหนี	43
ภาพที่ 2.13 ผลงานของ René Magritte	44
ภาพที่ 2.14 ผลงานของ Salvador Dali	44
ภาพที่ 2.15 ผลงานของ Gustav Klimt	45
ภาพที่ 2.16 ผลงานของ Joan Semmel ชั้นที่ 1.....	46
ภาพที่ 2.17 ผลงานของ ประเทือง เอมเจริญ ชั้นที่ 1	47
ภาพที่ 2.18 ผลงานของ เกียรติศักดิ์ ชานนารถ ชั้นที่ 1	48
ภาพที่ 2.19 ผลงานของ Giuseppe Arcimboldo ชั้นที่ 1.....	49
ภาพที่ 2.20 ผลงานของ Joan Semmel ชั้นที่ 2.....	50
ภาพที่ 2.21 สีคู่ตรงข้าม.....	51
ภาพที่ 2.22 การผสมสีคู่ตรงข้ามกันภายในงาน	51
ภาพที่ 2.23 การใช้สีคู่ตรงข้ามระหว่างโทนร้อนกับโทนเย็น.....	52
ภาพที่ 2.24 ผลงานของ อริยะ กิตติเจริญวิวัฒน์.....	53
ภาพที่ 2.25 ผลงานของ Marcel Duchamp	53
ภาพที่ 2.26 แสดงแผนภูมิภาพองค์ประกอบของศิลปะ	56

สารบัญภาพ (ต่อ)

หน้า

ภาพที่ 3.1 กรอบแนวความคิดในการดำเนินการวิจัย.....	50
ภาพที่ 4.1 แผนภาพแสดงตัวอย่างจิตใจ	64
ภาพที่ 4.2 แผนภาพแสดงตัวอย่างบุคลิกภาพ	65
ภาพที่ 4.3 แผนภาพหลักของการเกิดจิตไร้สำนึกของวัยรุ่นผู้หญิง	66
ภาพที่ 4.4 กระบวนการกระทำ.....	67
ภาพที่ 4.5 ผลงานของ ประเทือง เอมเจริญ ชั้นที่ 1.....	73
ภาพที่ 4.6 ผลงานของ ประเทือง เอมเจริญ ชั้นที่ 2.....	74
ภาพที่ 4.7 ผลงานของ ประเทือง เอมเจริญ ชั้นที่ 3.....	75
ภาพที่ 4.8 ผลงานของ เกียรติศักดิ์ ชานนารณ ชั้นที่ 1	77
ภาพที่ 4.9 ผลงานของ เกียรติศักดิ์ ชานนารณ ชั้นที่ 2.....	78
ภาพที่ 4.10 ผลงานของ เกียรติศักดิ์ ชานนารณ ชั้นที่ 3	79
ภาพที่ 4.11 ผลงานของ Giuseppe Arcimboldo ชั้นที่ 1	80
ภาพที่ 4.12 ผลงานของ Giuseppe Arcimboldo ชั้นที่ 2	81
ภาพที่ 4.13 ผลงานของ Giuseppe Arcimboldo ชั้นที่ 3	82
ภาพที่ 4.14 ผลงานของ Joan Semmel ชั้นที่ 1.....	83
ภาพที่ 4.15 ผลงานของ Joan Semmel ชั้นที่ 2	84
ภาพที่ 4.16 ผลงานของ Joan Semmel ชั้นที่ 3	85
ภาพที่ 4.17 กรอบแนวคิดในการใช้ทฤษฎีทางศิลปะสร้างสรรค์	87
ภาพที่ 4.18 กรอบแนวคิดขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานทดลองชุดที่ 1	89
ภาพที่ 4.19 ภาพร่างทดลองชุดที่ 1 ภาพที่ 1	90
ภาพที่ 4.20 ภาพร่างทดลองชุดที่ 1 ภาพที่ 2	90
ภาพที่ 4.21 ภาพร่างทดลองชุดที่ 1 ภาพที่ 3	90
ภาพที่ 4.22 ภาพร่างทดลองชุดที่ 1 ภาพที่ 4	90
ภาพที่ 4.23 ภาพร่างทดลองชุดที่ 1 ภาพที่ 5	90
ภาพที่ 4.24 ภาพร่างทดลองชุดที่ 1 ภาพที่ 6	90
ภาพที่ 4.25 ผลงานจริงทดลองชุดที่ 1 ภาพที่ 3	91
ภาพที่ 4.26 ผลงานจริงทดลองชุดที่ 1 ภาพที่ 5	91

สารบัญภาพ (ต่อ)

หน้า

ภาพที่ 4.27 ผลงานจริงทดลองชุดที่ 1 ภาพที่ 6	91
ภาพที่ 4.28 กรอบแนวคิดขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานทดลองชุดที่ 2	93
ภาพที่ 4.29 ภาพร่างทดลองชุดที่ 2 ภาพที่ 1	94
ภาพที่ 4.30 ภาพร่างทดลองชุดที่ 2 ภาพที่ 2	94
ภาพที่ 4.31 ภาพร่างทดลองชุดที่ 2 ภาพที่ 3	94
ภาพที่ 4.32 ภาพร่างทดลองชุดที่ 2 ภาพที่ 4	94
ภาพที่ 4.33 ภาพร่างทดลองชุดที่ 2 ภาพที่ 5	94
ภาพที่ 4.34 ภาพร่างทดลองชุดที่ 2 ภาพที่ 6	94
ภาพที่ 4.35 ผลงานจริงทดลองชุดที่ 2 ภาพที่ 1	95
ภาพที่ 4.36 ผลงานจริงทดลองชุดที่ 2 ภาพที่ 3	95
ภาพที่ 4.37 ผลงานจริงทดลองชุดที่ 2 ภาพที่ 6	96
ภาพที่ 4.38 ภาพแสดงขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดสรุป แบบ ก	97
ภาพที่ 4.39 ภาพร่างทดลองชุดสรุป แบบ ก ภาพที่ 1.....	98
ภาพที่ 4.40 ภาพร่างทดลองชุดสรุป แบบ ก ภาพที่ 2.....	98
ภาพที่ 4.41 ภาพร่างทดลองชุดสรุป แบบ ก ภาพที่ 3	98
ภาพที่ 4.42 ภาพร่างทดลองชุดสรุป แบบ ก ภาพที่ 4	98
ภาพที่ 4.43 ภาพร่างทดลองชุดสรุป แบบ ก ภาพที่ 5	98
ภาพที่ 4.44 ภาพร่างทดลองชุดสรุป แบบ ก ภาพที่ 6	98
ภาพที่ 4.45 ภาพร่างทดลองชุดสรุป แบบ ก ภาพที่ 7	99
ภาพที่ 4.46 ภาพร่างทดลองชุดสรุป แบบ ก ภาพที่ 8	99
ภาพที่ 4.47 ภาพร่างทดลองชุดสรุป แบบ ก ภาพที่ 9	99
ภาพที่ 4.48 ภาพร่างทดลองชุดสรุป แบบ ก ภาพที่ 10.....	99
ภาพที่ 4.49 ผลงานจริงชุดสรุป แบบ ก ภาพที่ 1	100
ภาพที่ 4.50 ภาพแสดงรายละเอียดองค์ประกอบผลงานจริงชุดสรุป แบบ ก ภาพที่ 1.....	101
ภาพที่ 4.51 ผลงานจริงชุดสรุป แบบ ก ภาพที่ 2	102
ภาพที่ 4.52 ภาพแสดงรายละเอียดองค์ประกอบผลงานจริงชุดสรุป แบบ ก ภาพที่ 2.....	103
ภาพที่ 4.53 ผลงานจริงชุดสรุป แบบ ก ภาพที่ 3	104
ภาพที่ 4.54 ภาพแสดงรายละเอียดองค์ประกอบผลงานจริงชุดสรุป แบบ ก ภาพที่ 3.....	105
ภาพที่ 4.55 ผลงานจริงชุดสรุป แบบ ก ภาพที่ 10.....	106
ภาพที่ 4.56 ภาพแสดงรายละเอียดองค์ประกอบผลงานจริงชุดสรุป แบบ ก ภาพที่ 10.....	107

สารบัญภาพ (ต่อ)

หน้า

ภาพที่ 4.57 ภาพแสดงขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดสรุป แบบ ข	108
ภาพที่ 4.58 ภาพร่างทดลองชุดสรุป แบบ ข ภาพที่ 1	108
ภาพที่ 4.59 ภาพร่างทดลองชุดสรุป แบบ ข ภาพที่ 2	108
ภาพที่ 4.60 ภาพร่างทดลองชุดสรุป แบบ ข ภาพที่ 3	109
ภาพที่ 4.61 ภาพร่างทดลองชุดสรุป แบบ ข ภาพที่ 4	109
ภาพที่ 4.62 ภาพร่างทดลองชุดสรุป แบบ ข ภาพที่ 5	109
ภาพที่ 4.63 ภาพร่างทดลองชุดสรุป แบบ ข ภาพที่ 6	109
ภาพที่ 4.64 ภาพร่างทดลองชุดสรุป แบบ ข ภาพที่ 7	109
ภาพที่ 4.65 ภาพร่างทดลองชุดสรุป แบบ ข ภาพที่ 8	109
ภาพที่ 4.66 ภาพร่างทดลองชุดสรุป แบบ ข ภาพที่ 9	110
ภาพที่ 4.67 ภาพร่างทดลองชุดสรุป แบบ ข ภาพที่ 10.....	110
ภาพที่ 4.68 ผลงานจริงชุดสรุป แบบ ข ภาพที่ 3.....	111
ภาพที่ 4.69 ภาพแสดงรายละเอียดองค์ประกอบผลงานจริงชุดสรุป แบบ ข ภาพที่ 3	112
ภาพที่ 4.70 ผลงานจริงชุดสรุป แบบ ข ภาพที่ 4.....	113
ภาพที่ 4.71 ภาพแสดงรายละเอียดองค์ประกอบผลงานจริงชุดสรุป แบบ ข ภาพที่ 4	114
ภาพที่ 4.72 ผลงานจริงชุดสรุป แบบ ข ภาพที่ 2.....	115
ภาพที่ 4.73 ภาพแสดงรายละเอียดองค์ประกอบผลงานจริงชุดสรุป แบบ ข ภาพที่ 2	116
ภาพที่ 4.74 ผลงานจริงชุดสรุป แบบ ข ภาพที่ 5.....	117
ภาพที่ 4.75 ภาพแสดงรายละเอียดองค์ประกอบผลงานจริงชุดสรุป แบบ ข ภาพที่ 5	118
ภาพที่ 5.1 กรอบความรู้ของแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน	121

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แมกซ์ เวเบอร์ (Max Weber) ค.ศ 1864-1920 ให้ความหมายถึงคำว่า สังคม เป็นเสมือนสิ่งมีชีวิตอย่างหนึ่งที่มีส่วนประกอบหลายอย่าง แต่ละอย่างมีหน้าที่เฉพาะและจะต้องปฏิบัติหน้าที่เพื่อการคงอยู่ของส่วนรวม โดยเวเบอร์ให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์พฤติกรรมของบุคคล เห็นว่าการที่จะเข้าใจโครงสร้าง เช่น รัฐ ศาสนา หรือ ระบบทันสมัยนั้นจะต้องมองโครงสร้างเหล่านั้นในฐานะเป็นการกระทำ (action) ของบุคคลที่มีส่วนร่วมในโครงสร้างนั้นๆ และจะต้องศึกษาถึงแรงจูงใจที่นำไปสู่การกระทำต่างๆ บุคคลจะต้องทำความเข้าใจ “ความหมาย” ของพฤติกรรมที่ผู้กระทำให้กับการกระทำของตนเอง และการกระทำของผู้อื่น มนุษย์แต่ละคนมีความต้องการอะไรหลายอย่างในชีวิตแต่ตัวเองไม่สามารถจะสนองความต้องการของตนเองได้ทั้งหมดจะต้องอาศัยผู้อื่นมาช่วยสนองความต้องการเหล่านั้นด้วย ดังนั้นจึงต้องเข้าสู่การสัมพันธ์หรือติดต่อกับผู้อื่นเกิดเป็นการแลกเปลี่ยน เช่น ความคิด ความรัก ความสุขทางกาย ข้อมูล ข่าวสาร เป็นต้น (ปรจภูมิศาสตร์ พลศึกษา ค.ศ. 2554 : 27-30) การสื่อสารของคนภายในสังคมจึงเป็นการทำความเข้าใจซึ่งกันและกัน และยังเป็นการอธิบายถึงสิ่งที่ต้องการหรือความปรารถนาที่มีอยู่ภายใน มนุษย์วิวัฒนาการโดยการพัฒนาย่างรอบด้านและต่อเนื่อง ปัจจุบันมนุษย์สร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ขึ้นมาเพื่อนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะการสื่อสารที่ใช้เทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้องมากขึ้นเพื่อให้เกิดการสื่อสารที่รวดเร็วและเข้าถึงได้ง่ายของภาษาที่มีความหลากหลาย นอกจากภาษาในการสื่อสารยังมีสื่อต่างๆ อีกมากมายที่ใช้เป็นตัวกลางเพื่อสื่อถึงอารมณ์ความรู้สึก เช่น ภาพยนต์ ดนตรี โทรทัศน์ หรือ ภาพวาด เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เกิดประโยชน์ทางการรับรู้ที่กว้างขวางมากยิ่งขึ้น การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างรวดเร็วทางภาษาที่หลากหลายอาจส่งผลให้เกิดได้ทั้งประโยชน์และโทษในเวลาเดียวกัน

มนุษย์พัฒนาการสื่อสารเพื่อความสมบูรณ์แบบและสะดวกสบายในชีวิตประจำวัน การสื่อสารจึงมีความรวดเร็วส่งผลให้มนุษย์ทุกช่วงวัยสามารถเข้าถึงสื่อได้ทุกรูปแบบ โดยเฉพาะสื่อสังคมออนไลน์ในปัจจุบันที่ใช้สมาร์ทโฟนหรือคอมพิวเตอร์เป็นตัวเชื่อมโยงสื่อสารกันได้ทั่วโลกด้วยสัญญาณอินเทอร์เน็ต การสื่อสารในปัจจุบันของมนุษย์จึงเปิดกว้างทั้งทางด้านภาษา วิทยาศาสตร์ ค่านิยม ประเพณี และวัฒนธรรม ส่งผลดีในแง่การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างจินตนาการ องค์ความรู้ และพัฒนาศักยภาพในด้านต่างๆ ขณะเดียวกันที่เทคโนโลยีก้าวกระโดดก็มีส่วนทำให้การรับรู้จากสื่อสร้างความแตกต่างทางวัฒนธรรมแบบตะวันตกและตะวันออกเกิดเป็นการเลียนแบบและปรับตัวตามค่านิยมที่ได้รับมาจากสื่อออนไลน์เพื่อการเรียนรู้และพัฒนา โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยในปัจจุบันที่ได้รับค่านิยมความเป็นสากลจากตะวันตกและตะวันออกมาเชื่อมโยงกับวิถีความเป็นไทยทำให้เกิดการ

เปลี่ยนแปลงที่สำคัญของสังคมวัยรุ่นที่มีอิสระเสรีในเรื่องเพศ วัยรุ่นยอมรับวัฒนธรรมตะวันตกโดยขาดการไตร่ตรองถึงความเหมาะสม ความชอบเสียงทางเพศมีความสัมพันธ์มากที่สุดในเชิงบวกกับการยอมรับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ โดยเด็กหญิงวัยรุ่นมีพฤติกรรมความชอบเสียงทางเพศมักมีการแต่งกายเปิดเผยสัดส่วน นอกจากนั้นยังมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ซึ่งทำให้ขาดสติสัมปชัญญะไม่สามารถควบคุมตนเองได้ประกอบกับการเปิดรับสื่อที่กระตุ้นอารมณ์เพศทั้งทางตรงและทางอ้อม จึงพบได้โดยง่ายซึ่งส่งผลต่อการมีอิทธิพลต่อการยอมรับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์สูง (อินทรียา อัญพัชร และดวงเดือน ศาสตรรัถร. 2563 : 35-41) ในปัจจุบันโดยเฉพาะเด็กวัยรุ่นเพศหญิงที่ผู้วิจัยพบเห็นในสื่อสังคมออนไลน์และชีวิตประจำวัน พบว่าวัยรุ่นเพศหญิงมีความเชื่อมั่นในตนเองมากยิ่งขึ้น จากการปรับตัวให้เข้ากับยุคสมัยที่เชื่อมโยงกันได้ง่ายด้วยเทคโนโลยีและค่านิยมแบบตะวันตกถึงความเท่าเทียมทางเพศ จึงอาจมีส่วนช่วยสร้างแรงผลักดันสัญชาตญาณของความปรารถนาตามความพึงพอใจของตน คือ กล้าแสดงออกอย่างเปิดเผยทางด้านความคิดและพฤติกรรมทางเพศ เมื่อศึกษาพฤติกรรมทางเพศในกลุ่มเด็กวัยรุ่นเพศหญิงพบว่าสถิติการตั้งครรภ์แบบไม่ตั้งใจในกลุ่มวัยรุ่นมีอัตราเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยใน ปี พ.ศ. 2562 พบว่า หญิงตั้งครรภ์ วัยรุ่นโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มอายุ 10 - 14 ปี มีอัตราการคลอดบุตร จำนวน 1.1 คน ต่อหญิงสาว 1,000 คน และยังพบอีกว่าวัยรุ่นหญิงอายุต่ำกว่า 15 ปี มีการทำแท้งถึงร้อยละ 1.4 เนื่องจากการตั้งครรภ์เป็นอุปสรรคต่อการศึกษา มีปัญหาด้านค่าใช้จ่ายและไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้ (สำนักอนามัยเจริญพันธุ์ กรมอนามัยกระทรวงสาธารณสุข อ้างถึงใน ญัฐยา ศรีทะแก้ว และคณะ. 2564 : 38) สอดคล้องกับเรื่องการสอนเพศศึกษาในประเทศไทย ยังไม่สามารถพัฒนาทักษะแก่ผู้เรียนและแก้ไขปัญหาสุขภาพทางเพศที่เกิดขึ้นในปัจจุบันได้ ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากทัศนคติของสังคมไทยที่เชื่อว่า “เพศ” เป็นเรื่องที่ควรหลีกเลี่ยงที่จะพูดถึงและเป็นเรื่องที่ยอมรับไม่ได้ที่จะถูกสอนอย่างเปิดเผย ทำให้คนไทยบางส่วนขาดทักษะการสื่อสารเรื่องเพศ (ญัฐยา ศรีทะแก้ว และคณะ. 2564 : 38)

เพื่อเข้าใจถึงปัจจัยทางจิตวิทยาที่ส่งผลต่อการยอมรับพฤติกรรมทางเพศในเด็กวัยรุ่นหญิงเพิ่มมากขึ้น ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาวารสารการวัดผลการศึกษาจากคณะจิตวิทยา วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ เรื่องปัจจัยทางจิตวิทยาที่ส่งผลต่อการยอมรับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของเด็กหญิงวัยรุ่นในพื้นที่เขตคลองเตย ประกอบเชื่อมโยงกับการสื่อสารเรื่องเพศในสังคมไทยปัจจุบันที่ยังมีข้อจำกัดด้วยวัฒนธรรมและประเพณี ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดสวนทางกันกับค่านิยมสมัยใหม่ความซับซ้อนและละเอียดอ่อนทางความรู้สึกเรื่องเพศในเด็กวัยรุ่นหญิง จึงจำเป็นต้องทำการศึกษาความคิดที่เป็นภายในที่มีความเกี่ยวข้องกับอารมณ์ทางเพศ โดยศึกษาทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของ ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) ค.ศ. 1856-1939 ว่าด้วยเรื่องแรงขับทางเพศที่มาจากสัญชาตญาณหรือจิตไร้สำนึก เพื่อแยกระดับบุคลิกภาพของจิตใจ จากการศึกษางานวิจัย แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นถึงการแสดงออกเพื่อสะท้อนเรื่องเพศในลักษณะของสัญชาตญาณที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติเป็นรูปแบบผลงานจิตรกรรมสมัยใหม่ โดยผลงานศิลปะสมัยใหม่มีความเจริญก้าวหน้าทั้งในทางด้านวัฒนธรรม สังคม

และเทคโนโลยี มีการแสดงออกที่แปลกสะท้อนความเป็นจริงให้เกิดสิ่งสะดุดใจใหม่หรือปลุกเร้าอารมณ์ (กัจจกร สุนพงษ์ศรี. 2554 : 632) ศิลปะที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและค้นหาแนวทางการแสดงออก คือ ศิลปะเซอร์เรียลลิสต์ (Surrealism) ประเทศฝรั่งเศส ค.ศ. 1919-1969 เป็นศิลปะเหนือจริง อธิบายและสร้างสรรค์แสดงออกถึงความเป็นจริงของแก่น อันได้แก่ พลังของจิตที่ถูกเก็บกด ความฝัน จิตใต้สำนึก เป็นต้น จึงมีรูปแบบของผลงาน ฉับพลัน เสรี ปลอดจากการควบคุมใดๆ ทั้งสิ้น ทั้งอุดมการณ์ เทคนิค กลวิธี (สดชื่น ชัยประสาธน์. 2507-2527 : XIV) ผู้วิจัยจึงเลือกใช้สัญลักษณ์ที่แทนค่าสื่อความหมายของสัญลักษณ์เพศที่มีลักษณะเป็นภาพสัญลักษณ์ความใคร่รักให้ออกมาเป็นรูปธรรมด้วย รูปร่าง รูปทรง และสีตัดทอนจากใบหน้า รูปร่าง ของเด็กวัยรุ่นเพศหญิง และการเคลื่อนไหวแบบอโรติก ประกอบกันขึ้นมาเพื่อสร้างรูปทรงใหม่จากการทับซ้อนของรูปทรงแบบโปร่งใส เกิดมิติของภาพที่มากกว่าหนึ่ง ส่งผลให้แสดงถึงเนื้อหาความซ่อนเร้นทางอารมณ์และสะท้อนการเปลี่ยนแปลงของช่วงวัยตามธรรมชาติที่มีแรงปรารถนาทางเพศภายในจิตใจเป็นผลงานจิตรกรรมสร้างสรรค์แบบ 2 มิติ

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาความคิดเด็กวัยรุ่นเพศหญิงทางด้านความต้องการทางเพศภายใต้หลักทฤษฎีจิตวิเคราะห์

1.2.2 เพื่อตีความสัญลักษณ์สะท้อนพฤติกรรมตามสัญลักษณ์เพศที่ซ่อนเร้นในชั้นจิตไร้สำนึก รูปแบบผลงานจิตรกรรม

1.2.3 เพื่อเป็นสื่อสร้างความเข้าใจเรื่องเพศในเด็กวัยรุ่นเพศหญิง อายุระหว่าง 10-15 ปี

1.3 วิธีการดำเนินงานวิจัย

1.3.1 ศึกษาวารสารการวัดผลการศึกษาจากคณะจิตวิทยา วิทยาลัยเซนหลุยส์ เรื่องปัจจัยทางจิตวิทยาที่ส่งผลต่อการยอมรับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของเด็กหญิงวัยรุ่นในพื้นที่เขตคลองเตย

1.3.2 ศึกษาทฤษฎีจิตวิเคราะห์ว่าด้วยเรื่อง “สัญลักษณ์” ของ ซิกมันด์ ฟรอยด์

1.3.3 สรุปลและรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาพฤติกรรมและความคิดทางเพศ จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเด็กวัยรุ่นหญิง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการออกแบบรูปแบบทางผลงานจิตรกรรม

1.3.4 วิเคราะห์ผลงานต้นแบบทางจิตรกรรม (ผลงานศิลปิน) เพื่อหาแนวทางในการออกแบบและจัดองค์ประกอบศิลป์

1.3.5 ออกแบบภาพร่างในการพัฒนาเพื่อเชื่อมโยงเนื้อหาและรูปทรงเข้าด้วยกันจำนวน 3 ชุด 32 ภาพ คัดเลือกภาพร่างเพื่อขึ้นเป็นผลงานจริงโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านศิลปะ

1.3.6 วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

1.4 ขอบเขตของโครงการวิจัย

ผู้วิจัยได้แบ่งขอบเขตของการวิจัยออกเป็น 3 ลักษณะดังต่อไปนี้

1.4.1 ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล เป็นการศึกษาพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศของเด็กวัยรุ่นเพศหญิงช่วงอายุ 10-15 ปี จากแหล่งข้อมูลมีดังต่อไปนี้

- 1) นิยามและความหมายของวัยรุ่น
- 2) บทบาททางเพศ (Sex Roles)
- 3) ทฤษฎีแรงจูงใจ (Motivation)
- 4) ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalysis)
- 5) ความรักและความปรารถนาทางเพศ (sexual love and desire)
- 6) แนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน
- 7) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 8) สรุป

1.4.2 ขอบเขตการสร้างสรรค์ผลงาน การสร้างสรรค์ผลงานมี 2 ลักษณะ คือ ภาพร่างจากคอมพิวเตอร์และภาพผลงานจริงโดยใช้เทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ เป็นรูปแบบผลงานจิตรกรรมสากล 2 มิติ มีจำนวนผลงานทั้งหมดดังต่อไปนี้

- 1) ผลงานทดลอง ชุดที่ 1 ภาพร่าง 6 ชิ้น ผลงานจริง 3 ชิ้น
- 2) ผลงานทดลอง ชุดที่ 2 ภาพร่าง 6 ชิ้น ผลงานจริง 3 ชิ้น
- 3) ผลงานสร้างสรรค์ ชุดสรุป ภาพร่าง แบบ ก 10 ชิ้น ผลงานจริง 4 ชิ้น และแบบ ข 10 ชิ้น ผลงานจริง 4 ชิ้น

1.4.3 ขอบเขตของการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาจากการค้นคว้าของผู้วิจัย เพื่อพิจารณาทำความเข้าใจข้อมูลที่ได้มาให้กระจ่างชัด ซึ่งข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์มีดังต่อไปนี้

- 1) บริบททางเพศของวัยรุ่นหญิงทางพฤติกรรมและความที่เกี่ยวข้องกับเพศ
- 2) พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นหญิงตามหลักทฤษฎีจิตวิเคราะห์
- 3) ผลงานสร้างสรรค์ของศิลปินที่เป็นแรงบันดาลใจ
- 4) แนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการสร้างสรรค์
- 5) ผลงานการสร้างสรรค์ที่เป็นผลงานจริง

1.5 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

1.5.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ เด็กหญิงอายุระหว่าง 12-14 ปี จากวารสารการวัดผลการศึกษาปัจจัยทางจิตวิทยาที่ส่งผลต่อการยอมรับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของเด็กหญิงวัยรุ่นในพื้นที่เขตคลองเตย

1.5.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารูปแบบผลงาน คือ รูปแบบผลงานจิตรกรรมสากล ประเทือง เอมเจริญ จำนวน 3 ภาพ เกียรติศักดิ์ ชานนารถ จำนวน 3 ภาพ Giuseppe Arcimboldo จำนวน 3 ภาพ และ Joan Semmel จำนวน 3 ภาพ

1.6 ตัวแปรที่ศึกษา

1.6.1 ตัวแปรต้น คือ ความคิดและมุมมองที่เกี่ยวข้องกับเพศของวัยรุ่นหญิงอายุ 12-14 ปี

1.6.2 ตัวแปรตาม คือ ผลงานจิตรกรรมสร้างสรรค์ภาพสะท้อนสร้างความเข้าใจเรื่องเพศซ่อนเร้นในเด็กวัยรุ่นหญิงตอนต้น

1.7 นิยามคำศัพท์เฉพาะ

1.7.1 สัญชาตญาณเพศซ่อนเร้น คือ สัญชาตญาณแห่งการมีชีวิตที่ติดตัวมนุษย์มาแต่กำเนิด ในลักษณะความพึงพอใจหรือความปรารถนาทางเพศ จึงเกิดการเรียนรู้ได้ง่ายตามธรรมชาติโดยไม่ต้องมีใครสอน มีลักษณะแฝงอยู่ในมนุษย์ทุกเพศ ซึ่งวิธีการแสดงออกนั้นขึ้นอยู่กับค่านิยมหรือบรรทัดฐานทางสังคมที่เป็นตัวกำหนด

1.7.2 จิตไร้สำนึก คือ เป็นระดับของจิตใจในชั้นลึกที่สุดถูกเก็บไว้ ในส่วนนี้ประกอบด้วย ความต้องการตามสัญชาตญาณต่างๆ เช่น ความต้องการทางเพศ ความพึงพอใจต่อตนเอง และความคิดที่ไม่มีเหตุผลไร้ขอบเขต ซึ่งไม่อาจแสดงได้อย่างเปิดเผยได้ และประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตตั้งแต่เด็กจนโตจะเก็บสะสมเอาไว้เป็นส่วน ดั้งเดิม

1.7.3 ภาพสะท้อนวัยรุ่น คือ การแสดงออกทางความคิดของวัยรุ่นถึงความชอบผ่าน พฤติกรรมต่างๆ ทั้งในแง่ดีและไม่ดี เช่น การแต่งตัว แต่งหน้า การอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม หรือการดื่มแอลกอฮอล์ และสูบบุหรี่ เป็นต้น เนื่องจากเป็นวัยแห่งการเรียนรู้จึงชอบความท้าทายตามธรรมชาติของฮอร์โมน

1.7.4 การสื่อสาร คือ การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารจากผู้ส่งไปถึงผู้รับ เพื่อให้ผู้รับข่าวสารเกิดการรับรู้ หรือมีปฏิกิริยาตอบสนองกลับมา โดยคาดหวังให้เป็นไปตามที่ส่งข้อมูลไป

1.7.5 จิตรกรรมไร้สำนึก คือ ผลงานจิตรกรรมภาพวาดที่แสดงออกถึงความรู้สึกภายใน ชั้นจิตไร้สำนึกหรือไร้การควบคุมให้อยู่บนเหตุและผล โดยมุ่งเน้นไปที่อารมณ์ปรารถนาของผู้สร้างสรรค์ มากกว่าความเป็นจริงที่สามารถพบเห็นได้ทั่วไป จิตรกรรมไร้สำนึกจึงมีแนวโน้มของ รูปร่าง รูปทรง เส้น และสี แปลกประหลาด หรือเหนือความจริง

1.7.6 รูปธรรม คือ สิ่งที่มนุษย์สามารถรับรู้ได้ด้วยอวัยวะสัมผัส ได้แก่ ตา หู จมูก ลิ้น และผิวหนังสัมผัสทางกาย

1.7.7 นามธรรม คือ สิ่งที่มนุษย์ไม่สามารถรับรู้สัมผัสได้ด้วยอวัยวะสัมผัส เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นอยู่ภายในจิตใจ

1.7.8 ศิลปะสมัยใหม่ คือ ศิลปะที่เน้นแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิด และความคิดสร้างสรรค์ของแต่ละบุคคลอย่างมีอิสระของผู้สร้างสรรค์ เพื่อค้นหาความแตกต่างและเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว

1.7.9 เทคนิคสีน้ำมัน การใช้สีร่วมกับน้ำมันลินสีดเพื่อช่วยให้สีมีความลื่นในการระบายและเพื่อลดค่าความเข้มข้นของสี เนื่องจากสีน้ำมันมีปริมาณเนื้อสีที่แน่นคุณสมบัติของสีน้ำมัน คือ เป็นสีชนิดที่แห้งช้า เข้มข้น และทึบแสง วิธีการระบาย คือ เริ่มจากการใช้สีที่เข้มไปอ่อน ระบายทับลงไปเรื่อยๆ ค่อยเกลี่ย จนผลงานเสร็จสมบูรณ์

1.8 กรอบแนวคิดในการวิจัย

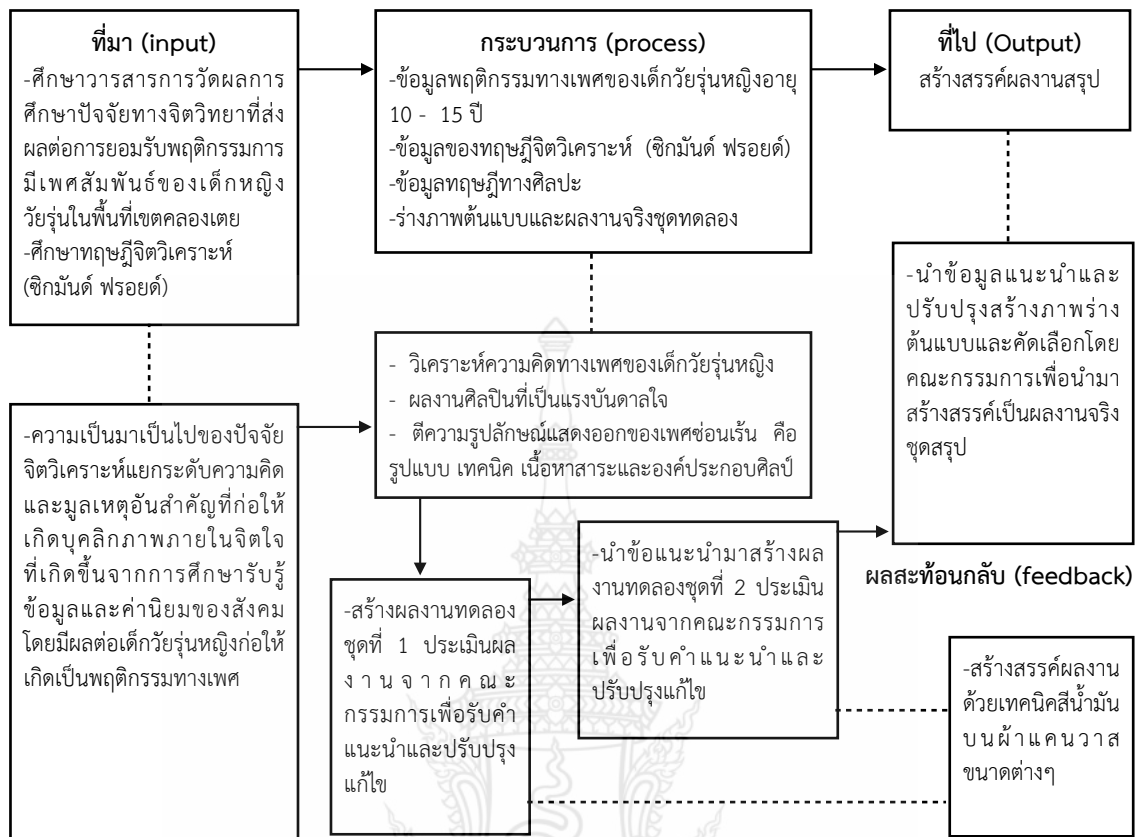
ผู้วิจัยวางกรอบแนวคิดในการวิจัยไว้ 3 กระบวนการดังต่อไปนี้

1.8.1 ที่มาตัวป้อน (input) ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของเด็กวัยร่นตอนต้น จนไปถึงตอนปลาย ประกอบกับวารสารการวัดผลการศึกษา ปัจจัยทางจิตวิทยาที่ส่งผลต่อการยอมรับพฤติกรรมที่มีเพศสัมพันธ์ของเด็กหญิงวัยร่นในพื้นที่เขตคลองเตย เพื่อค้นหามูลเหตุสำคัญทำให้เกิดการแสดงออกของพฤติกรรมทางเพศในเด็กวัยร่นหญิงที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน โดยศึกษาบุคลิกภาพภายใต้หลักทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของซิกมันด์ ฟรอยด์ เพื่อแยกส่วนความคิดและบุคลิกภาพในแต่ละระดับภายในจิตใจ

1.8.2 กระบวนการ (process) นำข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการศึกษา ค้นคว้า มาวิเคราะห์ตีความหมายสัญลักษณ์ เพื่อใช้สื่อความหมายแทนค่าถึงความซ่อนเร้นที่เป็นสัญลักษณ์เพศ รวมทั้งผลงานศิลปะที่เป็นแรงบันดาลใจ แนวคิด และทฤษฎีทางศิลปะ เพื่อนำมากำหนด รูปแบบ เทคนิค เนื้อหาสาระ องค์ประกอบศิลป์ และสัญลักษณ์แสดงออก เกิดเป็นกระบวนการสร้างสรรค์ทางด้านศิลปะ

1.8.3 ที่ไปผลผลิต (Output) เกิดผลงานทดลอง ชุดที่ 1 และ ชุดที่ 2 ด้วยกระบวนการสร้างสรรค์งานทางด้านศิลปะ โดยได้นำให้อาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ คัดเลือกพร้อมทั้งประเมินผลงานในการพัฒนางาน

1.8.4 ผลสะท้อนกลับ (feedback) นำข้อเสนอแนะและข้อแนะนำที่ได้จากการประเมินผลของงานทดลองชุดที่ 1 และชุดที่ 2 ที่ผ่านการประเมินคัดเลือกจากอาจารย์ที่ปรึกษา และคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มาพัฒนาต่อยอดตามคำแนะนำเพื่อสร้างสรรค์ให้เป็นผลงานภาพร่างชุดที่ 3 แบบ ก และแบบ ข คัดเลือกโดยอาจารย์ที่ปรึกษา คณะกรรมการ และผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อสร้างสรรค์เป็นผลงานจริงชุดสรุป

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

1.9 ประโยชน์และคุณค่าที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1.9.1 เกิดการรับรู้มูลเหตุอันสำคัญที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมทางเพศที่มีต่อตนเองในเด็กวัยรุ่นเพศหญิง

1.9.2 ได้สัญลักษณ์แทนคำสื่อความหมาย จากสัดส่วนมนุษย์ และการเคลื่อนไหวแบบอโรติก ในธรรมชาติ และจินตนาการ

1.9.3 ได้ผลงานจิตรกรรมรูปแบบเหนือจริง สะท้อนสัญลักษณ์เพศตามธรรมชาติที่แฝงอยู่ในเด็กวัยรุ่นเพศหญิงตอนต้น อายุระหว่าง 10-15 ปี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปัจจุบันการพัฒนาของสังคมมีการพัฒนาทุกรอบด้านและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงอาจเกิดการขัดข้องทางความรู้สึกรู้สีกทำให้เกิดปัญหาทั้งด้านความคิดและพฤติกรรมต่างๆ โดยเกิดจากการปรับตัวให้เข้ากับสภาวะสิ่งแวดล้อม สังคม และเทคโนโลยีในการแสดงออกถึงความรู้สึกส่วนตัว ปัจจุบันสังคมไทยมุ่งเน้นไปในทิศทางของทุนนิยมมีการพัฒนาที่เน้นหนักด้านวัตถุนิยมค่อนข้างมาก จึงให้ความสำคัญทางด้านความคิดด้านจิตใจน้อยลง การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ย่อมส่งผลกระทบต่อสภาวะจิตใจและสะท้อนออกมาในรูปแบบพฤติกรรมต่างๆ โดยเฉพาะพฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่นเพศหญิง ซึ่งมากขึ้นน้อยแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล ดังนั้นการเข้าถึงธรรมชาติของจิตใจที่ซับซ้อนร่วมกับการแสดงออกสะท้อนพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นผ่านผลงานสร้างสรรค์ ผู้วิจัยได้แบ่งข้อมูลศึกษาในการทำงานวิจัยดังนี้

- 2.1 นิยามและความหมายของวัยรุ่น
- 2.2 บทบาทของเพศ (Sex Roles)
- 2.3 ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalysis)
- 2.4 ทฤษฎีแรงจูงใจ (Motivation)
- 2.5 ความรักและความปรารถนาทางเพศ (Sexual love and desire)
- 2.6 แนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน
- 2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.8 สรุป

2.1 นิยามและความหมายของวัยรุ่น

เอลิซาเบท เฮอร์ล็อก (Elizabeth Hurlock) ได้ให้ความหมายของคำว่าวัยรุ่น ซึ่งตรงกับคำในภาษาอังกฤษ “Adolescence” โดยมีรากศัพท์มาจากภาษาละติน คือ “Adoliscere” มีความหมายว่าการเจริญเติบโตหรือเจริญไปสู่วุฒิภาวะ การที่ได้จะบรรลุนถึงวุฒิภาวะในช่วงวัยรุ่นนี้จะต้องมีการเจริญเติบโตทั้งทางร่างกายและจิตใจไปในเวลาเดียวกัน โดยจะต้องมีพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน พร้อมกัน ได้แก่ ร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เนื่องจากวัยรุ่นเป็นช่วงวัยแห่งการปรับเปลี่ยนหรือปรับตัวทางสังคมค่อนข้างชัดเจนที่สุดรวมไปถึงในทุกๆ ด้าน เป็นวัยที่อยู่ในช่วงของการใช้ปัญหาและความเครียดทางอารมณ์ทุกอย่างที่มาพร้อมๆ กัน ในช่วงวัยของการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา และจิตใจ จึงอาจก่อให้เกิดความรวดเร็วและรุนแรงตามมาส่งผลต่อทัศนคติที่มีมุมมองขัดแย้งกับวัยผู้ใหญ่ได้ (Hurlock. 1975 อ้างถึงใน ญินันท์ วิชัยรัมย์. 2545 : 12)

2.1.1 ช่วงระยะของวัยรุ่น

การแบ่งช่วงอายุวัยรุ่นนี้ เป็นเกณฑ์ที่นักจิตวิทยาใช้ในการแบ่งวัยรุ่น โดยอาจตรงหรือไม่ตรงนั้น ขึ้นอยู่กับสภาพความเป็นจริง เนื่องจากเด็กและคนมีการเจริญเติบโตเข้าสู่วัยรุ่นมีความไม่พร้อมกัน (ณัฐนันท์ วิชัยรัมย์. 2545 : 13)

1) วัยรุ่นตอนต้น (Early Adolescence) มีอายุระหว่าง 12-15 ปี จะเป็นระยะที่ร่างกายเริ่มมีการเจริญเติบโตทางเพศทั้งในเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชาย สำหรับเด็กผู้หญิงนั้นสิ่งที่จะสามารถแสดงให้เห็นถึงความเจริญของร่างกายที่เต็มที่แล้วก็คือการมีประจำเดือนครั้งแรก นอกจากจะมีประจำเดือนแล้วยังมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย คือ การเจริญเติบโตของทรวงอก การเปลี่ยนแปลงในด้านอวัยวะเพศ ส่วนเด็กผู้ชายนั้นมีลักษณะบ่งชี้ชัดเจนเหมือนกับเด็กผู้หญิง เช่น การหลั่งอสุจิและอาจมีน้ำเสียงที่ทุ้มขึ้น เป็นต้น กล่าวคือเป็นช่วงวัยของการเริ่มต้นของฮอร์โมนทางร่างกายที่ส่งผลได้ทั้งให้เกิดการแปรปรวนทางอารมณ์ได้ง่าย เช่น เริ่มสนใจเพศตรงข้าม หรือ ผู้หญิงจะเริ่มมีความกังวลในการเปลี่ยนแปลงร่างกาย

ภาพที่ 2.1 วัยรุ่นตอนต้น

ที่มา : <https://www.pubhtml5.com> (2566)

2) วัยรุ่นตอนกลาง (Middle Adolescence) มีอายุระหว่าง 15-18 ปี จะเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงในส่วนทางด้านร่างกาย จิตใจ และความคิด ในลักษณะที่ค่อยเป็นค่อยไป แต่ในด้านร่างกาย จะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากและที่ชัดเจนขึ้น คือ จิตใจส่วนมากมักจะเป็นผลที่ได้รับจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายที่เป็นส่วนประกอบจึงทำให้การเปลี่ยนแปลงทางด้านจิตใจของเด็กแต่ละคนจะไม่เหมือนกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับฮอร์โมนในร่างกาย อาหาร ลักษณะของการปลูกฝังจากครอบครัว การศึกษาและสภาพแวดล้อม วัยรุ่นตอนกลางจึงมีความเข้าใจสภาพการเปลี่ยนของร่างกายมากกว่าวัยรุ่นตอนต้น มีเหตุผล ชอบอยู่ในกลุ่มเพศเดียวกัน มีบุคลิกที่ดึงดูดเพศตรงข้ามมากขึ้น และชอบมีบทบาทในกลุ่มสังคมเพื่อให้ได้รับการยอมรับ

ภาพที่ 2.2 วัยรุ่นตอนกลาง

ที่มา : <https://www.pubhtml5.com> (2566)

3) วัยรุ่นตอนปลาย (Late Adolescence) มีอายุระหว่าง 18-21 ปี ในระยะวัยรุ่นตอนปลายนี้จะเริ่มเข้าสู่ช่วงที่มีวุฒิภาวะ ซึ่งมักมีการพัฒนาทางด้านจิตใจมากกว่าร่างกาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านที่เกี่ยวกับความนึกคิดและปรัชญาชีวิตต่างๆ เด็กวัยรุ่นในระยะนี้มักจะพยายามปรับปรุงร่างกายของตนเองให้เข้ากับสังคมหรือสภาพแวดล้อมมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับสภาพครอบครัวด้วย โดยวัยรุ่นตอนปลายจะพยายามใช้ความคิดของตนเองตัดสินใจในเรื่องต่างๆ มากขึ้น พยายามปรับตัว หรือต้องการพิสูจน์ตนเองต่อสังคมถึงความสามารถและประสิทธิภาพเพื่อก้าวไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ จึงมีความอดทน และอดกลั้นมากกว่าวัยรุ่นในช่วงอื่นๆ

ภาพที่ 2.3 วัยรุ่นตอนปลาย

ที่มา : <https://www.pubhtml5.com> (2566)

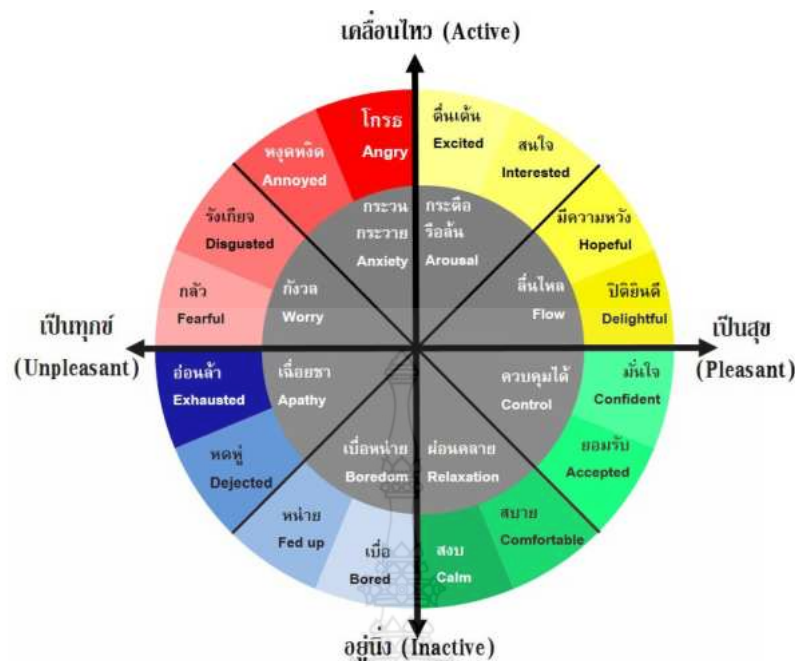
2.1.2 ความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Intelligence)

โกเลแมน (Daniel Goleman) กล่าวถึง ความหมายของความฉลาดทางอารมณ์ คือ ความสามารถของบุคคลที่จะเข้าใจตนเองเมื่อเผชิญหน้ากับสถานการณ์ต่างๆ เช่น ความผิดหวัง หรือสามารถควบคุมอารมณ์ของตน และจัดการปัญหาจากความสามารถทางความคิด มีความหวัง และมีความเห็นใจ ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1)ความตระหนักรู้อารมณ์ตนเอง 2)การจัดการกับอารมณ์ 3)การสร้างแรงจูงใจให้กับตนเอง 4)ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นและ 5)ความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน (Goleman. 2005 อ้างถึงใน พิมพ์รัตน์ ธรรมรักษา และอาภาพร เฝ้าวัฒนา. 2562 : 215)

ความฉลาดทางอารมณ์กับการทำพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น วัยรุ่นนับเป็นช่วงวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกๆ ด้าน โดยเฉพาะทางด้านสรีระและฮอร์โมนเพศ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้วัยรุ่นมีการแสดงออกทางอารมณ์ที่รุนแรง โดยมักจะเรียกกันจนติดปากว่าวัยรุ่นเป็น “วัยพายุบูแคม” นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ของวัยรุ่นอาจเกิดจากความเครียดและความกดดันต่างๆ ของครอบครัวและสังคม ซึ่งวัยรุ่นที่มีความฉลาดทางอารมณ์ดีจะสามารถรับรู้และเข้าใจอารมณ์ของตนเองที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริงสามารถควบคุมอารมณ์ มีการคิดพิจารณาและตัดสินใจที่ดีกว่า โดยจะจัดการกับอารมณ์ที่เกิดขึ้นนั้นอย่างไรให้มีความเหมาะสมที่สุด แต่ในทางตรงกันข้ามหากวัยรุ่นไม่มีความฉลาดทางอารมณ์ วัยรุ่นจะไม่สามารถจัดการกับอารมณ์ของตนเองได้และจะแสดงออกผ่านการทำพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น การใช้สารเสพติด การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การพนัน และการฝ่าฝืนกฎข้อบังคับต่างๆ เป็นต้น (Brackett MA. 2003 อ้างถึงใน พิมพ์รัตน์ ธรรมรักษา และอาภาพร เฝ้าวัฒนา. 2562 : 215)

1) อารมณ์ของเด็กวัยรุ่นผู้ชายถูกแบ่งออกเป็นได้ในหลายส่วน แต่อารมณ์วัยรุ่นในเพศชายมีการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ที่ชัดเจนทางจิตใจ โดยส่วนมากผู้ชายในวัยนี้อาจจะมีความสนใจอยากค้นคว้าทดลอง และชอบความท้าทายด้วยเพราะทางกายภาพที่แข็งแรงของร่างกาย จึงส่งผลให้ภาพรวมของวัยรุ่นผู้ชายมีอารมณ์ร้อนรุนแรง รักอิสระ เปิดเถียง เริ่มสนใจเรื่องเพศโดยเฉพาะเพศตรงข้าม และกล้าที่จะเปิดเถียง มีความกล้าหาญ กล้าได้กล้าเสีย มากกว่าผู้หญิง

2) อารมณ์ของเด็กวัยรุ่นผู้หญิงอาจจะมีหลายๆ สิ่งที่แตกต่างกันไปตามอารมณ์ความรู้สึกจากอิทธิพลทางครอบครัววัฒนธรรม แต่มีสิ่งหนึ่งที่เพศหญิงมีและพบว่ามีมากกว่าเพศชาย คือ ความระมัดระวังและอ่อนไหวทางความรู้สึกเป็นช่วงของการค้นหาเอกลักษณ์เฉพาะตัวตน วัยรุ่นผู้หญิงจะมีความอ่อนไหวไม่ค่อยคงที่ทางความรู้สึกมากนัก เนื่องจากให้ความสำคัญและรายละเอียดในทุกๆ เรื่อง การแสดงออกทางอารมณ์จึงอาจจะชอบวิตกกังวลรวมไปถึงอารมณ์อิจฉาริษยาได้มากกว่าผู้ชาย

ภาพที่ 2.4 วงล้ออารมณ์
ที่มา : ศักดิ์สิทธิ์ สรณพงศ์ (2559)

สรุป

อารมณ์ของเด็กวัยรุ่นมีความแตกต่างกันออกไปตามช่วงวัย หากไม่ได้รับการเข้าใจถึงอารมณ์และความรู้สึกภายในจิตใจอาจส่งผลต่อพฤติกรรมทั้งในแง่ดีและแง่ลบตามมาและโดยส่วนมากอาจจะพบได้ในแง่มุมที่ไม่ดีจากการตามไม่เท่าทันซึ่งอารมณ์ของช่วงวัยตนเอง ความสนใจและอารมณ์ของวัยรุ่นในปัจจุบันก็เป็นสิ่งสำคัญที่ควรจะต้องศึกษาไม่น้อยไปกว่าเรื่องธรรมชาติของวัยรุ่น ความสนใจหมายถึงแนวโน้มทางด้านจิตใจหรือความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งมีอิทธิพลทำให้บุคคลนั้นเอาใจใส่และรู้สึกพึงพอใจในการกระทำกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับสิ่งนั้นและยังมีนักจิตวิทยาให้ความเห็นว่าความสนใจของคนเราจะเป็นอย่างไรขึ้นอยู่กับความแตกต่างระหว่างบุคคล ได้แก่ ลักษณะบุคคลสภาพของ คนๆ นั้น บวกกับสิ่งแวดล้อม การศึกษา ครอบครัว และสถานะทางเศรษฐกิจทางสังคมของผู้นั้นด้วยความสนใจของวัยรุ่นจึงมีความแตกต่างไปจากวัยเด็ก เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ทางด้านร่างกาย บทบาททางสังคม และองค์ประกอบอื่นๆ อีกหลายอย่างที่มีการพัฒนาการอย่างรอบด้านและรวดเร็ว

ความรู้สึกของวัยรุ่นไม่ว่าจะเพศชายหรือเพศหญิงในปัจจุบันไม่ใช่เพียงแค่การแสดงออกผ่านทางอารมณ์และความรู้สึกเพียงเท่านั้นแต่มีผลถึงพฤติกรรมต่างๆ โดยอาจมีผลเกิดจากการเลี้ยงดูของ ครอบครัว สังคม และสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะในช่วง “วัยรุ่นตอนต้น” มีผลมากที่สุด เพราะเป็นวัยของการเริ่มต้นทั้งทางร่างกายและฮอร์โมนต่างๆ ที่ส่งผลถึงอารมณ์ทางพฤติกรรมต่อมาในวัยรุ่น

ตอนกลางและวัยรุ่นตอนปลายจนไปถึงวัยผู้ใหญ่ จากการเริ่มต้นที่จะเรียนรู้ทางสังคมและเรียนรู้เรื่องของตนเอง สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นประสบการณ์ในอดีตที่บ่มเพาะให้เกิดกระบวนการความคิดจนกระทั่งแสดงออกมาเป็นอารมณ์จนท้ายที่สุดแสดงออกเป็นพฤติกรรม เนื่องจากในปัจจุบันสื่อและเทคโนโลยีรวมไปถึงค่านิยมที่สามารถเข้าถึงได้ในทุกบทบาททำให้ง่ายต่อการแสดงออก จึงสามารถพบเห็นพฤติกรรมต่างๆ ที่ต้องการแสดงออกถึงอารมณ์ความรู้สึกให้พบเห็นหลากหลายของวัยรุ่นส่งผลต่อการยั้งคิดหรือกระบวนการคิดที่ลดน้อยลง โดยเน้นไปที่การแสดงออกทางพฤติกรรมมากขึ้น

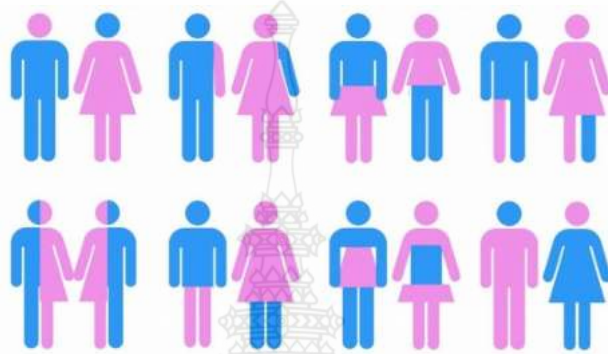
2.2 บทบาทของเพศ (Sex Roles)

บทบาททางเพศ หมายถึง บทบาทที่สังคมหนึ่งๆ คาดหวังให้บุคคลเพศชายหรือเพศหญิงแสดงออกว่าเป็นชายหรือหญิง ซึ่งกำหนดบทบาททางเพศมี 2 ปัจจัยเข้ามาเกี่ยวข้อง คือ ปัจจัยทางด้านชีวภาพและปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อม โดยปัจจัยทางชีวภาพจะเป็นตัวกำหนดความแตกต่างทางกายภาพระหว่างชายและหญิง ส่วนปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อมจะมีอิทธิพลในการหล่อหลอมลักษณะความเป็นชายหรือเพศหญิงให้เกิดขึ้นตามที่สังคมนั้นๆ คาดหวังเพื่ออธิบายความแตกต่างระหว่างบทบาททางเพศระหว่างความเป็นชายและความเป็นหญิง ดังนี้ (ดุลยา จิตตะยโสธร. 2551 : 195-198)

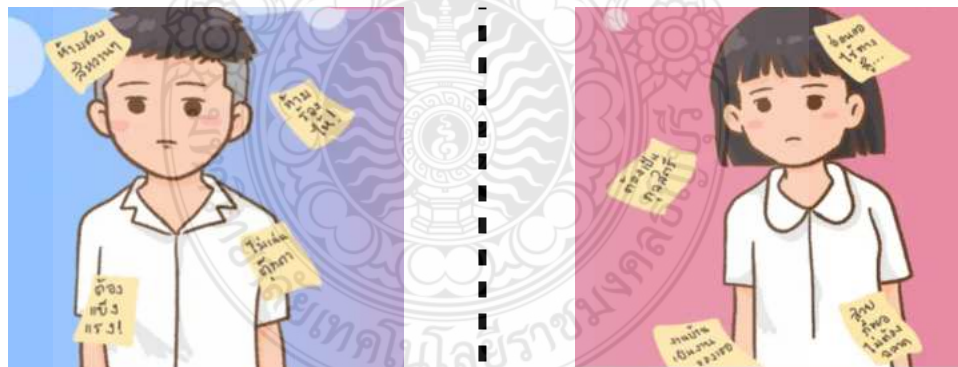
2.2.1 ปัจจัยทางด้านชีวภาพ เป็นสิ่งที่ชัดเจนและสามารถแสดงให้เห็นออกมาได้โดยธรรมชาติ คือ ร่างกาย เช่น ความแตกต่างของอวัยวะเพศ หรือโครงสร้างของร่างกายที่มีสัดส่วนได้รับฮอร์โมนที่มีแตกต่างกัน กล่าวคือ ผู้ชายมีฮอร์โมนแอนโดรเจน (Androgen) ที่ช่วยให้มีลักษณะภายนอกและพฤติกรรมเยี่ยงบุรุษเพศทั่วไป เช่น มีรูปร่างใหญ่โตและมีความแข็งแรง ส่วนผู้หญิงจะมีฮอร์โมนเพศเอสโตรเจน (Estrogen) กับโปรเจสเตอโรน (Progesterone) ที่ทำให้มีลักษณะภายนอกและพฤติกรรมเยี่ยงสตรีทั่วไป เช่น มีรูปร่างเล็ก บอบบาง มีประจำเดือน และตั้งครรถ์ตลอดจนมีน้ำนมในการเลี้ยงดูบุตรได้ เป็นต้น ฉะนั้นจึงกล่าวได้ว่าองค์ประกอบทางชีวภาพร่างกายเป็นองค์ประกอบเบื้องต้นทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างเพศชายและเพศหญิง และจากความแตกต่างดังกล่าวส่งผลถึงการแบ่งบทบาทความรับผิดชอบให้เหมาะสมในแต่ละเพศ เช่น เพศชายมีหน้าที่แสดงถึงความแข็งแกร่งของร่างกาย เช่น หาดอาหาร ล่าสัตว์ ทำศึกสงคราม ส่วนเพศหญิงซึ่งบอบบางกว่าก็เหมาะที่จะดูแลบ้าน เตรียมอาหาร อบรมลูก เป็นต้น

2.2.2 ปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อม มีส่วนสำคัญและมีอิทธิพลในบทบาทของเพศบุคคล คือ เจตคติของพ่อแม่ การอบรมเลี้ยงดู ค่านิยมของสังคม เป็นต้น เด็กจะเรียนรู้บทบาทเพศของตนตั้งแต่วัยเด็กจากการกระทำของผู้ใหญ่หรือบุคคลต่างๆ ในสังคมที่มีต่อตัวเด็กเอง ครอบครัวซึ่งเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดของสังคมจะเป็นหน่วยแรกที่เอื้อให้เด็กเรียนรู้บทบาททางเพศของตน นอกจากนี้ยังพบว่าพ่อแม่มีแนวโน้มที่จะแสดงออกทางการเลี้ยงดูที่แตกต่างกันไม่ว่าจะเป็นการเลือกของเล่น เครื่องแต่งกาย กิจกรรมต่างๆ พ่อแม่มักเห็นว่าเด็กหญิงจะมีความอ่อนแอจะต้องดูแลเอาใจมากกว่าเด็กชาย ส่วนเด็ก

ชายนั้นจะมีความแข็งแรงและว่องไวมากกว่าเด็กหญิง ทำให้การส่งเสริมกิจกรรมหรือบุคลิกภาพมีความแตกต่าง เช่น ในเด็กชายจะได้รับการส่งเสริมให้มีอิสระจากพ่อแม่มาก ในขณะที่เด็กหญิงได้รับการส่งเสริมให้อยู่ใกล้ชิดพ่อแม่ ดังนั้นการสนับสนุนในกิจกรรมต่างๆ ของพ่อแม่ระหว่างเพศชายและเพศหญิงจึงมีความแตกต่างกัน ส่งผลให้การเรียนรู้บทบาททางเพศมีความแตกต่างเช่นเดียวกัน นอกจากการอบรมของพ่อแม่แล้ว ความคาดหวังของสังคมยังมีผลต่อการพัฒนาการด้านบทบาททางเพศเด็กอีกด้วย

ภาพที่ 2.5 สื่อไทยในสายตา UN Women (ความเสมอภาคระหว่างเพศ)
ที่มา : <https://www.MedialInsideout.net> (2566)

ภาพที่ 2.6 ค่านิยมทางเพศผิดๆ ที่ผู้ใหญ่ชอบปลูกฝังให้เด็กจนติดเป็นนิสัย
ที่มา : <https://www.parentstone> (2566)

ผู้วิจัยศึกษาการวัดผลการศึกษา เรื่องปัจจัยทางจิตวิทยาที่ส่งผลต่อการยอมรับพฤติกรรม การมีเพศสัมพันธ์ของเด็กหญิงวัยรุ่นในพื้นที่เขตคลองเตย การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของเด็กหญิง วัยรุ่นในพื้นที่เขตคลองเตย โดยการหาค่าความถี่และร้อยละ พบว่าเด็กหญิงส่วนใหญ่มีอายุ 14 ปี (พ.ศ. 2548) มีจำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 51.25 อายุ 12 ปี (พ.ศ. 2550) มีจำนวน 85 คน คิดเป็น ร้อยละ 26.56 รองลงมา อายุ 12 ปี (พ.ศ. 2550) จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 26.56 และอายุ 13 ปี (พ.ศ. 2549) จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 22.19 ตามลำดับ โดยหาระดับของตัวแปรที่ศึกษาของเด็ก หญิงวัยรุ่นในพื้นที่เขตคลองเตย พบว่าเด็กหญิงวัยรุ่นในพื้นที่เขตคลองเตยมีค่านิยมทางวัตถุ มีความ ภาควุฒิใจตนเองอยู่ระดับมาก ส่วนการควบคุมตนเองและการยอมรับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์อยู่ ระดับปานกลาง แต่ความชอบเสี่ยงทางเพศอยู่ระดับต่ำ

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์กับ ความชอบเสี่ยง ทางเพศ ค่านิยมทางวัตถุ และความภาควุฒิใจตนเอง พบว่ามีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01 ล้วนไม่มีความสำคัญทางสถิติกับการควบคุมตนเอง ความชอบเสี่ยงทางเพศมีความ สัมพันธ์มากที่สุดในการเชิงบวกกับการยอมรับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ เนื่องจากเด็กหญิงวัยรุ่น มีพฤติกรรมความชอบเสี่ยงทางเพศมักมีการแต่งกายเปิดเผยสัดส่วน นอกจากนั้นยังมีพฤติกรรมการ ต้มเครื่องต้มแอลกอฮอล์ ซึ่งทำให้ขาดสติสัมปชัญญะไม่สามารถควบคุมตนเองได้ประกอบกับการ เปิดรับสื่อที่กระตุ้นอารมณ์เพศทั้งทางตรงและทางอ้อมจึงพบได้โดยง่าย ซึ่งส่งผลต่อการมีอิทธิพลต่อการ ยอมรับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์สูง

ตัวแปรตัวที่ 2 คือ ค่านิยมทางวัตถุมีความสัมพันธ์เชิงบวกรองลงมากับการยอมรับพฤติกรรม การมีเพศสัมพันธ์ เนื่องจากหากความคิด ความเชื่อ และความรู้สึกของบุคคลที่ให้คุณค่าต่อวัตถุมากกว่า ต่อจิตใจ หรือความเป็นมนุษย์ ยอมทำทุกวิถีทางเพื่อให้ได้มาซึ่งวัตถุแบรนด์เนมจนกระทั่งการยอมรับ พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ ซึ่งความเชื่อจะส่งผลกระทบอย่างมากเพราะหากบุคคลนั้นมีความเชื่อ แบบใดก็จะใช้ชีวิตตามความเชื่อแบบนั้น

ตัวแปรที่ 3 คือ ความภาควุฒิใจตนเองมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการยอมรับพฤติกรรมการมีเพศ สัมพันธ์ ซึ่งผลที่ได้รับนี้ค้านกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ที่ว่า ความภาควุฒิใจมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการ ยอมรับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ ผลที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากเด็กหญิงวัยรุ่นในพื้นที่เขตคลองเตย ไม่ได้มองว่าเป็นเรื่องเสียหายอะไร และส่งผลกระทบต่อตนเองในปัจจุบันหรืออนาคตแต่อย่างใด

ตัวแปรสุดท้าย คือ การควบคุมตนเองไม่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับพฤติกรรมการมี เพศสัมพันธ์ แม้ว่าเด็กหญิงวัยรุ่นในพื้นที่เขตคลองเตยจะสามารถควบคุมตนเองได้ดี แต่หากมองว่าการ ยอมรับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ไม่ใช่เรื่องเสียหายหรือผิดปกติดอะไร จึงไม่มีความจำเป็นจะต้อง ควบคุมตนเองจากการยอมรับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ จึงค้านกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่าการควบคุม ตนเองมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการยอมรับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์และไม่มีความสำคัญทางสถิติ

สรุปได้ว่า ตัวแปรต้นที่เข้าไปทำนายการยอมรับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์มี 2 ตัวแปรอิสระ คือ ความชอบเสี่ยงทางเพศ และค่านิยมทางวัตถุ (อินทรียา อัญพัชร และดวงเดือน ศาสตร์ภัทร. 2563 : 40-42)

สรุป

ปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนรู้บทบาททางเพศ โดยเฉพาะปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อมสังคม และการเลี้ยงดูของครอบครัวที่มีแนวโน้มเลี้ยงเด็กผู้ชายและเด็กผู้หญิงแตกต่างกัน จากความแตกต่างทางด้านร่างกายและค่านิยมทางวัฒนธรรม จึงทำให้การเรียนรู้เรื่องเพศในเด็กผู้หญิงเกิดขอบเขตจนไปถึงการปิดกั้น เมื่อเทียบกับเพศชายด้วยเพราะทางกายภาพของเพศหญิงนั้นที่มีลักษณะเบาบาง มีประจำเดือนรวมไปถึงการตั้งครรภ์ ซึ่งจะมีความแตกต่างจากเพศชายที่มีร่างกายที่แข็งแรงหรือขนาดตัวที่ใหญ่ ข้อบ่งชี้ตรงนี้จึงอธิบายได้ว่าความบอบบางอาจเป็นส่วนหนึ่ง แต่ไม่ใช่เพียงแค่ร่างกายที่มีขนาดเล็ก สิ่งที่ได้เห็นได้ชัดจนหมายถึงการตั้งครรภ์ได้ง่ายตามธรรมชาติของเพศหญิง จึงมีโอกาสต่อความเสี่ยงในการตั้งครรภ์ก่อนวัยได้ หากไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดี สิ่งเหล่านี้มีส่วนส่งผลให้เด็กผู้หญิงได้รับการส่งเสริมให้อยู่ใกล้ชิดพ่อแม่มากกว่าเด็กผู้ชาย ทั้งนี้ความเคร่งครัดในการเลี้ยงดูที่สวนทางกับสื่อในปัจจุบันที่เปิดกว้างและค่านิยมทางวัตถุมีส่วนส่งผลให้เด็กผู้หญิงเกิดความอยากรู้อยากลองมากขึ้น สอดคล้องกับสถิติงานวิจัย เรื่องการยอมรับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของเด็กหญิงวัยรุ่นเขตคลองเตย โดยการยอมรับการมีเพศสัมพันธ์สามารถพบได้ในเด็กวัยรุ่นหญิง ตั้งแต่อายุระหว่าง 12 - 14 ปี ที่มีตัวแปรหลักสำคัญ คือ ความชอบเสี่ยงทางเพศมากที่สุด

วัยรุ่น	วัยรุ่นตอนต้น	วัยรุ่นตอนกลาง	วัยรุ่นตอนปลาย
			
อายุ	12-15 ปี	15-18 ปี	18-22 ปี
รูปลักษณะ	เป็นระยะแรกที่ร่างกายเริ่มมีการเจริญเติบโตทางเพศ ผู้หญิงสิ่งทีแสดงให้เห็นถึงความเจริญของร่างกายที่เต็มที่แล้วก็คือประจำเดือนครั้งแรกหรือการเติบโตของทรวงอก และอวัยวะเพศที่แสดงออกมาภายนอก	การเปลี่ยนแปลงในส่วนของด้านร่างกายที่ไปพร้อมกับจิตใจและความคิดซึ่งมีการพัฒนาแบบค่อยเป็นค่อยไป ส่งผลถึงบุคลิกภาพภายนอกที่ดึงดูดความสนใจเพศตรงข้ามมากขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายที่เริ่มสมบูรณ์ เช่น ดวงตาเป็นประกายแสดงออกถึงความรู้สึกหรือความต้องการ	เริ่มเข้าสู่ช่วงที่มีวุฒิภาวะ ซึ่งมักมีการพัฒนาทางด้านจิตใจมากกว่าร่างกาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านความคิดและปรัชญาชีวิตต่างๆ วัยรุ่นช่วงนี้มักจะพยายามปรับปรุงร่างกายของตัวเองให้เข้ากับสังคมหรือสภาพแวดล้อมมากยิ่งขึ้น มีการพัฒนาอารมณ์และความรู้สึกอย่างสมบูรณ์
อารมณ์	อารมณ์อ่อนไหวเนื่องจากเป็นช่วงเปลี่ยนถ่ายฮอร์โมนจากวัยเด็กสู่วัยรุ่นทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ให้ความสนใจต่อการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย ตื่นเต้นตื่นตัว เป็นวัยแห่งจินตนาการ และตอบสนองต่อความต้องการของตนเองอย่างชัดเจน	อารมณ์ระหว่างชอบหรือไม่ชอบ มีความไม่แน่นอนทางด้านความรู้สึกมีความกระตือรือร้นอยากทำโน่นทำนี่หรือเปลี่ยนแปลงง่าย เป็นระยะที่ดิ้อร้อนโมโหง่าย มักมีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูงเพื่อนจะมีอิทธิพลมาก อาจจะควบคุมอารมณ์ยังไม่ได้มากนักส่วนนี้มีผลมาจากการค้นหาเอกลักษณ์ของตนเอง	อารมณ์ที่เจริญเติบโตเข้าสู่วัยผู้ใหญ่มีความเครียดความวิตกกังวลจากการที่เริ่มรู้จักบทบาทและหน้าที่ของตนเองมากขึ้น มักทู่หมัดอยู่กับปัญหาที่ตนเองแก้ไขไม่ได้ วัยนี้ค่อนข้างยอมรับการให้คำแนะนำได้ง่ายกว่าวัยต้นๆ เพียงแต่จะนាំกลับมาคิดทบทวนด้วยประสบการณ์ของตนเอง
สังคม	มีความสนใจในเรื่องต่างๆ น้อยลง มองอย่างลึกซึ้งมากขึ้น มีความสนใจบางสิ่งบางอย่าง โดยอาจมีอิทธิพลมาจากเพื่อนวัยเดียวกันหรือกลุ่มเพื่อน เนื่องจากใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับเพื่อน	มีการแสดงออกตามอารมณ์ตามเพศและวัยมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงทางเจตนาคติเด็กจะมีความพยายามปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพทางสังคมของตนเองมากขึ้น เด็กในกลุ่มเพื่อนจะมีอิทธิพลต่อกันมากในเรื่องมิตรภาพ	มีการนัดพบเพื่อนต่างเพศบ่อยขึ้น มีความสัมพันธ์เพื่อการมีครอบครัวมากขึ้น เด็กวัยรุ่นนี้จะแสวงหาวิธีการอ่านใจเพื่อนเพศตรงข้ามที่ตนสนใจด้วยวิธีการต่างๆ การคบหาสมาคมในชั้นแรกๆ นั้นเป็นลักษณะศึกษานิสัยใจคอซึ่งกันและกัน อันจะนำไปสู่การมีชีวิตคู่

ตารางที่ 2.1 ชั้นวิเคราะห์เด็กวัยรุ่นผู้หญิง

	วัยรุ่นตอนต้น	วัยรุ่นตอนกลาง	วัยรุ่นตอนปลาย
สติปัญญา	มีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะบางเรื่องที่ตนเองรู้และมีประสบการณ์ แต่สามารถคิดอย่างมีระบบและมีเหตุผล รู้จักการสร้างสมมติฐานหลายๆแบบเพื่อหาข้อสรุปตามประสบการณ์ที่ตนได้รับรู้มาและพยายามแก้ปัญหาต่างๆ	มีความสามารถจดจำสิ่งต่างๆได้เป็นอย่างดี แต่มักไม่ใช่ให้เป็นประโยชน์ในเรื่องการเรียนรู้ที่มีกฎเกณฑ์การจดจำของเด็กวัยนี้ มักแม่นยำ โดยเฉพาะในเรื่องที่เขาสนใจ เช่น ดนตรี กีฬา ศิลปะ หรือวิทยาการต่างๆที่ตนชื่นชอบเป็นพิเศษ	มีความเชื่อมั่นในสิ่งต่างๆ อย่างชัดเจนและแนวโน้มหาเหตุผลเชื่อมโยงในสิ่งที่เชื่อหรือไม่เชื่อเป็นของตนเองและจะพยายามพิสูจน์ให้เห็นว่าความเชื่อของตนไม่ใช่เรื่องเหลวไหล มีความต้องการให้ผู้อื่นเห็นคล้อยตามความคิดของตน แสดงความรู้สึกลอยๆเปิดเผยตรงไปตรงมา
ความสนใจ	- สนใจทางด้านสังคม - สนใจในส่วนบุคคล - สนใจเกี่ยวข้องกับตัวเอง - สนใจในการเรียน - สนใจในจินตนาการความฝัน - สนใจในเรื่องเพศและเพื่อนต่างวัย	- สนใจในทางด้านสังคม - สนใจในส่วนบุคคล - สนใจเกี่ยวข้องกับตัวเอง - สนใจในการเรียน - สนใจในอาชีพ - สนใจในทางศาสนา - สนใจในเรื่องเพศและเพื่อนต่างวัย - สนใจค้นคว้าสิ่งแปลกใหม่	- สนใจในทางด้านสังคม - สนใจในส่วนบุคคล - สนใจเกี่ยวข้องกับตัวเอง - สนใจในการเรียน - สนใจในอาชีพ - สนใจในทางศาสนา - สนใจในเรื่องเพศและเพื่อนต่างวัย - สนใจค้นคว้าสิ่งแปลกใหม่ - สนใจการมีปรัชญาชีวิต
ความต้องการทางเพศ	หวั่นไหวกับการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายภายนอกและภายใน มีความสับสน เพราะยังอยู่ในช่วงปรับตัวเพื่อยอมรับในตนเอง เนื่องจากยังขาดประสบการณ์และความรู้อารมณ์ทางเพศที่แสดงออกส่วนมากจึงเป็นการจดจำและเลียนแบบเพื่อทดลองต่อการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย	สามารถปรับตัวเข้ากับความเป็นหนุ่มสาว ยอมรับการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย มีอารมณ์รักหรืออารมณ์ทางเพศที่ชัดเจนและรุนแรง เช่น กอดหรือจูบกันในที่สาธารณะ บางครั้งก็อาจจะยังควบคุมอารมณ์ได้ไม่ดีนัก ตามประสบการณ์และความรู้	การแสดงออกทางอารมณ์ทางเพศมั่นคงขึ้น ยอมรับสภาพการเป็นผู้ใหญ่มากขึ้นส่วนหนึ่งมาจากการเรียนรู้ทางสังคมและการค้นหาตัวเอง ยอมรับนับถือคำสั่งสอนผู้มีประสบการณ์มาก่อนการแสดงออกทางเพศจึงอยู่ภายใต้จิตสำนึกหรือกติกาของสังคมมากขึ้นเพื่อการยอมรับ

ตารางที่ 2.2 ชั้นวิเคราะห์เด็กวัยรุ่นผู้หญิง (ต่อ)

สรุป

วัยรุ่นตอนต้นเพศหญิงเป็นช่วงอายุระหว่าง 12 - 15 ปี คือขั้นตอนหนึ่งในช่วงซึ่งวุฒิภาวะทางเพศปรากฏชัดเจนและเด็กสามารถที่จะให้กำเนิดบุตรได้ จะเริ่มต้นเกิดการเปลี่ยนแปลงต่างๆ อย่างรวดเร็ว มักก่อให้เกิดความสับสนวุ่นวายอาจเป็นผลให้เกิดพฤติกรรมไม่พึงปรารถนา ลักษณะของวัยรุ่นตอนต้นเป็นช่วงคาบเกี่ยวระหว่างวัยเด็กกับวัยรุ่น เป็นวัยที่มีช่วงสั้นระเียดอ่อนทางความรู้สึก

1. พฤติกรรมที่แสดงออกของวัยรุ่นเพศหญิงตอนต้น

1) มีความต้องการอยู่คนเดียว หลบซ่อน ไม่สูงส่งกับใคร ส่วนหนึ่งเป็นเพราะไม่ต้องการให้ใครสังเกตเห็นการเปลี่ยนแปลงร่างกายของตน

2) มีความเบื่อหน่ายเกิดขึ้น เช่น เบื่อโรงเรียน เบื่อบ้าน เบื่อกิจกรรมที่ทำประจำ เนื่องจากความกังวลเรื่องราวของตนเองอยู่ในใจ

3) มีความขัดแย้งทางสังคม เด็กวัยนี้มักไม่ค่อยให้ความร่วมมือ ไม่เห็นด้วยกับเรื่องต่างๆ มีความขัดแย้งเสมอ และมีความรู้สึกว่ามีใครเข้าใจ ไม่มีใครเห็นใจตน

4) มีอารมณ์รุนแรง เนื่องจากมีความกังวลในใจ ความเศร้าหมองของจิตใจจึงเกิดขึ้นได้ง่าย การแสดงออกทางอารมณ์จึงออกมาในลักษณะก้าวร้าว รุนแรง

5) ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง มักไม่มีความมั่นใจ มองไม่เห็นความสามารถของตน เพราะการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายมีผลต่อสัดส่วนต่างๆ ของร่างกาย ทั้งภายในและภายนอก

2. ลักษณะทางอารมณ์ทางอารมณ์ของวัยรุ่นตอนต้น

1) อารมณ์อ่อนไหวง่าย มีความสัมพันธ์กับความสนใจในการเรียน การอ่าน การฟังบทเพลง บทกลอน บทกวีรำพันถึงความรัก ความผิดหวังเศร้าโศกเสียใจ ซึ่งอาจจะมีหรือไม่มีประสบการณ์ตรงก็ได้ เพราะเด็กวัยนี้มีจินตนาการมาก เด็กสามารถคิดและมีอารมณ์คล้อยตามจินตนาการของตนเองได้เป็นอย่างดี

2) อารมณ์รุนแรง ชอบทำอะไรบ้าบิ่น ไม่กลัวอันตราย บางครั้งทำแบบไม่คิดหน้าคิดหลัง แล้วจะมารู้สึกเสียใจภายหลังเสมอ พฤติกรรมรุนแรงเหล่านี้มักเกิดเมื่อรวมกันอยู่เป็นกลุ่ม เด็กต้องการพิสูจน์ให้เห็นถึงความรักของเพื่อน ต้องการแสดงความสามัคคีกัน ร่วมไปถึงเพื่อการยอมรับในทุกๆ ด้าน จากกลุ่มเพื่อน หรือมีความเชื่อในความคิดของบุคคลที่ตนเองรัก

3) อารมณ์ไม่คงที่ไม่สม่ำเสมอเปลี่ยนแปลงง่ายจากอารมณ์และฮอร์โมนของการเปลี่ยนแปลง

4) อารมณ์รัก เป็นอารมณ์รักที่วัยนี้มองเป็นสิ่งแปลกใหม่ น่าตื่นเต้น น่าค้นหา และทดลอง กับเพศตรงข้ามมากเป็นพิเศษ เกิดจากฮอร์โมนเพศที่ปรากฏตามธรรมชาติที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

5) อารมณ์สุข อารมณ์แห่งความสุขเป็นอารมณ์ที่รวมถึงอารมณ์ซาบซึ้ง สิ่งที่ทำให้เด็กวัยนี้มีความสุขมักมีสาเหตุจากการเกิดความรู้สึกว่าตนมีสถานภาพเหนือกว่าผู้อื่นความแน่ใจในตนเองว่ามีข้อดี ความสุขของเด็กวัยรุ่นตอนต้นมักเกิดจากการอยู่รวมกันเป็นกลุ่มเพื่อนที่ถูกใจ และรู้ใจ

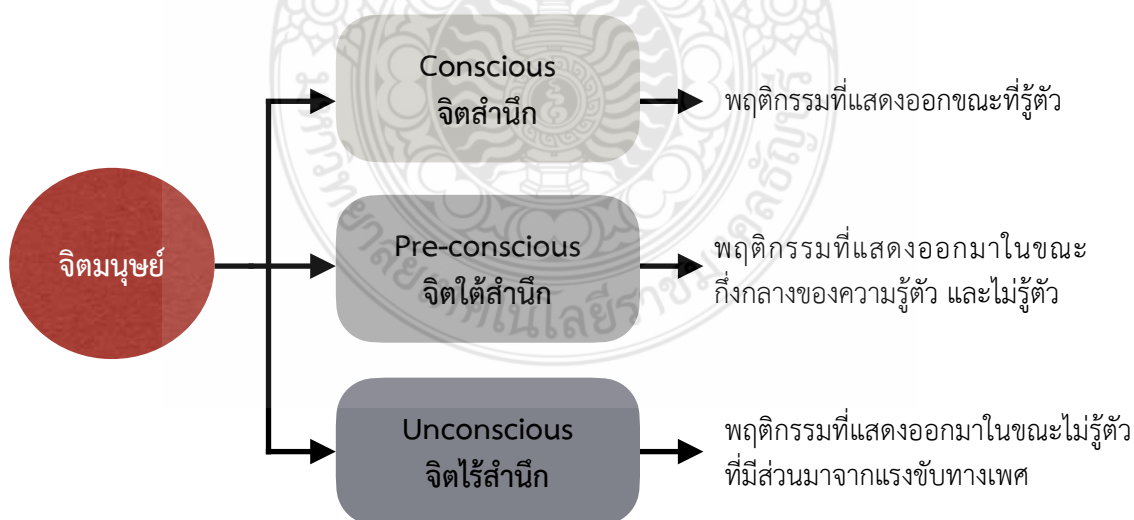
2.3 ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalysis)

2.3.1 ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalysis) ของซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) ปี ค.ศ 1856-1939 ซึ่งเป็นจิตแพทย์ชาวออสเตรียเชื้อสายยิว มีแนวคิดเกี่ยวกับปัญหาด้านจิตใจเพื่อช่วยจำแนกและแยกแยะความคิดมนุษย์ให้สามารถ เข้าถึงได้และแสดงสัดส่วนทางความรู้สึกที่แท้จริงได้ ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ถูกแบ่งเป็นระดับโดยจิตใจของคนเราแบ่งได้เป็น 3 ระดับ ได้แก่ (ต้องรัก จิตบรรเทา. 2560 : 281)

1) จิตสำนึก (Conscious mind) หมายถึง ความรู้สึกและประสบการณ์ที่บุคคลตระหนักรู้ในทุกช่วงของเวลา ตัวอย่างของการตระหนักรู้เริ่มจากการรู้ร้อน รู้หนาว

2) จิตใต้สำนึก (Pre-conscious) หมายถึง สภาวะที่ไม่ได้ตระหนักรู้ตลอดเวลา หากแต่เป็นความทรงจำต่อเหตุการณ์และประสบการณ์ที่สามารถหวนคืนกลับมาได้โดยง่ายเมื่อมีเหตุการณ์เพียงเล็กน้อยมากระตุ้น หากแต่ต้องใช้ระยะเวลาคิดหรือระลึกถึงชั่วครู่และประสบการณ์ต่างๆ จะถูกดึงมาสู่จิตสำนึก

3) จิตไร้สำนึก (Unconscious) หมายถึง สิ่งที่ถูกเก็บกดไว้ในขณะที่ยังมีสติ ไม่สามารถแสดงออกได้ อาจด้วยเพราะชนบธรรมเนียม ประเพณี จารีต ฯลฯ เป็นระดับของจิตใจในชั้นลึกประกอบด้วยความต้องการตามสัญชาตญาณต่างๆ ของความปรารถนา หรือความขัดแย้งของจิตใจ ฟรอยด์กล่าวว่ามนุษย์จะเก็บความรู้สึกทางลบไว้ในส่วนจิตไร้สำนึกและจะแสดงออกในบางโอกาส ซึ่งเจ้าตัวไม่ได้ควบคุมและไม่รู้สึกตัว ฟรอยด์เชื่อว่า การทำความเข้าใจมนุษย์ต้องทำตามความเข้าใจจิตใจส่วนนี้ด้วย

ภาพที่ 2.7 แผนภูมิจิตใจ 3 ระดับ

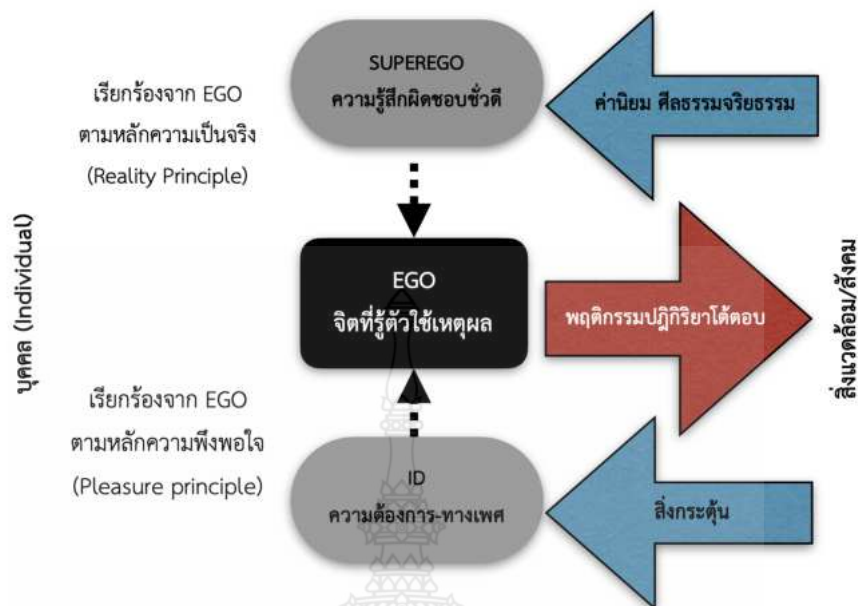
2.3.2 โครงสร้างจิตใจ (Structure of Mind) โครงสร้างของจิตใจ ฟรอยด์อธิบายว่าจิตใจของมนุษย์ประกอบด้วยโครงสร้างหลักที่เป็นองค์ประกอบอยู่ 3 ส่วน คือ (แอนโธนี สตอร์ร. 2562 : 95-99)

1) อิด (Id) สัญชาตญาณ หรือ เป็นสิ่งเก่าดั้งเดิม ไร้ระบบระเบียบ และเต็มไปด้วยอารมณ์ความรู้สึก เป็น “อาณาเขตบริเวณไร้ตรรกะ” เป็นด้านมืดของบุคลิกที่ไม่อาจเข้าถึง อิดเป็นส่วนของจิตที่ได้รับสืบทอดมาจากบุพการิติดตัวมาแต่กำเนิด เป็นแรงขับของสัญชาตญาณพื้นฐานที่กำกับโดยกฎแห่งความเพลิดเพลิน สนองความสุขของตนเองเป็นหลัก (Pleasure principle) กระบวนการทำงานของจิตส่วนนี้ไม่ได้นำเหตุผลและความเป็นจริงอื่นๆ มาเกี่ยวข้อง ฟรอยด์เรียกกระบวนการทำงานของจิตส่วนนี้ว่าเป็นกระบวนการคิดแบบปฐมภูมิ (Primary process)

2) อีโก้ (Ego) เป็นส่วนของจิตสำนึก อีโก้ใช้กระบวนการปฐมภูมิ คือ เหตุผล สามัญสำนึก และความสามารถที่จะชะลอการตอบสนองสิ่งเร้าภายนอกหรือแรงผลักดันจากสัญชาตญาณภายใน อีโก้พัฒนามาจาก Id (อิด) “เป็นระบบโครงสร้างพิเศษ” ที่สัมพันธ์กับอวัยวะรับสัมผัสต่างๆ อย่างใกล้ชิด เพราะมันพัฒนาขึ้นจากการที่สิ่งเร้าภายนอกมากระทบผัสสะ ฟรอยด์หมายความว่าอีโก้เกิดขึ้นจากความรู้สึกเมื่อประสาทสัมผัสทางร่างกายถูกกระทบ มันจึงจินตภาพของพื้นผิวภายนอกของร่างกาย ความรู้สึกว่ามันคือใคร ในกรณีที่เกี่ยวข้องเหตุการณ์ ภายนอก อีโก้ทำหน้าที่นี้ด้วยการตระหนักถึงสิ่งเร้าต่างๆ โดยการสะสมประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งเร้าเหล่านี้ (ไว้ในความทรงจำ) หลีกเลี่ยงสิ่งเร้าที่รุนแรงเกินไป (ด้วยการปรับตัว) และเปลี่ยนโลกภายนอกเพื่อประโยชน์ของตัวเอง (ด้วยการลงมือทำบางสิ่งบางอย่าง) ส่วนเหตุการณ์ ภายในร่างกาย ที่เกี่ยวข้องกับอิด อีโก้ทำหน้าที่ด้วยการควบคุมการเรียกร้องของสัญชาตญาณ โดยการตัดสินใจว่าควรตอบสนองข้อเรียกร้องนี้หรือไม่

3) ซูเปอร์อีโก้ (Super Ego) หรือ มโนธรรม เป็นผลผลิตของการวางเงื่อนไขซ้ำๆ จากการห้ามและตำหนิของพ่อแม่มานานหลายปี กฎเกณฑ์ของพ่อแม่ และกฎเกณฑ์ของสังคม เช่น ขนบธรรมเนียม ศีลธรรม และศาสนา ในเวลาต่อมาจึงถูกเด็กลอกเลียนผนวกเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของจิต ผลก็คือเด็กจะได้ยินเสียงแห่งมโนสำนึกทุกครั้งเมื่อจะกระทำไม่ดี ก่อให้เกิดความสำนึกผิด (guilt feeling)

ดังนั้น อีโก้จึงดำรงอยู่ยากท่ามกลางโครงสร้าง 3 อย่าง คือ โลกภายนอก อิด และซูเปอร์อีโก้ ที่แต่ละส่วนอาจเรียกร้องต้องการกันคนละทิศละทาง จึงไม่น่าแปลกที่บางครั้งการกระทำของคนเราก็มองไม่เห็นคงวา หรือไม่รู้ว่าจะตัดสินใจอย่างไรกันแน่ ตัวอย่างเช่น อิด (สัญชาตญาณ) มีความชอบหรือพรสวรรค์ด้านดนตรีและใฝ่ฝันอยากเป็นนักดนตรีในอนาคต แต่พ่อแม่และสังคมสั่งสอนให้เชื่อว่าอาชีพนักดนตรีไม่มั่นคงเป็นอาชีพเตี้ยกินรำกิน คำสั่งสอนที่ทำซ้ำๆ เป็นเวลายาวนาน ส่งผลในชั้น ซูเปอร์อีโก้ คือทำให้บุคคลรู้สึกสำนึกผิดและตระหนักถึงกฎเกณฑ์มากกว่าความชอบส่วนตัวอยู่เสมอ โดยอีโก้ที่ทำงานอยู่ระหว่างกลางจึงสำคัญต่อการตัดสินใจเพราะเป็นส่วนของเหตุผลหรือประสบการณ์ หากบุคคลไม่เข้าใจในตนเองดีก็อาจจะเกิดความสับสนและแสดงออกไปในทางลบมากกว่าทางที่ดี

ภาพที่ 2.8 ภาพโครงสร้างของจิต

ที่มา : <https://www.sixfacetspress.net> (2566)

2.3.3 สัญชาตญาณ (Instinct) ตามทฤษฎีจิตวิเคราะห์ فروยด์เชื่อว่า พลังผลักดันทางบุคลิกภาพมาจากพลังงาน 2 ประเภท คือ พลังทางร่างกาย (Physiologocal energy) และพลังจิต (Psychic energy) พลังทั้งสองชนิดนี้จะเชื่อมโยงกัน พลังงานทางจิตอยู่ภายใต้จิตไร้สำนึกและเป็นตัวบอกพฤติกรรมในคน ตัวเชื่อมระหว่างพลังงานทางกายและพลังงานทางจิต คือ สัญชาตญาณ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ (Sharft. 2012 : 33-35 อ้างถึงใน ต้องรัก จิตรบรรเทา. 2560 : 282-283)

1) สัญชาตญาณทางเพศ (Sexual Instinct or Life of Libodo) คือ สัญชาตญาณเพื่อเอาชีวิตรอดและการดำรงเผ่าพันธุ์ ทำหน้าที่ผลักดันให้มนุษย์แสวงหาความพอใจตามที่ต้องการและยังเกี่ยวข้องกับการสืบพันธุ์มีลักษณะเป็นพลังสร้างสรรค์ ส่วนสำคัญที่สุด คือ แรงขับทางเพศ ถือว่ามีมาตั้งแต่แรกเกิด ซึ่งมีบริเวณที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจตามอวัยวะต่างๆของร่างกายตามวัยของการพัฒนา

2) สัญชาตญาณทางก้าวร้าว (Aggressive Instinct of Death Instinct of Mortido) ทำหน้าที่ผลักดันให้มนุษย์แข่งขันกัน ซึ่งดีชิงเด่นกัน เอาชนะกัน มีลักษณะเป็นพลังทำลายพยายามทำทุกสิ่งทุกอย่างแยกออกจากกัน สัญชาตญาณทางเพศ และทางก้าวร้าวอาจเกิดร่วมกันได้ เช่น การแข่งขันเพื่อแย่งชิงเอาสิ่งที่ตนรักและหวงแหน เป็นต้น

2.3.4 กลไกการป้องกันตัวเอง (Ego-Defense mechanisms) กลไกการป้องกันตัวเป็นกระบวนการที่เกิดจากการเรียนรู้ เกิดขึ้นจากจิตใต้สำนึก เมื่อบุคคลเกิดความวิตกกังวล ก็จะนำกลไกการป้องกันตัวที่ตนเคยใช้นำมาใช้เพื่อช่วยให้หลุดพ้นจากความวิตกกังวลไปชั่วขณะทำให้รู้สึกสบายใจขึ้น

เป็นการลดความตึงเครียดทางจิต ลดความคับข้องใจ ความขัดแย้งในใจ เป็นการลดความทุกข์ชั่วคราว ประกอบด้วย

1) การเก็บกด (Repression) หมายถึง การเก็บกดความคิด ความรู้สึก ความต้องการหรือ ความกลัวที่ก่อให้เกิดความวิตกกังวล ความปวดร้าวใจอย่างรุนแรงที่ตนยอมรับไม่ได้ไว้ในจิตใต้สำนึก เช่น การลืมประสบการณ์ที่เจ็บปวดจากการถูกทำร้ายอย่างรุนแรง

2) การปฏิเสธ (Denial) หมายถึง การไม่ยอมรับอารมณ์ ความคิด แรงขับ พฤติกรรม หรือ สถานการณ์บางอย่างที่ก่อให้เกิดความกระทบกระเทือนใจอย่างรุนแรง บุคคลจะปฏิเสธไม่ยอมรับว่า สิ่งเหล่านั้นได้เกิดขึ้นจริงและทำเหมือนตนเองไม่ได้รับความกระทบกระเทือนจากเหตุการณ์นั้นๆ เช่น เด็กกำพร้าพ่อไม่ยอมรับว่าตนขาดรักแต่กลับพูดว่าตนไม่เคยมีความต้องการความรักจากใคร

3) การแสดงออกในทางตรงข้าม (Reaction Formation) หมายถึง การแสดงพฤติกรรมที่ ตรงข้ามกับแรงขับที่อยู่ภายในส่วนลึกของจิตใจ เนื่องจากทราบว่า แรงขับดังกล่าวไม่เป็นที่ยอมรับของ บุคคลอื่น เช่น เจ้านายที่อิจฉาลูกน้องที่เก่งกว่าตน แต่ไม่กล้าบอกรับความรู้สึกของตน เพราะรู้ว่าสังคม ไทยไม่ยอมรับ ก็จะแสดงโดยการชมลูกน้องตลอดเวลา ในขณะที่ตนเองก็ไม่มีความสุขที่มีลูกน้องทำงาน อยู่ด้วย

4) การโทษผู้อื่น (Projection) หมายถึง การย้ายความผิด ความไม่ดีงามของตนเองหรือ ความรับผิดชอบจากผลการคิด และการกระทำที่ไม่เหมาะสมของตนไปสู่บุคคลอื่น ทั้งนี้เพื่อลดความ ตึงเครียดให้กับตนเอง พฤติกรรมแบบนี้ตรงกับสุภาษิตไทยว่า “รำไม่ดีโทษปี่โทษกลอง” เช่น นักเรียน แข่งกีฬาแพ้ก็โทษว่ากลองเชียร์ไม่ดี

5) การย้ายที่ (Displacement) หมายถึง การเปลี่ยนที่ของอารมณ์ที่มีต่อบุคคลหรือสิ่งของ ใดสิ่งหนึ่งไปสู่บุคคลอื่น หรือสิ่งของอื่น เนื่องจากตนไม่สามารถแสดงอารมณ์ต่อบุคคลนั้นหรือสิ่งของนั้น โดยตรง เช่น นักเรียนถูกครูดุ แต่ทำร้ายครูไม่ได้ เดินกลับบ้านพบสุนัขก็ใช้ก้อนหินปาสุนัขแทน

6) การทดแทน (Sublimation) จากแนวคิดของกลุ่มฟรอยด์ เชื่อว่า หลากๆ พฤติกรรมที่มี ผลมาจากแรงขับทางเพศ และพลังของความก้าวร้าวไปสู่พฤติกรรมที่สร้างสรรค์ คนเราต้องการให้สังคม ยอมรับและชมเชยในบางครั้ง ยกตัวอย่าง เช่น ความก้าวร้าวสามารถเปลี่ยนบุคคลให้เป็นนักกีฬา ดังนั้น บุคคลจึงพยายามหาหนทางที่จะแสดงความก้าวร้าวในทางที่สังคมยอมรับคล้ายกับต้องการคำชมเชย และยกย่อง

7) การหาเหตุผลเข้าข้างตนเอง (Rationalization) หมายถึง กลวิธีการทำที่หาเหตุผลที่ดี เพื่อรับรองพฤติกรรมที่ไม่ดีของตนเอง การหาเหตุผลเข้าข้างตนเองจะช่วยให้สมเหตุสมผลเฉพาะ พฤติกรรมและช่วยบรรเทาสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างไม่คาดคิด เช่น เมื่อบุคคลไม่ได้ตำแหน่งตามที่สมักงานไว้ พวกเขา ก็คิดหาเหตุผลว่าทำไมเขาจึงไม่ประสบความสำเร็จและบางครั้งการพิจารณาไตร่ตรอง ทำให้เกิด ความเชื่อว่า จริงๆ แล้วเขาไม่ได้ต้องการงานในตำแหน่งนั้นเลย

8) การถดถอย (Regression) หมายถึง พฤติกรรมถดถอยไปสู่พฤติกรรมในระยะแรกๆ ของชีวิต เช่น การร้องไห้ การกระเทิบเท้า การอ้อน การปัสสาวะรดที่นอน ฯลฯ วึ่งเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับอายุจริงของผู้นั้น เป็นกลไกที่เกิดขึ้นกับบุคคลที่ต้องการประสิ่งที่ทำให้เกิดความวิตกกังวล และบุคคลนั้นไม่สามารถจัดความวิตกกังวลที่เกิดขึ้นได้

สรุป

จิตใจของมนุษย์มีส่วนส่งผลถึงพฤติกรรมต่างๆ โดยพฤติกรรมต่างๆ เหล่านี้ก็จะสะท้อนและแสดงออกถึงความทรงจำจากประสบการณ์ที่พบเจอ ซึ่งระดับจิตใจของมนุษย์ถูกแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ จิตสำนึก จิตใต้สำนึก และจิตไร้สำนึก โดยจิตสำนึกคือระดับของชั้นแรกที่สามารถเข้าไปปรับแก้ไข และทำการเข้าใจได้จากการศึกษาพูดคุยทางความคิด ขณะที่จิตใต้สำนึกและจิตไร้สำนึกนั้นเป็นระดับที่ต้องทำการศึกษาจากพฤติกรรมร่วมด้วยเพื่อจำแนกความคิดและความรู้สึก โดยแรงขับเคลื่อนทางความคิดทั้งหมดมีผลมาจากโครงสร้างจิตใจ คือ สัญชาตญาณ (ID), อีโก้ (Ego) และ ซุปเปอร์อีโก้ (Super Ego) โครงสร้างจิตใจ 3 ระบบนี้มีความสัมพันธ์กัน ถ้าทำงานสัมพันธ์กันดีการแสดงออกหรือบุคลิกภาพก็จะเกิดความเหมาะสมขึ้นกับตนเอง แต่ถ้าโครงสร้างทั้ง 3 ระบบทำหน้าที่ขัดแย้งกัน บุคคลก็จะมีพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพที่ไม่ราบรื่นผิดปกติหรือไม่เหมาะสม

ฟรอยด์เชื่อว่ามนุษย์ไม่สามารถหลีกเลี่ยงความวิตกกังวลได้เพราะในชีวิตจริงมนุษย์จะไม่ได้รับการตอบสนองความต้องการได้ตลอดเวลา มนุษย์มีความคับข้องใจ ขัดแย้ง หรือ Ego ไม่สามารถทำหน้าที่ควบคุม Id และ Super Ego ได้อย่างเหมาะสม มนุษย์จึงต้องพยายามหาทางผ่อนคลาย Ego จึงแสวงหาวิธีลดภาวะไม่พึงปรารถนา โดยวิธีการที่เรียกว่ากลไกการป้องกันทางจิต (Defense-mechanism) ซึ่งเป็นการปฏิเสธหรือปิดบังความจริงอันเป็นกลไกที่อยู่ในจิตใต้สำนึกมากกว่าทางจิตสำนึกมีหลายรูปแบบ เป้าหมายของทฤษฎีจิตวิเคราะห์ คือ การช่วยให้บุคคลออกจากระดับจิตใต้สำนึกไปสู่จิตสำนึกเพื่อให้บุคคลสามารถเข้าใจพฤติกรรมที่เกิดขึ้นทั้งอดีตและปัจจุบันด้วยการลดพฤติกรรมเก๋กตและการต่อต้าน ช่วยสำรวจความคิดความรู้สึกวิเคราะห์ประสบการณ์ในวัยเด็กเปิดเผยสาเหตุของพฤติกรรมที่เป็นปัญหาในปัจจุบันอันนำไปสู่ความเข้าใจตระหนักและยอมรับการเจ็บป่วย เกิดความรู้จักตน (Insight) ลดการเกิดพฤติกรรมที่แสดงถึงความขัดแย้งต่อตนเองออกมา

2.4 ทฤษฎีแรงจูงใจ (Motivation Theories)

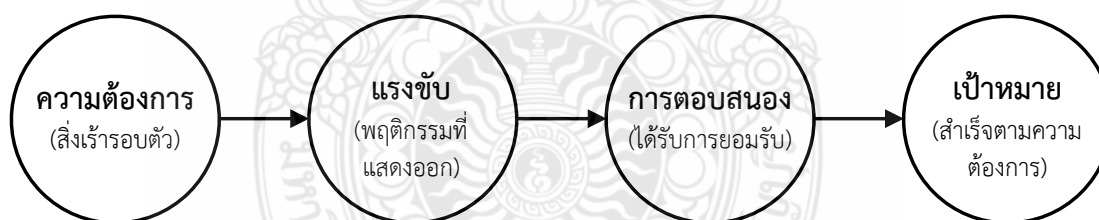
จอร์จ มิลเลอร์ (George Miller) ให้นิยามแรงจูงใจ ว่าเป็น การผลักดันและการกระตุ้น ทั้งมวลทางด้านชีววิทยา ด้านสังคม และด้านจิตใจ ซึ่งเอาชนะความคร้านของเราและช่วยให้เราทำสิ่งต่างๆ ไม่ว่าจะทำอย่างกระตือรือร้นหรือกระอักกระอ่วน” แรงจูงใจ เบื้องหลังการกระทำของเราถูกชี้นำโดยหลายปัจจัย เช่น ความหิวเป็นแรงจูงใจทางชีววิทยา การยอมรับเป็นแรงจูงใจทางสังคม และความอยากรู้เป็นแรงจูงใจทางจิตวิทยา ดังนั้นแรงจูงใจจึงเป็นสิ่งที่ซับซ้อนกันอยู่ (บัดเลอร์. 2564 : 104) แรงจูงใจเป็น

ปัญหาสำคัญในทางจิตวิทยาเพราะการจูงใจมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมโดยตรง เนื่องจากคนเรามีความสามารถที่จะทำอะไรได้หลายอย่างหรือมีพฤติกรรมแตกต่างกันออกไป ประกอบไปด้วย

- 1) มีความต้องการทางด้านร่างกาย (Physical Need)
- 2) มีความต้องการความมั่นคง (Safety Need)
- 3) มีความต้องการทางสังคม (Social Need)
- 4) มีความต้องการการยกย่อง (Ego Need)
- 5) มีความต้องการประจักษ์ตน (Self Actualization)

จะเห็นได้ว่าความต้องการลำดับทั้ง 5 นี้ เป็นมูลเหตุการจูงใจอย่างกว้างๆ โดยระดับเฉลี่ยของสังคมมนุษย์ทั่วไป คนในบางสังคมก็อาจจะมีความต้องการลำดับขั้นที่แตกต่างกันออกไป สุดท้ายที่สุดค่านิยมของสังคมวัฒนธรรมเหล่านั้นจะเป็นเครื่องกำหนด ดังนั้นการจูงใจจึงมีอิทธิพลมากต่อพฤติกรรมของคนที่สามารถแสดงออกมาซึ่งในลักษณะของความต้องการของแรงจูงใจ

การเกิดของกระบวนการจูงใจเมื่อพิจารณาปัจจัยต่างๆ ที่ทำให้เกิดแรงขับแล้วจะเห็นว่าความต้องการจะเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด ส่วนปัจจัยอื่นๆ จะเป็นสิ่งที่อิทธิพลทำให้เกิดความต้องการขึ้น การจูงใจของมนุษย์จึงมีความสัมพันธ์กับความต้องการของมนุษย์อย่างแยกไม่ออก ตัวอย่างเช่น เมื่อบุคคลเกิดความต้องการ และความต้องการของเขายังไม่ได้รับการตอบสนอง เขาจะเกิดความเครียด เมื่อเกิดความเครียดบุคคลนั้นจะอยู่ไม่เป็นสุข เกิดแรงขับที่จะทำบางสิ่งบางอย่างเพื่อลดความเครียด โดยรับอิทธิพลจากการเรียนรู้ มโนภาพความคิด

ภาพที่ 2.9 แผนภูมิแสดงกระบวนการของแรงจูงใจ

2.4.1 กระบวนการเกิดพฤติกรรม

พฤติกรรม หมายถึง ปฏิกริยาหรือกิจกรรมทุกชนิดของสิ่งมีชีวิตจะสังเกตได้หรือไม่ก็ได้ก็ตาม ซึ่งเป็นพฤติกรรมทั้งภายในและพฤติกรรมภายนอก สำหรับพฤติกรรมภายใน หมายถึง ปฏิกริยาที่เกิดขึ้นภายในบุคคล เช่น ความคิด ความรู้สึก ทศนคติ และความเชื่อ พฤติกรรมภายนอก หมายถึง ปฏิกริยาหรือการกระทำของบุคคลที่แสดงออกมาให้ผู้อื่นได้เห็น เช่น การพูด การกระทำ กริยาท่าทางของบุคคล (สมจิตต์ สุพรรณทัศน์. 2534 : 92) กระบวนการเกิดพฤติกรรม มี 3 กระบวนการ คือ (สุรงค์ โค้วตะกุล. 2553 : 224)

1) กระบวนการรับรู้ (Perception process) เป็นกระบวนการเริ่มต้นจากบุคคลได้รับสัมผัสหรือรับข่าวสารจากสิ่งเร้าต่างๆ

2) กระบวนการคิดและเข้าใจ (Cognition process) กระบวนการทางปัญญาที่ประกอบไปด้วยการเรียนรู้ การคิด การจดจำ เป็นกระบวนการที่มีความละเอียดซับซ้อนมาก และเกี่ยวข้องกับภายในจิตใจ

3) กระบวนการแสดงออก (Spatial behavior process) กระบวนการตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่ได้รับรู้ต่างๆ โดยแสดงออกมาให้ผู้อื่นรับรู้หรือสังเกตได้ เรียกว่าพฤติกรรมภายนอก (Overt behavior) หรือแต่ยังไม่ได้ทำการแสดงออกมาให้ผู้อื่นรับรู้ เรียกว่าพฤติกรรมที่อยู่ภายใน (Covert behavior) แต่เมื่อได้คิดและเลือกที่จะแสดงการตอบสนองให้บุคคลอื่นสังเกตได้ เราจะเรียกว่าพฤติกรรมภายนอก (Overt behavior)

การเกิดพฤติกรรมเสี่ยงของช่วงวัยรุ่น อาจมีสาเหตุมาจากการขาดประสบการณ์ชีวิต และความรู้จากการพัฒนาความคิดและสติปัญญาที่ไม่มากพอต่อสภาพแวดล้อมสังคม จนส่งผลให้เด็กวัยรุ่นไม่เข้าใจในผลเสียที่จะตามมาทั้งในระยะสั้นและระยะยาว โดยเฉพาะพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่นหญิงมีปัจจัยที่สำคัญ 3 ปัจจัย คือ 1) ปัจจัยด้านชีวสังคม อาทิ การเปลี่ยนแปลงด้านร่างกายรวมถึงเห็นคุณค่าในตนเอง 2) ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม อาทิ ระดับการศึกษาของบิดามารดา การอบรมเลี้ยงดู การมีคูรักร่วมเพศ 3) ปัจจัยด้านความเชื่อและค่านิยมของสังคม อาทิ จากสิ่งพิมพ์ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต ที่มีส่วนกระตุ้นความต้องการทางเพศของวัยรุ่น จากผลงานวิจัย พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดเป็นบางครั้ง และมีความเป็นอิสระบ้างพอสมควร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในวัยรุ่นหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวได้ว่า ครอบครัวเป็นสถาบันหนึ่งที่มีอิทธิพลอย่างสูงต่อวัยรุ่น ระดับการศึกษาของบิดา มารดา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในวัยรุ่นหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อธิบายได้ว่า ครอบครัวเป็นสถาบันสังคมสถาบันแรกที่มีบทบาทสำคัญในการดูแลบุตรวัยรุ่น การให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย รวมถึงการปลูกฝังทัศนคติและค่านิยมในเรื่องการรักษานวลสวนตัวการคบและการปฏิบัติที่เหมาะสมเมื่อต้องคบเพื่อต่างเพศ ในปัจจุบันวิวัฒนาการของข้อมูลข่าวสารด้านเทคโนโลยีความทันสมัย ทำให้วัยรุ่นได้รับข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องเพศผ่านสื่อต่างๆ โดยเฉพาะจากอินเทอร์เน็ตได้อย่างรวดเร็ว ประกอบกับพัฒนาการของวัยรุ่น (วิไลลักษณ์ วงศ์อาษา, ปิยะพร กองเงิน และสารรัตน์ วุฒิอาภา. 2558 : 292-293)

สรุป

แม้ในปัจจุบันจะมีความเท่าเทียมในหลายด้านที่เข้าถึงสื่อ แต่ความเหลื่อมล้ำทางความรู้และการแสดงออกก็ยังคงไม่เท่ากันระหว่างเพศจากการเลี้ยงดูและปลูกฝังทางวัฒนธรรมของสภาพสังคม โดยเฉพาะเด็กวัยรุ่นเพศหญิงที่มีขอบเขตจำกัดอย่างชัดเจนทางวัฒนธรรมในเรื่องการรักนวลสงวนตัว ไม่เปิดเผยเรื่องเพศ รวมไปถึงค่านิยมหรือบทบาทของเพศหญิงในสังคมไทยที่ถือเรื่องความบริสุทธิ์และการไม่มีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเป็นสิ่งที่ตั้งตามวัฒนธรรมไทย โดยชนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่มีส่วนเป็นตัวกำหนดวิถีชีวิตของเพศหญิง ฉะนั้นการวางตัวในเรื่องเพศของเด็กวัยรุ่นผู้หญิง จึงเป็นเรื่องที่สำคัญและเคร่งครัด ถึงแม้ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้การรับรู้ข้อมูลสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น ในทางตรงกันข้ามความใกล้ชิดในครอบครัวก็ลดน้อยลงจากการเลี้ยงดูที่มุ่งเน้นให้เรียนและประสบความสำเร็จในระบบศึกษามากกว่าประสบการณ์ชีวิต ทำให้ข้อมูลที่เด็กวัยรุ่นรับมาไม่มีใครให้คำแนะนำ ก่อให้เกิดพฤติกรรมการลอกเลียนแบบที่ไม่เหมาะสมรวมไปถึงปัญหาปมด้อยต่างๆ และการเลี้ยงดูปลูกฝังจากครอบครัวอย่างเคร่งครัด สิ่งเหล่านี้จึงมีส่วนที่ทำให้เด็กวัยรุ่นผู้หญิงเกิดความอยากรู้อยากลองในเรื่องเพศมากขึ้น เนื่องจากค่านิยมทางตะวันตกที่เข้ามาอย่างแพร่หลายแสดงออกถึงอิสระ ความเท่าเทียมของชายหญิง ซึ่งมีความขัดแย้งกับหลักของวัฒนธรรมไทยที่เคร่งครัดเรื่องการแสดงออกเรื่องเพศ ส่งผลต่อพฤติกรรมของการเปิดเผยเรื่องเพศต่อสังคมมากขึ้นตามค่านิยมในสมัยใหม่ พฤติกรรม การแสดงออกเรื่องเพศของเด็กวัยรุ่นผู้หญิงอาจส่งผลเป็นพฤติกรรมที่เสี่ยงได้ สะท้อนให้เห็นค่านิยมสมัยใหม่ของเด็กวัยรุ่นผู้หญิงที่มีแนวโน้มความกล้าแสดงออกทางเพศต่อพื้นที่สาธารณะมากขึ้น จากความกดดันทางวัฒนธรรมและการเรียนรู้ของค่านิยมทางตะวันตกมาอย่างไม่ถูกต้องโดยขาดประสบการณ์

2.5 ความรักและความปรารถนาทางเพศ (sexual love and desire)

ความรักในลักษณะความต้องการทางเพศเกี่ยวกับเหตุการณ์สำคัญในชีวิตมนุษย์ระหว่างบุคคล ตัวอย่างเช่น ความรู้สึกปรารถนาหรือแรงดึงดูดทางเพศอาจกระตุ้นให้บุคคลแสวงหาและมีส่วนร่วมในการมีเพศสัมพันธ์ ความรู้สึกดังกล่าวจึงมีความพยายามต่อการสืบพันธุ์และการอยู่รอดของสายพันธุ์ (Buss & Schmitt. 1993 as cited in Pamela Regan. Vol 5. 1996 : 145) นักทฤษฎีเชื่อว่าความต้องการทางเพศสามารถให้บริการได้หลายบทบาท ทั้งจากความปรารถนาทั้งร่างกายและจิตใจ เช่นเดียวกับความต้องการความสนิทสนมในแง่ของความรักและความสนทนา แม้ว่าน้ำหนักของความต้องการแต่ละอย่างอาจมีความสำคัญแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับบริบทของสถานการณ์และบุคคลที่เกี่ยวข้อง นักวิจัยยังมีการกำหนดความต้องการทางเพศอย่างสม่ำเสมอในบริบทของแรงจูงใจ การรับรู้อารมณ์และประสบการณ์ทางจิตวิทยาที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งอาจอธิบายได้ว่าเป็นความต้องการความปรารถนาหรือแรงผลักดันในการค้นหาการมีส่วนร่วมทางเพศตรงข้ามกับการกระตุ้นทางสรีรวิทยาหรือเหตุการณ์ทางเพศ (Pamela Regan. 1996. Vol. 22 : 110-120) ความต้องการทางเพศเป็นผลรวมของพลังที่โน้มเรา

เข้าหาและออกห่างจากพฤติกรรมทางเพศ สเปกตรัมปกติของความรุนแรงของความต้องการทางเพศมีตั้งแต่ความเกลียดชัง ความไม่พอใจ ความเฉยเมย ความสนใจ ความต้องการ และความหลงใหล แม้ว่าบุคคลจำนวนมากจะมีรูปแบบความต้องการที่มีลักษณะเฉพาะตลอดระยะเวลาชีวิตในวัยผู้ใหญ่ แต่สเปกตรัมนี้จะวิวัฒนาการไปอย่างมากตลอดวงจรชีวิต ความปรารถนาประกอบด้วยแรงผลักดัน (ทางชีวภาพ) แรงจูงใจ (จิตวิทยาส่วนบุคคลและความสัมพันธ์) และองค์ประกอบความปรารถนา (วัฒนธรรม) ตัวแปรหลัก 4 อย่าง ได้แก่ อายุ เพศ สถานการณ์ทางสังคม และสุขภาพ โดยแพทย์ไม่สามารถที่จะลดความซับซ้อนของความขัดแย้งตามธรรมชาติของความปรารถนา (Stephen. 2003 : 279-285)

ความต้องการทางเพศมักถูกนิยามว่าเป็นประสบการณ์หรือสภาวะทางจิตที่เป็นอัตวิสัย ซึ่งสามารถเข้าใจได้กว้างๆ ว่าเป็นความสนใจในวัตถุหรือกิจกรรมทางเพศ ความร่ำอารมณ์ทางเพศประกอบด้วย 2 องค์ประกอบพื้นฐาน 1)ภาวะความตื่นตัวทางเพศสรีรวิทยาและอวัยวะเพศ คือ สำหรับผู้ชายคือการแข็งตัวขององคชาติ และสำหรับผู้หญิงคือปริมาณเลือดหรืออุณหภูมิในช่องคลอด 2)ความร่ำอารมณ์ทางเพศตามอัตวิสัยโดยทั่วไปจะประเมินผ่านการรับรู้การเปลี่ยนแปลงของอวัยวะเพศระหว่างการสัมผัสกับสิ่งเร้า เช่น อัตราการเต้นของหัวใจ หรือเหงื่อออก นอกจากนี้ยังสันนิษฐานว่าประสบการณ์นี้แตกต่างในการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างฮอร์โมนเพศ เช่น แอนโดรเจน เอสโตรเจน โพรเจสเตอโรน และความต้องการทางเพศ เกี่ยวกับการตรวจสอบเหตุการณ์ในชีวิตและการเปลี่ยนแปลงที่มีฮอร์โมนเป็นสื่อกลาง โดยเหตุการณ์สำคัญในชีวิตที่เกี่ยวข้องกับฮอร์โมนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงเท่านั้น เช่น การตั้งครรภ์ การมีประจำเดือน ผู้หญิงจึงประสบกับการเปลี่ยนแปลงของระดับฮอร์โมนในช่วงชีวิตที่แปรปรวนมากกว่าผู้ชาย (Regan. Vol 5. 1996 : 145-146) ซึ่งมีความสอดคล้องในแง่ทางสังคมที่ผู้หญิงได้พบเห็นถึงพฤติกรรมทางเพศของเด็กวัยรุ่นผู้หญิงที่มีความซับซ้อนทางความคิดมากกว่าผู้ชายสืบเนื่องมาจากทางฮอร์โมนตามธรรมชาติที่เปลี่ยนแปลงภายใน จนเกิดเป็นความสับสนทางอารมณ์ได้ คำอธิบายเกี่ยวกับระบบประสาทที่มีต่อการแสดงพฤติกรรมทางเพศ ยังพบได้ในการศึกษาของ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) ที่พยายามอธิบายปัญหาทางเพศด้วยความรู้ชีววิทยาและจิตเวชศาสตร์ โดยกล่าวว่าจิตใจของมนุษย์มีผลต่อการแสดงออกทางพฤติกรรม สิ่งที่อยู่ภายในจะเป็น “ตัวตน” ที่ทำให้บุคคลรู้ว่าตัวเองเป็นใคร สิ่งนี้มีการอธิบายต่อถึง “แรงขับทางเพศ” ซึ่งมีผลมาจากประสบการณ์ชีวิตในวัยทารก เพราะในวัยนี้มนุษย์จะแสดงความรู้สึกทางเพศที่หลากหลายไม่มีรูปแบบที่ตายตัว เมื่อบุคคลเติบโตจนถึงวัยรุ่นพฤติกรรมทางเพศจะเปลี่ยนแปลงไป โดยมีส่วนมากที่มาจากประสบการณ์ทางเพศในอดีตวัยเด็ก และส่งผลให้เขาแสดงพฤติกรรมทางเพศในชีวิตประจำวัน เพศไม่เพียงก่อให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกที่ทรงพลัง ซึ่งสังคมมักรับไม่ได้และดังนั้นจึงถูกกดเก็บ โดยเพศเป็นสะพานเชื่อมกายกับจิตทำให้เกิดปรากฏการณ์ทางจิตหลายอย่าง เช่น ความคิด ผันเพื่องเรื่องเกินจริง (สตอร์. 2562 : 44)

พฤติกรรมที่แสดงออกมาเป็นรูปธรรมในลักษณะความต้องการทางเพศเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองมากขึ้น แต่เดิมวิทยาศาสตร์อธิบายพฤติกรรมทางเพศของมนุษย์เป็นเพียงแรงขับตาม

ธรรมชาติเท่านั้น แต่ทัศนแบบพหุลักษณะมองว่าพฤติกรรมทางเพศของมนุษย์มิใช่เพียงสัญชาตญาณตามธรรมชาติ เป็นการทำให้การแสดงอารมณ์ความปรารถนากลายเป็นเรื่องเพศ (sexualized-representation of desire) เรื่องความซับซ้อนของประสบการณ์ชีวิตทางเพศของมนุษย์เป็นการท้าทายด้วยความคิดแบบพหุลักษณะอาศัยวิธีการรื้อถอนสิ่งที่คิดว่าเป็นจริงแบบธรรมชาติ (denaturalization) เพื่อค้นหาว่าความหมายในเพศ สรีระ พฤติกรรม อารมณ์ และการแสดงออกทางเพศเป็นสิ่งที่สังคมสร้างขึ้นและเป็นผลผลิตทางวัฒนธรรม การแสดงออกทางเพศมีความซับซ้อนไม่คงที่ และคาดเดาไม่ได้ Simon กล่าวว่า ถึงแม้ข้อเท็จจริงในชีวิตของมนุษย์จะยังเหมือนเดิมแต่การให้ความหมายต่อข้อเท็จจริงเปลี่ยนแปลงได้เสมอ เพราะบุคคลสามารถต่อเติมเสริมแต่งจินตนาการทางเพศจากความทรงจำของตัวเอง ฉะนั้นการแสดงความรู้สึกโดยใช้เพศเป็นสื่อจึงมีความหมายที่เปิดกว้างขึ้นอยู่กับประสบการณ์และความทรงจำของบุคคล (Simon. 2003 : 28-30 อ้างถึงใน นฤพนธ์ ดั่งวิเศษ. 2563 : 315-316) การแสดงอารมณ์ความปรารถนาทางเพศยังถูกค้นพบในงานศิลปะเป็นอโรติกอาร์ต ในแง่ของวิธีการขยายความต่อเติมความคิดฝันให้สมบูรณ์แบบเป็นรูปธรรมด้วยผลงานศิลปะแสดงอารมณ์ใคร่รักผ่านร่างกายของเพศหญิงและสัตว์ ด้วยทิศทางการเคลื่อนไหวไม่หยุดนิ่งเป็นมวelnน้ำหนัของอารมณ์อโรติก เช่นผลงานของคัตสึชิกะ โฮกุไซ (Katsushika Hokusai) เป็นจิตรกรวาดภาพและภาพพิมพ์แกะไม้ชาวญี่ปุ่นของสมัยเอโดะของคริสต์ศตวรรษที่ 18 และ 19 ที่แสดงอารมณ์ของคนผ่านการผสมผสานกับสัตว์ตามความคิดและจินตนาการของศิลปินเพื่อเล่าเรื่องราวการเสพสมหรืออารมณ์ทางเพศที่เป็นธรรมชาติของมนุษย์ โดยใช้ปลาหมึกเป็นสื่อ (ภาพที่ 2.10)

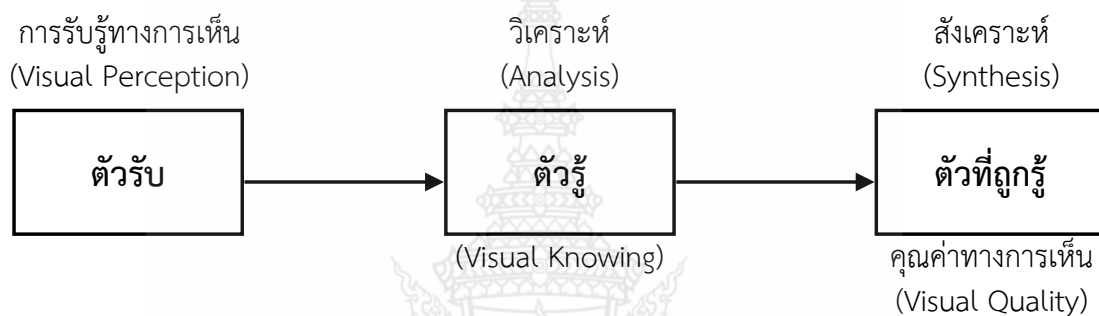

ภาพที่ 2.10 ผลงานของ Katsushika Hokusai “The Dream of the Fisherman's Wife”
 ขนาด 19 × 27 ซม. เทคนิค woodblock print ปีที่สร้าง ค.ศ 1814
 ที่มา : <https://www.wikipedia.org> (2566)

2.6 อิทธิพลในการสร้างสรรค์ผลงาน

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้อธิพลและแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสากลจากศิลปินที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ และทฤษฎีทางด้านการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ดังต่อไปนี้

2.6.1 ทฤษฎีการรับรู้ (Perception) หมายถึง การรับสัมผัสจากอวัยวะส่วนต่างๆ ที่ใช้ในการรับรู้ตีความออกมาเป็นสิ่งที่ใดสิ่งหนึ่ง ไม่ว่าการรับรู้จะเกิดจากประสาทสัมผัสส่วนใดหรือการรับรู้จะเกิดเวลาใด การตีความหมายจากการสัมผัสหรือการรับรู้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ทราบว่าสิ่งที่รับรู้คืออะไรมีความหมายอย่างไร และการจะตีความหมายได้นั้น ผู้รับสัมผัสจะต้องมีประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งที่จะตีความนั้นๆ มาก่อน (สุชาติ เถาทอง. 2553 : 16)

ภาพที่ 2.11 แผนภูมิความรู้ทางทัศนศิลป์
ที่มา : การวิจัยสร้างสรรค์ทัศนศิลป์ (2553)

2.6.2 ทฤษฎีการหนี (Escape Theory) เป็นการรับไม่ได้ในโลกความเป็นจริง แล้วหนีไปสร้างโลกแห่งความฝัน จิตแพทย์ชาวออสเตรียในเวียนนา ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) อธิบายศิลปะ คือ การที่จะทำให้สิ่งที่อยากตอบสนองในโลกความเป็นจริงไม่ได้ ต้องหนีไปในโลกแห่งความฝันทุกคนต้องมีความปรารถนา (wish) หรือ ต้องเติมให้เต็มให้สมหวัง (Ful Full) เต็มเต็ม เช่น ผลงานของดาลี ที่มีรูปทรงน่าเกลียดน่ากลัว หรือสิ่งที่แสดงออกถึงความเจ็บปวดแสดงออกมาในผลงานจิตรกรรมตามแนวคิดซิกมันด์ฟรอยด์ โดยจะมี 2 ประเภท คือ คนช่างฝัน (Day Dreamer) กับศิลปินเป็นผู้นำเอาฝันนั้นๆ ไปสร้างสรรค์ผลงาน Ego คือ จิตสำนึกหรือ Conscious แต่ Superego เป็นตัวสกัดกั้น ถ้ามากเกินไปก็อาจจะเป็นโรคจิต (สมพร ฐรี. 2556 : 156-157) การสร้างผลงานจิตรกรรมโดยใช้ทฤษฎีการหนีนั้นเพื่อแสดงออกถึงความคิดฝัน ความรู้สึกภายในจิตใจของตัวศิลปินหรือประสบการณ์ส่วนตัวเป็นหลักตามจิตใต้สำนึก จึงมีลักษณะเหนือจริงหรือเรียกว่าศิลปะเซอร์เรียลลิสม์

ภาพที่ 2.12 แผนภูมิทฤษฎีการหนี

เซอร์เรียลลิสม์เป็นขบวนการลัทธิทางศิลปวรรณกรรมที่แยกตัวออกมาจากลัทธิดาดาถือกำเนิดขึ้นอย่างเป็นทางการในกรุงปารีสหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 ในพ.ศ. 2467 โดยมีองเดร เบรอตง กวีชาวฝรั่งเศสเป็นผู้นำกลุ่ม สมาชิกของกลุ่มมีทั้งศิลปินและกวีที่มีชื่อเสียงจากหลายประเทศในยุโรปและสหรัฐอเมริกา ทำให้ขบวนการนี้เป็นที่สนใจอย่างมากโดยเฉพาะในช่วงทศวรรษแรกและระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 จนกระทั่งประกาศสลายกลุ่มใน พ.ศ.2512 อุดมการณ์ของลัทธินี้ คือ ขบถต่อขนบกฎเกณฑ์ เหตุผล ค่านิยม ศีลธรรม จริยธรรม และหลักสุนทรียศาสตร์ที่คนส่วนใหญ่ยอมรับนับถือ เพื่อสร้างสรรค์วิถีชีวิตและผลงานแนวใหม่ด้วยการแสดงออกหรือผสมผสานกับโลกภายนอกในทุกรูปแบบอย่างเสรีฉับพลัน โดยปลอดจากการควบคุมใดๆ (สดชื่น ชัยประสาธน์. 2507-2527 : XIV)

งานจิตรกรรมสากลแบบเซอร์เรียลลิสม์ เป็นศิลปะสมัยใหม่ มีลักษณะที่เป็นแบบมโนคติ การแสดงออกในเรื่องของชีวิตมากกว่าจะแสดงในนัยของสุนทรียภาพ วัตถุประสงค์สำคัญของเซอร์เรียลลิสม์ต้องการปลดปล่อยทหรณะที่ค้ำึงถึงแต่ความมีเหตุผลของความจริงออกไป (กำจร สุนพงษ์ศรี. 2554 : 343-354) ผลงานของ เรเน่ มากริต ที่แฝงความคิดทางเพศในมุมมองของผู้ชาย ทำท่ายาค่านิยมของคนทั่วไป ด้วยการนำอวัยวะของเพศหญิง มาทดแทนชิ้นส่วนของใบหน้าผู้ชาย (ภาพที่ 2.13) และผลงานของ ดาลี ที่สะท้อนความหวาดกลัว เจ็บ หรือ ความตาย ตัดทอนรูปทรงทำให้ภาพคนมีลักษณะประหลาดคล้ายของเหลวยืดหยุ่นได้ ถูกตั้งร้งกันอยู่ ดูผิดจากธรรมชาติ (ภาพที่ 2.14)

ภาพที่ 2.13 René Magritte “The Rape” ขนาด 74 x 55 ซม. เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ ปี ค.ศ 1934
 ที่มา : จิตรกรรม และวรรณกรรมแนวเซอร์เรียลลิสม์ (2507-2527)

ภาพที่ 2.14 Salvador Dali “Premonition of Civil War” เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ ปีที่สร้าง ค.ศ 1936
 ที่มา : จิตรกรรม และวรรณกรรมแนวเซอร์เรียลลิสม์, 2507-2527.

2.6.3 ศิลปะอีโรติก (Erotic Art) อีโรติก มาจากภาษากรีกโบราณเป็นสิ่งที่ยั่ววนทางเพศทางสัมผัสหรือมุ่งเน้นเพื่อกระตุ้นความรักหรือความปรารถนาทางเพศ ศิลปะอีโรติกเป็นสิ่งที่อยู่ในทุกสังคมเนื่องจากเรื่องเพศเป็นพื้นฐานความต้องการทางธรรมชาติของมนุษย์ สังคมและวัฒนธรรมสร้างข้อกำหนดบางอย่างขึ้นทำให้แต่ละสังคมสามารถ “แสดงออก” เรื่องนี้ได้มากน้อยแตกต่างกัน (ชัยยศ อิชฎีวรพันธุ์. 2558 : 95) เสน่ห์เกี่ยวกับความใคร่รัก ในทางสังคมศาสตร์ มีทฤษฎีที่ว่าเกี่ยวกับเรื่องกามารมณ์ และอีโรติก หรือ กามวิสัย โดยอาจแสดงพฤติกรรมการเสพสังวาส หรือ อากัปกริยาที่คล้ายการเสพสังวาส รวมถึงสัญลักษณ์ต่างๆ (กำจร สุนพงษ์ศรี. 2555 : 156) ผลงานของกุสทฟ คลิมท์ (Gustav Klimt) ที่แสดงออกถึงการเร้าอารมณ์มากกว่าความรัก ด้วยทิศทางการเคลื่อนไหวที่เป็นการจูบและกอด สร้างบรรยากาศโดยรอบด้วยดอกไม้และสีเส้น แสดงออกถึงความหลงใหล (ภาพที่ 2.15) และผลงานของ โจน เซมเมล (Joan Semmel) ที่สะท้อนถึงเพศหญิงตามกาลเวลาของช่วงวัยและอารมณ์ปรารถนารักที่มีอยู่ภายในจิตใจด้วยการทับซ้อนของเรื่อนร่างแบบโปร่งใสในทิศทางที่มีการเคลื่อนไหวของรูปทรงอีโรติก ลักษณะโหยหาต้องการทางร่างกาย (ภาพที่ 2.16)

ภาพที่ 2.15 Gustav Klimt “The Kiss” ขนาด 48 x 48 นิ้ว ปีที่สร้าง ค.ศ 1908-1909 เทคนิคสีน้ำมันปิดทองบนผ้าใบ

ที่มา : <https://www.artsandculture.google> (2566)

ภาพที่ 2.16 Joan Semmel ชั้นที่ 1 “Transformation” ขนาด 60 x 48 นิ้ว เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ ปีที่สร้าง ค.ศ 2011
ที่มา : <https://www.artbasel.com> (2566)

แนวคิดเรือนร่าง (Body) วาทกรรมบนร่างกายมนุษย์ “การเปลือย” คือวาทกรรมของร่างกายและเรื่องเพศที่ดำรงอยู่ คือ การเสนอภาพเปลือย ของร่างกาย เปรียบเสมือนที่มนุษย์ใช้เพื่อสื่อสารมาตั้งแต่ยุคแรกเริ่มของอารยธรรม “ภาษา” สังคม และวัฒนธรรม รหัสของร่างกายย่อมสะท้อนความหมาย ดังนั้นการประกอบสร้างความหมายของร่างกายก็แตกต่างกันหลากหลายไปตามบริบททางประวัติศาสตร์ สังคมและวัฒนธรรม อย่างเช่น รูปปั้นเพศหญิง วินัส ของกรีกที่หมายถึงความอุดมสมบูรณ์ เป็นต้น (นายสีหนาท ลอบมณี. 2561 : 11)

2.6.4 ศิลปินที่เป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานนั้นมีหลายทักษะ ทั้งรูปแบบการนำเสนอ เทคนิคในการนำเสนอ และเทคนิคในการสร้างสรรค์ รวมไปถึงแนวคิดในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล ผู้วิจัยได้คัดเลือกศิลปินที่นำมาเป็นแรงบันดาลใจในการค้นหาแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานของผู้วิจัยทั้งหมด 4 ท่าน ดังนี้

1) ประเทือง เอมเจริญ เป็นนักวาดรูปที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศ มีแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานทั้งแนวคิด รูปแบบและเทคนิคการสร้างสรรค์ผลงานที่มีเอกลักษณ์ และคุณค่าในด้านศิลปะมีอิทธิพลต่อวงการศิลปะในประเทศไทยเป็นอย่างมากในลักษณะของงานที่เกี่ยวข้องปรัชญาชีวิต และธรรมชาติ โดยเฉพาะดวงอาทิตย์ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดของพลังงานแสงสว่างรูปแบบเซอร์เรียลลิสม์ หรือ รูปแบบผลงานที่เหนือจริง ผลงานการสร้างสรรค์

ประเทือง เอมเจริญ นำรูปแบบทางธรรมชาติผสมผสานอารมณ์ด้วยสีสันจากการสร้างรูปทรงต่างๆ อย่างอิสระและทรงพลัง โดยกำหนดให้มีทิศทางไปในทางเดียวกัน และสม่ำเสมอ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดการใช้ทิศทางของเส้น พื้นผิว และการจัดวางของสีคู่ตรงข้าม ที่สร้างความสับสนทางอารมณ์ได้ดี เพื่อแทนค่าสื่อความหมายเชิงสัญลักษณ์ของอารมณ์ภายในที่ไม่อาจจับต้องได้ ผสานอารมณ์และบรรยากาศด้วยสี จนเกิดทิศทางเป็นเนื้อหาสะท้อนสังคม มากกว่าภาพประกอบ

ภาพที่ 2.17 ประเทือง เอมเจริญ ชั้นที่ 1 “ธรรมะ อธรรม” ขนาด 200 x 150 ซม. เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ ปีที่สร้าง พ.ศ 2516

ที่มา : จิตรกรรม และวรรณกรรมแนวเซอร์เรียลลิสม์ (2507-2527)

2) เกียรติศักดิ์ ขานนารถ อาจารย์และศิลปินที่มีชื่อเสียงทางด้านจิตรกรรมสากลแบบเหนือจริงในความคิดจิตใจได้สำนึก เป็นที่ยอมรับในวงการศิลปะอย่างกว้างขวางในประเทศ ได้ศึกษารูปแบบของสภาวะจิตในมุมมองต่างๆ นำมาผสมผสานกับความคิดทางความรู้สึกเป็นการเคลื่อนไหวในจิตใจที่ศิลปินมีความรู้สึกต่อจิตอันซ่อนเร้นภายใน เพื่อสื่อถึงเหตุการณ์ต่างๆ ที่ซ่อนอยู่ภายในจิตใจได้สำนึกในจิตใจของมนุษย์ มีรูปแบบผลงานที่แสดงออกถึงมิติลึกและซับซ้อน เป็นการซ้อนกันของภาพ โดยใช้การเน้นความสำคัญด้วยการแยกตัว (Isolation) วิธีการเน้นความสำคัญของผลงานจิตรกรรมด้วยการเน้นรูปทรง แสง สี และเงา (สมพร ฐรี. 2556 : 121)

เกียรติศักดิ์ ขานนารถ ใช้แสงเงาที่ดูเหมือนจริงตามธรรมชาติและเพิ่มขนาดของรูปทรงให้มีขนาดใหญ่เกือบเต็มพื้นที่ของเฟรม เน้นเส้นรอบนอกหรือพื้นสีขาวเพื่อเน้นรูปทรงให้มีความสำคัญ สร้างชั้นมิติให้เกิดการลวงตา ผู้วิจัยได้นำเอาความรู้ที่ได้จากการศึกษาลักษณะของการใช้สีขาวเข้ามาแยกชั้นระหว่างความจริงที่มองเห็นกับภายในที่เป็นชั้นความคิดเชิงสัญลักษณ์ของจิตใจภายใน โดยนำมาเป็นแนวทางและพื้นฐานในการสร้างรูปทรงจากสี เพื่ออธิบายถึงความคิดที่เป็นภายใน

ภาพที่ 2.18 เกียรติศักดิ์ ชานนารถ ชั้นที่ 1 “จิตใต้สำนึก 1” ขนาด 140x120 ซม. เทคนิค สีน้ำมัน
บนผ้าใบ ปีที่สร้าง พ.ศ. 2524
ที่มา : จิตรกรรม และวรรณกรรมแนวเซอร์เรียลลิสม์ (2507-2527)

3) กิเญฟเป อาร์ชิมโบลโด (Giuseppe Arcimboldo) เป็นจิตรกรชาวอิตาลี ที่รู้จักกันเป็นอย่างดีในการสร้างภาพบุคคลในจินตนาการ ที่ทำจากวัตถุทั้งหมด เช่น ผลไม้ ผัก ดอกไม้ ปลา และหนังสือ เขาเป็นจิตรกรในราชสำนัก อยู่ในช่วงปี ค.ศ. 1526-1593 ภาพเหมือนของเขาดูเหมือนภาพคนธรรมดา อย่างไรก็ตามวัตถุแต่ละชิ้นในภาพวาดแต่ละภาพถูกซ้อนทับกันเพื่อสร้างรูปร่างทางกายวิภาคของมนุษย์ พวกมันถูกสร้างขึ้นอย่างปราณีตจากจินตนาการของเขา วัตถุที่ประกอบกันในแต่ละภาพไม่ได้เป็นการสุ่ม แต่ละอย่างเกี่ยวข้องกันโดยลักษณะเฉพาะจัดเรียงมีแบบแผน

กิเญฟเป ใช้สัดส่วนมนุษย์ (Human Scale) เพื่อสร้างความแตกต่างทางการรับรู้ของสายตา โดยใช้ดอกไม้แทนเนื้อหนังมนุษย์ นอกจากการใช้ดอกไม้เชิงสัญลักษณ์ของความเป็นเพศ ยังแสดงออกถึงอารมณ์ความรักและความอุดมสมบูรณ์ โครงสร้างของมนุษย์เป็นฐานสำคัญเพื่อกำหนดสัดส่วนของส่วนอื่นๆ ได้ง่าย ผู้วิจัยได้นำแนวคิดในการนำเสนอการแสดงออกเพศเชิงสัญลักษณ์ที่แทนค่าด้วยพืชพรรณดอกไม้และการใช้สัดส่วนมนุษย์เป็นโครงร่างพื้นฐาน นำไปสู่ความคิดในการสร้างสรรค์ผลงานที่เกี่ยวข้องกับเพศหญิงและความงาม

ภาพที่ 2.19 ผลงานของ Giuseppe Arcimboldo ชิ้นที่ 1 “Rudolf II of Habsburg as Vertumnus” เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ ปีที่สร้าง ค.ศ.1590

ที่มา : <https://www.wikipedia.org> (2566)

4) โจน เซมเมล (Joan Semmel) เป็นจิตรกร ศาสตราจารย์ และนักเขียนสตรีนิยม ชาวอเมริกัน อยู่ในช่วงปี ค.ศ 1970-2014 เธอเป็นที่รู้จักกันเป็นอย่างดีจากภาพเหมือนตนเองเปลือย ขนาดใหญ่ที่เหมือนจริง เมื่อมองจากมุมมองของเธอที่มองลงมา รูปแบบที่เป็นรูปร่างและรวมเอาอิมอิโรติกเข้ามาร่วม เพื่อสร้างอารมณ์ของความปรารถนา และพลังทางเพศของผู้หญิงต่อสังคม

เซมเมลเลือกการจัดองค์ประกอบที่ทับซ้อนแบบทึบและโปรง นำมาปรับใช้ให้มีประโยชน์บังคับให้ผู้ชมมุ่งเน้นสายตาไปที่ความสัมพันธ์ทางเพศและการโต้ตอบส่วนบุคคล สร้างจินตนาการของผู้ชมเมื่อมองภาพมาจากหลากหลายมุม โดยแสดงถึงพลังทางเพศของผู้หญิงที่เกิดจากภายในที่ถูกตีกรอบเอาไว้ด้วยภายนอกผลงานจึงสะท้อนมุมมองเพศหญิงที่มีต่อสังคม ผู้วิจัยได้นำแนวคิดและรูปแบบในการนำเสนอของศิลปินที่ใช้ รูปทรง รูปร่าง ทับซ้อนกันแบบโปรงใสและใช้เส้นของสีตัดกันผลักระยะสายตาให้เกิดมุมมองใหม่เพื่ออธิบายถึงความงามและความหลงใหลของผู้หญิง นำไปสู่เนื้อหาเรื่องราวที่มีความเกี่ยวข้องกับปรารถนาทางเพศภายในจิตใจ

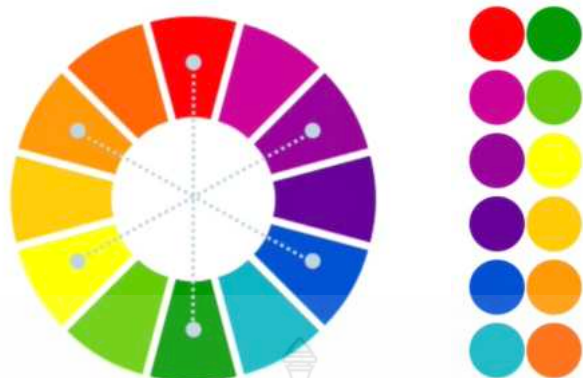

ภาพที่ 2.20 ผลงานของ Joan Semmel ชิ้นที่ 2 “Blue Embrace” ขนาด 48 x 60 นิ้ว เทคนิค
สีน้ำมันบนผ้าใบ ปีที่สร้าง ค.ศ 2016
ที่มา : <https://www.artbasel.com> (2566)

2.6.5 องค์ประกอบศิลป์ (Composition) ศิลปินจะต้องเริ่มด้วยมนุษย์ปะทะกับสิ่งแวดล้อม มนุษย์อาจจะสนใจอย่างจดจ่อกับเรื่องใดที่มนุษย์ต้องการและแสดงความรู้สึกที่อัดอั้นนั้นออกมา โดยยืมสื่อกลาง ซึ่งคงจะได้แก่วัสดุเป็นมือที่สองสำหรับการถ่ายทอดเพื่อปรับให้ได้ผลตามที่ตนเอง พึงพอใจ ศิลปะจะเกิดหลังจากกระบวนการทางสุนทรียะ เช่น เนื้อหา (Content) ได้แก่เรื่องราวที่ศิลปิน รับรู้ และแสดงออก ส่งผลไปถึงสุนทรียธาตุ (Aesthetical element) มีได้ทั้ง 3 อย่างคือ ความงาม ความแปลกหูแปลกตา และความน่าทึ่ง ท้ายที่สุดก็คำนึงถึงความเป็น ธาตุศิลปิน (Artistic element) ได้แก่ ความรู้สึกนึกคิด ความหลัง และความไฝฝันของศิลปินที่แฝงอยู่ก่อนนำไปสู่รูปทรง รูปร่าง และสี ต่างๆ (ไชยพจน์ หวลมานพ. 2560 : 71-72) โดยการถ่ายทอดรูปแบบสร้างสรรค์เพื่อสร้างความ แตกต่างกับผลงานให้รวมอยู่ในภาพเดียวกัน ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยเลือกใช้ความสำคัญดังนี้

1) การเน้นความสำคัญด้วยความแตกต่าง (Contrast) เป็นการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม ที่เน้นความแตกต่างให้เกิดขึ้นในผลงานดูน่าสนใจเกิดจุดเด่นของภาพ เช่น การวางน้ำหนักสว่าง ทามกลางน้ำหนักเข้ม หรือ การใช้สีตรงข้ามกัน (สมพร ฐรี. 2556 : 120)

การสร้างสรรค์ผลงานโดยใช้ สีคู่ตรงข้าม เป็นสีคู่ตรงกันข้ามกันในวงล้อสีที่ตัดกันอย่างเห็น ได้ชัด เป็นสีตรงข้ามระหว่างสีโทนร้อนและโทนเย็น เพื่อทำให้เกิดความขัดแย้งสร้างความโดดเด่นและขับ เน้นสีด้วยกันเอง โดยมีสีคู่ตรงข้าม คือ สีม่วง-สีเหลือง สีม่วงน้ำเงิน-สีส้มเหลือง สีนํ้าเงิน-สีส้ม สีสีเขียว น้ำเงิน-สีส้มแดง สีเขียว-สีแดง สีเขียวเหลือง- สีม่วงแดง และสีฟ้า-สีส้ม

ภาพที่ 2.21 สีคู่ตรงข้าม

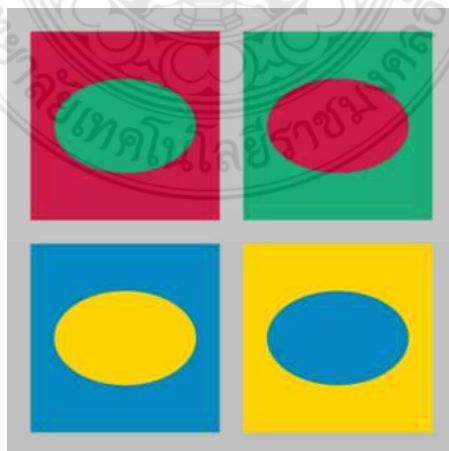
ที่มา : <https://www.lbmslab.org> (2566)

ทองเจือ ได้นำเสนอวรรณของสีมีดังนี้ (ทองเจือ เขียดทอง. 2548 : 193-195)

- Warm Color เป็นกลุ่มสีร้อน เช่น แดง เหลือง ส้ม การจับคู่สีโทนนี้จะให้ความรู้สึกถึงพลังงาน การเคลื่อนไหว ความแข็งแกร่ง และต้องการเป็นจุดสนใจ

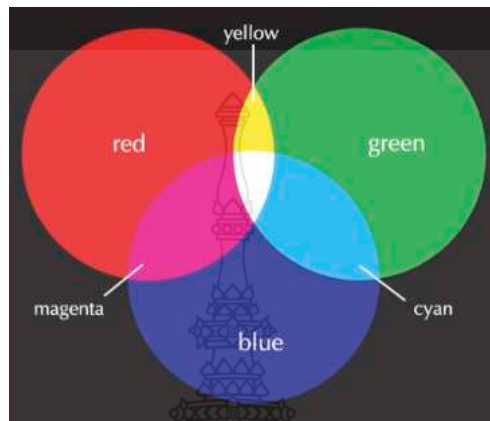
- Cool Color กลุ่มสีเย็น เช่น สีน้ำเงิน เขียว ม่วง เป็นกลุ่มสีที่แสดงถึง ความสงบ เงียบ ขริม อนุรักษ์นิยม การเข้าถึงจิตวิญญาณ

การใช้สีคู่ตรงข้ามระหว่างสีโทนร้อนและสีโทนเย็นภายในผลงานโดยจัดตำแหน่งของสีไว้บริเวณตรงกลาง (ภาพที่ 2.22) หรือกระจายสีโดยการทับซ้อนเกิดการผสมสีภายในงานที่สามารถมองเห็นได้มากกว่าหนึ่ง (ภาพที่ 2.23) เพื่อสร้างจุดเด่นของรูปทรงจากความขัดแย้งของสีคู่ตรงข้ามที่แตกต่างมีส่วนช่วยกระตุ้นความรู้สึกหรือสร้างความสนใจได้มากกว่าการวางตำแหน่งสีที่มีค่าสีใกล้เคียงกันหรือสีเดียวกัน

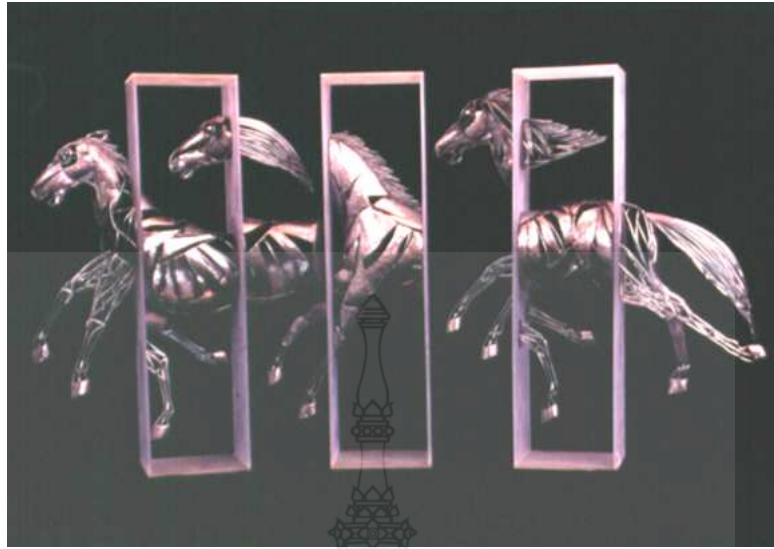
ภาพที่ 2.22 การผสมสีคู่ตรงข้ามกันภายในงาน

สีแดง	ผสมสีเขียว	จะเป็นสีเหลือง
สีเขียว	ผสมสีน้ำเงิน	จะเป็นสีฟ้า
สีน้ำเงิน	ผสมสีแดง	จะเป็นสีแดงอมม่วง

ภาพที่ 2.23 การใช้สีคู่ตรงข้ามระหว่างโทนร้อนกับโทนเย็น

2) จังหวะลีลาแบบเคลื่อนที่ (Motion Rhythm) เป็นการจัดองค์ประกอบที่ต้องการแก้ความไม่น่าสนใจ ความน่าเบื่อของภาพผลงานจิตรกรรมด้วยการสร้างความเคลื่อนไหว เคลื่อนที่ของน้ำหนักสี ความซ้ำซาก รูปทรง ให้มีความน่าสนใจ สนุกสนาน เร้าใจ กระตุ้นการมองของคนดูได้มากขึ้น แต่ภาพยังมีความเป็นเอกภาพ อาจจะมีการเพิ่มเส้นเฉียงในหมู่เส้นตั้งกับเส้นนอนให้มีความหลากหลายเคลื่อนไหวขึ้น (สมพร ฐรี. 2556 : 141) เช่น ผลงานของ อริยะ กิตติเจริญวิวัฒน์ ผลงานประติมากรรมที่จัดองค์ประกอบของภาพโดยรวมให้เกิดความน่าสนใจ ด้วยการสลับสับเปลี่ยนรายละเอียดของรูปทรงมาในช่องสี่เหลี่ยมให้ต่างกัน โดยลดตัดทอนของรูปทรงจากการนำเส้นเรขาคณิตมาผสมผสาน แต่ยังคงอยู่ในโครงสร้างของรูปม้าเกิดมิติภาพที่มากกว่าหนึ่ง (ภาพที่ 2.24) และผลงาน มาร์เซล ดูชอมป์ (Marcel Duchamp) ที่แสดงการเคลื่อนไหวจากการทำซ้ำๆ ของรูปทรง และรูปร่าง คล้ายจังหวะการเต้นที่มีการเคลื่อนไหว ถ่ายทอดผ่านรูปทรงทับซ้อนกันใกล้เคียงกันไปทิศทางด้านข้าง (ภาพที่ 2.25)

ภาพที่ 2.24 อริยะ กิตติเจริญวิวัฒน์ “ม้าเร็ว ม้าแรง ม้ารวย” เทคนิค สแตนเลสแผ่นพลาสติก ขนาด 180 x 150 ซม.

ที่มา : <https://www.resource.lib> (2566)

ภาพที่ 2.25 Marcel Duchamp “Nude Descending a Staircase, No. 2” เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ ปีที่สร้าง ค.ศ. 1912

ที่มา : <https://www.wikipedia.org> (2566)

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยมีงานที่เกี่ยวข้องซึ่งใช้ในการศึกษาด้านข้อมูล ดังต่อไปนี้

1) อินทรียา อัญพัชร และดวงเดือน ศาสตร์ภัทร (2563) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางจิตวิทยาที่ส่งผลต่อการยอมรับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของเด็กหญิงวัยรุ่นในพื้นที่เขตคลองเตย การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่าง คือเด็กวัยรุ่นหญิงที่มีอายุระหว่าง 12-14 ปี จำนวน 340 คน เลือกมาจากการสุ่ม เลือกชุมชน จาก 41 ชุมชน คนโดยการหาค่าความถี่และร้อยละ เพื่อหาระดับความเสี่ยงทางเพศ รวมไปถึงความสัมพันธ์ระหว่างความชอบเสี่ยงทางเพศ โดยสะท้อนความคิดและเนื้อหาต่างๆ ที่บ่งชี้ถึงผลสำคัญของค่านิยมทางเพศในวัยรุ่นหญิงที่กำลังเสื่อมถอยลง ผู้วิจัยได้นำความรู้จากงานวิจัยนี้มาเป็นข้อมูลความรู้ในการศึกษาบริบทของสังคมวัยรุ่นหญิงตอนต้นที่ทำให้เกิดการขาดจิตสำนึกทางเพศเพื่อเป็นพื้นฐานในการเข้าใจถึงสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงทางความคิดและจิตใจของปัญหาในการชอบเสี่ยงทางเพศในเด็กวัยรุ่นหญิง

2) พิมพ์รัตน์ ธรรมรักษา และ อาภาพร เผ่าวัฒนา (2562) ที่ได้ศึกษาความฉลาดทางอารมณ์กับพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น ที่มีผลกระทบต่อสังคมและสะท้อนออกมาเป็นพฤติกรรม เพราะการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นเป็นสิ่งสำคัญ โดยต้องการมีส่วนร่วมทั้งจากวัยรุ่น ครอบครัว และสังคม เพื่อช่วยให้วัยรุ่นเข้าใจอารมณ์ของตนเองและสามารถควบคุมอารมณ์ได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้น เป็นการทำความเข้าใจและป้องกันจากเหตุการณ์ต่างๆ ที่มากระทบต่อจิตใจของวัยรุ่น และทำให้เกิดการทำพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ ในวัยรุ่นตามมา ผู้วิจัยได้นำความรู้จากงานวิจัยนี้มาเป็นตัวกำหนดพื้นฐานของพฤติกรรมเสี่ยงโดยเฉพาะเรื่องเพศในช่วงวัยรุ่นที่มีผลต่อสังคม เพราะความฉลาดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์กับปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่น สืบเนื่องมาจากวัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงรอบด้าน จึงอาจไม่เข้าใจอารมณ์ของตนเองมีแนวโน้มที่จะเกิดปัญหากับการจัดการกับอารมณ์ของตนเองและแสดงออกผ่านการพฤติกรรมไม่เหมาะสม

3) สีนันท ลอบมณี (2561) ที่ได้ศึกษาโครงสร้างของรูปโลกีย์ สภาวะความคิดฝัน ความปรารถนาใคร่รักและกลุ่มหลงในบางสิ่งที่อยู่ภายในจิตสำนึกซึ่งเป็นความรู้สึกที่เป็นนามธรรม ดังนั้นจึงต้องอาศัยรูปสัญลักษณ์เพื่อที่จะอุปมาถึงความรู้สึกดังกล่าว โดยใช้รูปทรงต่างๆ และรูปทรงที่ดัดแปลงมาจากเสรีระของมนุษย์ นอกจากสี น้ำหนัก และพื้นผิวของงานแล้ว ยังต้องมีสอดคล้อง กลมกลืนสามารถร่วมกันภายใต้รูปสัญลักษณ์ที่แสดงถึงความคิดฝันได้เป็นอย่างดี ผู้วิจัยได้นำเอาความรู้จากงานวิจัยนี้มาเป็นข้อมูลในการศึกษาถึงการแสดงออกของความรู้สึกภายในจิตใจให้ออกมาในรูปแบบผลงานศิลปะ โดยความรู้จากวิธีการคิดและกระบวนการในการนำความคิดออกมาสู่ความเป็นจริงทางสายตา

4) สดชื่น ชัยประสาธน์ (2507-2527) มุ่งศึกษาว่าศิลปินและนักเขียนไทยร่วมสมัย นำแรงบันดาลใจซึ่งได้รับจากศิลปะเซอร์เรียลลิสม์ (ที่องเดร เบรอตง และกวี-ศิลปินในกลุ่ม ร่วมกันกำหนดแนวคิดและกลวิธีการไว้) มาใช้ประโยชน์ในการสร้างสรรค์เอกลักษณ์เฉพาะตนมากน้อยเพียงไร ข้อมูล

ที่ใช้ในการวิเคราะห์รวบรวมมาจากสัมภาษณ์ศิลปิน นักเขียน และผู้รู้ทางศิลปวรรณกรรม ตลอดจนสิ่งพิมพ์ ภาพ เป็นต้น เพื่อค้นหาแรงบันดาลใจส่วนใหญ่ทางด้านเทคนิค กลวิธี หรือรูปแบบวิธีการนำเสนอ ซึ่งเห็นได้ด้วยตามากกว่าแนวความคิด แต่จุดยืนและปรัชญาของศิลปะเซอร์เรียลลิสม์เป็นสิ่งที่ศิลปินกับนักเขียนไทยมีข้อจำกัดในการรับสารจากหนังสือต่างประเทศ ผู้วิจัยได้นำเอาความรู้จากงานวิจัยนี้มาเป็นข้อมูลในการศึกษาถึงศิลปะเซอร์เรียลลิสม์ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่แทรกจิตใต้สำนึกและวิธีการแนวความคิดในทางสุนทรียศาสตร์ในการจัดองค์ประกอบต่างๆ เพื่อแนวทางในการประกอบกันระหว่างความคิดฝันและความเป็นจริงเข้าไว้ด้วยกัน

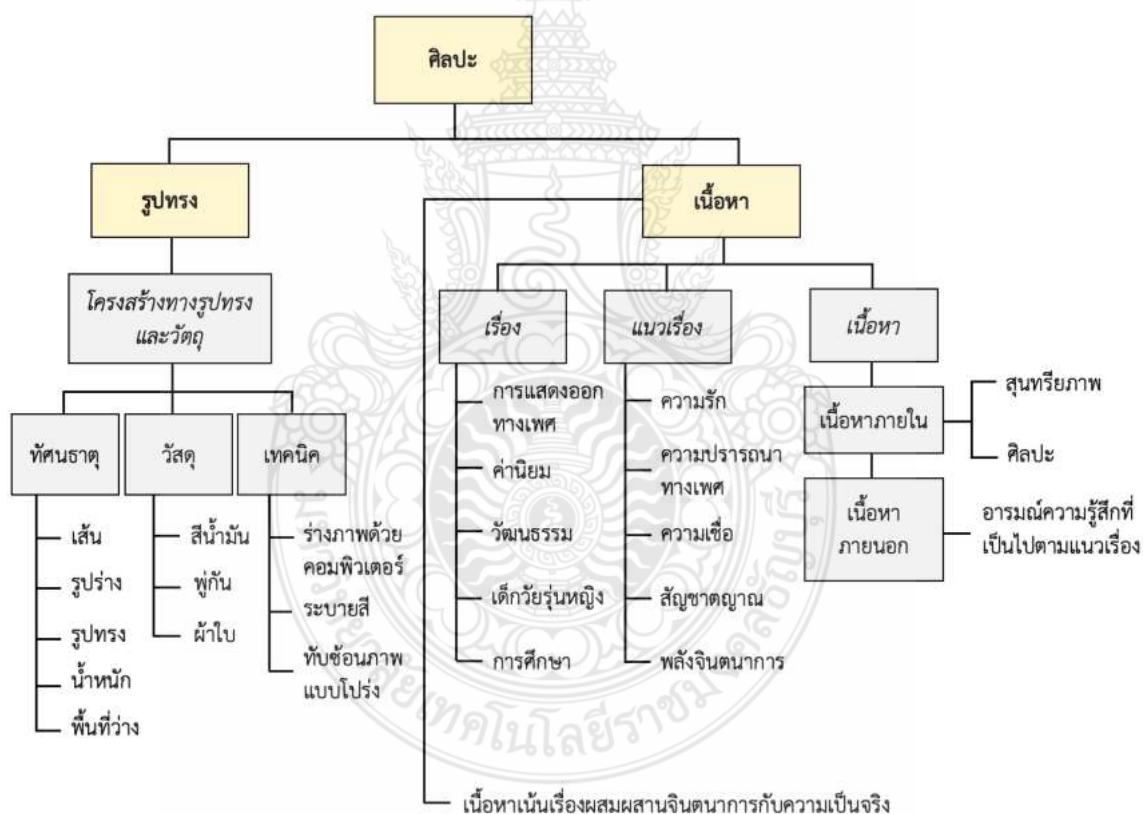
2.8 สรุป

การสร้างสรรค์ผลงานเพื่อสะท้อนความคิดทางเพศของเด็กวัยรุ่นหญิง เริ่มจากการค้นคว้าหาความรู้ที่มีต้นทางมาจากการศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร วรรณกรรม สื่อทางอินเทอร์เน็ต และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เข้าใจของการเกิดขึ้นที่มีมูลเหตุมาจากสภาวะจิตก่อนนำไปสู่ขั้นพฤติกรรม โดยจิตใจของวัยรุ่นเพศหญิงนั้นมีความซับซ้อน ซ่อนเร้น และถูกปิดบังไว้ด้วยกระบวนการทางความคิดและประสบการณ์ ซึ่งสัดส่วนของจิตมนุษย์ถูกแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้ 1) จิตสำนึก 2) จิตใต้สำนึก และ 3) จิตไร้สำนึก แรงผลักดันส่วนใหญ่ที่ทำให้เกิดพฤติกรรมทางเพศ คือ จิตไร้สำนึกเป็นจิตที่ประกอบด้วยสัญชาตญาณ หมายถึง อารมณ์ นิสัยดั้งเดิมที่มีมาแต่กำเนิดเป็นความคิดที่ไร้กฎระเบียบมีลักษณะเอาแต่ใจตามความพึงพอใจของตนเองเป็นหลักสำคัญ โดยมีแรงขับส่วนใหญ่มาจากทางเพศ ขณะที่จิตสำนึกและจิตใต้สำนึกทำงานเชื่อมโยงกันเป็นตัวช่วยขัดเกลาและวิเคราะห์เพื่อแยกแยะความถูกต้อง จิตสำนึกเป็นความรู้สึกในขณะปัจจุบันเกิดขึ้นจากประสบการณ์ และขณะที่จิตใต้สำนึกเป็นความรู้สึกที่คอยย้ำเตือนเกิดขึ้นจากการถูกอบรมสั่งสอนมาตั้งแต่เด็กเป็นระยะเวลายาวนาน

ปัจจุบันค่านิยมของวัตถุและการพัฒนาทางสังคมอย่างรอบด้าน เกิดความกดดันทางสังคมและความคาดหวังจากครอบครัวมีส่วนทำให้วัยรุ่นสนใจเพียงแต่ความปรารถนาเพื่อแสวงหาความสุขของตัวเองเป็นหลัก ปัญหาพฤติกรรมทางเพศของเด็กวัยรุ่นผู้หญิงจึงเป็นสิ่งที่พบเห็นได้มากขึ้นและยังมีแนวโน้มการแสดงออกมาซึ่งอารมณ์ใคร่รัก จากการศึกษาพบว่าวัยรุ่นหญิงอายุระหว่าง 12 - 14 ปี (วัยรุ่นตอนต้น) เป็นวัยที่มีความซับซ้อนและไม่มั่นคงทางอารมณ์มากที่สุดเพราะเป็นวัยเริ่มต้นการเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้าน ก่อนที่จะนำไปสู่วัยรุ่นตอนกลางและตอนปลาย มูลเหตุอันสำคัญที่เป็นตัวกระตุ้น คือ ค่านิยมวัตถุ และค่านิยมแบบตะวันตกที่สนับสนุนความมั่นใจในตนเองและเพศ ประกอบกับความกดดันทางวัฒนธรรมที่ปิดกั้นและไม่ให้ความรู้เรื่องเพศแก่เด็กผู้หญิง จึงเป็นสิ่งที่กระตุ้นและผลักดันสัญชาตญาณดั้งเดิมที่เป็นส่วนเอาแต่ใจความพึงพอใจของตนเองออกมา ซึ่งแท้จริงแล้ว “เพศ” คือสัญชาตญาณที่ติดตัวมนุษย์มาแต่กำเนิดหากแต่ไม่ได้รับการศึกษาและเข้าใจถึงอารมณ์และเลือกใช้วัฒนธรรมเข้ามาเป็นตัวกำหนดบทบาททางเพศ ทำให้เกิดการเห็นคุณค่าที่แท้จริงในตัวเองลดน้อยลง

ผู้วิจัยได้แรงบันดาลใจที่จะนำเสนอความซ่อนเร้นภายในจิตรู้สำนึกตามสัญชาตญาณ ซึ่งเป็นสัญชาตญาณดั้งเดิม คือ แรงขับทางเพศ โดยใช้ลักษณะสัดส่วนมนุษย์และอวัยวะต่างๆ ของร่างกายที่เกี่ยวกับเพศและความรักในมุมต่างๆ มาแทนค่าสื่อความหมายแสดงถึงเพศที่ซ่อนเร้นอยู่ภายในเป็นความคิดและความฝันของเด็กวัยรุ่นหญิง โดยถูกกระตุ้นจึงทำให้เกิดแรงผลักดันออกมาในแง่ของความใคร่รักต่อตนเองร่วมเข้ากับทฤษฎีทางด้านศิลปะและเนื้อหาเรื่องราว สร้างสรรค์เป็นผลงานจิตรกรรมนำเสนอด้วยประสบการณ์และความสามารถทางด้านศิลปะที่มีลักษณะเฉพาะตัวของผู้วิจัย โดยใช้รูปทรงของเด็กสาวและการเคลื่อนไหวแบบอโรติกผสมผสานเข้าด้วยกันเพื่อทำให้เกิดรูปร่างรูปทรงใหม่ที่สื่อความหมายถึงความปรารถนาทางเพศตามความพึงพอใจตนเองที่ถูกเก็บไว้ภายใน

สรุปแผนผังภาพแสดงองค์ประกอบของศิลปะในงานสร้างสรรค์ผู้วิจัย

ภาพที่ 2.26 แสดงแผนภูมิภาพองค์ประกอบของศิลปะ

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง จิตรกรรมไร้สำนักภาพสะท้อนสัญชาติญาณเพศซ่อนเร้น เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลบริบทของวัยรุ่นหญิงที่ปรากฏอยู่ในสังคมมาเป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจของการเกิดพฤติกรรมในรูปลักษณะที่แสดงออกทางเพศตามความพึงพอใจของตนเอง ใช้ข้อมูลที่ได้ทั้งหมดนี้ นำมาเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานของผู้วิจัยที่จะแสดงออกถึงความรู้สึกเพศซ่อนเร้นภายในจิตใจให้ออกมาเป็นรูปธรรม โดยใช้งานจิตรกรรมมาเป็นสื่อกลางในการนำเสนอ มีกรอบแนวคิดในการดำเนินการวิจัยและวิธีการวิจัยดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ เด็กวัยรุ่นหญิงอายุระหว่าง 12 - 14 ปี จากวารสารการวัดผลการศึกษา ปัจจัยทางจิตวิทยาที่ส่งผลต่อการยอมรับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของเด็กหญิงวัยรุ่นในพื้นที่เขตคลองเตย

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารูปแบบผลงาน คือ กลุ่มตัวอย่างผลงานจิตรกรรมของศิลปิน ที่มีชื่อเสียงทั้งในและต่างประเทศ ที่มีลักษณะการสร้างสรรค์งานที่เป็นการนำสัดส่วนมนุษย์ผสมเข้ากับสื่อสิ่งแวดล้อมต่างๆ โดยมีแนวความคิดสร้างสรรค์ผลงานจากจิตใต้สำนึกที่เป็นภาวะความรู้สึกภายในและเพศหญิง นำมาเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ในเชิงเทคนิคและลักษณะรูปแบบของการสร้างสรรค์ ซึ่งประเด็นที่นำมาวิเคราะห์ผลงานประกอบไปด้วย เนื้อหา เรื่องราว แนวความคิด รูปแบบเทคนิค และองค์ประกอบทางด้านศิลปะ ศิลปินที่ผู้วิจัยนำผลงานมาวิเคราะห์มีดังนี้

- 1) ประเทือง เอมเจริญ จำนวน 3 ภาพ
- 2) เกียรติศักดิ์ ชานนารถ จำนวน 3 ภาพ
- 3) Giuseppe Arcimboldo จำนวน 3 ภาพ
- 4) Joan Semmel จำนวน 3 ภาพ

ศิลปิน	ผลงานจิตรกรรม		
 ประเทือง เอมเจริญ			
 เกียรติศักดิ์ ชานนารถ			
 Giuseppe Arcimboldo			
 Joan Semmel			

ตาราง 3.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารูปแบบผลงาน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ มูลเหตุอันสำคัญที่ก่อให้เกิดการยอมรับเรื่องเพศในเด็กวัยรุ่นหญิงตอนต้น

ตัวแปรตาม คือ ผลงานจิตรกรรมไร้สำนึกภาพสะท้อนสภาวะจิตเพศซ่อนเร้นในเด็กวัยรุ่นหญิงตอนต้นอายุระหว่าง 10 - 15 ปี

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การกำหนดลักษณะเครื่องมือ

ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการทำโครงการวิจัย แบ่งขั้นตอนการศึกษาวิจัยตามวัตถุประสงค์ดังนี้

3.2.1 ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร วิจัย รายงานผลวิจัย ตำรา และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับเรื่องเพศในวัยรุ่นหญิง แบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 : แบบวิเคราะห์ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของ ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud)

ส่วนที่ 2 : แบบวิเคราะห์พฤติกรรมในวัยรุ่นตอนต้นอายุระหว่าง 12-14 ปี จากวารสารการวัดผลการศึกษา ปัจจัยทางจิตวิทยาที่ส่งผลต่อการยอมรับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของเด็กหญิงวัยรุ่นในพื้นที่เขตคลองเตย

3.2.2 ศึกษาอิทธิพลทางศิลปะ และศิลปินที่ได้รับอิทธิพล แบ่งเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 : ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา บทความ และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับศิลปะสมัยใหม่เซอร์เรียลลิสม์

ส่วนที่ 2 : วิเคราะห์ผลงานศิลปะ เลือกผลงานที่เกี่ยวข้องกับศิลปะเซอร์เรียลลิสม์และเทคนิคสีน้ำมัน โดยการคัดเลือกจากผลงานจิตรกรรมที่มีชื่อเสียงของศิลปิน 4 ท่าน จำนวน 12 ชิ้น

ส่วนที่ 3 : รวบรวมข้อมูลแบบวิเคราะห์และอิทธิพลทางศิลปะมาสร้างสรรค์ภาพร่างและเป็นผลงานจิตรกรรม โดยรับคำแนะนำและคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิและคณะกรรมการทางด้านศิลปะและการออกแบบเพื่อนำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานจริงด้วยเทคนิคสีน้ำมัน จำนวน 14 ชิ้น

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1) ศึกษาทฤษฎี เอกสาร ตำรา บทความ รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับเรื่องเพศในเด็กวัยรุ่นหญิง

2) ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา บทความ และวรรณกรรม ที่เกี่ยวกับทฤษฎีทางศิลปะที่เกี่ยวข้องกับการแสดงอารมณ์ที่เป็นภายในจิตใจ

3) ศึกษาและวิเคราะห์ผลงานจิตรกรรมของศิลปินจำนวน 4 ท่าน คือ ประเทือง เอมเจริญ เกียรติศักดิ์ ชานนารถ, Giuseppe Arcimboldo และ Joan Semmel ที่ได้รับอิทธิพลจากเนื้อหาจิตใต้สำนึก และเพศหญิง

4) กำหนดรูปแบบของแบบประเมินทางด้านองค์ประกอบศิลป์และเนื้อหา

5) ดำเนินการสร้างสรรคผลงานภาพจิตรกรรม และประเมิน

6) นำแบบประเมินให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อทำการตรวจสอบหาความสอดคล้องด้านรูปทรงและเนื้อหา เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน

แบบประเมินการคัดเลือกภาพร่างลายเส้นเพื่อนำไปสร้างสรรค์เป็นผลงานจริง มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ดีมาก	ระดับค่าความพึงพอใจเท่ากับ	5
ดี	ระดับค่าความพึงพอใจเท่ากับ	4
พอใช้	ระดับค่าความพึงพอใจเท่ากับ	3
น้อย	ระดับค่าความพึงพอใจเท่ากับ	2
น้อยที่สุด	ระดับค่าความพึงพอใจเท่ากับ	1

1. การวิเคราะห์เป็นรายด้าน โดยทำการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและค่าค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. ผู้วิจัยได้กำหนดค่าคะแนนความคิดเห็นจากแบบประเมิน และกำหนดค่าคะแนนความพึงพอใจนำคะแนนรวมที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยแปลความหมายของค่าเฉลี่ย โดยมีเกณฑ์ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 40 – 50 หมายความว่า มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 30 – 40 หมายความว่า มีความพึงพอใจในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย 20 – 30 หมายความว่า มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 10 – 20 หมายความว่า มีความพึงพอใจในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย 0 – 10 หมายความว่า มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิการตรวจสอบความสอดคล้องรูปแบบและเนื้อหาดังต่อไปนี้

- 1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญเรือง สมประจบ
- 2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัตนฤทธิ จันทรังษี
- 3) รองศาสตราจารย์ ดร. ทองเจือ เขียดทอง

ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน

การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมไร้สำนึกภาพสะท้อนสัญชาตญาณเพศซ่อนเร้น มี 3 ชุด ดังนี้

1) ผลงานภาพร่างทดลอง ชุดที่ 1 จำนวน 6 ชิ้น คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อนำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานจริงด้วยเทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ จำนวน 3 ชิ้น นำเสนอและรับคำแนะนำเพื่อไปพัฒนาต่อยอดผลงานสร้างสรรค์ชุดที่ 2

2) ผลงานภาพร่างทดลอง ชุดที่ 2 จำนวน 6 ชิ้น คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อนำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานจริงด้วยเทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ จำนวน 3 ชิ้น นำเสนอและรับคำแนะนำเพื่อไปพัฒนาต่อยอดผลงานสร้างสรรค์ชุดสรุป

3) ผลงานภาพร่าง ชุดที่ 3 ชุดสรุป แบ่งเป็นภาพร่างแบบ ก จำนวน 10 ชิ้น คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อนำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานจริงด้วยเทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ จำนวน 4 ชิ้น และภาพร่างแบบ ข จำนวน 10 ชิ้น คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อนำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานจริงด้วยเทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ จำนวน 4 ชิ้น รวมเป็นผลงานจริง 8 ชิ้น

*วิธีการคัดเลือกผลงานจากอาจารย์และคณะกรรมการ

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้จัดทำได้ทำการสำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งตามลักษณะการทำงานได้ดังนี้

3.3.1 การศึกษาเอกสาร รายงานการวิจัย บทความ วิทยานิพนธ์ และวรรณกรรม ที่เกี่ยวข้อง กับข้อมูลด้านการยอมรับพฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่นหญิงตอนต้นอายุระหว่าง 10 - 15 ปี เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการดำเนินงานวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.2 แบบวิเคราะห์เกี่ยวกับความคิดและพฤติกรรมทางเพศในเด็กวัยรุ่นหญิงทั้งในทาง วิทยาศาสตร์ และทางปรัชญาจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งได้มาจากงานวิจัย เอกสาร บทความ และวรรณกรรม

3.3.3 ศึกษาอิทธิพลทางศิลปะเซอร์เรียลลิสม์และศิลปะที่มีความเกี่ยวข้องกับเพศหญิงจากเอกสาร บทความ วิทยานิพนธ์ และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

3.3.4 การวิเคราะห์งานศิลปะเลือกศึกษาผลงานของศิลปินที่เกี่ยวข้องกับศิลปะเซอร์เรียลลิสม์และศิลปะที่มีเนื้อหาเรื่องราวเกี่ยวเพศหญิง โดยการคัดเลือกผลงานจิตรกรรมของศิลปิน 4 ท่าน ที่แสดงออกถึงสภาวะจิตใจภายในและเพศหญิง จำนวนทั้งหมด 12 ภาพ ดังนี้

1. ชื่อผลงาน “ชีวิต” พ.ศ.2509
2. ชื่อผลงาน “ครอบครัว” พ.ศ.2509
3. ชื่อผลงาน “ฝันของเด็กสาว” พ.ศ.2509
4. ชื่อผลงาน “ภาวะของจิตใต้สำนึก 1” พ.ศ.2523
5. ชื่อผลงาน “จิตใต้สำนึก 3” พ.ศ. 2524
6. ชื่อผลงาน “ภาพหลอนของจิตใต้สำนึก 2” พ.ศ.2525
7. ชื่อผลงาน “Summer” ค.ศ. 1563
8. ชื่อผลงาน “Spring” ค.ศ. 1563
9. ชื่อผลงาน “Flora” ค.ศ. 1590
10. ชื่อผลงาน “Flesh Ground” ค.ศ 2016
11. ชื่อผลงาน “Open Hand” ค.ศ 2015
12. ชื่อผลงาน “Crossed Legs” ค.ศ 2011

3.3.5 การสร้างสรรค์ผลงานภาพร่างจากการนำภาพถ่ายมาตัดต่อด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ จำนวน 32 ชิ้น

3.3.6 คัดเลือกแบบผลงานภาพร่างโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านศิลปะและการออกแบบเพื่อประเมินผลงานนำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานจริง

3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

3.4.1 ทฤษฎีและการจัดองค์ประกอบทัศนศิลป์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ ซึ่งทำการศึกษารวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1) ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalysis) ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) ปี ค.ศ. 1856-1939 นำมาใช้เพื่อวิเคราะห์บุคคลิกภาพและจำแนกสัดส่วนทางความรู้สึกที่แท้จริงในแต่ละระดับของจิตใจเพื่ออธิบายโครงสร้างของจิตให้บุคคลสามารถเข้าใจพฤติกรรมที่เกิดขึ้นทั้งอดีตและปัจจุบัน ด้วยการลดพฤติกรรมเก็บกดและการต่อต้านช่วยสำรวจความคิดความรู้สึก วิเคราะห์ประสบการณ์ในวัยเด็กเปิดเผยสาเหตุของพฤติกรรมที่เป็นปัญหาในปัจจุบันอันนำไปสู่ความเข้าใจตระหนักและยอมรับการเจ็บป่วยเกิดความรู้จักตน (Insight) ลดการเกิดพฤติกรรมที่แสดงถึงความขัดแย้งต่อตนเองออกมา

2) ทฤษฎีการรับรู้ (Perception) ของศาสตราจารย์เกียรติกุณสุชาติ เกาทอง นำมาใช้ ในการรับสัมผัสจากอวัยวะส่วนต่างๆ ในร่างกายที่ใช้ในการรับรู้ไม่ว่าจะเป็นส่วนใดหรือการรับรู้มันจะเกิดเวลาใด

โดยการรับรู้จากการสัมผัสทางจิตใจที่เกิดขึ้นมาจากการรับรู้เรื่องราวของเด็กวัยรุ่นหญิงทางสังคมภายนอก เพื่อแสดงสื่อความหมายโดยสัมผัสจากประสบการณ์จริงถึงความเป็นเพศหญิง สื่อความหมายจากเรื่องราวทางเพศในเด็กวัยรุ่นหญิงในปัจจุบันที่มีทางสังคม

3) ทฤษฎีการหนี (Escape Theory) ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) โดยอธิบายว่าเป็นการรับไม่ได้ในโลกความเป็นจริง จึงหนีไปสร้างโลกแห่งความฝัน ศิลปะจึงเป็นการตอบสนองความรู้สึกที่เป็นภายใน นำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานโดยการคลี่คลาย และดัดแปลงรูปทรงให้เกิดแรงกระตุ้นจากสิ่งเดิมที่มนุษย์คุ้นชินเปลี่ยนให้มีรูปทรง แสงเงา สัดส่วนโครงสร้าง ปริมาตรมวลทั้งหมดที่บิดเบี้ยวผิดแปลกไปจากปกติแฝงอารมณ์ความรู้สึกและประสบการณ์ ซึ่งมีความเป็นอัตลักษณ์ของตนเอง ด้วยเทคนิควิธีการ

4) การเน้นความสำคัญด้วยความแตกต่าง (Contrast) นำมาใช้งานในด้านของน้ำหนัก โดยเลือกใช้เป็นสีคู่ตรงข้ามกัน เช่น สีส้ม กับ สีฟ้า เพื่อสร้างความขัดแย้งเกิดจุดเด่นและขับเน้นรูปทรง รูปร่าง และองค์ประกอบภายในของภาพรวม ซึ่งเป็นประโยชน์ทำให้ผลงานเกิดความน่าสนใจมีแรงกระตุ้นมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับเนื้อหาที่แสดงออกเรื่องเพศ

5) จังหวะลีลาแบบเคลื่อนที่ (Motion Rhythm) นำมาใช้ในการจัดองค์ประกอบ เพื่อแก้ไขความไม่น่าสนใจของรูปทรงที่ซ้ำกันด้วยการสร้างความเคลื่อนไหว เคลื่อนที่ของน้ำหนักสี เส้น และรูปทรงไปในทิศทางด้านข้างมากขึ้น ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการจัดวางรูปทรงภายในงานที่ผสมผสานความเป็นจริงกับจินตนาการที่เป็นภายใน เกิดการเคลื่อนที่ไม่หยุดนิ่งทำให้เกิดประสบการณ์ด้านศิลปะที่เกี่ยวข้องกับความฝันมากยิ่งขึ้น

6) ศิลปะอีโรติก (Erotic Art) ศิลปะอีโรติกเป็นสิ่งยั่วยวนทางเพศ หรือมุ่งเน้นเพื่อกระตุ้นความรักหรือความปรารถนา โดยนำมาใช้งานด้านรูปร่าง และรูปทรง ที่มีมวลน้ำหนักการเคลื่อนไหวไม่หยุดนิ่งเป็นเส้นโค้งด้วยเส้นร่างกายสัดส่วนของมนุษย์ แสดงออกของภาษารักด้วยทิศทางเร้าอารมณ์เป็นประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์ผลงานที่มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องเพศและสัญชาตญาณของมนุษย์ที่เป็นอิสระไร้ขอบเขตทางความรู้สึก และรูปทรง รูปร่าง ต่างๆ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและผลงานสร้างสรรค์

การวิจัยงานสร้างสรรค์ในหัวข้อ จิตรกรรมไร้สำนึกภาพสะท้อนสัญชาตญาณเพศซ่อนเร้น เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพที่มีจุดประสงค์ในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสากลแบบเหนือจริง โดยการใช้สัญลักษณ์แทนค่าสื่อความหมายในรูปแบบลักษณะของภาพทาบซ้อน ที่นำเสนอเรื่องราวของจิตภายใน หรือจิตไร้สำนึกเป็นมูลเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมทางเพศของเด็กวัยรุ่นผู้หญิงต่อสังคมในปัจจุบัน โดยผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลและการสร้างสรรค์ได้ดังต่อไปนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 ผลการวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้เป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานออกเป็น 6 ส่วน คือ

1. ทฤษฎีจิตวิเคราะห์และวารสารการวัดผลการศึกษาปัจจัยทางจิตวิทยาที่ส่งผลต่อการยอมรับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของเด็กหญิงวัยรุ่นในพื้นที่เขตคลองเตย

2. บทบาททางเพศและทฤษฎีแรงจูงใจ

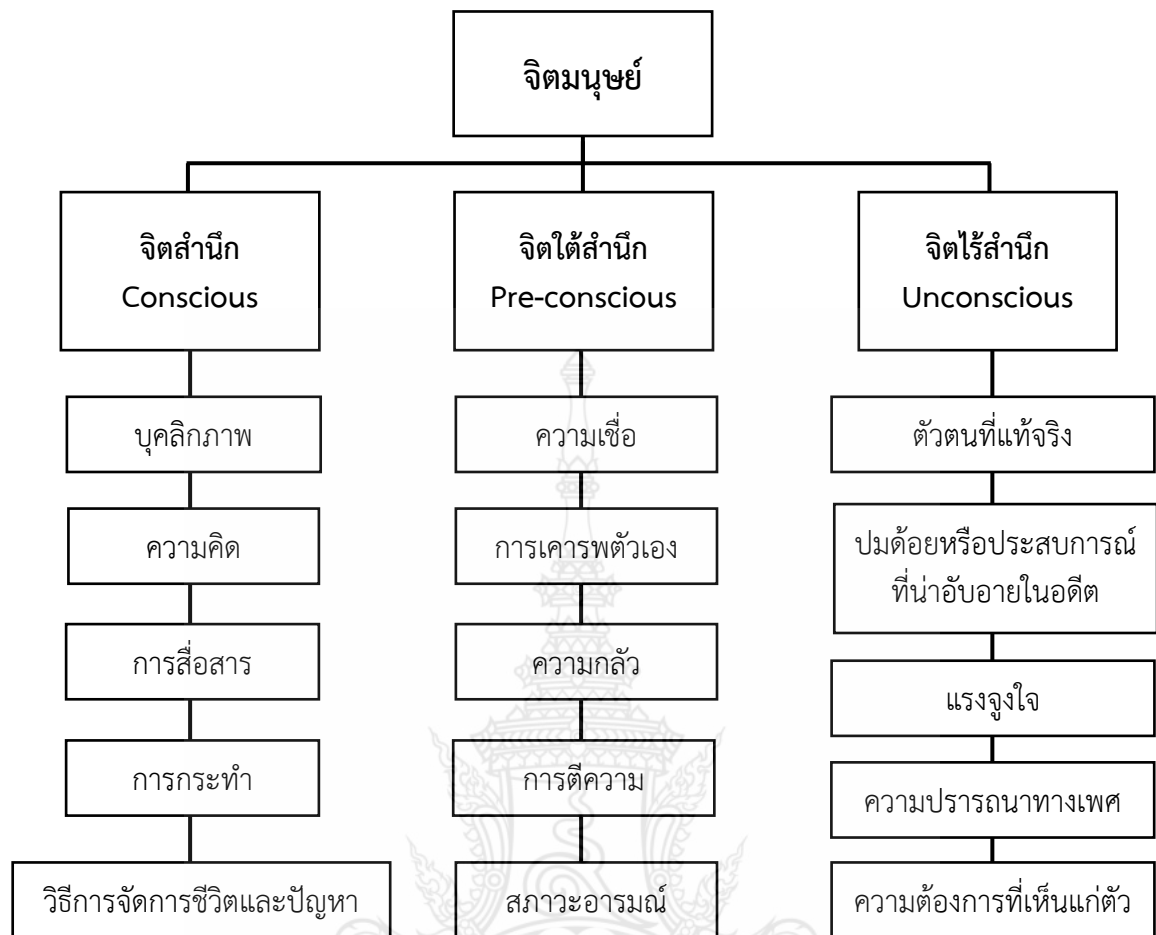
3. ใบหน้าที่นำมาแทนค่าความหมายเชิงสัญลักษณ์

4. รูปร่างสัญลักษณ์เชิงอีโรติก

5. วิเคราะห์ภาพผลงานศิลปินที่เป็นแรงบันดาลใจ

6. ทฤษฎีและแนวคิดทางศิลปะที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน มีรายละเอียดทั้งหมดดังนี้

4.1.1 ทฤษฎีจิตวิเคราะห์เป็นหลักพื้นฐานในการสำรวจจิตใจของมนุษย์เพื่อช่วยจำแนกและแยกแยะความคิดโดยเฉพาะกลุ่มของเด็กวัยรุ่นที่กำลังอยู่ในช่วงวัยแห่งการพัฒนาให้สามารถเข้าถึงได้ โดยซิกมันด์ ฟรอยด์ (Freud 1856-1939) ผู้คิดค้นแนวคิดทฤษฎีจิตวิเคราะห์เพื่อแยกแยะความคิดมนุษย์ให้สามารถเข้าถึง และแสดงสัดส่วนทางความรู้สึกที่แท้จริง ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ถูกแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ จิตสำนึก จิตใต้สำนึก และจิตไร้สำนึก ทั้งหมดเกิดจากประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันตั้งแต่เกิดในแต่ละระดับก็มีความซับซ้อนที่แตกต่างกัน เป็นมูลเหตุอันสำคัญที่นำไปสู่การเกิดขึ้นของความรู้สึกต่างๆ ที่เกิดมาจากจิตใจจากการคิดวิเคราะห์ และเข้าใจความคิดอันซับซ้อนของตนต่อสิ่งเร้าจากสภาพแวดล้อมในสังคม โดยทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางความคิดส่งผลไปถึงพฤติกรรมที่เกิดขึ้นหลากหลายลักษณะ เพื่อตอบสนองความต้องการตามจิตใจของตนเอง แสดงตัวอย่างระดับของจิตใจของมนุษย์ได้ดังแผนภูมิภาพต่อไปนี้

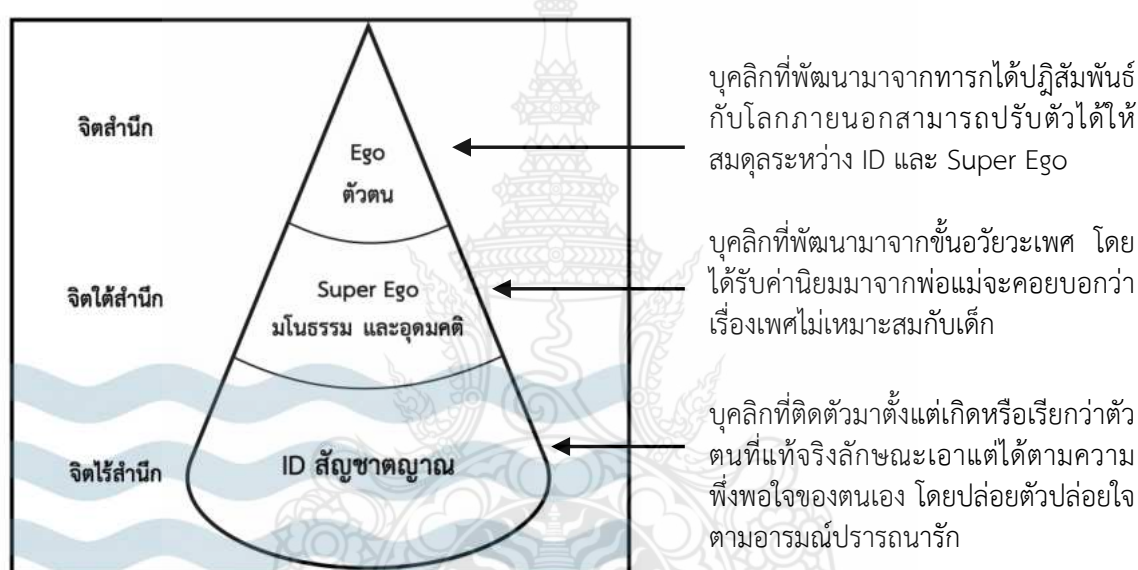
ภาพที่ 4.1 แผนภาพแสดงตัวอย่างจิตใจ

การสำรวจจิตใจภายในที่ผู้วิจัยทำการสืบค้น นอกจากการเข้าใจถึงในแต่ละระดับของจิต ยังใช้กระบวนการเกิดขึ้นของแต่ละระดับของจิตใจเพื่อมาค้นหาความคิดและความรู้สึกของกลุ่มเด็กวัยรุ่น โดยผู้วิจัยนำเอาองค์ความรู้ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของซิกมันด์ ฟรอยด์ ที่มีความสอดคล้องกับการแสดงออกทางพฤติกรรมที่สะท้อนถึงสิ่งที่ซ่อนเร้นไว้ในเด็กวัยรุ่นหญิง ทฤษฎีจิตวิเคราะห์มีการจำแนกออกไปในหลายส่วน โดยเฉพาะแรงขับทางเพศที่ฟรอยด์เชื่อว่าพลังผลักดันทางบุคลิกภาพได้มาจาก สัญชาตญาณ (Instinct) สัญชาตญาณอยู่ในส่วนของจิตไร้สำนึก โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1) สัญชาตญาณทางเพศ (Sexual Instinct or Life of Libido) คือสัญชาตญาณเอาตัวรอด ทำหน้าที่ผลักดันให้เราแสวงหาความพึงพอใจตามที่ต้องการ นอกจากจะเกี่ยวข้องกับการสืบพันธุ์ก็ยังมีลักษณะในทางสร้างสรรค์ โดยเป็นสิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด เป็นขั้นความคิดที่ไร้ตรรกะมากที่สุด

2) สัญชาตญาณทางก้าวร้าว (Aggressive Instinct of Death Instinct of Mortido) ทำหน้าที่ให้มนุษย์รู้สึกอยากแข่งขัน เอาชนะ มีลักษณะเป็นพลังทำลายพยายามทำทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อแยกออกจากกัน

ตัวแปรที่ทำให้เด็กวัยรุ่นหญิงยอมรับพฤติกรรมทางเพศมากขึ้น คือ ความชอบเสี่ยงทางเพศ ค่านิยมทางวัตถุและความภาคภูมิใจในตนเอง ปัจจุบันวัยรุ่นหญิงยอมรับการมีเพศสัมพันธ์มากขึ้น เนื่องจากไปให้ความสำคัญในระดับจิตไร้สำนึก คือ ความต้องการอยากได้หรืออยากมีตามค่านิยมของสังคม โดยเป็นระดับของจิตใจที่ทำได้ทุกอย่างตามความพึงพอใจของตน เริ่มต้นมาจากระดับของจิตสำนึกที่ไม่ได้รับการขัดเกลาและทำซ้ำๆ เคยชินจนเป็นนิสัยกลายเป็นตัวตน ผลักสัญชาตญาณ หรือตัวตนที่แท้จริงออกมา ทำยที่สุดควบคุมตัวเองไม่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์เพราะเป็นขั้นที่ตอบสนองต่อตัวเองเป็นส่วนดั้งเดิมทางความรู้สึกลักษณะของอารมณ์ทางเพศ โดยบุคลิกภาพในแต่ละระดับทำงานเชื่อมโยงกัน และมีเหตุผลแตกต่างกัน ดังแผนภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 4.2 แผนภาพแสดงตัวอย่างบุคลิกภาพ

4.1.2 บทบาททางเพศและทฤษฎีแรงจูงใจ บทบาททางเพศของเด็กวัยรุ่นในปัจจุบันมีความชัดเจนจากการเรียนรู้ทางสื่อและค่านิยมต่างๆ เนื่องจากวัยรุ่นคือวัยแห่งการพัฒนาอย่างรอบด้านเป็นวัยที่มีทั้งการเจริญเติบโตทางด้านร่างกายและจิตใจในเวลาเดียวกัน โดยการพัฒนาที่ประกอบไปด้วยกัน 4 ด้าน ได้แก่ ร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยระยะที่พบการเปลี่ยนแปลงและปัญหาทางด้านความคิด และพฤติกรรมแสดงออกอย่างชัดเจน คือ วัยรุ่นตอนต้นที่มีอายุระหว่าง 12-14 ปี เพราะเป็นช่วงที่เริ่มต้นเกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายมากที่สุด จิตใจ อารมณ์ และความคิดในช่วงนี้จึงเป็นผลตามมาจากการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย ในขณะเดียวกันบทบาททางเพศสำหรับชายหญิงก็มีความแตกต่างกัน โดยมี 2 ปัจจัยเข้ามาเกี่ยวข้อง คือ

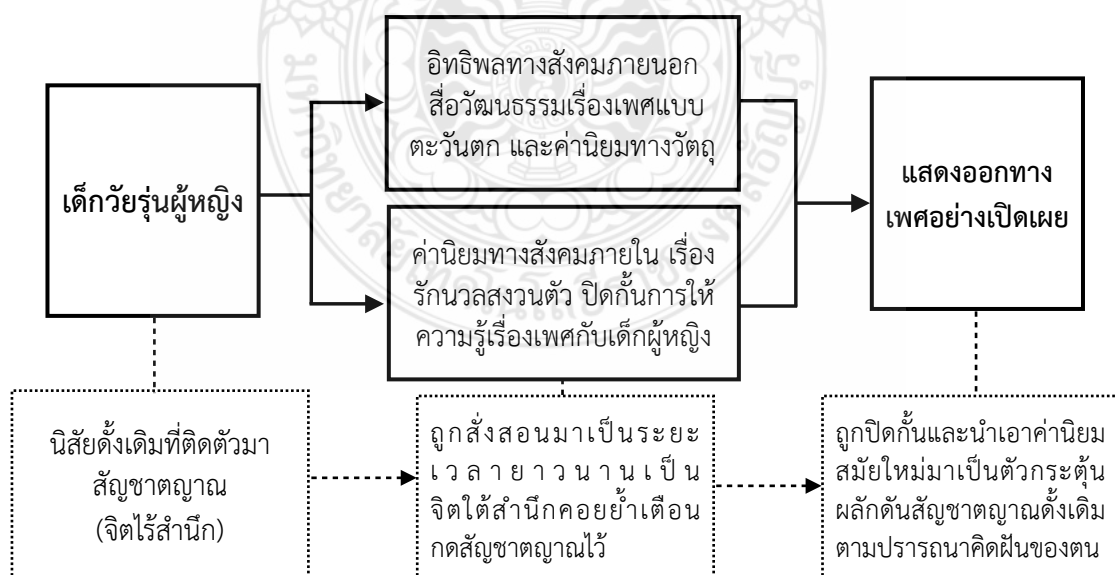
1) ปัจจัยทางด้านชีวภาพ เป็นสิ่งที่สามารถมองเห็นได้ทั่วไป คือ ร่างกาย ความแตกต่างของอวัยวะเพศ เช่น ผู้ชายจะมีโครงสร้างของร่างกายที่ค่อนข้างใหญ่โตด้วยฮอร์โมนแทนโดเจน (Androgen)

ขณะที่ผู้หญิงจะมีฮอร์โมนเอสโตรเจน (Estrogen) กับโปรเจสเตอโรน (Progesterone) จึงทำให้มีลักษณะภายนอกรูปร่างเล็ก บอบบาง มีประจำเดือน รวมถึงการตั้งครรภ์ได้

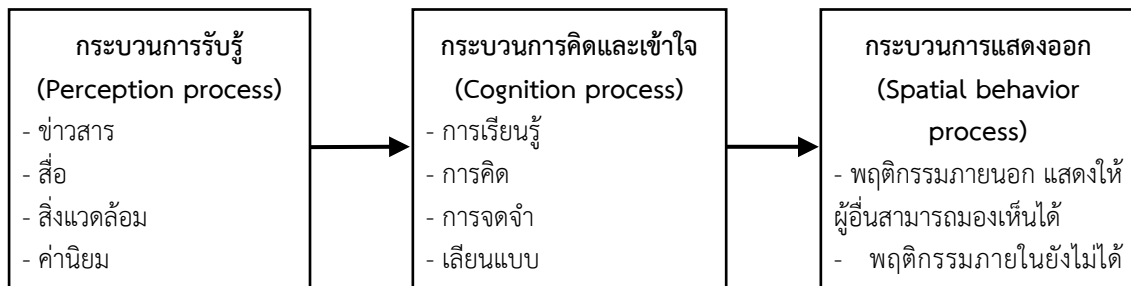
2) ปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อม คือ การเลี้ยงดูของพ่อแม่ ค่านิยมของสังคม สืบเนื่องมาจากค่านิยมและปัจจัยด้านชีวภาพประกอบรวมกัน คือ การที่สภาพร่างกายมีความแตกต่างกัน และค่านิยมของสังคม จึงได้รับการเรียนรู้บทบาททางเพศของตนเองมาในลักษณะ เช่น เด็กชายจะได้รับการส่งเสริมให้มีอิสระจากพ่อแม่มากเพราะเด็กชายมีร่างกายที่แข็งแรงใหญ่ ในขณะที่เด็กหญิงได้รับการส่งเสริมให้อยู่ใกล้ชิดพ่อแม่ เพราะมีร่างกายที่บอบบาง และมีการตั้งครรภ์ที่ง่ายตามธรรมชาติ

ผู้วิจัยพบว่าเด็กวัยรุ่นผู้หญิงยังมีข้อจำกัดในการเรียนรู้บทบาทของเพศน้อยกว่าผู้ชายสืบเนื่องมาจากปัจจัยในหลายๆ ด้าน โดยเฉพาะค่านิยมและวัฒนธรรมในสภาพแวดล้อมที่เป็นตัวกำหนดบทบาทของเพศจึงทำให้การศึกษาถึงความเข้าใจเรื่องเพศของเด็กวัยรุ่นผู้หญิงอาจขัดแย้งต่อธรรมชาติที่ความเท่าเทียมกันของสภาพจิตใจ เช่น ผู้หญิงอาจจะมีอารมณ์ในการเตะบอล หรือ ผู้ชายจะมีความชอบในการแต่งตัว รักสวย รักงาม เป็นต้น ทั้งนี้การเลี้ยงดูของครอบครัวหรือสภาพแวดล้อมมีส่วนต่อแรงจูงใจที่ก่อให้เกิดจิตไร้สำนึกแสดงออกเป็นพฤติกรรมที่ไม่ดีในเรื่องเพศ

แรงจูงใจในเด็กวัยรุ่นผู้หญิงจึงมีความแตกต่างไปจากผู้ชายทั้งทางร่างกายและจิตใจมีผลมาจากวัยเด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูตามค่านิยมทางวัฒนธรรมที่กดขี่ ปัจจุบันจึงสามารถพบเห็นพฤติกรรมที่หลากหลายและกล้าแสดงออกมากขึ้นของเด็กวัยรุ่นผู้หญิงจากการเลี้ยงดูที่ปิดกั้น โดยนำค่านิยมสมัยใหม่มาเป็นตัวสนับสนุนความกล้าในจิตใจ แสดงออกเป็นพฤติกรรมทางเพศตามสัญชาตญาณในส่วนที่เก็บอารมณ์ความรู้สึก ในสภาพแวดล้อมโดยหลักของการเกิดจิตไร้สำนึก (ภาพที่ 4.3) และกระบวนการกระทำ (ภาพที่ 4.4) ดังนี้

ภาพที่ 4.3 แผนภาพหลักของการเกิดจิตไร้สำนึกของวัยรุ่นผู้หญิง

ภาพที่ 4.4 กระบวนการกระทำ

บุคลิกของเด็กวัยรุ่นหญิงตอนต้นอายุระหว่าง 10-15 ปี ประกอบไปด้วยความสัมพันธ์ของ ครอบครัว ความชอบส่วนบุคคล และอิทธิพลทางสังคม การแยกย่อยอิทธิพลออกมาเป็น 3 ส่วน ดังนี้

วัยรุ่นหญิง ตอนต้น	ส่วนประกอบของการเกิดจิตไร้สำนึก		
	ความสัมพันธ์ครอบครัว	ความชอบส่วนบุคคล	อิทธิพลทางสังคม
ความคิด	ปิดบัง ปิดกั้น	เปิดเผยกับเพื่อนและคนรัก	แสดงความคิดความปรารถนา ที่อยากจะเป็น
พฤติกรรม	เมื่ออยู่กับครอบครัวพฤติกรรม จะเป็นไปตามที่พ่อและแม่ คาดหวัง	เมื่ออยู่ข้างนอกจะแสดง พฤติกรรมที่ซ่อนเร้นไว้ออกมา	อิทธิพลจากสื่อภายนอกนำมา เป็นแรงกระตุ้นเพื่อแสดง พฤติกรรมความชอบ
อารมณ์	อ่อนไหว ไม่เชื่อใจ เพราะการเปลี่ยนแปลงทาง ร่างกาย	อ่อนไหว มีจินตนาการสูง ชอบ รำพันถึงความรัก และเพื่อน	ไม่คงที่เปลี่ยนแปลงง่ายและ เปลี่ยนแปลงตามกระแสสังคม
ความสนใจ	ต้องการความเข้าใจ และการสนับสนุน	ต้องการทำในสิ่งที่ชอบ มากกว่า การเรียนการศึกษา	สนใจค่านิยมในสังคม วัตถุ และ เพศตรงข้าม
สติปัญญา	ไม่ค่อยให้ความร่วมมือ ไม่เห็น ด้วยกับเรื่องต่างๆ มีความขัด แย้งเสมอ	มีสติปัญญาจดจำได้ดี โดยเฉพาะ ในสิ่งที่ชอบ	สร้างสมมติฐานหลายๆ แบบ เพื่อหาข้อสรุปตามประสบการณ์ ที่ตนได้รับรู้มาและพยายามแก้ ปัญหาต่างๆ
อารมณ์รัก	ไม่แสดงออก เชิลหรืออายจาก การเปลี่ยนแปลงของร่างกาย และฮอร์โมน	สับสน จึงแสดงความรักทำตาม ความชอบของตนเป็นหลัก	จดจำและเลียนแบบเพื่อทดลอง ต่อการตอบสนองของการ เปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย

ตารางที่ 4.1 ตารางวิเคราะห์การเกิดบุคลิก

4.1.3 ใบหน้าที่นำมาแทนค่าความหมายเชิงสัญลักษณ์ เป็นใบหน้าที่วัยรุ่นผู้หญิงอายุช่วง 10-15 ปี เนื่องจากเป็นวัยที่กำลังเข้ามาจากวัยเด็กเข้าสู่วัยรุ่น ใบหน้าจึงจะยังคงมีดวงตาสดใสแบบเด็ก และสัดส่วนบางส่วน of โครงหน้าที่เริ่มชัดเจนแบบวัยรุ่น ดังตารางต่อไปนี้

ใบหน้าที่ผู้หญิง	อารมณ์
	ใบหน้าที่ตรงดวงตาและปากยิ้ม ให้ความรู้สึกมีความสุข สนุก และจินตนาการ
	ใบหน้าที่ด้านข้างดวงตาและปากยิ้ม ใช้มือสัมผัสหน้า ให้ความรู้สึกอ่อนโยน เชิดชวย และมีความสุข
	ใบหน้าที่ด้านข้างไม่ยิ้มเอียงหัวเล็กน้อย ดวงตาระดับกลาง ให้ความรู้สึกอ่อนโยน ไม่มั่นใจ และครุ่นคิด
	ใบหน้าที่เอียงข้าง ยิ้มมุมปากดวงตาระดับกลาง ให้ความรู้สึกอ่อนโยน และมีความสุข
	ใบหน้าที่เอียงข้างยิ้มเล็กน้อย ให้ความรู้สึกอ่อนโยน
	ใบหน้าที่เอียงข้างมือประกบกัน ให้ความรู้สึกอ่อนโยน
	ใบหน้าที่เอียงข้างเล็กน้อยมือสัมผัสมุมปากให้ความรู้สึกครุ่นคิด
	ใบหน้าที่เอียงข้างหันหลังดวงตายิ้มเล็กน้อย ให้ความรู้สึกอ่อนโยน และอ่อนโยน

ตารางที่ 4.2 ตารางวิเคราะห์ใบหน้า

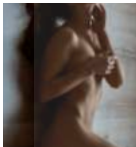
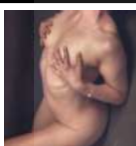
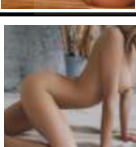
ที่มา : <https://www.pinterest.com> (2566)

ใบหน้าเด็กผู้หญิง	อารมณ์
	ใบหน้าตรงดวงตามองระดับกลาง และเปิดปาก ให้ความรู้สึกสบายเป็นธรรมชาติและอ่อนโยน
	ใบหน้าตรงเอียงหัวเล็กน้อยกดหน้าลง ดวงตามองต่ำ ให้ความรู้สึกข่อนเร้นและครุ่นคิด
	ใบหน้าตรงเอียงหัวเล็กน้อยเปิดปาก ดวงตามองต่ำ ให้ความรู้สึกข่อนเร้นและครุ่นคิด
	ใบหน้าด้านข้าง ดวงตาและปากยิ้มเล็กน้อย ใช้มือสัมผัสผม ให้ความรู้สึกข่อนเร้นและขี้เล่น
	ใบหน้าตรง ดวงตาและปากยิ้มแบบประมาณหนึ่ง ให้ความรู้สึกเชิล ไม่นั่นใจ
	ใบหน้าตรงเปิดปากเล็กน้อยดวงตามองระดับกลาง ให้ความรู้สึกมั่นใจ และปรารถนาสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
	ใบหน้าด้านข้างดวงตาและปากยิ้มกว้าง ให้ความรู้สึกมีความสุข สนุกสนาน
	ใบหน้าด้านข้างเปิดปากเล็กน้อยดวงตามองระดับกลาง ใช้มือสัมผัสหัว ให้ความรู้สึกมั่นใจ ยั่ววน
	ใบหน้าด้านข้างเปิดปากเล็กน้อยดวงตามองระดับกลาง ให้ความรู้สึกมั่นใจ และข่อนเร้น

ตารางที่ 4.3 ตารางวิเคราะห์ใบหน้า (ต่อ)

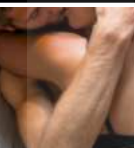
ที่มา : <https://www.pinterest.com> (2566)

4.1.4 รูปร่างสัญลักษณ์เชิงอีโรติก ที่แสดงถึงการเร่ร่อนแรงปรารถนา ความหลงใหลใคร่รักที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ การวิเคราะห์จังหวะและท่าทางของรูปทรง แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ เรือนร่างประเภทเดี่ยว (ตารางที่ 4.4) และ ประเภทคู่ (ตารางที่ 4.5) ดังต่อไปนี้

เรือนร่างผู้หญิง (ประเภทเดี่ยว)	อารมณ์
	โอบกอดตัวเองด้วยมือทั้งสองข้าง และเอนตัวไปข้างหลัง ลักษณะแสดงออกถึงความปรารถนาอิสระ
	ใช้มือทั้งสองข้างสัมผัสบริเวณอกและใบหน้า แสดงออกถึงอารมณ์ปรารถนาและความอ่อนโยน
	ใช้มือสัมผัสบริเวณคอลักษณะแผยมือ แสดงออกถึงอารมณ์อ่อนโยน
	ใช้มือทั้งสองข้างแนบลำตัวสัมผัสใบหน้า แสดงออกถึงอารมณ์แรงปรารถนาความรัก
	ใช้มือทั้งสองข้างสัมผัสบริเวณหน้าอกลักษณะนอน แสดงถึงอารมณ์ความรัก ปรารถนาความรัก เพศ ต่อตนเอง
	เอนตัวไปด้านหลัง เผยสัดส่วนด้านหน้า แสดงอารมณ์อย่างอิสระ
	ยืดขาออกด้านข้างลักษณะงอตัวเป็นวงกลม แสดงถึงอารมณ์ข่อนเร้น ขี้เล่น
	คุกเข่า เอนตัวไปด้านหน้าแบบผ่อนคลาย แสดงถึงอารมณ์ปรารถนา อิสระ และความสบายใจ

ตารางที่ 4.4 ตารางวิเคราะห์เรือนร่าง (ประเภทเดี่ยว)

ที่มา : <https://www.erotic.girl.com> (2566)

เรือนร่างผู้หญิง (ประเภทคู่)	อารมณ์
	ใช้สองมือโอบกอดจากด้านหน้า ลักษณะมุมมองข้างหลัง แสดงถึงความรู้สึกสนุกสนาน และความปรารถนาเพศ
	ใช้สองมือโอบกอดและสัมผัสบริเวณลำคอ ลักษณะมุมมองด้านข้าง แสดงถึงความรู้สึกรัก หลงใหล และความปรารถนาเพศ
	ใช้สองมือโอบกอดสัมผัสบริเวณหัวและคอ ลักษณะมุมมองด้านข้าง แสดงถึงความรู้สึกหลงใหล และความปรารถนาเพศ
	ใช้มือโอบกอดและทับซ้อนกันบริเวณคอ ลักษณะมุมมองด้านหลัง แสดงถึงความรู้สึกหลงใหล อ่อนโยน และความปรารถนาเพศ
	ใช้มือโอบกอดและทับซ้อนกันแบบกุมมือ ลักษณะมุมมองด้านหลัง แสดงถึงความรู้สึกรัก และความปรารถนาเพศ
	ใช้มือโอบกอดจากด้านหลังและมืออยู่บริเวณหน้าอก ลักษณะมุมมองด้านข้าง แสดงถึงความรู้สึกหลงใหลใคร่รัก
	โอบกอดบริเวณกลางลำตัว ลักษณะทับซ้อนกันข้างบนอยู่บริเวณหน้าอก แสดงถึงความรู้สึกหลงใหล ปรารถนาเพศ และจินตนาการ
	โอบกอดบริเวณกลางลำตัว ลักษณะทับซ้อนกันข้างบนอยู่บริเวณหน้าอก แสดงถึงความรู้สึกหลงใหล ปรารถนาเพศ และจินตนาการ

ตารางที่ 4.5 ตารางวิเคราะห์เรือนร่าง (ประเภทคู่)

ที่มา : <https://www.erotic.girl.com> (2566)

4.1.5 วิเคราะห์ภาพผลงานศิลปินที่เป็นแรงบันดาลใจ ผู้วิจัยได้คัดเลือกแบบเจาะจงกลุ่มตัวอย่างผลงานของศิลปินที่เป็นแรงบันดาลใจ นำมาวิเคราะห์ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลของกระบวนการคิดและการทำงานสร้างสรรค์ของศิลปิน เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้จากการวิเคราะห์ผลงานมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานของผู้วิจัย โดยการเชื่อมโยงข้อมูลทั้ง เนื้อหา รูปแบบ และเทคนิควิธีการสร้างสรรค์เข้าด้วยกัน จนทำให้เกิดผลงานสร้างสรรค์อันเป็นเอกลักษณ์ของตัวผู้วิจัยเอง โดยผู้วิจัยได้คัดเลือกผลงานของศิลปินที่นำมาวิเคราะห์ทั้งหมด 4 ท่าน ดังนี้

- 1) ผลงานของ ประเทือง เอมเจริญ จำนวน 3 ชิ้น
- 2) ผลงานของ เกียรติศักดิ์ ชานนารถ จำนวน 3 ชิ้น
- 3) ผลงานของ Giuseppe Arcimboldo จำนวน 3 ชิ้น
- 4) ผลงานของ Joan Semmel จำนวน 3 ชิ้น

รวมเป็นผลงานที่นำมาวิเคราะห์จำนวนทั้งสิ้น 12 ชิ้น ซึ่งที่มาของผลงานที่นำมาวิเคราะห์ทั้งหมดได้นำมาจากหนังสือ วรรณกรรม หรือสื่อบันทึกแสดงนิทรรศการ รวมไปถึงการสืบค้นจากรากฐานข้อมูลในอินเทอร์เน็ต ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้เลือกผลงานด้วยตัวผู้วิจัยเองรูปแบบของการวิเคราะห์ผลงานของศิลปิน ผู้วิจัยมีหลักการวิเคราะห์ตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1) ด้านเนื้อหา เป็นการวิเคราะห์เนื้อหาเรื่องราวที่ศิลปินต้องการนำเสนอในผลงานแต่ละชิ้นว่าตัวศิลปินต้องการนำเสนอและแสดงออกถึงสิ่งใด เช่น ค่านิยม สังคม ศาสนา ปรัชญาความเชื่อ หรือความคิดความรู้สึกในยุคสมัยของศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงาน

2) แนวความคิด เป็นการวิเคราะห์ทัศนคติในการแสดงออกที่ตัวศิลปินต้องการนำเสนอเป็นการกำหนดแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงาน ซึ่งเกิดมาจากประสบการณ์ ความรู้ ความรู้สึก ความเข้าใจในบริบทของสิ่งต่างๆ เชื่อมโยงเข้าด้วยกันจนปรากฏเป็นมโนภาพที่อยู่ในจิตใจ แล้วศิลปินก็นำมโนภาพเหล่านั้นมาสร้างสรรค์ออกมาให้เป็นรูปธรรมโดยผ่านการสร้างสรรค์ด้วยงานศิลปะ

3) ด้านรูปแบบ เป็นการวิเคราะห์ถึงรูปแบบผลงานของศิลปินว่ามีรูปแบบของงานอยู่ในลักษณะใด ซึ่งเป็นประเภทของงานศิลปะในรูปแบบต่างๆ เช่น รูปแบบเหมือนจริง รูปแบบเหนือจริง รูปแบบนามธรรม เป็นต้น

4) ด้านองค์ประกอบทางศิลปะ เป็นการวิเคราะห์ทัศนธาตุในผลงานการสร้างสรรค์ของศิลปิน เป็นการประเมินคุณค่าตามหลักทฤษฎีทางศิลปะและการจัดองค์ประกอบในผลงาน

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการวิเคราะห์ผลงานศิลปะที่ได้มาสรุปในรูปแบบของพรรณนาโวหาร ซึ่งจะใช้เป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานของผู้วิจัยต่อไป รายละเอียดผลงานที่นำมาวิเคราะห์ทั้งหมดมีดังนี้

1) ผลงานของประเทือง เอมเจริญ

ภาพที่ 4.5 ผลงานของประเทือง เอมเจริญ ชิ้นที่ 1 “ชีวิต” ขนาด 100x110 ซม. เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ ปีที่สร้าง 2509

ที่มา : จิตรกรรม และวรรณกรรมแนวเซอร์เรียลลิสม์ (2507-2527)

(1) เนื้อหาเรื่องราว ศิลปินได้นำแรงบันดาลใจจากเรื่องราวที่เกี่ยวกับสังคม โดยศิลปินสะท้อนความทุกข์ยากในชีวิตทั้งของตนเองและคนใกล้เคียงในท้องถิ่นเดียวกัน ซึ่งภาพชิ้นนี้เป็นรูปผู้หญิงสามหน้าเป็นแบบแสดงอารมณ์ความรู้สึกสับสน หวัง ปัญหาต่างๆ ในชีวิตที่ต้องกระทบและพบเจอในสังคม

(2) แนวความคิด ศิลปินใช้การเคลื่อนไหวของรูปทรงและพื้นผิวที่เกี่ยวกับอารมณ์มาแทนค่าเชิงสัญลักษณ์ ศิลปินได้นำเอารูปทรงใบหน้ามนุษย์ที่แสดงออกทางอารมณ์ที่มีการเคลื่อนไหว โดยมีอารมณ์ที่แสดงออกทางใบหน้าที่หลากหลายมุมมอง เช่น ความเศร้า วิทก เป็นต้น

(3) รูปแบบ ผลงานชิ้นนี้เป็นการปรับเปลี่ยนตัดทอนตลอดจนเป็นการสร้างสิ่งใหม่ ต่อการรับรู้ ผลงานจึงถูกสร้างมาในรูปแบบเหนือจริง เป็นความรู้สึกภายใน รูปร่างรูปทรงบิดเบี้ยวประหลาด

(4) องค์ประกอบทางศิลปะ ผลงานชิ้นนี้เน้นความสำคัญด้วยสัดส่วนของมนุษย์ โครงร่างภาพโดยรวมถูกตัดทอนมาจากการนั่งและยืนของมนุษย์ วางตำแหน่งใบหน้าทับซ้อนกันไว้จุดกลางท่ามกลางบรรยากาศของความกลมกลืนของพื้นผิวขรุขระ โดยกำหนดรูปทรงของใบหน้ามนุษย์เป็นจุดเด่นของภาพ และมีการเชื่อมโยงกันด้วยทศการของเส้นให้มีความสำคัญใกล้เคียงกัน

ภาพที่ 4.6 ผลงานของประเทือง เอมเจริญ ชั้นที่ 2 “ครอบครัว” ขนาด 100x110 ซม. เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ ปีที่สร้าง 2509

ที่มา : จิตรกรรม และวรรณกรรมแนวเซอร์เรียลลิสม์ (2507-2527)

(1) เนื้อหาเรื่องราว ศิลปินได้นำแรงบันดาลใจจากเรื่องราวที่เกี่ยวกับสังคม โดยศิลปินสะท้อนความทุกข์ยากในชีวิตทั้งของตนเองและคนใกล้เคียงในท้องถิ่นเดียวกัน ซึ่งภาพชิ้นนี้เป็นแง่มุมสะท้อนเรื่องของครอบครัว เป็นห่วงอาภรณ์ของความทุกข์ยากจากการมีลูกเยอะ ความยากลำบากที่เกิดขึ้นภายในแสดงอารมณ์ความรู้สึกสับสน หวัง ปัญหาต่างๆ ในชีวิตที่ต้องกระทบและพบเจอในสังคม

(2) แนวความคิด ศิลปินใช้การเคลื่อนไหวรูปทรงของดวงตา ฟันผิว และสีที่เกี่ยวกับอารมณ์เศร้ามาแทนค่าเชิงสัญลักษณ์ ศิลปินได้นำเอารูปทรงใบหน้าที่ถูกตัดทอนเหลือเพียงดวงตาใสบริสุทธิ์ โดยมีอารมณ์ที่แสดงจากภาพรวมทั้งหมดถึง ความเศร้า และความหวัง เป็นต้น

(3) รูปแบบ จิตรกรรมเหนือจริง โดยการตัดทอนจากใบหน้าผู้ใหญ่นี้ให้มีลักษณะดวงตาดำมืดใหญ่ขึ้นตาเศร้า ในขณะที่เด็กมีดวงตาใสเล็กๆ แทนค่าเชิงสัญลักษณ์ความหวังที่กำลังเกิด และความทุกข์ที่กำลังดับลง ตามกาลเวลาของช่วงวัยของมนุษย์

(4) องค์ประกอบทางศิลปะ เน้นความสำคัญของความสมดุลด้วยน้ำหนักและสี จากการผสมกันของสี คือ สีเหลือง สีฟ้า และสีน้ำตาลเข้มถึงสีแดงกระจายหรือแทรกไปให้ทั่วผลงาน โดยทั้งหมดใช้สีทฤษฎีสีคู่ตรงข้ามมาผสมผสานเพื่อขับเน้นจุดเด่นของภาพ จากการใช้สีฟ้าแทรกเข้ามาเป็นส่วนประกอบรอบข้างและภายในจุดเด่นของภาพ

ภาพที่ 4.7 ผลงานของประเทือง เอมเจริญ ชั้นที่ 3

“ฝันของเด็กสาว” ขนาด 100x110 ซม. เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ ปีที่สร้าง 2509

ที่มา : จิตรกรรม และวรรณกรรมแนวเซอร์เรียลลิสม์ (2507-2527)

(1) เนื้อหาเรื่องราว ศิลปินได้นำแรงบันดาลใจจากเรื่องราวที่เกี่ยวกับสังคม โดยศิลปินสะท้อนความทุกข์ยากในชีวิตทั้งของตนเองและคนใกล้เคียงในท้องถิ่นเดียวกัน ซึ่งภาพชิ้นนี้เป็นรูประหว่างผู้หญิงหรือเด็กสาวกับสังคมเป็นแบบแสดงอารมณ์ความรู้สึก สิ่งต่างๆ ในชีวิตที่ต้องกระทบ และพบเจอในสังคม

(2) แนวความคิด ศิลปินใช้การเคลื่อนไหวของรูปทรง และสีมากขึ้นในผลงานชิ้นนี้เพื่อแสดงอารมณ์ความแตกต่างระหว่างความวุ่นวายและความสงบมาแทนค่าเชิงสัญลักษณ์ ศิลปินได้นำเอารูปทรงใบหน้ามนุษย์ที่แสดงออกทางอารมณ์ที่มีการเคลื่อนไหว โดยมีอารมณ์ที่แสดงออกทางใบหน้า เช่น ความว่างเปล่า เป็นต้น

(3) รูปแบบ ผลงานชิ้นนี้เน้นความสำคัญ โดยการตัดทอนความรูปร่าง รูปทรง มาจากความเป็นจริง คือ มนุษย์ สะท้อนความบริสุทธิ์ด้วยรูปทรงเรียบง่ายไม่มีรายละเอียดของมนุษย์เพื่อแทนค่าสัญลักษณ์อย่าง ศิลปินนั้นต้องการอธิบายถึงเด็กสาว โดยแสดงออกมาในรูปแบบเหนือจริง

(4) องค์ประกอบทางศิลปะ การสร้างความสมดุลด้วยตำแหน่งและการขึ้นนำด้วยสายตา ภาพผลงานชิ้นนี้ได้สร้างจุดเด่นของภาพจากทิศทางของเส้นที่เชื่อมโยงไปยังอีกฝั่ง ระหว่างความวุ่นวายและความเรียบสงบ ถึงแม้จะมีทิศทางรูปทรงต่างๆ ที่ศิลปินเน้นน้ำหนักไปด้านใดด้านหนึ่ง แต่ศิลปินก็

เลือกทิศทางเพื่อชี้นำสายตาของรูปทรงและพื้นผิว ซึ่งทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงกันสอดคล้องด้วยลายเส้น

สรุปการวิเคราะห์ผลงานของประเทือง เอมเจริญ ผู้วิจัยได้ข้อสรุปจากการวิเคราะห์ผลงานศิลปินที่ผู้วิจัยจะนำมาใช้ประโยชน์และเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงาน คือ การนำวิธีการเชื่อมโยงรูปทรงและเนื้อหาด้วยทิศทางของเส้นและสี ที่เกิดจากการทับซ้อนของสิ่งต่างๆ ที่มากกว่าหนึ่งโดยผสมผสานเข้าอย่างกลมกลืน เช่นการทับซ้อนของใบหน้าด้วยแสงเงาจากรอบข้าง หรือพื้นผิวที่แยกระยะด้วยความโปร่งและทึบจากเส้น เป็นต้น รวมไปถึงการใช้รูปทรงต่างๆ ที่ถูกตัดทอนมาจากมนุษย์ ดวงตาที่นำมาทับซ้อนสร้างความหลากหลายและอิสระของเส้นจนแสดงออกให้กลายเป็นรูปทรงใหม่ เทคนิคการไล่ระดับน้ำหนักของสีในการกระจายแสงและเงาจากสีคู่ตรงข้าม เพื่อสร้างความขัดแย้งเป็นจุดเด่น เช่น บรรยากาศจะพบได้ทั้ง สีฟ้า และสีส้ม แตรกกระจายสีสลับทับซ้อนกันให้สีได้เชื่อมโยงกันเองได้งานเกิดเป็นความกลมกลืนเมื่อมองผลงานในระยะไกล

2) ผลงานของ เกียรติศักดิ์ ชานนารถ

ภาพที่ 4.8 ผลงานของเกียรติศักดิ์ ชานนารถ ชั้นที่ 1

“ภาวะของจิตใต้สำนึก 1” ขนาด 140x120 ซม. เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ ปีที่สร้าง พ.ศ. 2523

ที่มา : จิตรกรรม และวรรณกรรมแนวเซอร์เรียลลิสม์ (2507-2527)

(1) เนื้อหาเรื่องราว ศิลปินได้นำแรงบันดาลใจจากเรื่องราวที่เกี่ยวกับความเป็นตัวตนของตัวศิลปินในเรื่องจิตใต้สำนึกที่มีต่อโลกภายนอก โดยศิลปินสะท้อนความคิดของจิตภายในที่กำลังเดินออกมาสู่โลกภายนอก เพราะศิลปินรู้สึกโดดเดี่ยว อ้างว้าง เหงา และถูกเก็บกด

(2) แนวความคิด ศิลปินใช้วิธีการนำเสนอในลักษณะที่ซับซ้อนแปลกออกไปมีการแบ่งเป็น 2 เฟรม เพิ่มเส้นตัดในการเคลื่อนไหวของรูปทรงที่เกี่ยวกับอารมณ์มาแทนค่าเชิงสัญลักษณ์ ศิลปินได้นำเอารูปทรงตัวละครใหม่ คือ เสื้อ และกางเกง ซึ่งเหมือนตัวแทนของศิลปินที่แสดงออกทางอารมณ์ว่างเปล่า เป็นต้น

(3) รูปแบบ ผลงานชิ้นนี้มีการเลียนแบบสัดส่วนโครงสร้างของมนุษย์ถูกเลียนแบบมาจากธรรมชาติ คือ ร่างกาย เสื้อผ้าของมนุษย์โดยแสดงออกมาในรูปแบบใหม่ เติมแต่งปรุงเนื้อหาของศิลปินที่ต้องการนำเสนอแสดงออก ถึงอารมณ์ เช่น ความเจ็บปวด ความว่างเปล่า อธิบายความซับซ้อนของธรรมชาติออกมาในลักษณะเร้าก็มักจะเชื่อมโยง เป็นรูปแบบกึ่งนามธรรม

(4) องค์ประกอบทางศิลปะ การวางองค์ประกอบของภาพนั้นศิลปินสร้างจุดเด่นของภาพไว้ส่วนบริเวณตรงกลาง โดยซ้ายขวามีความเท่ากันหรือใกล้เคียงกัน และแบ่งสัดส่วน เป็น 2 ส่วน ระหว่างมืด กับ สว่าง เชื่อมโยงกับการใช้สีที่ใช้สีฟ้าสำหรับประธาน ซึ่งตรงข้ามกับสีส้มที่เป็นฉากหลังของบรรยากาศ นำสายตาไปที่รูปทรงของประธานที่ศิลปินต้องการนำเสนอ

ภาพที่ 4.9 ผลงานของเกียรติศักดิ์ ชานนารถ ชั้นที่ 2

“จิตใต้สำนึก 3” ขนาด 140x120 ซม. เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ ปีที่สร้าง พ.ศ. 2524

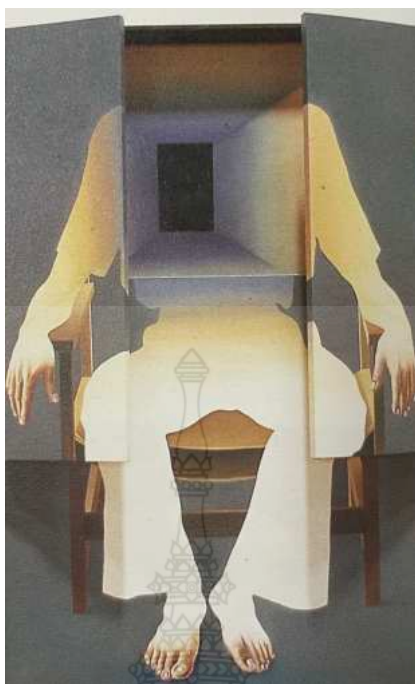
ที่มา : จิตรกรรม และวรรณกรรมแนวเซอร์เรียลลิสม์ (2507-2527)

(1) เนื้อหาเรื่องราว ศิลปินได้นำแรงบันดาลใจจากเรื่องราวที่เกี่ยวกับความเป็นตัวตนของตัวศิลปินในเรื่องจิตใต้สำนึกที่มีต่อโลกภายนอก โดยศิลปินสะท้อนความคิดของจิตภายในที่กำลังเดินออกมาสู่โลกภายนอก เพราะศิลปินรู้สึกโดดเดี่ยว อ้างว้าง เหงา และถูกเก็บกด

(2) แนวความคิด แนวความคิด ศิลปินใช้วิธีการนำเสนอในลักษณะที่ซับซ้อนแปลกออกไป มีการแบ่งเป็น 2 เฟรม เพิ่มเส้นตัดในการเคลื่อนไหวของรูปทรงที่เกี่ยวกับอารมณ์มาแทนค่าเชิงสัญลักษณ์ ศิลปินได้นำเอารูปทรงตัวละครใหม่ คือ เสือ และกางเกง ซึ่งเหมือนตัวแทนของศิลปินที่แสดงออกทางอารมณ์ว่างเปล่า เป็นต้น

(3) รูปแบบ ผลงานชิ้นนี้มีการเลียนแบบสัดส่วนโครงสร้างของมนุษย์ถูกเลียนแบบมาจากธรรมชาติ คือ ร่างกาย เสื้อผ้าของมนุษย์โดยแสดงออกมาในรูปแบบใหม่ แต่ยังคงมีความเป็นจริงไว้อยู่ เติมแต่งปรุงเนื้อหาของศิลปินที่ต้องการนำเสนอแสดงออก เป็นรูปแบบกึ่งนามธรรม

(4) องค์ประกอบทางศิลปะ การวางองค์ประกอบของภาพนั้นศิลปินสร้างจุดเด่นของภาพไว้ส่วนบริเวณตรงกลาง โดยซ้ายและขวามีความเท่ากันหรือใกล้เคียงกัน สัดส่วนของบริเวณที่ว่างภายในงานจึงมีปริมาณขนาดที่ใกล้เคียงและการจัดองค์ประกอบในทิศทางเดียวกันบนพื้นที่ว่างช่วยขับเน้นรูปทรงได้ชัดเจนมากขึ้น

ภาพที่ 4.10 ผลงานของเกียรติศักดิ์ ชานนารถ ชั้นที่ 3

“ภาพหลอนของจิตใต้สำนึก 2”ขนาด 140x120 ซม. เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ ปีที่สร้าง พ.ศ. 2525
 ที่มา : จิตรกรรม และวรรณกรรมแนวเซอร์เรียลลิสม์ (2507-2527)

(1) เนื้อหาเรื่องราว ศิลปินได้นำแรงบันดาลใจจากเรื่องราวที่เกี่ยวกับความเป็นตัวตนของตัวศิลปินในเรื่องจิตใต้สำนึกที่มีต่อโลกภายนอก โดยศิลปินสะท้อนความคิดของจิตภายในที่กำลังเดินออกมาสู่โลกภายนอก เพราะศิลปินรู้สึกโดดเดี่ยว อ้างว้าง เหงา และถูกเก็บกด

(2) แนวความคิด ศิลปินใช้การเคลื่อนไหวของรูปทรงและพื้นผิวที่เกี่ยวกับอารมณ์ มาแทนค่าเชิงสัญลักษณ์ ศิลปินได้นำเอารูปทรงมนุษย์ที่แสดงออกถึงการเคลื่อนไหวอารมณ์ว่างเปล่า เป็นต้น

(3) รูปแบบ ผลงานชิ้นนี้มีความชัดเจนในเรื่องการพัฒนาต่อจากผลงาน จิตใต้สำนึก 3 โดยลดตัดทอนรายละเอียดเหลือไว้เพียงโครงร่างที่มีสีขาวสว่างลักษณะเป็นนามธรรมมากขึ้น แต่ยังเป็นสัดส่วนโครงสร้างที่ถูกต้องของมนุษย์ เป็นรูปแบบกึ่งนามธรรม

(4) องค์ประกอบทางศิลปะ ผลงานชิ้นนี้เน้นความสำคัญด้วยการแยกตัว โดยแยกส่วนเพื่อดึงสายตาผู้ชม คือ ใช้สีขาวสว่างเพื่อเน้นรูปทรงให้มีความสำคัญและน่าสนใจกับพื้นที่ว่าง โดยสีขาวทำหน้าที่ผลักดันระยะความลึกระหว่างบรรยากาศกับส่วนที่อยู่ระยะไกลที่ใช้สีน้ำเงินเข้มทำให้เกิดความขัดแย้งหรือจุดเด่นในผลงาน

สรุปการวิเคราะห์ผลงานของ เกียรติศักดิ์ ชานนารถ ผู้วิจัยได้ข้อสรุปจากการวิเคราะห์ผลงานศิลปินที่ผู้วิจัยจะนำมาใช้ประโยชน์และเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงาน คือ วิธีการแยกตัว หรือแยก

ส่วนจากการใช้สีขาวสว่างมาใช้แทนค่ารูปทรงหรือรูปร่างเพื่อขับเน้นรูปทรงอื่นๆ แสดงถึงจิตภายในให้มีความสำคัญและน่าสนใจ สร้างจุดเด่นภายในผลงาน เกิดความสมดุลระหว่างพื้นที่ว่างกับประธาน

3) ผลงานของ Giuseppe Arcimboldo

ภาพที่ 4.11 ผลงานของ Giuseppe Arcimboldo ชิ้นที่ 1

“ฤดูร้อน” (Summer) ขนาด 67 x 51 ซม. เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ ปีที่สร้าง ค.ศ. 1563

ที่มา : <https://www.wikipedia.org> (2566)

(1) เนื้อหาเรื่องราว ศิลปินได้นำแรงบันดาลใจจากเรื่องราวที่เกี่ยวข้องผลผลิตในฤดูร้อนที่ประกอบไปด้วย พืช ผัก และผลไม้ โดยศิลปินสะท้อนความงามและความอุดมสมบูรณ์ผ่านโครงสร้างของมนุษย์เพศหญิง

(2) แนวความคิด ศิลปินใช้การเคลื่อนไหวของรูปทรงพืช และผลไม้ ในฤดูร้อน เช่น องุ่น พลัม เมล่อน และเชอร์รี่ เป็นต้น ประกอบ ทับซ้อนขึ้นมาจนมีลักษณะเป็นใบหน้าและร่างกายแทนค่าเชิงสัญลักษณ์ผู้หญิง โดยมีอารมณ์ที่แสดงออกทางใบหน้าที่มีความสุข และอุดมสมบูรณ์

(3) รูปแบบ รูปแบบงานจิตรกรรมอยู่บนพื้นฐานความจริง ในแง่ของการใช้สัดส่วนของใบหน้ามนุษย์ ในการแสดงออกเป็นภาพคนเหมือนครึ่งตัว โดยประยุกต์จากการนำ ผลไม้ ผัก และดอกไม้เข้ามาแทนที่สัดส่วนความเป็นจริง เพื่อเปรียบเทียบกับสัดส่วนมนุษย์รูปแบบกึ่งนามธรรม

(4) องค์ประกอบทางศิลปะ การวางองค์ประกอบของภาพนั้น ศิลปินสร้างจุดเด่นของภาพจากความแตกต่างและความสับสน คือ ลดตัดทอนหรือเพิ่มขนาดสัดส่วนของผลไม้ให้สัมพันธ์กับสัดส่วน

ของใบหน้ามนุษย์จริง จึงทำให้สัดส่วนของผลไม้เกิดความ น่าสนใจ และดึงดูดสายตา จากการนำมาแทน
ค่าสัดส่วนของใบหน้ามนุษย์เกิดความสมดุลของภาพ

ภาพที่ 4.12 ผลงานของ Giuseppe Arcimboldo ชิ้นที่ 2

“ฤดูใบไม้ผลิ” (Spring) ขนาด 76 x 64 ซม. เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ ปีที่สร้าง ค.ศ. 1563

ที่มา : <https://www.wikipedia.org> (2566)

(1) เนื้อหาเรื่องราว ศิลปินได้นำแรงบันดาลใจจากเรื่องราวที่เกี่ยวข้องผลผลิตในฤดูใบไม้ผลิที่ประกอบไปด้วย พืช ผัก และผลไม้ โดยศิลปินสะท้อนความงามและความอุดมสมบูรณ์ผ่านโครงสร้างของมนุษย์เพศหญิง

(2) แนวความคิด ศิลปินใช้การเคลื่อนไหวของรูปทรงพืช และผลไม้ในฤดูใบไม้ผลิ เช่น กลีบกุหลาบ ดอกมะตูม เบอรรี่ และดอกเดซี่ เป็นต้น ประกอบ ทับซ้อนขึ้นมาจนมีลักษณะเป็นใบหน้าและร่างกายแทนค่าเชิงสัญลักษณ์ผู้หญิง โดยมีอารมณ์ที่แสดงออกทางใบหน้าที่มีความสุข

(3) รูปแบบ รูปแบบงานจิตรกรรมอยู่บนพื้นฐานความจริง ในแง่ของการใช้สัดส่วนของใบหน้ามนุษย์แสดงออกเป็นภาพคนเหมือนครึ่งตัว โดยประยุกต์จากการนำ ผลไม้ ผัก และดอกไม้เข้ามาแทนที่สัดส่วนความเป็นจริง เพื่อเปรียบเทียบกับสัดส่วนมนุษย์เกิดรูปแบบใหม่ แบบกึ่งนามธรรม

(4) องค์ประกอบทางศิลปะ การวางองค์ประกอบของภาพนั้น ศิลปินสร้างจุดเด่นของภาพจากความแตกต่างและความสับสน (Contrast and Confusion) คือ ลดตัดทอนหรือเพิ่มขนาดสัดส่วนของผลไม้ให้สัมพันธ์กับสัดส่วนของใบหน้ามนุษย์จริง จึงทำให้สัดส่วนของผลไม้เกิดความน่าสนใจ และดึงดูดสายตา จากการนำมาแทนค่าสัดส่วนของใบหน้ามนุษย์เกิดความสมดุลของภาพ

ภาพที่ 4.13 ผลงานของ Giuseppe Arcimboldo ชั้นที่ 3

“ฟลอรา” (Flora) ขนาด 74.5 x 57.5 ซม. เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ ปีที่สร้าง ค.ศ. 1590

ที่มา : <https://www.wikipedia.org> (2566)

(1) เนื้อหาเรื่องราว ศิลปินได้นำแรงบันดาลใจจากเรื่องราวที่เกี่ยวกับดอกไม้และธรรมชาติทั้งหมดในแต่ละฤดูกาลที่ประกอบไปด้วย พืช ผัก และผลไม้ โดยศิลปินสะท้อนความงามและความอุดมสมบูรณ์ผ่านโครงสร้างของผู้หญิง

(2) แนวความคิด ศิลปินใช้การเคลื่อนไหวของรูปทรงพืช และผลไม้ประกอบทับซ้อนขึ้นมาจนมีลักษณะเป็นใบหน้าและร่างกายเป็นผู้หญิงแทนค่าเชิงสัญลักษณ์ ความงาม และความสุข

(3) รูปแบบ รูปแบบงานจิตรกรรมอยู่บนพื้นฐานความจริง โดยประยุกต์จากการนำผลไม้ ผัก และดอกไม้เข้ามาแทนที่สัดส่วนความเป็นจริงของมนุษย์ เป็นรูปแบบกึ่งนามธรรม

(4) องค์ประกอบทางศิลปะ ลดตัดทอนหรือเพิ่มขนาดสัดส่วนของผลไม้ให้สัมพันธ์กับสัดส่วนของใบหน้ามนุษย์จริง จึงทำให้สัดส่วนของผลไม้เกิดความน่าสนใจ และดึงดูดสายตา และเพิ่มเติมการเชื่อมต่อของผลไม้และพืชพรรณให้เป็นระเบียบขึ้น เพื่อความเหมือนจริงของพื้นผิวของผู้หญิง

สรุปการวิเคราะห์ผลงานของ จูเซปเป โบโลโด (Giuseppe Arcimboldo) ผู้วิจัยได้ข้อสรุปจากการวิเคราะห์ผลงานที่ผู้วิจัยจะนำมาใช้ประโยชน์ คือ การใช้รูปทรงดอกไม้ หรือ พืชพรรณมาแทนที่โครงสร้างของใบหน้าหรือรูปร่างของผู้หญิง ลดตัดทอนเพิ่มเติมจนเกิดเป็นรูปแบบเหนือจริง ใช้รูปทรงและเส้นของดอกไม้เข้ามาประกอบผสมผสานจนเกิดเป็นรูปแบบใหม่ที่ใช้สัญลักษณ์สื่อแทนความหมายของความงามและอ่อนช้อยของผู้หญิงจัดเรียบเรียงอย่างเป็นแบบแผน โดยเป็นการเลือกเน้นในการแสดงออกร่วมกันอย่างกลมกลืนไปในทิศทางเดียว

4) ผลงานของ Joan Semmel

ภาพที่ 4.14 ผลงานของ Joan Semmel ชิ้นที่ 1

“Flesh Ground” ขนาด 60 x 72 นิ้ว เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ ปีที่สร้าง ค.ศ 2016

ที่มา : <https://www.artbasel.com> (2566)

(1) เนื้อหาเรื่องราว ศิลปินได้นำแรงบันดาลใจจากเรื่องราวที่มีเกี่ยวกับพลังทางเพศของผู้หญิงต่อสังคม โดยศิลปินสะท้อนความรู้สึกที่มีเนื้อหาที่เปราะบางเกี่ยวกับเพศที่สังคมตีกรอบให้กับเพศหญิง ซึ่งแสดงภาพเป็นรูปเรือนร่างของผู้หญิงที่ค่อนข้างมีอายุ

(2) แนวความคิด ศิลปินใช้การเคลื่อนไหวของรูปทรงแบบอโรติกแบบโปร่งใส มาแทนค่าเชิงสัญลักษณ์อารมณ์เพศซ่อนเร้นไว้ภายใน โดยรูปทรงเรือนร่างของผู้หญิงทับซ้อนกันแสดงอารมณ์ถึงเพศและกาลเวลา

(3) รูปแบบ ผลงานใช้รูปทรงที่ตัดทอนมาจากความเป็นจริง โดยนำเนื้อหาเรื่องราวของความรู้สึกภายในจิตใจผสมผสานเข้ารูปทรง มีการใช้รูปแบบลักษณะโครงเส้นของร่างกายหลายมุมมองทับซ้อนอยู่ด้วยกันอยู่บนพื้นที่ว่าง แสดงออกมาในรูปแบบกึ่งนามธรรมเป็นความคิดฝัน

(4) องค์ประกอบทางศิลปะ การวางองค์ประกอบของภาพนั้น ศิลปินสร้างจุดเด่นของภาพจากการใช้เส้นตัดและรูปทรงแบบโปร่งแสง สร้างความขัดแย้งเข้ามาในบรรยากาศของความกลมกลืนของสีและพื้นผิว โดยขาวและดำมีความใกล้เคียงกัน การใช้สีของศิลปินเป็นการใช้สีโทนร้อนเป็นหลัก และแทรกสีโทนเย็นคือสีเขียวในระยหลังเพื่อผลักระยะของภาพให้เกิดมิติระยะหน้า

ภาพที่ 4.15 ผลงานของ Joan Semmel ชิ้นที่ 2

“Open Hand” ขนาด 64 x 48 นิ้ว เทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ ปีที่สร้าง ค.ศ 2015

ที่มา : <https://www.artbasel.com> (2566)

(1) เนื้อหาเรื่องราว ศิลปินได้นำแรงบันดาลใจจากเรื่องราวที่มีเกี่ยวกับพลังทางเพศของผู้หญิงต่อสังคม โดยศิลปินสะท้อนความรู้สึก และเนื้อหาที่เปราะบางเกี่ยวกับเพศที่สังคมตีกรอบให้กับเพศหญิง ซึ่งแสดงภาพเป็นรูปเรือนร่างของผู้หญิงที่ค่อนข้างมีอายุ

(2) แนวความคิด ศิลปินใช้การเคลื่อนไหวของรูปทรงแบบอโรติกแบบโปร่งใส มาแทนค่าเชิงสัญลักษณ์อารมณ์เพศซ่อนเร้นไว้ภายใน โดยรูปทรงเรือนร่างของผู้หญิงทับซ้อนกันแสดงอารมณ์ถึงเพศและกาลเวลา

(3) รูปแบบ ผลงานใช้รูปทรงที่ตัดทอนมาจากความเป็นจริง ลักษณะการเคลื่อนไหวของสัดส่วนร่างกายในทิศทางต่างๆ โดยนำเนื้อหาเรื่องราวของความรู้สึกภายในจิตใจผสมผสานเข้ารูปทรงคล้ายกับการเต้น หรือแสดงท่าทางถึงอารมณ์ แสดงออกมาในรูปแบบกึ่งนามธรรมเป็นความคิดภายใน

(4) องค์ประกอบทางศิลปะ การวางองค์ประกอบของภาพสร้างจุดเด่นจากการใช้เส้นตัด คือ การทับซ้อนกันระหว่างรูปทรงทึบ และโปร่ง จนเกิดเป็นเส้นตัดแทรกลงบนผลงาน สร้างบรรยากาศของความคิดฝันที่เป็นภายในและขยายสัดส่วนของรูปทรงร่างกายเต็มพื้นที่ เพื่อบังคับสายให้มองไปทั่วทั้งผลงาน สร้างความกลมกลืนจากการใช้สีในวรรณเดียวกัน คือ สีโทนร้อน ซึ่งมีความสอดคล้องกับเนื้อหาถึงความปรารถนาทางเพศ

ภาพที่ 4.16 ผลงานของ Joan Semmel ชิ้นที่ 3

“Crossed Legs” ขนาด 48 x 48 นิ้ว เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ ปีที่สร้าง ค.ศ 2011

ที่มา : <https://www.artbasel.com> (2566)

(1) เนื้อหาเรื่องราว ศิลปินได้นำแรงบันดาลใจจากเรื่องราวที่มีเกี่ยวกับพลังทางเพศของผู้หญิงต่อสังคม โดยศิลปินสะท้อนความรู้สึก และเนื้อหาที่เปราะบางเกี่ยวกับเพศที่สังคมตีกรอบให้กับเพศหญิง ซึ่งแสดงภาพเป็นรูปเรือนร่างของผู้หญิง

(2) แนวความคิด ศิลปินใช้การเคลื่อนไหวของรูปทรงแบบอโรติกแบบโปร่งใส มาแทนค่าเชิงสัญลักษณ์อารมณ์เพศซ่อนเร้นไว้ภายใน โดยรูปทรงเรือนร่างของผู้หญิงทับซ้อนกันแสดงอารมณ์ถึงเพศ และกาลเวลา

(3) รูปแบบ ผลงานใช้รูปทรงที่ตัดทอนมาจากความเป็นจริง โดยนำเนื้อหาเรื่องราวของความรู้สึกภายในจิตใจผสมผสานเข้ารูปทรง มีการใช้รูปแบบลักษณะโครงสร้างของร่างกาย เป็นมุมมองที่มองตัวเอง ทับซ้อนอยู่ด้วยกันอยู่บนพื้นที่ว่าง แสดงออกมาในรูปแบบกึ่งนามธรรมเป็นความคิดภายใน

(4) องค์ประกอบทางศิลปะ การวางองค์ประกอบของภาพสร้างจุดเด่น คือ สร้างมิติลวงตาจากการทับซ้อนกับของรูปทรงในทิศทางสามเหลี่ยมบริเวณตรงกลาง โดยขาและซ้ายมีความเท่าๆ กันของน้ำหนัก และใช้สีโทนเข้มผลักระยะของพื้นหลังเพื่อขับเน้นรูปทรงให้มีความชัดเจนขึ้น

สรุปการวิเคราะห์ผลงานของโจน เซมเมล (Joan Semmel) ผู้วิจัยได้ข้อสรุปจากการวิเคราะห์ที่ผู้วิจัยจะนำมาใช้ประโยชน์ คือ การนำเนื้อหาเรื่องราวของความรู้สึกทางเพศในแง่อโรติก คือ ศิลปะท่วงท่าการเคลื่อนไหวที่สื่อถึงอารมณ์ใคร่รักมากกว่าภาพลามก ใช้ลดทลายเส้นของอโรติกผสมผสานเข้ากับรูปทรงต่างๆ แทนค่าสื่อสัญลักษณ์ของเพศหญิงที่อ่อนช้อยได้ชัดเจน โดยเน้นเรื่องการใช้รูปทรงแบบ

โปร่งใสและใช้เส้นตัดสร้างบรรยากาศของมิติรูปทรงที่บอกถึงเวลาที่มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับความคิดภายในจิตใจ หรือความชอบเส้นทางเพศ

4.1.6 ทฤษฎีและแนวคิดทางศิลปะที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน แนวคิดทฤษฎีทางด้านศิลปะที่ผู้วิจัยนำมาใช้เป็นหลักในการสร้างสรรค์ผลงานได้แก่

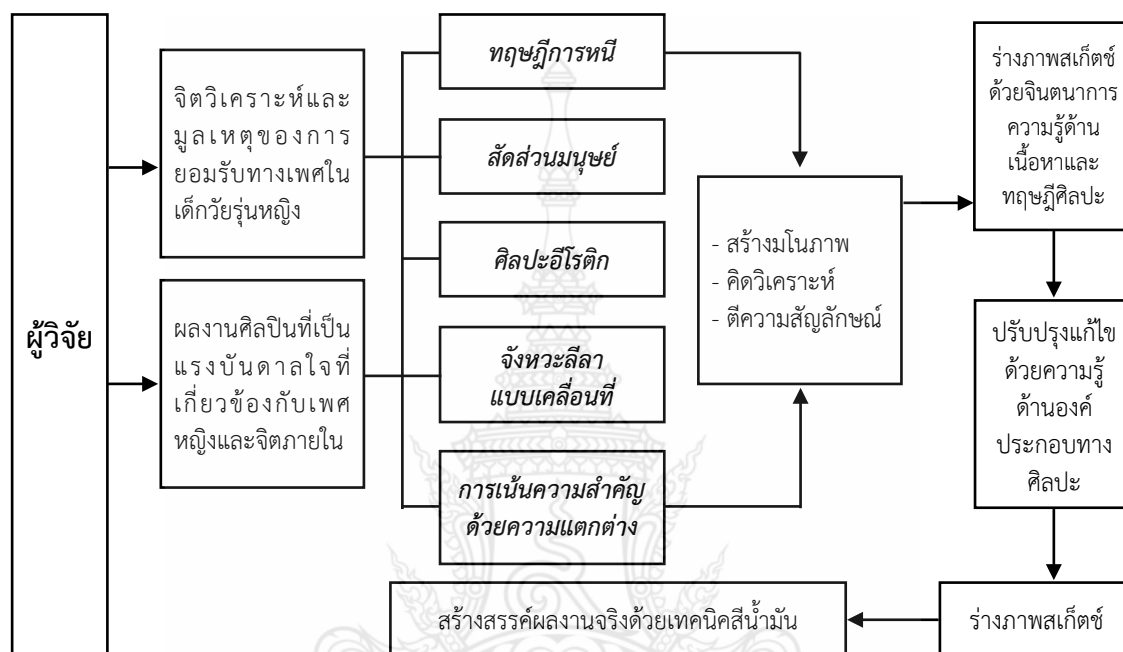
1) ทฤษฎีการหนี (Escape Theory) หรือศิลปะเซอร์เรียลลิสม์ คือ เป็นการรับไม่ได้ในโลกความเป็นจริงแล้วจึงนำเอาความรู้สึกที่มีไปสร้างสรรค์ในโลกแห่งความฝันเป็นการตอบสนองตามความปรารถนา ผู้วิจัยได้ใช้หลักข้อมูลของกลุ่มวัยรุ่นหญิงในสังคมปัจจุบันมาเป็นเครื่องนำทางในการค้นหาสภาวะความคิดภายในจิตใจ ที่มีความคิดเป็นตัวตนสูงและพฤติกรรมการยอมรับทางเพศ เต็มเต็มความคิดและความฝันของตัวผู้วิจัยให้สมบูรณ์ที่สุดจนหลุดพ้นจากความเป็นจริงหรือไม่ได้อยู่ในเหตุผลของสภาพแวดล้อมรอบตัว โดยสร้างมโนภาพถึงสิ่งที่ไม่สามารถมองเห็นได้ด้วยตาให้ปรากฏออกมาเป็นรูปธรรมโดยการใช้การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะเป็นสื่อกลางในการนำเสนอเพศที่ซ่อนเร้นในจิตใจ

2) จังหวะลีลาแบบเคลื่อนที่ (Motion Rhythm) เป็นการการจัดองค์ประกอบที่ต้องการแก้ความไม่น่าสนใจ ความน่าเบื่อของภาพผลงานจิตรกรรมด้วยการสร้างความเคลื่อนไหว เคลื่อนที่ของน้ำหนักสี ความซ้ำซาก รูปทรง ให้มีความน่าสนใจ สนุกสนาน เร้าใจ กระตุ้นการมองของคนดูได้มากขึ้น แต่ภาพยังมีความเป็นเอกภาพ อาจจะมีการเพิ่มเส้นเฉียงในหมู่เส้นตั้งกับเส้นนอนให้มีความหลากหลายเคลื่อนไหวขึ้น ผู้วิจัยได้นำการจัดวางน้ำหนักสี รูปทรง และเส้น ที่สร้างความเคลื่อนไหวด้วยทิศทางใกล้เคียงกันสลับกับตรงข้ามกันเพื่อสร้างความตื่นเต้นและภาพลวงตาของรูปทรง

3) การเน้นความสำคัญด้วยความแตกต่าง (Contrast) เป็นการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมที่เน้นความแตกต่างให้เกิดขึ้นในผลงานดูน่าสนใจ เกิดจุดเด่นของภาพ เช่น การวางน้ำหนักสว่างท่ามกลางน้ำหนักเข้ม หรือ การใช้สีตรงข้ามกัน ผู้วิจัยได้นำสีคู่ตรงข้ามมาใช้สร้างสรรค์ผลงาน สีคู่ตรงข้าม เป็นสีคู่ตรงกันข้ามกันในวงล้อสีที่ตัดกันอย่างเห็นได้ชัด เป็นสีตรงข้ามระหว่างสีโทนร้อนและโทนเย็นเพื่อทำให้เกิดความขัดแย้งสร้างความโดดเด่นและขับเน้นสีด้วยตัวเอง โดยมีสีคู่ตรงข้าม คือ สีม่วง-สีเหลือง สีม่วงน้ำเงิน-สีส้มเหลือง สีนํ้าเงิน-สีส้ม สีเขียวน้ำเงิน-สีส้มแดง สีเขียว-สีแดง สีเขียวเหลือง-สีม่วงแดง และสีฟ้า-สีส้ม

4) สัดส่วนมนุษย์ (Human Scale) เป็นการสร้างสรรค์ผลงานโดยคำนึงถึงสัดส่วนมนุษย์เป็นเกณฑ์ก่อนเพื่อเปรียบเทียบกับธรรมชาติเพื่อให้เห็นถึงความกว้าง หนา ของสิ่งเหล่านั้น และถ่ายทอดความกลมกลืนทั้งหมดของภาพโดยรวม เนื่องจากสัดส่วนมนุษย์คือสิ่งที่สามารถรับรู้ได้โดยพื้นฐานเป็นสัดส่วนความงามตามธรรมชาติ ผู้วิจัยได้นำสัดส่วนมนุษย์มาใช้เป็นโครงสร้างหลักของการสร้างสรรค์โดยประยุกต์ใช้จากการนำรูปทรงดอกไม้ และผีเสื้อ เป็นต้น เข้าไปแทนที่รูปทรงมนุษย์

5) ศิลปะอีโรติก (Erotic Art) เป็นรูปแบบผลงานที่แสดงถึงสิ่งที่ยั่ววนทางเพศ ทางสัมผัส หรือ มีรูปแบบผลงานมุ่งเน้นเพื่อกระตุ้นความรักหรือความปรารถนาทางเพศ ผู้วิจัยได้นำการแสดงออกด้วย ทิศทางการเคลื่อนไหวไม่หยุดนิ่งด้วยสัดส่วนร่างกายเพศหญิงและสร้างบรรยากาศโดยรอบด้วยดอกไม้ ฝีเสื้อ และสีส้น แสดงออกถึงความหลงไหล

ภาพที่ 4.17 กรอบแนวคิดในการใช้ทฤษฎีและแนวคิดทางศิลปะสร้างสรรค์

4.2 ผลการวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์

จากการที่ได้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลทั้งวิจัย เอกสาร วรรณกรรม ที่เกี่ยวข้อง และผลงานของศิลปินที่ผู้วิจัยได้รับแรงบันดาลใจ ผู้วิจัยได้ใช้ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์นำไปสู่แนวทางในการพัฒนาและสร้างสรรค์ผลงานของผู้วิจัย โดยกำหนดให้รูปทรงใบหน้ามนุษย์ เส้น และสี ที่เกี่ยวข้องกับการแสดงถึงความรู้สึกใคร่รักภายในจิตใจของวัยรุ่นสอดคล้องกับสภาวะชั้นจิตไร้สำนึกที่แสดงออกมาจากภายในสู่ภายนอกในลักษณะของรูปทรงทับซ้อนแบบโปร่งใสระหว่างสัดส่วนมนุษย์กับพืชพรรณดอกไม้เพื่อนำไปสู่การแทนค่าเชิงสัญลักษณ์และใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานของผู้วิจัย โดยใช้แรงบันดาลใจจากพฤติกรรมทางเพศของกลุ่มวัยรุ่นหญิงที่ผู้วิจัยได้พบเห็นและวิเคราะห์จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาถ่ายทอดออกมาจากมโนภาพของความรู้สึกให้ปรากฏเป็นรูปธรรม โดยใช้งานจิตรกรรมสากลแบบเหนือจริงเป็นสื่อกลาง ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงานผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการสร้างสรรค์แบ่งเป็น 3 ชุด ดังนี้

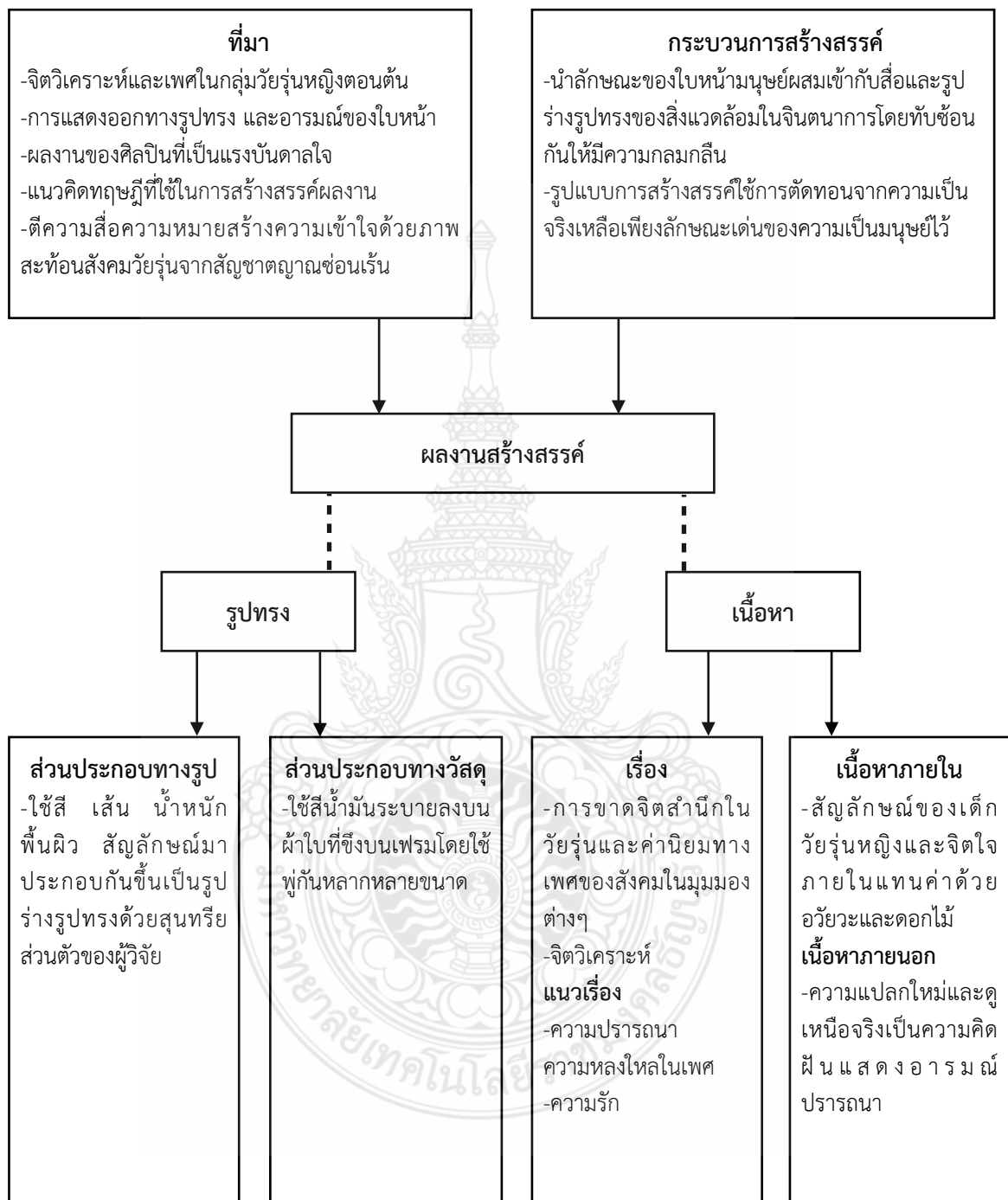
ชุดที่ 1 เป็นการทดลองสร้างสรรค์ผลงาน โดยการสร้างสรรค์ภาพร่างจำนวน 6 ชิ้น คัดเลือกโดย ศ.ดร.สมพร ฐรี และผศ.ดร.ไชยพจน์ หวลมานพ เพื่อนำมาสร้างเป็นผลงานจริงจำนวน 3 ชิ้น

ชุดที่ 2 เป็นการทดลองสร้างสรรค์ผลงานที่ต่อยอดมาจากชุดที่ 1 เป็นการสร้างสรรค์ผลงานภาพร่างอีกจำนวน 6 ชิ้น คัดเลือกโดย ศ.ดร.สมพร ฐรี และผศ.ดร.ไชยพจน์ หวลมานพ เพื่อนำมาสร้างเป็นผลงานจริงจำนวน 3 ชิ้น

ชุดที่ 3 เป็นการสร้างสรรค์ผลงานชุดสรุป ซึ่งเป็นการสร้างสรรค์ผลงานโดยใช้ผลงานทดลองชุดที่ 1 ชุดที่ 2 และข้อเสนอแนะโดยคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงพัฒนาเพื่อสร้างสรรค์เป็นผลงานชุดสรุปขึ้น โดยเป็นการสร้างสรรค์เป็นผลงานภาพร่างจำนวน 20 ชิ้น ซึ่งแบ่งเป็นชุด ก 10 ชิ้น และชุด ข 10 ชิ้น คัดเลือกโดย ศ.ดร.สมพร ฐรี, ผศ.ดร.ไชยพจน์ หวลมานพ, ศ.ดร.ปานฉฉัตร์ อินทร์คง, รศ.ดร. รุ่งนภา สุวรรณศรี และรศ.ดร.รัฐไท พรเจริญ เพื่อนำมาสร้างเป็นผลงานจริงด้วยเทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ โดยแบ่งเป็นชุด ก 4 ชิ้น และชุด ข 4 ชิ้น

ผลงานสร้างสรรค์ในการวิจัยเรื่อง จิตรกรรมไร้สำนึกภาพสะท้อนสัญชาตญาณเพศซ่อนเร้น มีผลงานทั้งหมด 3 ชุด เป็นการพัฒนาต่อยอดตามลำดับของแต่ละชุด โดยการเอาคำแนะนำและข้อเสนอแนะต่างๆ ของผู้เชี่ยวชาญทางด้านศิลปะมาปรับปรุงสร้างสรรค์ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในผลงานแต่ละชุด เพื่อนำแนวความคิดนำมาถ่ายทอดให้ออกมาเป็นรูปธรรมโดยใช้วิธีการศิลปะด้านจิตรกรรมเป็นสื่อในการแสดงออก ซึ่งประกอบไปด้วยงานทดลองชุดที่ 1 งานทดลองชุดที่ 2 และงานชุดที่ 3 เป็นชุดผลงานสรุป แบ่งเป็นแบบ ก และแบบ ข มีรายละเอียดของผลงานทั้งหมดดังต่อไปนี้

4.2.1 ผลงานทดลองชุดที่ 1 มีกรอบแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงานดังนี้

ภาพที่ 4.18 กรอบแนวคิดขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานทดลองชุดที่ 1

1) ภาพร่างลายเส้นทดลองชุดที่ 1

ภาพที่ 4.19 ภาพร่างทดลองชุดที่ 1 ภาพที่ 1

ภาพที่ 4.20 ภาพร่างทดลองชุดที่ 1 ภาพที่ 2

ภาพที่ 4.21 ภาพร่างทดลองชุดที่ 1 ภาพที่ 3

ภาพที่ 4.122 ภาพร่างทดลองชุดที่ 1 ภาพที่ 4

ภาพที่ 4.23 ภาพร่างทดลองชุดที่ 1 ภาพที่ 5

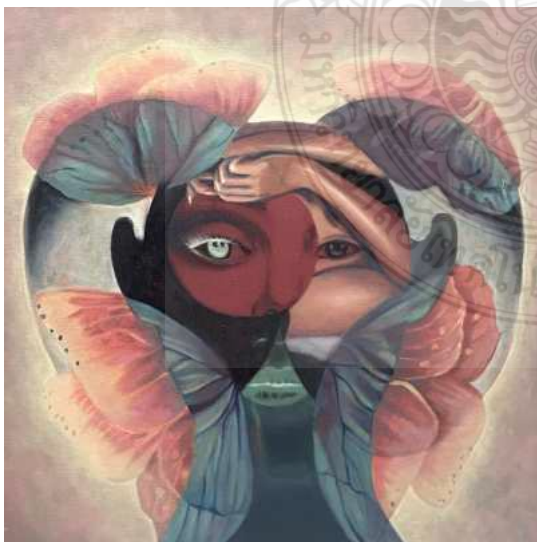
ภาพที่ 4.24 ภาพร่างทดลองชุดที่ 1 ภาพที่ 6

สรุปผลการทดลองสร้างสรรค์ผลงานทดลองชุดที่ 1 ภาพที่ผู้วิจัยได้สร้างสรรค์มานั้น ได้ทำการคัดเลือกโดย ศ.ดร.สมพร ฐรี และ ผศ.ดร.ไชยพจน์ หวลมานพ เพื่อนำไปสร้างสรรค์เป็นผลงานจริงด้วยเทคนิคภาพเขียนสีน้ำมันบนผ้าใบ จำนวน 3 ชิ้น ได้แก่ภาพร่างแบบที่ 3, 5 และ 6

2) ผลงานจริงทดลองชุดที่ 1

ภาพที่ 4.25 ผลงานจริงทดลองชุดที่ 1 ภาพที่ 3

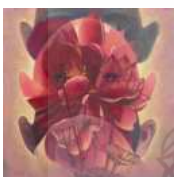

ภาพที่ 4.26 ผลงานจริงทดลองชุดที่ 1
ภาพที่ 5

ภาพที่ 4.27 ผลงานจริงทดลองชุดที่ 1
ภาพที่ 6

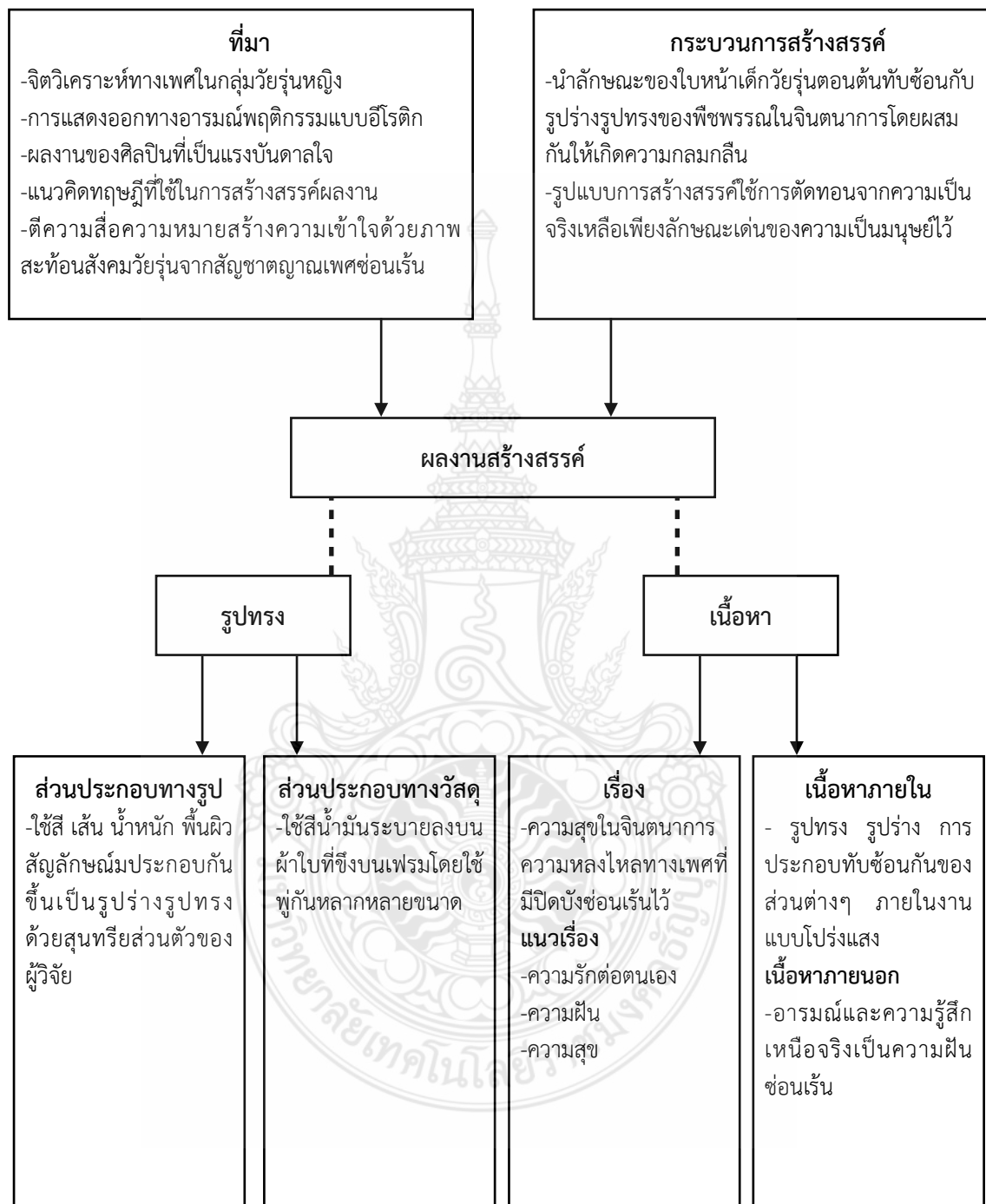
สรุปผลการทดลองสร้างสรรค์ผลงาน ชุดที่ 1 จากการสร้างสรรค์ผลงานจริงทดลองชุดที่ 1 ผู้วิจัยได้ทดลองสร้างสรรค์ผลงาน 3 ชิ้น เน้นความสำคัญไปที่สัดส่วนใบหน้าด้วยการใช้สีและเทคนิคในการทับซ้อนของรูปทรงเป็นใบหน้ามนุษย์ในแนวทางมโนคติความฝันเหมือนจิตรกรรมแบบเหนือจริง โดยการสร้างรูปทรงที่ทับซ้อนกันให้สอดคล้องกับเรื่องราวของจิตใจภายในของเด็กที่สดใสกลุ่มหลงอยู่ในจินตนาการที่ผู้วิจัยต้องการนำเสนอ โดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์ผลงานแสดงตารางดังต่อไปนี้

ภาพที่	ผลงาน	เนื้อหาเรื่องราว	แนวความคิด	รูปแบบ	องค์ประกอบทาง ด้านศิลปะ
1		สัญลักษณ์ของเด็ก ผู้หญิง อิสระ และความรัก	แทนค่าสัญลักษณ์ แรงขับทางเพศด้วย ลวดลายผีเสื้อ และ สีโทนร้อน	จิตรกรรมสากล แบบกึ่งนามธรรม	วางรูปทรงซ้ายขวา เท่ากันบริเวณตรงกลางเพื่อขับเน้นประธาน
2		เด็กวัยรุ่นผู้หญิง ชื่นชอบความรู้สึกทางเพศที่มีอยู่ภายใน	แทนค่าสัญลักษณ์ แรงขับเพศด้วย ลวดลายดอกไม้ และ เรือ่นร่าง	จิตรกรรมสากล แบบกึ่งนามธรรม	วางรูปทรงซ้ายขวา เท่ากันบริเวณตรงกลางเพื่อขับเน้นประธาน
3		ความปรารถนาของความลุ่มหลงถึงความรักและ อิสระ	แทนค่าสัญลักษณ์ แรงขับทางเพศด้วย สีโทนร้อน และ ดอกกุหลาบ	จิตรกรรมสากล แบบกึ่งนามธรรม	วางรูปทรงซ้ายขวา เท่ากันเพื่อขับเน้นประธาน บริเวณตรงกลาง

ตารางที่ 4.6 ตารางวิเคราะห์ผลงานจริงทดลองชุดที่ 1

จากผลงานภาพร่างลายเส้นและผลงานจริงของผลงานทดลองชุดที่ 1 เมื่อพิจารณาผลงานทั้งหมดแล้วปรากฏว่าความชัดเจนของสัญลักษณ์ที่ผู้วิจัยนำมาแทนค่าเพื่อสื่อความหมาย ในเรื่องราวของความชอบเร้นเพศในจิตใจที่เกิดจากการรับรู้และแสดงออกมานั้น ยังคงใช้สีที่มาแทนสัญลักษณ์ไม่ชัดเจน จึงแสดงออกถึงความชอบที่ไม่สอดคล้องกับเนื้อหาเท่าที่ควร การประกอบรูปทรงและรูปร่างที่ทับซ้อนกันมากกว่าหนึ่ง หากมากเกินไปบรรยากาศของความชอบเร้นจะเปลี่ยนแปลงเป็นความยุ่งเหยิงมากกว่าชอบเร้น และภาพเรือนร่างเพศหญิงที่นำมาใช้สะท้อนแสดงออกยังไม่ชัดเจน เมื่อนำมาประกอบร่วมกับรูปทรงของใบหน้าเด็กจึงทำให้ภาพผลงานขาดมิติเป็นเพียงภาพทับซ้อนธรรมดา และกระจายไม่ขับเน้นจุดเด่นหรือประธานของภาพคือใบหน้าเด็กนั่นเอง ฉะนั้นการเลือกภาพต้นแบบของใบหน้าและเรือนร่างที่จะนำมาประกอบทับซ้อนกันขึ้นใหม่จึงจำเป็นต้องมีทิศทางที่เกิดความสอดคล้องหรือขัดแย้งเพื่อให้เกิดจุดเด่นมากขึ้น

4.2.2 ผลงานภาพร่างทดลองชุดที่ 2 มีกรอบแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงานดังนี้

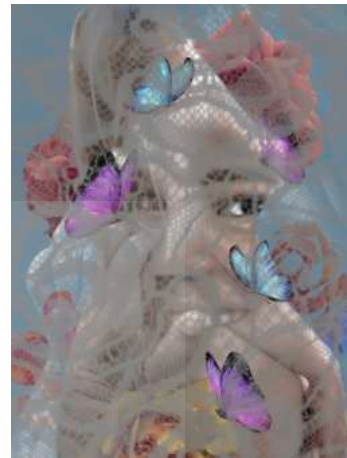

ภาพที่ 4.28 กรอบแนวคิดขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานทดลองชุดที่ 2

1) ภาพร่างลายเส้นทดลองชุดที่ 2

ภาพที่ 4.29 ภาพร่างทดลองชุดที่ 2 ภาพที่ 1

ภาพที่ 4.30 ภาพร่างทดลองชุดที่ 2 ภาพที่ 2

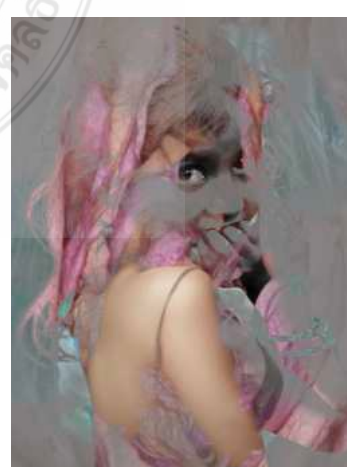
ภาพที่ 4.31 ภาพร่างทดลองชุดที่ 2 ภาพที่ 3

ภาพที่ 4.32 ภาพร่างทดลองชุดที่ 2 ภาพที่ 4

ภาพที่ 4.33 ภาพร่างทดลองชุดที่ 2 ภาพที่ 5

ภาพที่ 4.34 ภาพร่างทดลองชุดที่ 2 ภาพที่ 6

ผลงานภาพร่างทดลองชุดที่ 2 นี้ ผู้วิจัยได้นำเอาข้อแนะนำและข้อเสนอแนะที่ได้รับมาจากผลงานทดลองชุดที่ 1 มาสร้างสรรค์เป็นผลงานชุดนี้ขึ้นมา โดยผู้วิจัยได้ทดลองคัดเลือกภาพต้นแบบที่จำกัดช่วงอายุมากขึ้น โดยเน้นทิศทางของใบหน้าที่แสดงถึงความสดใสของแววตาและรอยยิ้ม ซึ่งบ่งบอกถึงช่วงวัยรุ่นตอนต้นชัดเจน ผู้วิจัยได้นำเอารูปทรงของใบหน้าเด็กวัยรุ่นอายุช่วง 12-14 ปี ตัดทอนทับซ้อนกับสัญลักษณ์ของดอกกุหลาบ ผีเสื้อ และเรือนร่างผู้หญิงแบบอีโรติก เพื่อสื่อความหมายถึงเพศอ่อนเร้นและอิสระทางความคิดในเด็กผู้หญิง คือ ดอกกุหลาบสัญลักษณ์ที่แสดงออกถึงความใคร่รัก และผีเสื้อสัญลักษณ์ของอิสระภาพและความงาม นำมาทับซ้อนในทิศทางตรงลักษณะสองข้างเท่ากัน หรือใกล้เคียงกันในทิศทางวงกลม และเชื่อมโยงบรรยากาศต่างๆ ด้วยการใช้สีฟ้า

การใช้ทฤษฎีสี่คู่ตรงข้ามเข้ามาใช้เพื่อช่วยขับเน้นรูปทรงและรูปร่างให้เกิดจุดเด่นของบรรยากาศความอ่อนเร้น คือ สีส้ม และสีฟ้า และได้คัดเลือกผลงานภาพร่างจำนวน 3 ชิ้น โดย ศ.ดร.สมพร ฐิริ และ ผศ.ดร.ไชยพจน์ หวลมานพ เพื่อนำไปสร้างสรรค์เป็นผลงานจริง โดยใช้เทคนิคภาพเขียนสีน้ำมันบนผ้าใบ ได้แก่ภาพร่างผลงานที่ 1, 3 และ 6

2) ผลงานจริงทดลองชุดที่ 2

ภาพที่ 4.35 ผลงานจริงทดลองชุดที่ 2 ภาพที่ 1

ภาพที่ 4.36 ผลงานจริงทดลองชุดที่ 2 ภาพที่ 3

ภาพที่ 4.37 ผลงานจริงทดลองชุดที่ 2 ภาพที่ 6

ในผลงานจริงทดลองชุดที่ 2 จำนวน 3 ชิ้น ผู้วิจัยได้นำเอาข้อดีที่น่าสนใจจากผลงานทดลองชุดที่ 1 มาต่อยอดสร้างสรรค์ ยังคงเอกลักษณ์ของการทับซ้อนลักษณะโป่งใสที่ประกอบไปด้วยรูปทรง รูปร่าง สี และรูปแบบการสร้างผลงานลักษณะมโนคติแบบกึ่งนามธรรม ลดตัดทอนจากความเป็นจริงที่มีต้นแบบมาจากใบหน้ามนุษย์ที่คงมีสัดส่วนของความเป็นจริงอยู่ คือ ใบหน้าเด็กวัยรุ่นผู้หญิงผสมผสานกับรูปทรง และรูปร่างของธรรมชาติพืชพรรณและผีเสื้อที่ใช้มาแทนค่าอิสระและความรัก แสดงออกความปรารถนาของเพศภายในจิตใจ

ภาพที่	ผลงาน	เนื้อหาเรื่องราว	แนวความคิด	รูปแบบ	องค์ประกอบทาง ด้านศิลปะ
1		สะท้อนอารมณ์เพศ ซ่อนเร้นในเด็กวัย รุ่นผู้หญิง ที่เก็บกด ไว้ภายใน	แทนค่าสัญลักษณ์ แรงขับทางเพศด้วย อวัยวะเพศ ผีเสื้อ และดอกกุหลาบ	จิตรกรรมสากล แบบกึ่งนามธรรม	จัดองค์ประกอบ แบบซ้ายขวาเท่ากัน เพื่อขับเน้นสายตา ไปบริเวณตรงกลาง
2		สะท้อนอารมณ์เพศ ซ่อนเร้นในเด็กวัย รุ่นผู้หญิงที่ใคร่รัก ในตนเอง	แทนค่าสัญลักษณ์ แรงขับทางเพศด้วย เรือนร่าง ผีเสื้อและ ดอกกุหลาบ	จิตรกรรมสากล แบบกึ่งนามธรรม	จัดองค์ประกอบทับ ซ้อนแบบโป่งใส และใช้สีคู่ตรงข้าม ผลักระยะให้เกิดมิติ หน้าหลัง

ตารางที่ 4.7 ตารางวิเคราะห์ผลงานจริงทดลองชุดที่ 2

ภาพที่	ผลงาน	เนื้อหาเรื่องราว	แนวความคิด	รูปแบบ	องค์ประกอบทางด้านศิลปะ
3		สะท้อนอารมณ์เพศ ซ่อนเร้นในเด็กวัย รุ่นผู้หญิงที่มีอยู่ ภายใน	แทนค่าสัญลักษณ์ แรงขับทางเพศด้วย เรือนร่างและกลีบ ดอกกุหลาบ	จิตรกรรมสากล แบบกึ่งนามธรรม	ใช้สีโทนเย็นเป็นพื้น หลังและสลับทับ ซ้อนกับสีโทนร้อน เพื่อสร้างจุดเด่นของ ระยະหน้า

ตารางที่ 4.8 ตารางวิเคราะห์ผลงานจริงทดลองชุดที่ 2 (ต่อ)

จากการวิเคราะห์พิจารณาผลงานจริงทดลองชุดที่ 2 ผู้วิจัยพบว่า ความชัดเจนในการสื่อสารรูปทรงรูปร่างที่นำมามาทับซ้อนกันกับเนื้อหาที่มีมูลเหตุมาจากความใคร่รักต่อตัวเอง มีความครุ่นครือไม่เกิดบรรยากาศหรือจุดเด่นที่มีความสอดคล้องกับเนื้อหา โดยสิ่งสำคัญของผลงานมีการใช้สี และเส้นที่ไม่แสดงถึงความขัดแย้งที่สามารถแสดงให้เห็นถึงภาวะของอารมณ์ลุ่มหลง ผลงานด้วยรวมถึงมีทิศทางไปในลักษณะที่มีความกลมกลืนทั้งรูปทรงของใบหน้าเด็ก รูปร่างอีโรติก และบรรยากาศพื้นหลัง

4.2.3 ผลงานชุดที่ 3 ชุดสรุป แบ่งออกเป็น แบบ ก และ แบบ ข ผลงานชุดสรุปนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แนวทางการสร้างสรรค์ผลงานที่พัฒนาต่อยอดมาจากผลงานทดลองชุดที่ 1 และชุดที่ 2 เป็นการนำทฤษฎีสี่คู่ตรงข้าม และภาพสะท้อนเพศลักษณะการเคลื่อนไหวแบบอีโรติกเกี่ยวข้องกับความรู้สึกใคร่รักและลุ่มหลง ผสมผสานทับซ้อนเข้ากับรูปทรง รูปร่างของมนุษย์ กรอบแนวคิดขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงานชุดสรุปยังคงเหมือนเดิมกับผลงานชุดที่ 2 โดยชุดสรุปแบบ ก คงลักษณะของดอกไม้ และผีเสื้อเป็นบรรยากาศของความคิดฝัน ขณะที่ชุดสรุป แบบ ข นั้นมีการลดตัดทอนดอกไม้ออกไป เน้นเฉพาะสัดส่วนร่างกาย และใบหน้าให้ชัดเจนขึ้นระหว่างความจริงกับความฝัน

ใบหน้าเด็กวัยรุ่น

สัญลักษณ์แทนค่าเพศ ความรัก และอิสระ

ภาพร่างต้นแบบ

ภาพที่ 4.38 ภาพแสดงขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดสรุป แบบ ก

1) ภาพร่างลายเส้นทดลองชุดสรุป แบบ ก

ภาพที่ 4.39 ภาพร่างชุดสรุป แบบ ก ภาพที่ 1

ภาพที่ 4.40 ภาพร่างชุดสรุป แบบ ก ภาพที่ 2

ภาพที่ 4.41 ภาพร่างชุดสรุป แบบ ก ภาพที่ 3

ภาพที่ 4.42 ภาพร่างชุดสรุป แบบ ก ภาพที่ 4

ภาพที่ 4.43 ภาพร่างชุดสรุป แบบ ก ภาพที่ 5

ภาพที่ 4.44 ภาพร่างชุดสรุป แบบ ก ภาพที่ 6

ภาพที่ 4.45 ภาพร่างชุดสรูป แบบ ก ภาพที่ 7

ภาพที่ 4.46 ภาพร่างชุดสรูป แบบ ก ภาพที่ 8

ภาพที่ 4.47 ภาพร่างชุดสรูป แบบ ก ภาพที่ 9

ภาพที่ 4.48 ภาพร่างชุดสรูป แบบ ก ภาพที่ 10

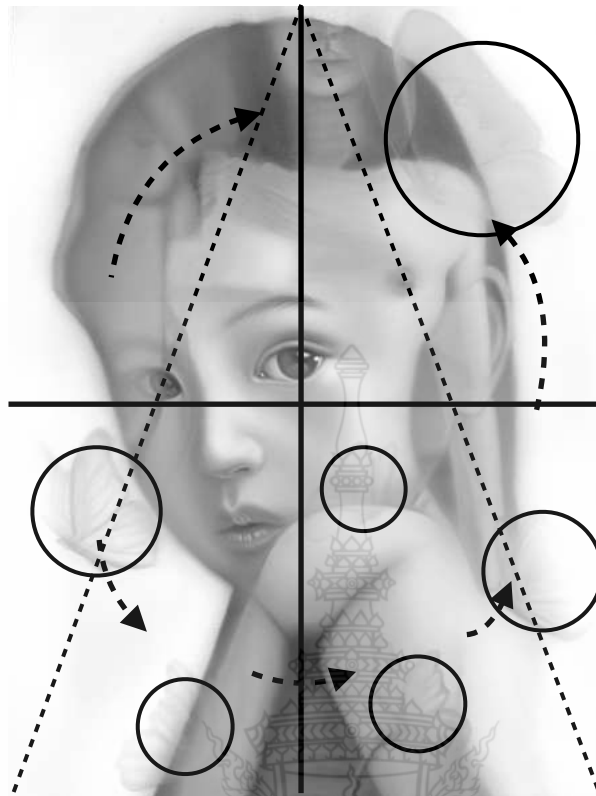
ภาพร่างผลงานชุดสรูป แบบ ก ผู้วิจัยสร้างงานโดยเน้นในเรื่องของการจัดองค์ประกอบของใบหน้า สัดส่วนร่างกาย พืชพรรณดอกไม้ และนำทฤษฎีสีคู่ตรงข้ามมาใช้ ประกอบไปด้วยสีส้ม และสีแดง กับ สีฟ้า และสีน้ำเงินกระจายทั่วผลงาน เพื่อสร้างความขัดแย้งให้เกิดความโดดเด่นของรูปร่างและรูปทรงที่ทับซ้อนกันมากกว่าหนึ่ง จัดวางองค์ประกอบรอบข้างไปด้วยสัญลักษณ์ของความลุ่มหลงในอิสระด้วยดอกไม้ และผีเสื้อ ในลักษณะทิศทางเป็นวงกลมขับเน้นประธานของเรื่องบริเวณตรงกลาง คือ ใบหน้าเด็กวัยรุ่นผู้หญิง โดยสะท้อนความซ่อนเร้นให้เป็นสีโทนร้อนเพื่อสร้างบรรยากาศที่สอดคล้องกับเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเพศหรือความรัก ผลงานภาพรวมทั้งหมดยังคงเอกลักษณ์ของภาพทับซ้อนแบบโปร่งใส แสดงถึงบรรยากาศของภาวะจิตใจภายในที่ไม่สามารถปรากฏความชัดเจนได้ ผลงานภาพร่างแบบ ก นี้ ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกเพื่อนำมาทำผลงานจริงด้วยเทคนิคสีน้ำมันบนผ้าแคนวาส เป็นการคัดเลือกผลงานภาพร่างโดย ศ.ดร. สมพร ฐรี, รศ.ดร.ไชยพจน์ หวลมานพ และรศ.ดร.รุ่งนภา สุวรรณศรี เป็นจำนวน 4 ชิ้น จากภาพร่างทั้งหมดจำนวน 10 ชิ้น คือ ภาพร่างที่ 1,2,3,10 แสดงรายละเอียดดังต่อไปนี้

2) ผลงานจริงชุดสรุป แบบ ก

ภาพที่ 4.49 ผลงานจริงชุดสรุป แบบ ก ภาพที่ 1 ชื่อผลงาน เพชชอนเร็นในจิตไร้สำนึก 1
ขนาด 60 x 80 ซม. เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

- (1) เนื้อหาเรื่องราว นำเสนอความปรารถนาที่เกิดขึ้นตามสัญชาตญาณเพศที่ซ่อนเร้นอยู่ภายในเด็ก ความหลงใหล ใคร่รักในตนเองอย่างอิสระเป็นชั้นจิตไร้สำนึก
- (2) แนวความคิด แทนค่าสัญลักษณ์แรงขับทางเพศด้วยเรือนร่าง ที่เป็นภาพเงาสะท้อนในใบหน้าเด็กวัยรุ่นผู้หญิง โดยผีเสื้อและดอกกุหลาบทับซ้อนกันทั่วทั้งผลงานเพื่อสร้างบรรยากาศของพื้นที่อิสระและความลุ่มหลงทางความฝันในลักษณะต่อเติมความฝันให้เป็นความจริง
- (3) รูปแบบ ผลงานชิ้นนี้นำเสนอด้วยตัวภาพที่มีลักษณะกึ่งนามธรรม โดยการลดตัดทอนจากโครงสร้างความเป็นจริงของมนุษย์ ยังคงรูปสัดส่วนความเป็นจริงไว้ คือ ดวงตา จมูก และ ปาก
- (4) องค์ประกอบทางศิลปะ การทับซ้อนรูปร่างและรูปทรงของใบหน้าจัดวางในทิศทางของความสมดุลซ้ายขวาเท่ากันหรือใกล้เคียงกัน ทับซ้อนการเคลื่อนไหวแบบอีโรติกแนวตั้ง เพื่อเชื่อมโยงกับใบหน้าด้านข้างเป็นความกลมกลืน โดยพื้นฉากหลังเป็นสีขาวเพื่อขับเน้นจุดเด่น บริเวณตรงกลางของภาพเลือกใช้สีโทนร้อน คือ สีส้ม สอดคล้องกับเนื้อหา พลังความปรารถนา และอิสระ รูปทรงที่ทับซ้อนกันแบบโปร่งจะช่วยให้เกิดมิติซ้อนเร้นของภาพได้ชัดเจน

ภาพที่ 4.50 ภาพแสดงรายละเอียดองค์ประกอบผลงานจริงชุดสรุป แบบ ก ภาพที่ 1

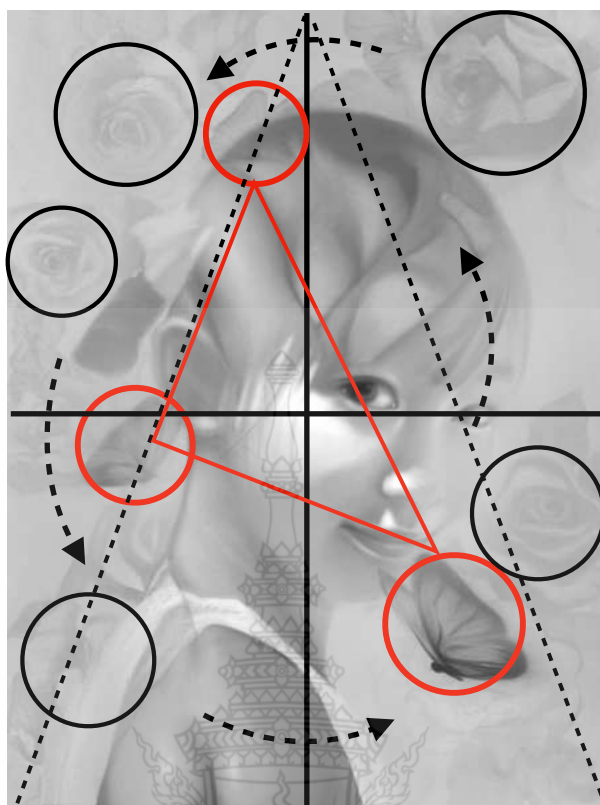
รายละเอียดรูปทรงและเคลื่อนไหวที่ใช้แทนคำสัญลักษณ์			
จิตสำนึก	จิตไร้สำนึก	จินตนาการ และอิสระ	อีโรติก
			
พื้นผิวที่มองเห็นได้เป็นปัจจุบัน เหมือนจริง	รูปทรงทับซ้อนกัน โปร่งแสง	ผีเสื้อ	นั่งตั้งฉากตรง มั่นใจในตนเอง และเปิดเผย

ตารางที่ 4.9 ตารางวิเคราะห์ผลงานจริงชุดสรุป แบบ ก ภาพที่ 1

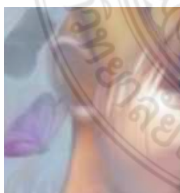

ภาพที่ 4.51 ผลงานจริงชุดสรุป แบบ ก ภาพที่ 2 ชื่อผลงาน เพศซ่อนเร้นในจิตไร้สำนึก 2
ขนาด 60 x 80 ซม. เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

- (1) เนื้อหาเรื่องราว นำเสนอความปรารถนาที่เกิดขึ้นตามสัญชาตญาณเพศ ที่ซ่อนเร้นอยู่ภายในเด็ก ความหลงใหล ใครรักในตนเองอย่างอิสระ เป็นจิตไร้สำนึก
- (2) แนวความคิด แทนค่าสัญลักษณ์แรงขับทางเพศด้วยเรือนร่างในลักษณะการกอด โดยเป็นภาพทับซ้อนในใบหน้า สร้างบรรยากาศด้วยผีเสื้อและดอกกุหลาบทั่วทั้งผลงานเพื่อสร้างความรู้สึกของพื้นที่อิสระและความลุ่มหลงในลักษณะต่อเติมความฝันให้เป็นความจริง
- (3) รูปแบบ ผลงานชิ้นนี้นำเสนอด้วยตัวภาพที่มีลักษณะลดตัดทอนจากโครงสร้างความเป็นจริงของมนุษย์ โดยยังคงรูปสัดส่วนความเป็นจริงไว้ คือ ดวงตา จมูก และ ปาก รูปแบบกึ่งนามธรรม
- (4) องค์ประกอบทางศิลป์ การทับซ้อนรูปร่างและรูปทรงของใบหน้าจัดวางในทิศทางของความสมดุลซ้ายขวาเท่ากัน โดยเชื่อมโยงบรรยากาศระหว่างประธานกับพื้นฉากหลัง คือ แตรกพีชพรรณดอกไม้ไว้รอบข้างแบบโปร่งระยะหลังเป็นรอบนอก บังคับสายตาให้มองมาบริเวณส่วนกลาง ร่วมกับการเลือกใช้สีส้มเป็นจุดเด่น ขณะที่สีโทนเย็น คือสีฟ้า กระจายทั่วผลงานเพื่อสร้างความกลมกลืนขององค์ประกอบทั้งหมดภายในงาน

ภาพที่ 4.52 ภาพแสดงรายละเอียดองค์ประกอบผลงานจริงชุดสรุป แบบ ก ภาพที่ 2

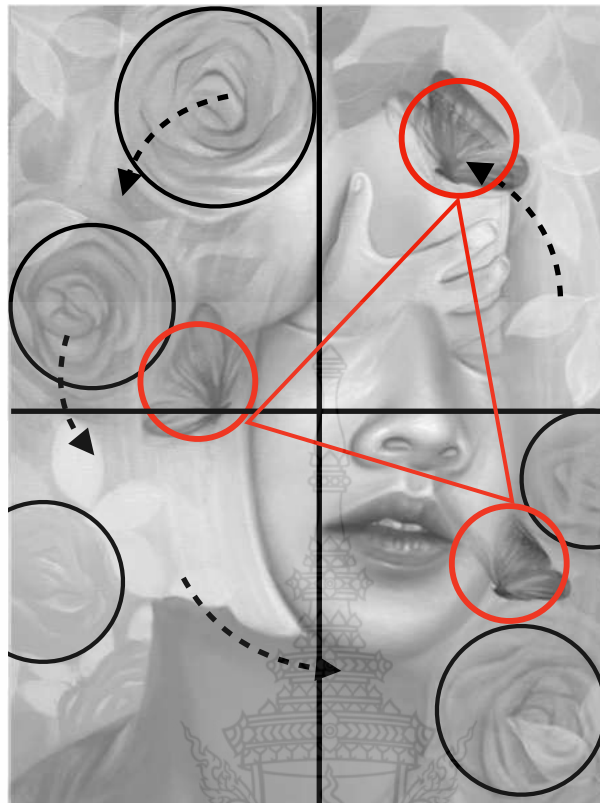
รายละเอียดรูปทรงและเคลื่อนไหวที่ใช้แทนคำสัญลักษณ์				
จิตสำนึก	จิตไร้สำนึก	ความรัก	อิสระ	อีโรติก
				
สัดส่วนที่มองเห็น ได้เป็นปัจจุบัน เหมือนจริง	รูปทรงทับซ้อนกัน โปร่งแสง	ดอกกุหลาบสีส้ม ปรารถนา และ ตื่นเต้น	ผีเสื้อสีม่วง อิสระ หลงไหล	กอดกันในลักษณะ ร่วมเพศ ใคร่รัก

ตารางที่ 4.10 ตารางวิเคราะห์ผลงานจริงชุดสรุป แบบ ก ภาพที่ 2

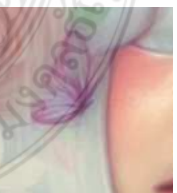

ภาพที่ 4.53 ผลงานจริงชุดสรุป แบบ ก ภาพที่ 3 ชื่อผลงาน เพศซ่อนเร้นในจิตไร้สำนึก 3
ขนาด 60 x 80 ซม. เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

- (1) เนื้อหาเรื่องราว นำเสนอความปรารถนาที่เกิดขึ้นตามสัญชาตญาณเพศ ที่ซ่อนเร้นอยู่ภายในเด็ก ความหลงใหล ใครรักในตนเองอย่างอิสระ เป็นจิตไร้สำนึก
- (2) แนวความคิด แทนค่าสัญลักษณ์แรงขับทางเพศด้วยท่าทางโอบกอดที่เป็นภาพทับซ้อนในใบหน้าแสดงอารมณ์โยเยหา ผีเสื้อและดอกกุหลาบทับซ้อนกันทั่วทั้งผลงานโดยรอบเพื่อสร้างบรรยากาศของพื้นที่อิสระทางความฝันและความรู้สึกในลักษณะต่อเติมความฝันให้เป็นความจริง
- (3) รูปแบบ ผลงานชิ้นนี้นำเสนอด้วยตัวภาพที่มีลักษณะลดตัดทอนจากโครงสร้างความเป็นจริงของมนุษย์ โดยยังคงรูปสัดส่วนความเป็นจริงไว้ คือ ดวงตา จมูก และ ปาก รูปแบบกึ่งนามธรรม
- (4) องค์ประกอบทางศิลป์ การทับซ้อนรูปร่างและรูปทรงของใบหน้าจัดวางในทิศทางของความสมดุลซ้ายขวาเท่ากันและขยายภาพโครงหน้าและดอกไม้ให้ขนาดใหญ่ขึ้น เพื่อเน้นรูปทรงโปร่งที่ถูกทับซ้อนและใบหน้าให้ชัดเจน โดยพื้นฉากหลังเป็นสีฟ้าเพื่อเชื่อมโยงและขับเน้นจุดเด่นบริเวณตรงกลางของภาพที่เลือกใช้สีโทนร้อน คือ สีส้ม การใช้สีและทับซ้อนแบบโปร่งจากการใช้สีขาวมากขึ้นช่วยให้เกิดมิติของภาพฝันได้ชัดเจน

ภาพที่ 4.54 ภาพแสดงรายละเอียดองค์ประกอบผลงานจริงชุดสรุป แบบ ก ภาพที่ 3

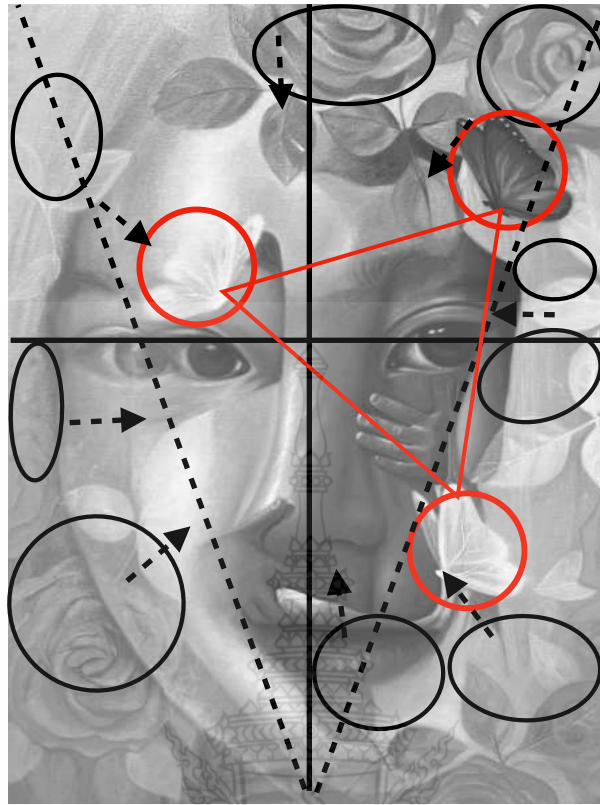
รายละเอียดรูปทรงและเคลื่อนไหวที่ใช้แทนค่าสัญลักษณ์				
จิตสำนึก	จิตไร้สำนึก	ความรัก	อิสระ	อีโรติก
				
สัดส่วนที่มองเห็น ได้เป็นปัจจุบัน เหมือนจริง	รูปทรงทับซ้อนกัน โปร่งแสง	ดอกกุหลาบสีชมพู ความรักอ่อนหวาน	ผีเสื้อสีม่วง อิสระ หลงไหล	มือโอบกอดตัวเอง ในลักษณะ พึงพอใจ

ตารางที่ 4.11 ตารางวิเคราะห์ผลงานจริงชุดสรุป แบบ ก ภาพที่ 3

ภาพที่ 4.55 ผลงานจริงชุดสรุป แบบ ก ภาพที่ 10 ชื่อผลงาน เพศซ่อนเร้นในจิตไร้สำนึก 4
ขนาด 100 x 80 ซม. เทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ

- (1) เนื้อหาเรื่อง นำเสนอความปรารถนาที่เกิดขึ้นตามสัญชาตญาณเพศ ที่ซ่อนเร้นอยู่ภายในเด็ก ความหลงใหล ใครรักในตนเองอย่างอิสระ เป็นจิตไร้สำนึก
- (2) แนวความคิด แทนคำสัญลักษณ์แรงขับทางเพศด้วยเรือนร่างที่เป็นภาพเงาสะท้อนในใบหน้า โดยผีเสื้อและดอกกุหลาบทับซ้อนกันทั่วทั้งผลงานเพื่อสร้างบรรยากาศของพื้นที่อิสระและความลุ่มหลงทางความฝันในลักษณะต่อเติมความฝันให้เป็นความจริง
- (3) รูปแบบ ผลงานชิ้นนี้นำเสนอด้วยตัวภาพที่มีลักษณะลดตัดทอนจากโครงสร้างความเป็นจริงของมนุษย์ โดยยังคงรูปสัดส่วนความเป็นจริงไว้ คือ ดวงตา จมูก และ ปาก เป็นรูปแบบกึ่งนามธรรม
- (4) องค์ประกอบทางศิลป์ การทับซ้อนรูปร่างและรูปทรงของใบหน้าจัดวางในทิศทางเคลื่อนที่ คือ จากการเน้นน้ำหนักไปทางขวามากขึ้น และทิศทางของดอกไม้ หรือ ผีเสื้อ ที่นำมาประกอบเป็นทิศทางบังคับสายตามุมมองเข้ามาหาประธานบริเวณตรงกลาง โดยเลือกใช้สีแดงวางในตำแหน่งตรงกลางท่ามกลางพื้นที่สีเขียวสร้างจุดเด่นจากความขัดแย้ง ซึ่งรูปทรงทับซ้อนแบบโปร่งจะช่วยให้เกิดมิติของภาพระยະหน้าได้ชัดเจนขึ้น

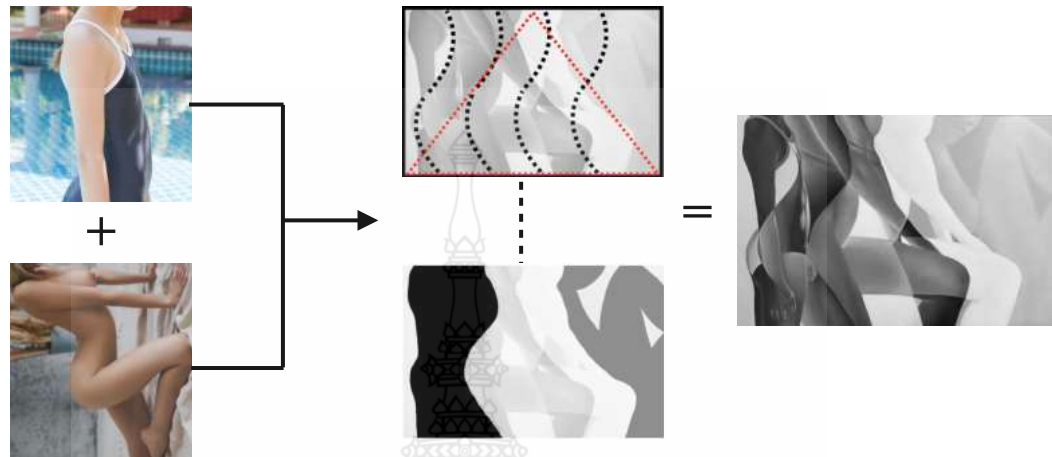

ภาพที่ 4.56 ภาพแสดงรายละเอียดองค์ประกอบผลงานจริงชุดสรุป แบบ ก ภาพที่ 10

รายละเอียดรูปทรงและเคลื่อนไหวที่ใช้แทนคำสัญลักษณ์				
จิตสำนึก	จิตไร้สำนึก	ความรัก	อิสระ	อีโรติก
				
สัดส่วนที่มองเห็นได้เป็นปัจจุบันเหมือนจริง	รูปทรงทับซ้อนกันโปร่งแสง	ดอกกุหลาบสีเขียวความรักที่จะอยากเติบโต พลังงาน	ผีเสื้อสีส้มพลังงานบวก	โอบกอดลักษณะอุ่มเป็นความรู้สึกหลงใหล

ตารางที่ 4.12 ตารางวิเคราะห์ผลงานจริงชุดสรุป แบบ ก ภาพที่ 10

ชุดสรุป แบบ ข นั้นมีการนำโครงสร้างทางเรขาคณิตเข้ามาเป็นฐาน เพื่อสร้างความแข็งแรงให้กับรูปทรงและรูปร่าง โดยลดตัดทอนดอกไม้ออกไป เน้นเฉพาะสัดส่วนร่างกายและใบหน้าให้เด่นชัดขึ้น เพื่อแสดงช่องว่างระหว่างความจริงกับความฝัน หรืออารมณ์ปรารถนาทางเพศมากขึ้น

สัดส่วนร่างกายช่วงวัยเด็กและท่าทางอีโรติกด้านข้างเพื่อสร้างความแตกต่างและความเชื่อมโยงเวลาในลักษณะซ่อนเร้น

จัดวางรูปทรงไปในทิศทางเดียวกัน ลักษณะเป็นคลื่นเส้นหยัก แทนค่าความลุ่มหลงทับซ้อน 3 ระยะ แสดงถึงจิตใญ่มนุษย์ 3 ระดับ

ภาพร่างต้นแบบ

ภาพที่ 4.57 ภาพแสดงขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดสรุป แบบ ข

1) ภาพร่างลายเส้นทดลองชุดสรุป แบบ ข

ภาพที่ 4.58 ภาพร่างชุดสรุป แบบ ข ภาพที่ 1

ภาพที่ 4.59 ภาพร่างชุดสรุป แบบ ข ภาพที่ 2

ภาพที่ 4.60 ภาพร่างชุดสรูป แบบ ข ภาพที่ 3

ภาพที่ 4.61 ภาพร่างชุดสรูป แบบ ข ภาพที่ 4

ภาพที่ 4.62 ภาพร่างชุดสรูป แบบ ข ภาพที่ 5

ภาพที่ 4.63 ภาพร่างชุดสรูป แบบ ข ภาพที่ 6

ภาพที่ 4.64 ภาพร่างชุดสรูป แบบ ข ภาพที่ 7

ภาพที่ 4.65 ภาพร่างชุดสรูป แบบ ข ภาพที่ 8

ภาพที่ 4.66 ภาพร่างชุดสรูป แบบ ข ภาพที่ 9

ภาพที่ 4.67 ภาพร่างชุดสรูป แบบ ข ภาพที่

ภาพร่างผลงานชุดสรูป แบบ ข ในผลงานชุดนี้ ผู้วิจัยเน้นการสร้างสรรคผลงาน โดยการนำวิธีการทับซ้อนกันของรูปทรงบนพื้นที่ว่างภายใต้โครงสร้างเลขาคณิต เพื่อสร้างบรรยากาศระหว่างภาวะจิตสำนึกที่รู้ตัวเป็นจริงในปัจจุบันกับจิตไร้สำนึกที่เป็นภายในให้ชัดเจนขึ้น คือ การสร้างรูปทรงซ้ำๆ ไปในทิศทางเดียวกันมากกว่าแค่บริเวณตรงกลางสร้างการเคลื่อนไหวให้เกิดมิติลวงตาและแข็งแรง โดยใช้การเชื่อมโยงเรื่องราวจากสีขาวและเลือกใช้สีคู่ตรงข้ามเพื่อสร้างความขัดแย้งภายในผลงานขับเคลื่อนจุดเด่นของรูปร่าง รูปทรง ที่ตัดทอนจากความเป็นจริงส่วนมนุษย์ในลักษณะโปร่งใส สอดคล้องกับเนื้อหาที่กล่าวถึงความลุ่มหลงหรือความปรารถนาที่มาจากจิตไร้สำนึกมากขึ้น คัดเลือกผลงานภาพร่างโดย ศ.ดร.สมพร ฐรี, ผศ.ดร.ไชยพจน์ หวลมานพ, ศ.ดร.ปานฉัตต์ อินทร์คง, รศ.ดร. รุ่งนภา สุวรรณศรี และ รศ.ดร.รัฐไท พรเจริญ เป็นจำนวน 4 ชิ้น จากภาพร่างทั้งหมดจำนวน 10 ชิ้น คือ ภาพร่างที่ 2,3,4,5 แสดงรายละเอียดดังต่อไปนี้

3) ผลงานจริงชุดสรุป แบบ ข

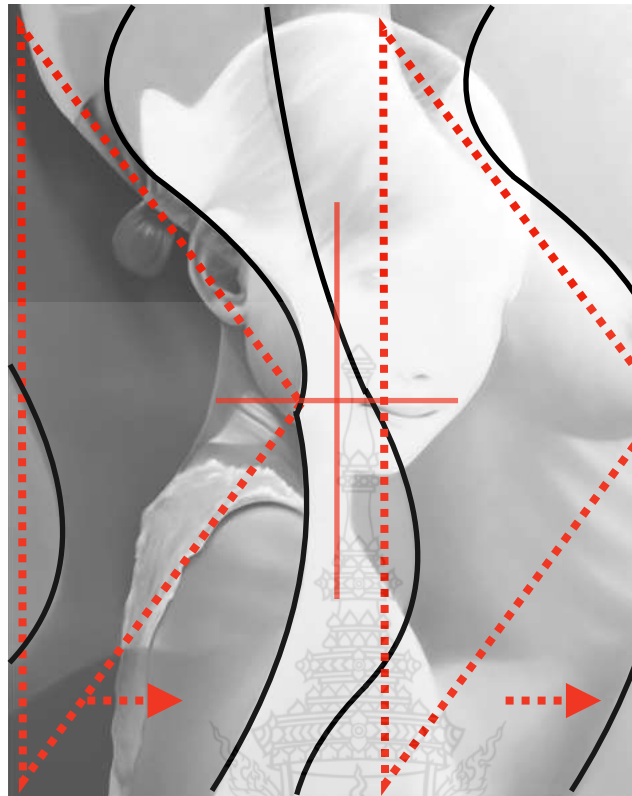
ภาพที่ 4.68 ผลงานจริงชุดสรุป แบบ ข ภาพที่ 3 ชื่อผลงาน สัญชาตญาณเพศ 1
ขนาด 80 x 100 ซม. เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

(1) เนื้อหาเรื่องราว นำเสนอเรื่องราวของความรู้สึกที่เป็นสัญชาตญาณเพศ โดยแฝงอยู่ในจิตใจมนุษย์ชั้นไร้สำนึกเป็นพฤติกรรมที่แสวงหาความพึงพอใจต่อตนเองในทางเพศ ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้จะถูกทางสังคมเป็นตัวกำหนด และกดเอาไว้ไม่ให้สามารถแสดงออกได้ตามความคิดฝัน

(2) แนวความคิด แทนค่าสัญลักษณ์สัญชาตญาณเพศด้วยการเคลื่อนไหวแบบอโรติกที่เป็นภาพเงาสะท้อนทับซ้อนในใบหน้า โดยรูปทรงโปร่งและทึบแทนค่าระดับจิตใจ ที่ประกอบด้วยกัน 3 ระดับ แสดงอารมณ์เพศที่ถูกซ่อนเร้น เก็บไว้

(3) รูปแบบ ผลงานชิ้นนี้นำเสนอด้วยตัวภาพที่มีลักษณะกึ่งนามธรรม จากการทับซ้อนกันของรูปทรงที่มากกว่าหนึ่ง โดยตัดทอนมาจากโครงสร้างความเป็นจริงของมนุษย์ และทำรูปทรงซ้ำๆ เพื่อสร้างมิติการนำสายตาผู้ชมให้เกิดภาพลวงตา

(4) องค์ประกอบทางศิลป์ การทับซ้อนรูปร่าง รูปทรงของใบหน้า และร่างกาย จัดวางในทิศทางของความสมดุลซ้ายขวาเท่ากันภายใต้โครงสร้างสามเหลี่ยม โดยพื้นฉากหลังเป็นสีฟ้าเพื่อเชื่อมโยง และขับเน้นจุดเด่นบริเวณตรงกลางของภาพที่เลือกใช้สีขาวสร้างความขัดแย้ง ใช้น้ำหนักสีเข้มและอ่อน สลับกันแบบโปร่งช่วยให้เกิดมิติของภาพได้ชัดเจน

ภาพที่ 4.69 ภาพแสดงรายละเอียดองค์ประกอบผลงานจริงชุดสรุป แบบ ข ภาพที่ 3

รายละเอียดรูปทรงและเคลื่อนไหวที่ใช้แทนคำสัญลักษณ์			
จิตสำนึก	จิตไร้สำนึก	โครงสร้างจิตมนุษย์	อีโรติก
			
สัดส่วนที่มองเห็นได้เป็น ปัจจุบัน เหมือนจริง	รูปทรงทับซ้อนกัน โปร่งแสง	ใช้น้ำหนักสีแยกระดับ จิตใจ 3 ระดับ	เผยแขนอิสระ ปลดปล่อยอารมณ์

ตารางที่ 4.13 ตารางวิเคราะห์ผลงานจริงชุดสรุป แบบ ข ภาพที่ 3

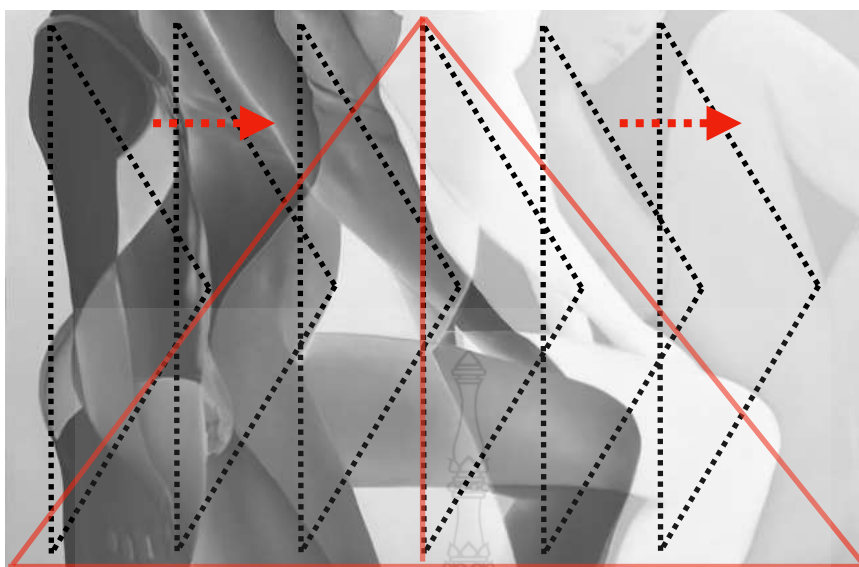
ภาพที่ 4.70 ผลงานจิตรกรรมรูป แบบ ข ภาพที่ 4 ชื่อผลงาน สัญชาตญาณเพศ 2
ขนาด 80 x 120 ซม. เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

(1) เนื้อหาเรื่องราว นำเสนอเรื่องราวของความรู้สึกที่เป็นสัญชาตญาณเพศ โดยแฝงอยู่ในจิตใจมนุษย์ชั้นไร้สำนึก เป็นพฤติกรรมที่แสวงหาความพึงพอใจต่อตนเองในทางเพศ ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้จะถูกทางสังคมเป็นตัวกำหนด และกดเอาไว้ไม่ให้สามารถแสดงออกได้ตามความคิดฝัน

(2) แนวความคิด แทนค่าสัญลักษณ์แรงขับทางเพศด้วยท่วงท่าอิโรติกที่เป็นภาพเงาสะทอนโดยรูปทรงโปร่งและทึบแทนค่าระดับจิตใจ ที่ประกอบด้วยกัน 3 ระดับ เพื่อแสดงอารมณ์ลักษณะความคิดฝัน และปรารถนาทางเพศ

(3) รูปแบบ ผลงานชิ้นนี้นำเสนอด้วยตัวภาพที่มีลักษณะกึ่งนามธรรม ในรูปแบบของการทับซ้อนกันของรูปทรงที่มากกว่าหนึ่ง โดยตัดทอนมาจากโครงสร้างความเป็นจริงของมนุษย์ และทำรูปทรงซ้ำๆ เพื่อสร้างมิติการนำสายตาผู้ชมให้เกิดภาพลวงตา

(4) องค์ประกอบทางศิลป์ การทับซ้อนกันของรูปทรงสัดส่วนร่างกาย ระหว่างวัยเด็ก และวัยผู้ใหญ่ จัดวางในทิศทางของการไล่ระดับสายตาด้วยน้ำหนักเข้มไปหาอ่อนกระจายไปด้านข้างภายใต้โครงสร้างเรขาคณิตเพื่อสร้างความแข็งแรงและการเคลื่อนไหวของภาพรวม โดยพื้นฉากหลังเป็นสีฟ้าช่วยเชื่อมโยงรูปทรงกับพื้นที่ว่าง ชัดเจนจุดเด่นด้วยการใช้สีคู่ตรงข้าม คือ สีส้มในส่วนของร่างกายเด็ก รูปทรงแบบโปร่งจึงมีส่วนช่วยให้เกิดมิติลวงตาของภาพ นำสายตาให้ผู้ชมมองไปทั่วผลงาน

ภาพที่ 4.71 ภาพแสดงรายละเอียดองค์ประกอบผลงานจริงชุดสรุป แบบ ข ภาพที่ 4

รายละเอียดรูปทรงและเคลื่อนไหวที่ใช้แทนคำสัญลักษณ์			
จิตสำนึก	จิตไร้สำนึก	โครงสร้างจิตมนุษย์	อีโรติก
สัดส่วนที่มองเห็นได้เป็นปัจจุบัน เหมือนจริง	รูปทรงทับซ้อนกัน โปร่งแสง	ใช้น้ำหนักสีแยกระดับ จิตใจ 3 ระดับ	แสดงอารมณ์ซ่อนเร้น โดยยกขาตั้งฉากด้านข้าง

ตารางที่ 4.14 ตารางวิเคราะห์ผลงานจริงชุดสรุป แบบ ข ภาพที่ 4

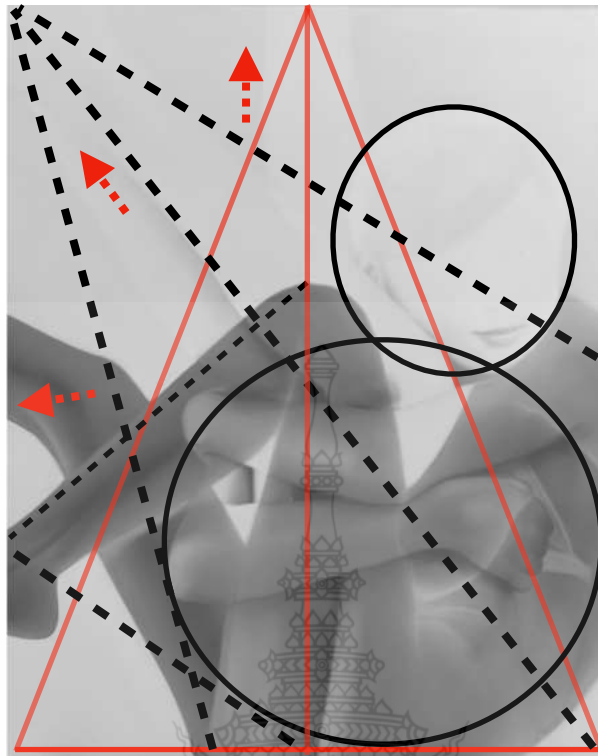
ภาพที่ 4.72 ผลงานจริงชุดสรุป แบบ ข ภาพที่ 2 ชื่อผลงาน สัญชาติญาณเพศ 3
ขนาด 80 x 100 ซม. เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

(1) เนื้อหาเรื่องราว นำเสนอเรื่องราวของความรู้สึกที่เป็นสัญชาติญาณเพศ โดยแฝงอยู่ในจิตใจมนุษย์ชั้นไร้สำนึก เป็นพฤติกรรมที่แสวงหาความพึงพอใจต่อตนเองในทางเพศ ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้จะถูกทางสังคมเป็นตัวกำหนด และกดเอาไว้ไม่ให้สามารถแสดงออกได้ตามความคิดฝัน

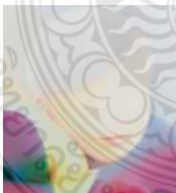
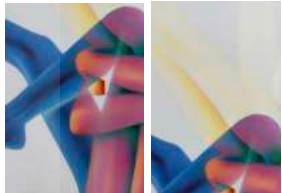
(2) แนวความคิด แทนค่าสัญลักษณ์สัญชาติญาณเพศด้วยการเคลื่อนไหวแบบอโรติกที่เป็นภาพเงาสะท้อนทับซ้อนในใบหน้า โดยรูปทรงโปร่งและทึบแทนค่าระดับจิตใจ ที่ประกอบด้วยกัน 3 ระดับ เพื่อแสดงอารมณ์ของความคิดฝัน ใคร่รักในตนเอง

(3) รูปแบบ ผลงานชิ้นนี้นำเสนอด้วยตัวภาพที่มีลักษณะกึ่งนามธรรม ในรูปแบบของการทับซ้อนกันของรูปทรงที่มากกว่าหนึ่ง โดยตัดทอนมาจากโครงสร้างความเป็นจริงของมนุษย์ และทำรูปทรงซ้ำๆ เพื่อสร้างมิติการนำสายตาผู้ชมให้เกิดภาพลวงตา

(4) องค์ประกอบทางศิลป์ การทับซ้อนรูปร่าง รูปทรงของร่างกาย จัดวางในทิศทางของการไล่ระดับสายตาด้วยน้ำหนักเข้มไปหาอ่อนภายใต้โครงสร้างเรขาคณิตและเส้นทะแยง เพื่อสร้างความแข็งแรงและน่าสนใจของภาพรวมให้มีการเคลื่อนไหว โดยพื้นฉากหลังเป็นสีขาวเพื่อขับเน้นรูปทรงที่จัดวางไว้บริเวณตรงกลาง เลือกใช้สีคู่ตรงข้ามสีโทนร้อน คือ สีแดง และสีม่วง ตัดกับสีโทนเย็น คือ สีฟ้า ผลักระยะไกลสุดด้วยสีขาว

ภาพที่ 4.73 ภาพแสดงรายละเอียดองค์ประกอบผลงานจริงชุดสรุป แบบ ข ภาพที่ 2

รายละเอียดรูปทรงและเคลื่อนไหวที่ใช้แทนค่าสัญลักษณ์			
จิตสำนึก	จิตไร้สำนึก	โครงสร้างจิตมนุษย์	อีโรติก
			
สัดส่วนที่มองเห็นได้เป็นปัจจุบัน เหมือนจริง	รูปทรงทับซ้อนกัน โปร่งแสง	ใช้น้ำหนักสีแยกแยะระดับจิตใจ 3 ระดับ	แสดงอารมณ์เพศ สนุกมี ความสุข คล้ายลักษณะ การเต้น

ตารางที่ 4.15 ตารางวิเคราะห์ผลงานจริงชุดสรุป แบบ ข ภาพที่ 2

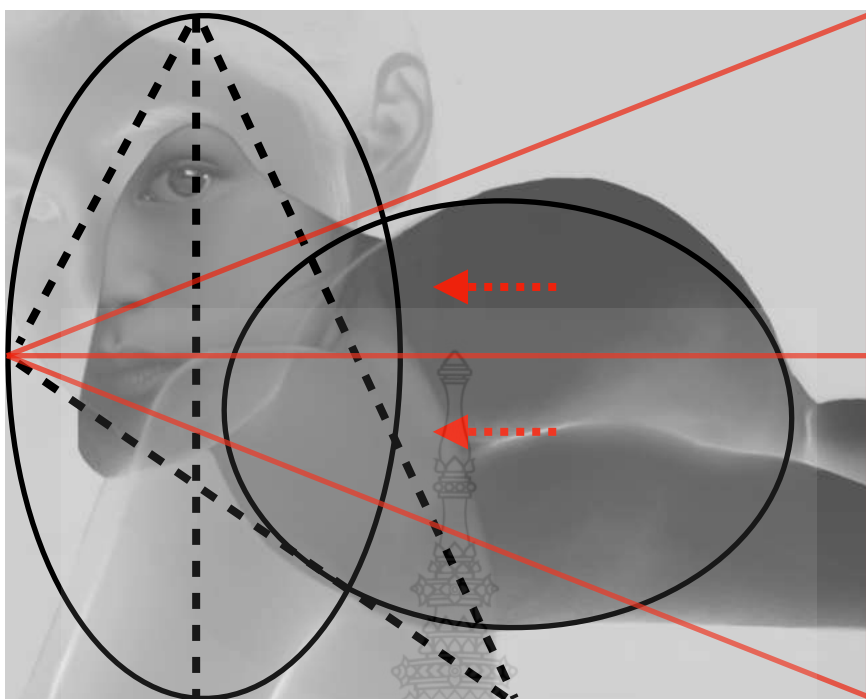
ภาพที่ 4.74 ผลงานจริงชุดสรุป แบบ ข ภาพที่ 5 ชื่อผลงาน สัญชาติญาณเพศ 4
ขนาด 80 x 100 ซม. เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

(1) เนื้อหาเรื่องราว นำเสนอเรื่องราวของความรู้สึกที่เป็นสัญชาติญาณเพศ โดยแฝงอยู่ในจิตใจมนุษย์ชั้นไร้สำนึก เป็นพฤติกรรมที่แสวงหาความพึงพอใจต่อตนเองในทางเพศ ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้จะถูกทางสังคมเป็นตัวกำหนด และกดเอาไว้ไม่ให้สามารถแสดงออกได้ตามความคิดฝัน

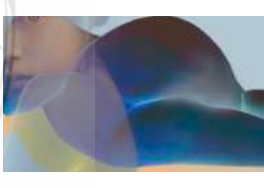
(2) แนวความคิด แทนค่าสัญลักษณ์สัญชาติญาณเพศด้วยการเคลื่อนไหวแบบอโรติกที่เป็นภาพเงาสะท้อนทับซ้อนในใบหน้า โดยรูปทรงโปร่งและทึบแทนค่าระดับจิตใจ ที่ประกอบด้วยกัน 3 ระดับ เพื่อแสดงอารมณ์เพศที่ถูกซ่อนเร้น เก็บไว้

(3) รูปแบบ ผลงานชิ้นนี้นำเสนอด้วยตัวภาพที่มีลักษณะกึ่งนามธรรม จากการทับซ้อนกันของรูปทรงที่มากกว่าหนึ่ง โดยตัดทอนมาจากโครงสร้างความเป็นจริงของมนุษย์ และทำรูปทรงซ้ำๆ เพื่อสร้างมิติการนำสายตาผู้ชมให้เกิดภาพลวงตา

(4) องค์ประกอบทางศิลป์ การทับซ้อนรูปร่างและรูปทรงของใบหน้าจัดวางในทิศทางขยายไปด้านขวาด้วยน้ำหนักเข้มและใช้เงาที่เป็นน้ำหนักอ่อนไปทางด้านซ้าย เพื่อให้เกิดการเคลื่อนไหวของภาพ โดยพื้นฉากหลังเป็นสีฟ้าเพื่อเชื่อมโยงรูปทรงภายใน และเลือกใช้สีโทนร้อน คือ สีส้ม เป็นเงาขัดแย้งกับสีฟ้าที่เป็นสีหลักเพื่อขับเน้นรูปทรงประธานให้เด่นชัด นำสายตาให้ผู้ชมมองไปที่สายตาของเด็กวัยรุ่น

ภาพที่ 4.75 ภาพแสดงรายละเอียดองค์ประกอบผลงานจริงชุดสรุป แบบ ข ภาพที่ 5

รายละเอียดรูปทรงและเคลื่อนไหวที่ใช้แทนค่าสัญลักษณ์			
จิตสำนึก	จิตไร้สำนึก	โครงสร้างจิตมนุษย์	ความรู้สึก (ใบหน้า)
			
สัดส่วนที่มองเห็นได้เป็น ปัจจุบัน เหมือนจริง	รูปทรงทับซ้อนกัน โปร่งแสง	ใช้น้ำหนักสีแยกระดับ จิตใจ 3 ระดับ	แสดงอารมณ์เพศ ซ่อนเร้น ลักษณะนอน บิดเอียงข้าง

ตารางที่ 4.16 ตารางหลักเกณฑ์วิเคราะห์ผลงานจริงชุดสรุป แบบ ข ภาพที่ 5

สรุปจากผลงานชุดที่ 3 ชุดสรุป ผู้วิจัยได้พัฒนาต่อยอดมาจากผลงานชุดทดลองที่ 2 ซึ่งในผลงานสรุปชุดนี้มีความแตกต่างจากผลงานชุดทดลอง คือ มีการสร้างผลงานโดยเน้นการนำเสนออารมณ์บรรยากาศของรูปทรง เส้น และสี ที่ทับซ้อนกันมากกว่าหนึ่งไปในทิศทางเดียวกัน แสดงออกถึงแรงขับทางเพศที่ซ่อนเร้นในจิตไร้สำนึก ผ่านการใช้ทฤษฎีสี่คู่ตรงข้าม การทำซ้ำ และลดตัดทอนรูปร่าง รูปทรงจากความเป็นจริงคือใบหน้าเด็กวัยรุ่นผู้หญิงและสัดส่วนร่างกายแบบอีโรติก นำมาผสมผสานกันอย่างกลมกลืนเพื่อสร้างบรรยากาศภายในของรูปร่างและรูปทรงจนเกิดเป็นอารมณ์ของความลุ่มหลงหรือใคร่รักในตนเอง ผลงานแบบ ก ผู้วิจัยสร้างผลงานโดยเน้นไปที่องค์ประกอบของบรรยากาศภาพพื้นหลังให้เชื่อมโยงกับประธานเพื่ออธิบายความเป็นจิตภายในและภายนอก โดยเชื่อมโยงกันด้วยจินตนาการของวัยรุ่นหญิงตอนต้นที่ประกอบไปด้วย ความฝัน และความรักที่ไร้ขอบเขตเป็นห่วงอารมณ์ที่อยู่กับจินตนาการจึงมีลักษณะคิดฝัน สร้างความกลมกลืนเป็นลักษณะภาพที่ไม่ชัดเจนมีความเชื่อมโยงของเส้นและสีทั่วทั้งผลงานสอดคล้องกับเนื้อหา ส่วนในแบบ ข นั้น ได้เน้นไปที่รูปทรงที่ทับซ้อนกันแบบซ้ำๆ โดยการจัดองค์ประกอบภายใต้โครงสร้างเรขาคณิตเพื่อเพิ่มความแข็งแรงของรูปทรงที่นำมาประกอบกันสะท้อนถึงช่วงวัยที่เติบโตขึ้น จัดองค์ประกอบบนพื้นที่ว่างและสร้างรูปทรงไปในทิศทางเดียวกัน แสดงออกถึงความเคลื่อนไหวไม่หยุดนิ่งและผลกระทบจากความโปรงและทึบของสีเพื่อสร้างความขัดแย้งภายในผลงานเกิดมิติของภาพลวงตาที่มากกว่าหนึ่งสอดคล้องกับเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสัญชาตญาณดั้งเดิมที่ถูกซ่อนเร้นไว้พร้อมที่จะเปิดเผยได้ทุกเมื่อเพียงแต่ปกปิดไว้ด้วยกลไกทางจิต ถ้าหากได้รับแรงกระตุ้นก็จะมีแรงขับทางเพศออกมาได้ทุกเมื่อเพราะอารมณ์เหล่านี้เกิดขึ้นตามธรรมชาติของวัยรุ่นแฝงอยู่ในจิตไร้สำนึกเสมอมา ซึ่งอารมณ์เพศเหล่านี้เป็นธรรมชาติของเด็กวัยรุ่นหญิงจึงมีความรู้สึกใคร่รักต่อตัวเองสะท้อนออกมาเป็นพฤติกรรมในแง่มุมต่างๆ เช่น ต่อเพศตรงข้ามหรือต่อตัวเอง

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การสร้างสรรค์ จิตรกรรมไร้สำนึกภาพสะท้อนสัจชาตญาณเพศซ่อนเร้น ผู้วิจัยได้ทำการสรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเด็กวัยรุ่นเพศหญิงทางด้านการต้องการทางเพศภายใต้หลักทฤษฎีจิตวิเคราะห์
2. เพื่อตีความสัญลักษณ์สะท้อนพฤติกรรมตามสัจชาตญาณเพศที่ซ่อนเร้นในชั้นจิตไร้สำนึก รูปแบบผลงานจิตรกรรม
3. เพื่อเป็นสื่อสร้างความเข้าใจเรื่องเพศในเด็กวัยรุ่นเพศหญิง อายุระหว่าง 10-15 ปี

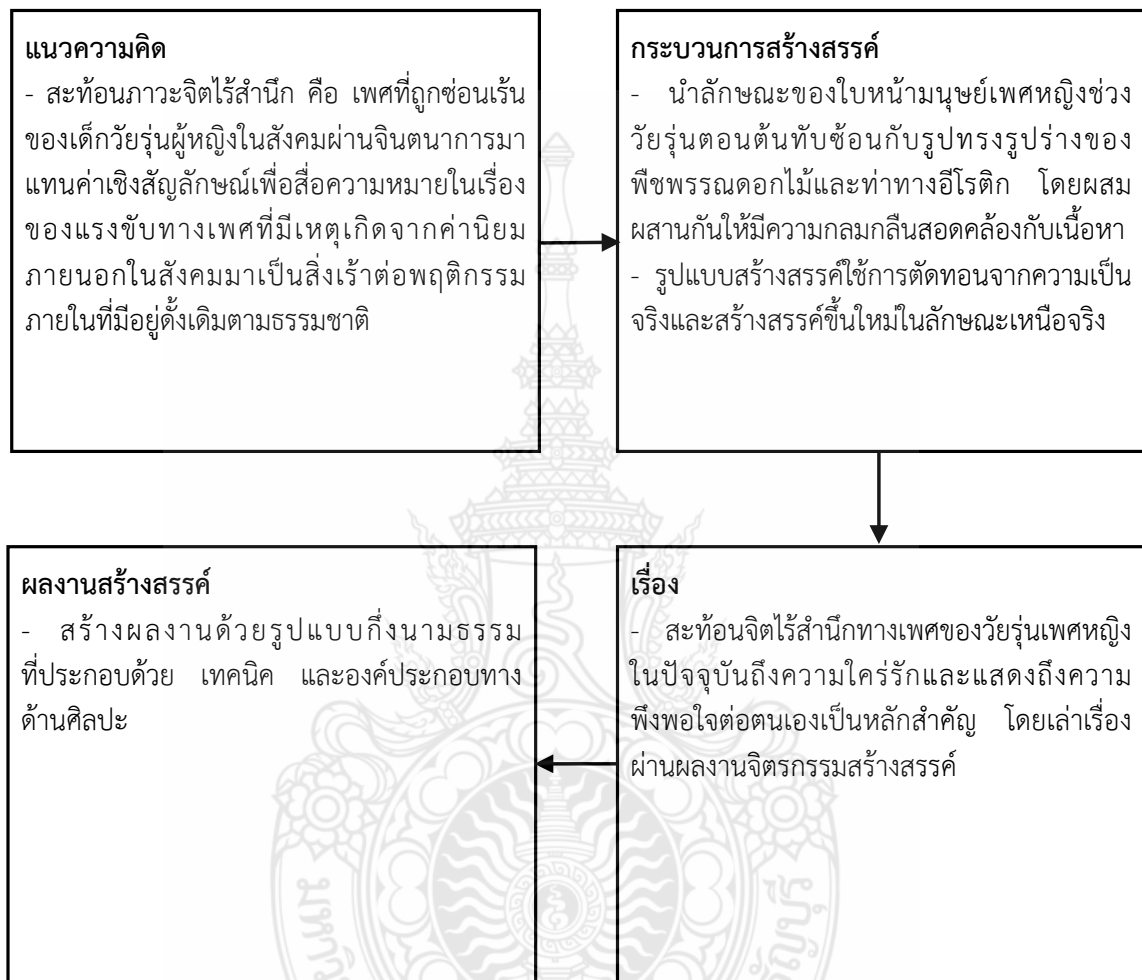
5.1 สรุปผลการวิจัย

สรุปผลงานสร้างสรรค์ จิตรกรรมไร้สำนึกภาพสะท้อนสัจชาตญาณเพศซ่อนเร้น

5.1.1 จากการศึกษา วิเคราะห์ ตีความหมาย ทำให้ได้ข้อมูล ด้านการยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ในเด็กวัยรุ่นหญิง ทราบถึงมูลเหตุอันสำคัญที่ก่อให้เกิดการยอมรับพฤติกรรมทางเพศในเด็กวัยรุ่นหญิงตอนต้นอายุระหว่าง 10-15 ปี ที่เปิดเผยและปรากฏเด่นชัดในปัจจุบัน ตัวแปรที่ทำให้เด็กวัยรุ่นหญิงยอมรับพฤติกรรมทางเพศมากขึ้น คือ ความชอบเสี่ยงทางเพศ ค่านิยมทางวัตถุ และความภาคภูมิใจในตนเอง ปัจจุบันวัยรุ่นหญิงยอมรับการมีเพศสัมพันธ์มากขึ้นเนื่องจากไปให้ความสำคัญในระดับจิตไร้สำนึก คือ ความต้องการอยากได้หรืออยากมีตามใจของตนเอง โดยเป็นระดับของจิตใจที่ทำได้ทุกอย่างตามความพึงพอใจของตน เริ่มต้นมาจากระดับของจิตสำนึกที่ไม่ได้รับการขัดเกลา และทำซ้ำๆ เคยชินจนเป็นนิสัยกลายเป็นตัวตน ผลักสัจชาตญาณหรือตัวตนที่แท้จริงออกมาเพื่อป้องกันความผิดหวังหรือคาดหวังจากครอบครัวและสังคม จึงเลือกทำตามความคิดและสัจชาตญาณมากขึ้น ท้ายที่สุดควบคุมอารมณ์ของตนเองไม่ได้จนไปถึงไม่สามารถควบคุมการมีความสัมพันธ์กับการยอมรับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ เพราะเป็นขั้นที่ตอบสนองต่อตัวเองเป็นส่วนดั้งเดิมมีลักษณะของอารมณ์ทางเพศ

5.1.2 ตีความสัญลักษณ์การถ่ายทอดภาวะของจิตไร้สำนึก หรือ สัจชาตญาณเพศที่ซ่อนเร้นผ่านผลงานจิตรกรรมสร้างสรรค์ด้วยเทคนิคสีน้ำมันบนผ้าแคนวาส คือ การนำรูปทรงที่ได้มาจากเด็กวัยรุ่นเพศหญิง อาทิเช่น รูปทรงใบหน้า สัดส่วนร่างกาย และดวงตา หรือแววตา ลด ตัดทอน เพื่อให้ได้มาซึ่งโครงสร้างรูปร่างและรูปทรงใหม่ ที่แสดงออกถึงช่วงวัยรุ่นหญิงนำมาประกอบกับสื่อสัญลักษณ์ทางเพศแบบอีโรติก คือ ผีเสื้อ ดอกไม้ และการเคลื่อนไหวท่าทางที่เปิดเผยสัดส่วนและใช้มือสัมผัสร่างกาย ในทิศทางต่างๆ แสดงถึงอารมณ์ใคร่รักที่ซับซ้อนด้วยเส้น สี และรูปทรงจากสัดส่วนมนุษย์ โดยรูปทรงโปร่งแทนค่าภายในเป็นความฝันปรารถนาและรูปทรงทึบแทนค่าภายนอกความเป็นจริง

ทับซ้อนรูปทรงกันมากกว่าหนึ่ง ถ่ายทอดแสดงอารมณ์ภายนอกและภายในที่ถูกทับซ้อนซ้อนเร้นตาม สัญชาตญาณเพศของธรรมชาติที่แฝงอยู่ในวัยรุ่นเพศหญิง เป็นรูปแบบผลงานจิตรกรรมสร้างสรรค์ โดยมี กรอบความรู้ของแนวคิดในการสร้างสรรค์ ดังนี้

ภาพที่ 5.1 กรอบความรู้ของแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน

5.1.3 ผลการวิเคราะห์พบว่า เพศซ่อนเร้น คือ สัญชาตญาณตามธรรมชาติที่แฝงอยู่ในจิตภายในระดับไร้สำนึกมีความเกี่ยวข้องกับการสืบพันธุ์และเอาแต่ได้ตามความพึงพอใจ ซึ่งสามารถแสดงออกมาได้ทุกเมื่อ ผลงานจิตรกรรมไร้สำนึกภาพสะท้อนสัญชาตญาณเพศซ่อนเร้น จึงเป็นสื่อสร้างความเข้าใจเรื่องเพศในเด็กวัยรุ่นเพศหญิง อายุระหว่าง 10-15 ปี ถึงพฤติกรรมทางเพศที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติเพียงแต่ถูกซ่อนเร้นไว้ด้วยค่านิยมของสังคมและกรอบวัฒนธรรมที่มองว่าเพศกับเด็กหญิงเป็นสิ่งที่ไม่ควรคู่กัน โดยแท้จริงแล้วความรู้สึกเหล่านั้นเป็นสัญชาตญาณที่ไม่ต้องสอนเพราะสามารถรับรู้

ได้ด้วยตนเองตั้งแต่เกิด ผลงานจิตรกรรมสร้างสรรค์จึงมีส่วนช่วยขยายความคิดที่เป็นภายในเกี่ยวกับแรงปรารถนาทางเพศให้ออกมาเป็นรูปธรรม สร้างความเข้าใจถึงเนื้อหาแก่ผู้ชมมากยิ่งขึ้น

5.2 การอภิปรายผล

5.2.1 จากการอภิปรายผลการศึกษาที่ปรากฏใน วารสารการวัดผลการศึกษาปัจจัยทางจิตวิทยาที่ส่งผลต่อการยอมรับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของเด็กหญิงวัยรุ่นในพื้นที่เขตคลองเตย สะท้อนให้เห็นว่าในปัจจุบันการยอมรับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ถูกพบมากขึ้นและยังสามารถพบได้ในวัยรุ่นหญิงอายุน้อย คือ วัยรุ่นตอนต้น ซึ่งเป็นช่วงระยะของวัยแห่งการเริ่มต้นทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจ สืบเนื่องมาจากการเปลี่ยนถ่ายฮอร์โมนจากเด็กมาสู่วัยรุ่น จึงทำให้เกิดอารมณ์แปรปรวนมากที่สุด อารมณ์และความรู้สึกของเด็กวัยรุ่นหญิงในช่วงนี้จึงประกอบไปด้วย จินตนาการ ความคิดฝัน มากกว่าเหตุและผล อินทรียา อัญพัชร และดวงเดือน ศาสตราจารย์ (2563) ได้กล่าวว่า วัยรุ่นมีแนวโน้มทำตามใจอารมณ์ ด้อยทักษะการควบคุมตนเองทำให้เกิดการยอมรับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์โดยง่าย เด็กวัยรุ่นหญิงในพื้นที่เขตคลองเตยมีความชอบเสี่ยงทางเพศมีความสัมพันธ์มากที่สุดในเชิงบวกกับการยอมรับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ เนื่องจากเด็กวัยรุ่นหญิงมักมีการแต่งกายเปิดเผยสัดส่วน นอกจากนั้นยังนอกจากนั้นยังมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งทำให้ขาดสติสัมปชัญญะไม่สามารถควบคุมตนเองได้ ประกอบกับการเปิดรับสื่อที่กระตุ้นอารมณ์เพศทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยสามารถพบได้มากขึ้นในวัยรุ่นตอนต้น อายุระหว่าง 12-14 ปี

สอดคล้องกับพฤติกรรมทางเพศที่ปรากฏในงานวิจัยของซิกมุนด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (1856-1939) ได้กล่าวว่าสัญชาตญาณเป็นส่วนดั้งเดิมที่ประกอบไปด้วย ความเห็นแก่ตนเอง อารมณ์ความแค้น และอารมณ์ทางเพศที่ติดตัวมาแต่กำเนิด การทำงานของจิตมีกลไกควบคุมตามธรรมชาติเพื่อไม่ให้มนุษย์ทำตามสัญชาตญาณของตนเองมากเกินไปเพราะสัญชาตญาณมีลักษณะเอาแต่ใจตามความพึงพอใจของตนเอง จึงมีกติกากำหนดหรือวัฒนธรรมขึ้นมาเป็นตัวกำหนดบทบาทในสังคม โดยพฤติกรรมการยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ของเด็กวัยรุ่นหญิงตอนต้นนั้นเกิดจากระดับจิตใจที่เรียกว่าเป็นจิตไร้สำนึกหรือสัญชาตญาณ การทำงานของจิตส่วนนี้เน้นการปลดปล่อยอารมณ์ที่ถูกเก็บกดโดยเป็นกลไกป้องกันตัวเอง (Mechanism of defence) จึงจะแสดงพฤติกรรมออกมาตามอารมณ์ของตนเองเป็นหลักสำคัญ โดยฟรอยด์เชื่อว่าทั้งหมดมีแรงขับเคลื่อนมาจากทางเพศ คือ สัญชาตญาณดั้งเดิมของมนุษย์เพศหญิงคือการสืบพันธุ์

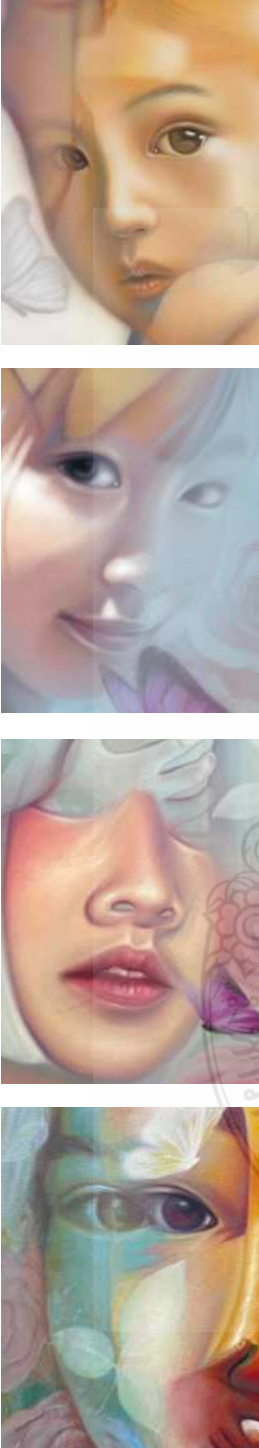
5.2.2 เกิดองค์ความรู้ทางรูปแบบสัญลักษณ์จากการสร้างสรรค์ผลงานแสดงให้เห็นถึงมวln้ำหนักของ รูปร่าง รูปทรง เส้น และสี ที่ประกอบทับซ้อนกันจนเกิดรูปทรงใหม่แสดงถึงสัญลักษณ์ของอารมณ์ทางเพศแบบเหนือจริงเป็นลักษณะความคิดฝันอยู่ในห้วงอารมณ์ของจินตนาการที่ไม่สามารถกำหนดขอบเขต ดังนั้นรูปแบบผลงานจึงมีลักษณะที่ไม่เป็นปกติตามธรรมชาติ คือ รูปทรงโปร่งใส หรือสัดส่วนของมนุษย์อยู่ผิดที่ระหว่างร่างกายและใบหน้าสลับกัน สอดคล้องกับรูปแบบผลงานศิลปะ

เซอร์เรียลลิสม์ กำจร สุนพงษ์ศรี (2554) กล่าวว่า ศิลปะเซอร์เรียลลิสม์ มีจุดมุ่งหมายสำคัญอยู่ที่การ แสดงออกของจิตใต้สำนึกอย่างอิสระปราศจากการควบคุมของเหตุผล มีความฝันและอารมณ์จินตนาการ ไปทางกามวิสัย โดยใช้เทคนิคสร้างสรรค์ผลงานระหว่างความเป็นจริง (Realistic) และความไม่จริง (Unreal) ดังนั้นผลงานจะมีสัดส่วนของความเป็นจริงที่มนุษย์รับรู้ได้ ผสมผสานกับจินตนาการที่เป็น รูปแบบตามที่ศิลปินคิดฝัน และงานวิจัยของ สดชื่น ชัยประสาธน์ (2507-2527) ที่กล่าวว่า ศิลปะแบบ เซอร์เรียลลิสม์ คือ การขบถต่อชนบ กฎเกณฑ์ เหตุผล ค่านิยม ศิลธรรม จริยธรรม และหลัก สุนทรียศาสตร์ที่คนส่วนใหญ่ยอมรับนับถือด้วยการแสดงออกซึ่งความเป็นจริงที่สุดเป็นพลังภายในของ จิตที่ถูกเก็บกด คือ ความฝัน จิตใต้สำนึก ตามนัยของฟรอยด์ล้วนๆ หรือผสมกับโลกภายนอก ในทุกรูป แบบอย่างเสรี ไร้ขอบเขต และฉับพลัน โดยปลดการควบคุมใดๆ ทั้งสิ้น โดยผู้วิจัยสามารถสรุปความ หมายของสัญลักษณ์ ทั้ง 3 ข้อ ที่สามารถแสดงความหมายและองค์ความรู้ที่อยู่ในผลงานชุด จิตรกรรม ไร้สำนึกภาพสะท้อนสัญชาตญาณเพศซ่อนเร้น ได้ดังนี้ 1)อัตลักษณ์ของจิตไร้สำนึก 2)สัดส่วนมนุษย์ (ใบหน้า) และ 3)อีโรติก

1. อัตลักษณ์ของจิตไร้สำนึก 	จิตไร้สำนึก = ภาวะคิดฝันเกินจริง ไร้ตัวตน และมีลักษณะคิดฝันเพื่อตอบสนองในสิ่งที่ไม่สามารถทำได้ จิตไร้สำนึกปรากฏในผลงานเชิงสัญลักษณ์ของรูปทรงใบหน้าร่างกายที่โปร่งแสงเพื่อสะท้อนอัตลักษณ์โลกความฝันของจินตนาการที่ไร้ตัวตน เป็นความคิดฝันที่เต็มไปด้วยความสุข และความปรารถนา แสดงออกในลักษณะของห้วงอารมณ์ของเพศหญิง การลดตัดทอนให้รูปทรงนั้นมีความโปร่งแสงเพื่อเปรียบเสมือนพื้นที่ของความบริสุทธิ์ไร้ขอบเขตเป็นพื้นที่ที่สามารถทำตามความคิดและความพึงพอใจของตนเอง เช่นในผลงานสัญลักษณ์ของของรูปทรงที่ถูกทับซ้อนจนเกิดการสัมพันธ์กันไม่สามารถแยกออกได้ โดยในผลงานสร้างสรรค์ใช้ค่าน้ำหนักเพื่อแฝงเกี่ยวกับจิตใจมนุษย์ ที่มี 3 ระดับ คือ 1.จิตสำนึก เลือกใช้น้ำหนักเข้ม มองเห็นชัดเจนเป็นสถานะปัจจุบัน ขณะรู้ตัวว่าเป็นใคร 2.จิตใต้สำนึก เลือกใช้น้ำหนักกลาง มองเห็นคลุมเครือกำกวม เป็นสถานะที่อยู่ลึกลงไป คอยย้ำเตือนตัวตน 3.จิตไร้สำนึก เลือกใช้น้ำหนักอ่อนถึงเจือจาง มองเห็นไม่ได้ชัดเจน เป็นสถานะของความคิดฝันปรารถนาทางเพศ น้ำหนักและสีที่ใช้จึงบ่งบอกถึงความสัมพันธ์ของจิตที่เชื่อมโยงกัน ซึ่งจะแสดงสัดส่วนออกมาอย่างน้อยก็ขึ้นอยู่กับความเป็นไปตามห้วงอารมณ์รักและชังว้ย โดยในส่วนการสร้างสรรค์ผู้วิจัยได้ใช้สีเชื่อมโยงเพื่อสร้างความสอดคล้องกับเนื้อหาและระดับของจิตใจ โดย สีขาว และสีเหลือง คือ ความสุข สบายใจ สีส้ม คือ ความสนุกสนานพลังแห่งการค้นหา สีม่วง คือ ความลึกลับ เพื่อฝัน และสีฟ้า คือ อิสระ
--	--

ตารางที่ 5.2 ตารางสรุปสัญลักษณ์ความหมายของจิตไร้สำนึก

2. สัดส่วนมนุษย์ (ใบหน้า) 	ใบหน้า = สัดส่วนของความงามตามธรรมชาติ, ปัจจุบัน ผลงานชุด จิตรกรรมไร้สำนึกภาพสะท้อนสัญชาตญาณเพศซ่อนเร้น จะนำเสนอสัดส่วนใบหน้าในรูปแบบของผู้วิจย การถ่ายทอดเรื่องราวในผลงานจะสื่อสารเรื่องเกี่ยวกับจิตใจภายในของเด็กสาวที่มีความรักหรือคิดฝัน ก่อให้เกิดความสัมพันธ์กันระหว่างความจริงที่สังคมครอบงำกับความฝันที่คิดเข้าข้างตนเอง โดยรูปแบบความจริงสามารถมองเห็นได้ชัดเจน ขณะที่ความฝันจะเบาบางมองไม่ชัดเจน ในการใช้รูปทรงใบหน้าเป็นการตัดทอนเหลือไว้เพียงบางส่วนที่สำคัญ เช่น ดวงตา ปาก จมูก หรือ โครงหน้า ใช้รูปทรงไปในทิศทางเบาสบายและดูผ่อนคลาย ในลักษณะใบหน้าที่เลือนลางแสดงถึงนัยยะทางความอ่อนวัยและมีความเชื่อมโยงกับเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับความเด็กสาว โดยเน้นความคมชัดเพียงบางส่วน ผสมผสานกับดอกไม้ หรือผีเสื้อ เพื่อใช้เป็นสื่อแทนค่า ความสดใสของช่วงวัยเด็กสาว โดยสีที่ใช้ในพื้นที่ผิวบริเวณใบหน้าจะมีการทับซ้อน แบบโปร่ง และแบบทึบแตกต่างกัน ซึ่งจะให้อารมณ์ที่ไม่เหมือนกัน ดังนี้ 1. สีเนื้อ สีขาว และสีเหลืองอมชมพู เป็นสีผิวที่ลอกเลียนแบบจากผิวเด็กวัยรุ่นเพศหญิง ให้ความรู้สึกอารมณ์ของความเป็นจริงขณะปัจจุบัน หรือความไร้เดียงสา 2. สีฟ้า ให้ความรู้สึกแทน ความคิดฝัน อิสระ 3. สีส้ม จะให้ความรู้สึกแทน พลังของความอยากรู้ อยากลอง 4. สีม่วง จะให้ความรู้สึกแทน ความรัก หลงใหล ลึกกลับเป็นภายใน
---	---

ตารางที่ 5.3 ตารางสรุปสัญลักษณ์ความหมายของสัดส่วนมนุษย์

3. อีโรติก 	อีโรติก = อารมณ์ใคร่รัก, พลังสร้างสรรค์ อารมณ์ของกิเลส ความปรารถนา เปรียบดั่งสัญลักษณ์เป็นรูปร่าง รูปทรงที่เป็นมวลเคลื่อนไหวในทิศทางไม่หยุดนิ่ง ซึ่งในผลงานชุดจิตรกรรมไร้สำนึกภาพสะท้อนสัญชาตญาณเพศซ่อนเร้น ผู้วิจัยสร้างสรรค์โดยเชื่อมโยงแนวความคิดรวมเข้ากับเทคนิคการสร้างสรรคเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ ซึ่งใช้ทักษะจากความชำนาญในการทับซ้อนกับของรูปทรงแบบเป็นจังหวะลีลา โดยรูปทรงตัดทอนมาจากสัดส่วนร่างกายเพศหญิงที่เคลื่อนไหวเข้ายวบแผยสรีระหรือเปลือยกาย ทับซ้อนกันแบบเคลื่อนที่ไปด้านหน้าหรือด้านข้างให้ความรู้สึกตื้นตัน เร้าใจ รูปทรงและเส้นมีลักษณะโค้งเว้าเชื่อมโยงกันและไปในทิศทางเดียวกันมากกว่าหนึ่งเกิดเป็นรูปทรงใหม่ที่ลวงตาชวนฝัน โดยเลือกเน้นใช้สีส้มและสีม่วง เพื่อขับเน้นพลังของความใคร่รักทางอารมณ์เพศ จุดเด่นทางเทคนิคเพื่อให้กระบวนการรวดเร็ว ผสานสัมพันธ์อารมณ์ของพลังทางความคิดฝันและพลังทางเพศตามสัญชาตญาณ คือการใช้ทฤษฎีสีคู่ตรงข้ามมาปรับใช้ในรูปทรงเพื่อสร้างจุดเด่นและเน้นอารมณ์ขัดแย้งที่เป็นภายใน โดยใช้สีส้ม และสีฟ้าทับซ้อนสลับกันไปมามากกว่าหนึ่งครั้งเพื่อสร้างการเคลื่อนไหวที่เป็นแรงกระตุ้นของอารมณ์
--	--

ตารางที่ 5.4 ตารางสรุปสัญลักษณ์ความหมายของอีโรติก

5.2.3 ผลงานการสร้างสรรค์ จิตรกรรมไร้สำนึกภาพสะท้อนสัญชาตญาณเพศซ่อนเร้น จากการสรุปหลักองค์ประกอบศิลป์ แนวเรื่อง ความรักอารมณ์ทางเพศ ประกอบด้วย ความภูมิใจในตนเอง ความชอบเสียงทางเพศ ค่านิยมวัตถุ และสรุปประมวลการสร้างสรรค์ผลงานของศิลปิน นำมาจัดสร้างองค์ประกอบใหม่ ทั้งหมด 3 ชุด ซึ่งประกอบด้วย ชุดทดลองที่ 1 เรื่อง อารมณ์รักและค่านิยมทางวัตถุ ชุดทดลองที่ 2 เรื่อง อารมณ์ทางเพศที่ปิดบังไว้ ชุดสรุปที่ 3 แบ่งออกเป็น แบบ ก เรื่อง อารมณ์ความชอบเสียงทางเพศ และแบบ ข เรื่อง อารมณ์ความภูมิใจในตนเอง โดยการสร้างความสัมพันธ์ของรูปแบบ เนื้อหา รูปทรง ที่ตัดทอนมาจากสัดส่วนมนุษย์ (วัยรุ่นหญิง) เพื่อเป็นภาษาแสดงออกถึงพลังของจิตใจ เป็นสื่อสร้างความเข้าใจเรื่องเพศในเด็กวัยรุ่นหญิง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สีหนาท ลอบมณี (2561) ที่กล่าวว่า ร่างกายเพศหญิง คือ สุนทรียะความงามตามธรรมชาติที่ให้พลังแห่งการสร้างสรรค์เชิงสัญลักษณ์ทางโลกียวิสัยที่แสดงออกถึงความรัก สายสัมพันธ์ หรือเยื่อใย เพราะเส้นโค้งเว้าของสัดส่วนมนุษย์เพศหญิงให้ความรู้สึกกลิ่นไอลและเคลื่อนไหวอย่างเป็นธรรมชาติ มากกว่าเส้นสัดส่วนของเพศชาย

ชุดทดลองที่ 1 “อารมณ์รักและค่านิยมทางวัตถุ” ใช้แนวในการสร้างสรรค์ผลงานจากประติมากรรม เอ็มเจรีญ ใช้วิธีการลดตัดทอนลดสัดส่วนจากการดัดแปลงรูปทรงเดิมของมนุษย์ให้บิดเบี้ยวทับซ้อนกัน สร้างความแตกต่างจากสิ่งเดิมที่พบเห็นสะท้อนรูปทรงและเส้นที่แสดงออกถึงอารมณ์ความรู้สึกปรารถนาไม่หยุดนิ่ง และผลงานของจูเซปเป (Giusseppe Arcimboldo) ที่นำพืช ผัก ผลไม้ นำมาทับซ้อนแทนค่าสัดส่วนมนุษย์ โดยใช้สัดส่วนมนุษย์เป็นโครงสร้างขององค์ประกอบทั้งหมด นำมาใช้กับผลงานชุดที่ 1 เพื่อแสดงสัญลักษณ์ของเพศหญิงที่เป็นอารมณ์รัก และความสุข

จุดเด่นและสื่อสร้างความเข้าใจของผลงาน ชุดทดลองชุดที่ 1 คือ การเลือกใช้โครงหน้า และดวงตาของเด็กวัยรุ่นอายุ 12 ปี ซึ่งดวงตาดังกล่าวยังคงมีความสดใสแบบเด็ก นัยตาดำสนิท โครงหน้ากลมเน้นการทับซ้อนของสื่อสัญลักษณ์ภายนอกเป็นหลักสำคัญ คือ ดอกไม้ และผีเสื้อ สะท้อนความหลงใหลทางความงาม การแต่งหน้าแต่งตัว ตามค่านิยมของสังคมในปัจจุบันที่กำหนดให้ความงามคือการแต่งเติมจึงทำให้เด็กวัยรุ่นหญิงปรารถนาสิ่งภายนอก มากกว่าภายใน

ชุดทดลองที่ 2 “อารมณ์ทางเพศที่ปิดบังซ่อนเร้น” ใช้แนวในการสร้างสรรค์ผลงานจากประติมากรรม เอ็มเจรีญ ใช้วิธีการลดตัดทอนลดสัดส่วนจากการดัดแปลงรูปทรงเดิมของมนุษย์ให้บิดเบี้ยวทับซ้อนกัน สร้างความแตกต่างจากสิ่งเดิมที่พบเห็นสะท้อนรูปทรงและเส้นที่แสดงออกถึงอารมณ์ความรู้สึกปรารถนาไม่หยุดนิ่ง และผลงานของจูเซปเป (Giusseppe Arcimboldo) ที่นำพืช ผัก ผลไม้ นำมาทับซ้อนแทนค่าสัดส่วนมนุษย์ โดยใช้สัดส่วนมนุษย์เป็นโครงสร้างขององค์ประกอบทั้งหมด นำมาใช้กับผลงานชุดที่ 2 เพื่อแสดงสัญลักษณ์ของเพศหญิงที่เป็นอารมณ์รัก และความสุข

จุดเด่นและสื่อสร้างความเข้าใจของผลงาน ชุดทดลองชุดที่ 2 คือ การเลือกใช้ใบหน้าของเด็กวัยรุ่นหญิงอายุ 12-14 ปี โดยเน้นการทับซ้อนกันของสัดส่วนใบหน้า สัดส่วนร่างกายหรืออวัยวะเพศ และสื่อสัญลักษณ์ภายนอกที่นำมาประกอบ คือ ดอกไม้ และผีเสื้อ โดยแสดงให้เห็นความไม่ชัดเจน และ

คลุมเครือของแต่ละส่วน จากการทับซ้อนกันภายในผลงานในทิศทางเดียวกัน เพื่อแสดงอารมณ์ของความรักและอารมณ์ปรารถนาทางเพศที่ซ่อนเร้นเอาไว้ภายในจิตใจ ที่ไม่สามารถแสดงออกมาให้เห็นได้ด้วยกฎเกณฑ์ของสังคม

ชุดสรุปที่ 3 แบบ ก “อารมณ์ความชอบเลื่องทางเพศ” ใช้แนวในการสร้างสรรค์ผลงานของจูเซปเป (Giusseppe Arcimboldo) ที่นำพืช ผัก ผลไม้ นำมาทับซ้อนแทนค่าสัดส่วนมนุษย์ โดยใช้สัดส่วนมนุษย์เป็นโครงสร้างขององค์ประกอบทั้งหมด แสดงออกถึงความอุดมสมบูรณ์และเพศหญิง ผลงานของเกียรติคคี่ ชานนารถ ที่ใช้รูปทรงและสีแสดงอารมณ์มาแทนค่าจิตใจได้อีก คือ รูปทรงโปรงแสงและสีขาว ทับซ้อนร่วมกับความเป็นพื้นผิวจริงของมนุษย์ และ ผลงานของโจน (Joan Semmel) ที่ใช้รูปแบบของการเคลื่อนไหวทับซ้อนกันของเส้นและรูปทรงของสัดส่วนร่างกายเพศหญิงแบบอโรติก โดยนำมาใช้กับผลงานชุดสรุปที่ 3 แบบ ข เพื่อแสดงอารมณ์สัญลักษณ์ของความรักที่เป็นภายในของเพศหญิง ที่มาจากสัญชาตญาณดั้งเดิมโดยมีแรงขับมาจากทางเพศ

จุดเด่นและสื่อสร้างความเข้าใจของผลงาน ชุดสรุปที่ 3 แบบ ก คือ การเลือกใช้สัดส่วนใบหน้าของเด็กวัยรุ่นอายุ 13-15 ปี เพราะดวงตา โครงหน้า และปากมีความชัดเจนมากขึ้น โดยเน้นการทับซ้อนกันของร่างกายที่มีการเคลื่อนไหวแบบอโรติกประเภทคู่ ทับซ้อนกันกับใบหน้าแบบโปรงแสงเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงช่วงวัยที่มีอารมณ์ปรารถนาต่อเพศตรงข้าม โดยเป็นอารมณ์ที่แฝงอยู่ภายใน

ชุดสรุปที่ 3 แบบ ข “อารมณ์ความภูมิใจในตนเอง” ใช้แนวในการสร้างสรรค์ผลงานของเกียรติคคี่ ชานนารถ ที่ใช้รูปทรงและสีแสดงอารมณ์มาแทนค่าจิตใจได้อีก คือ รูปทรงโปรงแสง และสีขาว ทับซ้อนร่วมกับความเป็นพื้นผิวจริงของมนุษย์ และ ผลงานของโจน (Joan Semmel) ที่ใช้รูปแบบของการเคลื่อนไหวทับซ้อนกันของเส้นและรูปทรง ตัดทอนมาจากสัดส่วนร่างกายเพศหญิงแบบอโรติก โดยนำมาใช้กับผลงานชุดสรุปที่ 3 แบบ ข เพื่อแสดงอารมณ์สัญลักษณ์ของความใคร่รักต่อตนเอง

จุดเด่นและสื่อสร้างความเข้าใจของผลงาน ชุดสรุปที่ 3 แบบ ข คือ การเลือกสัดส่วนร่างกายเพศหญิงเป็นหลักสำคัญ แบ่งเป็นสัดส่วนร่างกายเด็กวัยรุ่น อายุ 12-14 ปี ทับซ้อนกันกับสัดส่วนร่างกายผู้ใหญ่แบบอโรติกประเภทเดี่ยว โดยเน้นการทับซ้อนแบบโปรงแสงและทำซ้ำของรูปทรงที่มากกว่าหนึ่งเกิดทิศทางเป็นภาพลวงตาเพื่อแสดงถึงอารมณ์ความลุ่มหลง ใคร่รัก ในร่างกายตนเองเป็นลักษณะของจินตนาการคิดฝันแฝงอยู่กับความเป็นจริง

5.3 ข้อเสนอแนะ

ศิลปะสมัยใหม่แบบเหนือจริงนั้นอาจจะมีรูปแบบที่อิสระ ด้วยรูปทรงและเทคนิควิธีการที่หลากหลายแต่เมื่อมาถึงยุคสมัยปัจจุบัน จากการที่ทุกอย่างได้เปลี่ยนแปลงไปและมีการพัฒนาสิ่งต่างๆ มากยิ่งขึ้นเทคนิควิธีการที่สามารถนำเอาวัสดุอุปกรณ์ในสมัยใหม่ปัจจุบันหรือเทคโนโลยีเข้ามาพลิกแพลง ทดแทนของเดิมทำให้เกิดแนวทางในการสร้างสรรค์ที่เพิ่มขึ้นและเกิดรูปแบบผลงานใหม่ๆ สามารถเป็นไปได้โดยไม่ที่สิ้นสุดอยู่ที่ผู้สร้างสรรค์จะเสาะแสวงหาให้ได้มาได้อย่างไร หรือจะเป็นความอิสระทางความคิดทางด้านการนำเสนอที่ไม่ต้องอยู่ในรูปแบบเดิมๆ สามารถนำเสนอวัสดุร่วมกับระบบเทคโนโลยีที่เป็นแนวคิดสมัยใหม่ที่ตัวผู้สร้างสรรค์ต้องการจะนำเสนอไม่ว่าจะด้วยแง่มุมใดแง่มุมหนึ่งสามารถสร้างออกมาเป็นผลงานที่มีเอกลักษณ์ที่เป็นของตนเองได้

งานวิจัยได้นำเสนอแนวทางอีกทางหนึ่งในการใช้รูปแบบของจิตรกรรมแบบเหนือจริงที่เกิดจากความคิดความรู้สึกภายในจิตใจมาเป็นแรงบันดาลใจในการแสดงออกถึงแนวความคิดในการนำเสนอ ภาวะภายในจิตใจไร้สำนึกมาเชื่อมโยงกับความเป็นจริงของชีวิต โดยแสดงออกถึงความรู้สึกที่ตัวผู้วิจัยได้มี ต่อพฤติกรรมเด็กวัยรุ่นเพศหญิงในสังคมปัจจุบันที่ก่อให้เกิดจิตใจไร้สำนึกเรื่องเพศ ซึ่งเป็นจินตนาการที่มี อยู่ในโน้มนภาพบนพื้นฐานของการรับรู้ความจริงที่ผู้วิจัยได้รับรู้และสัมผัส มีลักษณะเป็นนามธรรมนำมา ถ่ายทอดให้คนทั่วไปรับรู้ว่าเป็นรูปธรรม โดยใช้การแทนค่าเชิงสัญลักษณ์จากการเคลื่อนไหวอิโรติกที่เป็นสิ่งเร้าเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางความคิดของวัยรุ่นเพศหญิงให้เป็นความลุ่มหลง รักใคร่ทางเพศ มากกว่าความรัก

5.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอนาคต

5.4.1 นำกรอบแนวความคิดในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ภาพจิตรกรรมสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้อง กับภาพสะท้อนเพศซ่อนเร้นของเด็กวัยรุ่นหญิงในประเทศไทย ทำให้เป็นแนวทางในการวิจัย ภาพสะท้อนเพศในงานประติมากรรม สถาปัตยกรรม สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อทางดิจิทัล ซึ่งจะทำให้ได้ องค์ความรู้ใหม่ และครอบคลุมกับศิลป วัฒนธรรม และเพศ ได้มากขึ้น

5.4.2 สามารถนำองค์ความรู้ ในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ สู่การสร้างสรรค์ ผลงานจิตรกรรม ด้านจิตไร้สำนึก สามารถนำกระบวนการคิด วิธีการ ที่แสดงถึงที่มา ที่เป็น และที่ไป ไปพัฒนาเป็นการ สร้างสรรค์รูปแบบอื่นได้อีก เช่น ประติมากรรม สถาปัตยกรรม สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อทางดิจิทัล เป็นต้น เพื่อส่ง ผลในการรับรู้หลักของอารมณ์ของจิตที่เป็นภายในต่อไป

บรรณานุกรม

- สดชื่น ชัยประสาน. (2507-2527). จิตรกรรมและวรรณกรรมแนวเซอร์เรียลลิสม์. กรุงเทพฯ: บริษัท
ด้านสุทธาการพิมพ์.
- สุชาติ เถาทอง. (2553). การวิจัยสร้างสรรค์ทัศนศิลป์. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กำจร สุนพงษ์ศรี. (2554). ศิลปะสมัยใหม่. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กำจร สุนพงษ์ศรี. (2555). สุนทรียศาสตร์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมพร ฐรี. (2556). การวิเคราะห์ทัศนศิลป์. กรุงเทพฯ: ทริปเพิ้ล กรุป จำกัด.
- ไชยพจน์ หวลมานพ. (2560). สุนทรียศาสตร์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ: ทริปเพิ้ล กรุป จำกัด.
- ทองเจือ เขียดทอง. (2548). การออกแบบสัญลักษณ์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ศิลปประภา.
- สมจิตร จารูรัตนศิริกุล . (2559). ตำราเวชศาสตร์วัยรุ่น. นนทบุรี: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์.
- สุรางค์ โค้วตระกูล. (2553). จิตวิทยาการศึกษา.(พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ชัยยศ อิชฎักวิพันธุ์. (2558). บริบททางสังคมวัฒนธรรมของภาพชนกะ. กรุงเทพฯ: ทวีวัฒนาการพิมพ์.
- สมจิตร จารูรัตนศิริกุล, กมลวิข เล่าประสพวัฒนา, มณีนรัตน์ ภูวนันท์, นครินทร์ ตนคลัง. (2555). **กุมาร
เวชศาสตร์ผู้ป่วยนอก**. สงขลา: ชานเมืองการพิมพ์.
- ศักดิ์สิทธิ์ สอนพงศ์. (2559). **ตั้งสติให้ตรง อย่าไว้ในสมองของคุณ**. กรุงเทพฯ: จรัสสินทวงศ์การ
พิมพ์.
- บัตเลอร์, จิลเลียน. (2564). จิตวิทยา: ความรู้ฉบับพกพา. แปลจาก Psychology: A Very Short
Introduction. แปลโดย ณัฐสุดา เต็มพันธ์ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: บริษัท บุ๊คสเคป
จำกัด.
- สตอร์, แอนโธนี. (2562). **ฟรอยด์: ความรู้ฉบับพกพา**. แปลจาก Freud: A Very Short
Introduction. แปลโดย สายพิณ ศุภทอมงคล. กรุงเทพฯ: บริษัท บุ๊คสเคป จำกัด.
- ปรธูมาศ พสิษฐ์ถกกุล. (2554). สังคมวิทยาและมานุษยวิทยาเบื้องต้น. [ม.ป.ท.]: [ม.ป.พ.].
- ณปภัช เจริญผล. (2563). แนวคิดเรื่อง “ความหลากหลายทางเพศ” ในกระบวนการทัศนวิทยาศาสตร์และ
สังคมศาสตร์. วารสารศิลปกรรมศาสตร์วิชาการ วิจัย และงานสร้างสรรค์ มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, 7(2), 315-316.
- นฤพนธ์ ดั่งวิเศษ. (2563). คุณค่าของผลงานศิลปะอีโรติกในเชิงวัฒนธรรม. วารสารวิชาการมนุษย
ศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 28(3), 315-316.
- สมจิตต์ สุพรรณทัศน์. (2534). การวิจัยทางสุขศึกษาและพฤติกรรมสุขภาพ. วารสารสุขศึกษา, 14(55),
92.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- วิไลลักษณ์ วงศ์อาษา, ปิยะพร กองเงิน และสารารัตน์ วุฒิอาภา. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในวัยรุ่นหญิง กรณีศึกษามหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง. **วารสารสาธารณสุขศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์**, 45(3), 292-293.
- ดุษยา จิตตะยโสธร. (2551). บทบาททางเพศ: ในทัศนะของนักจิตวิทยา. **วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย คณะมนุษยศาสตร์**, 28(1), 195-198.
- ต้องรัก จิตรบรรเทา. (2560). บุคลิกภาพตามทฤษฎีจิตวิเคราะห์. **วารสารสำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย**, 10(2), 281-283.
- พิมพ์รัตน์ ธรรมรักษา และอาภาพร เฒ่าวัฒนา. (2562). ความฉลาดทางอารมณ์กับพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น. กรุงเทพฯ: **วารสารวิจัยสุขภาพและการพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี**, 35(3), 215-216.
- อินทรียา อัญพัชร และดวงเดือน ศาสตร์ภัทร. (2563). ปัจจัยทางจิตวิทยาที่ส่งผลต่อการยอมรับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของเด็กหญิงวัยรุ่นในพื้นที่เขตคลองเตย. **วารสารการวัดผลการศึกษา คณะจิตวิทยา วิทยาลัยเซนต์หลุยส์**, 37(101), 35-41.
- เพชรราลย์ ธีระวณัฐพงษ์ และปัญจิปัทธกร บุญพร้อม. (2557). รับค่านิยมที่ผิดจะกลายเป็นบัณฑิตขาดจิตสำนึก. **วารสาร มหาวิทยาลัยนครพนม**, 4(2), 35-41.
- ณัฐยา ศรีทะแก้ว, เกษราภรณ์ เคนบุปผา, วิไลวรรณ ปะธิเก และทรงวุฒิ ภัทรไชยกร. (2564). รูปแบบการสอนเพศศึกษาสำหรับเด็กวัยรุ่นไทยและผลลัพธ์การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ. **วารสารวิทยาศาสตร์สุขภาพ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สรรพสิทธิประสงค์**, 5(3), 38-40.
- ณัฐนันท์ วิชัยรัมย์. (2545). การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร)
- สีหนาท ลอบมณี. (2561). **รูปโลกีย์**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร)
- Stephen Levine. (2003). The Nature of Sexual Desire: A Clinician's Perspective. **Archives of Sexual Behavior**, 32(2)279-285.
- Pamela Regan. (1996). Beliefs Bout the State, Goals, and Objects of Sexual Desire. **Journal of Sex and Marital Therapy**, 22(2)110-120.
- Pamela Regan. (1996). Rhythms of Desire The Association Between Menstrual Cycle Phases And Female Sexual Desire. **The Canadian Journal of Human Sexuality**, 5(3)145-146.

ภาคผนวก ก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบวิเคราะห์ผลงานจิตรกรรมของศิลปิน

ภาพผลงาน ประเทือง เอมเจริญ	หลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์				
	รายละเอียด ผลงาน	เนื้อหาเรื่องราว	แนวความคิด	รูปแบบ	องค์ประกอบทาง ด้านศิลปะ
					
					
					

แบบวิเคราะห์ผลงานจิตรกรรมของศิลปิน

ภาพผลงาน เกียรติศักดิ์ ชานนารถ	หลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์				
	รายละเอียด ผลงาน	เนื้อหาเรื่องราว	แนวความคิด	รูปแบบ	องค์ประกอบทาง ด้านศิลปะ
					
					
					

แบบวิเคราะห์ผลงานจิตรกรรมของศิลปิน

ภาพผลงาน Giuseppe Arcimboldo	หลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์				
	รายละเอียด ผลงาน	เนื้อหาเรื่องราว	แนวความคิด	รูปแบบ	องค์ประกอบทาง ด้านศิลปะ
					
					
					

แบบวิเคราะห์ผลงานจิตรกรรมของศิลปิน

ภาพผลงาน Joan Semmel	หลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์				
	รายละเอียด ผลงาน	เนื้อหาเรื่องราว	แนวความคิด	รูปแบบ	องค์ประกอบทาง ด้านศิลปะ
					
					
					

แบบประเมินการคัดเลือกภาพร่างลายเส้นเพื่อนำไปสร้างสรรค์เป็นผลงานจริง
คำชี้แจง การประเมินผลงานภาพร่างลายเส้น กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ตามความเหมาะสมลงในช่องว่าง

น้อยที่สุด หมายถึง 1 คะแนน
น้อย หมายถึง 2 คะแนน
พอใช้ หมายถึง 3 คะแนน
ดี หมายถึง 4 คะแนน
ดีมาก หมายถึง 5 คะแนน

ผลงานภาพร่างลายเส้นชุดที่.....ภาพที่.....

ลำดับ	หัวข้อประเมินองค์ประกอบ	ดีมาก	ดี	พอใช้	น้อย	น้อยที่สุด
1	ความน่าสนใจในด้านรูปร่างรูปทรง					
2	ความแปลกใหม่ของรูปร่างรูปทรง					
3	การสื่อความหมายของสัญลักษณ์					
4	มีความหมายแสดงอารมณ์ความรู้สึก					
5	ความประสานกลมกลืนของตัวภาพ					
6	ความเหมาะสมในการเชื่อมต่อภาพต่างๆ					
7	ความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน					
8	ความชัดเจนในเนื้อหา					
9	ความพอใจในผลงาน					

ผลรวมคะแนน.....

แบบคัดเลือกภาพร่างลายเส้นเพื่อนำไปสร้างสรรค์เป็นผลงานจริง

คำชี้แจง คัดเลือกผลงานภาพร่างลายเส้น กรูณากรอกคะแนนที่ได้ลงในช่องว่างเรียงตามระดับ

น้อยที่สุด	หมายถึง	0-10	คะแนน
น้อย	หมายถึง	10-20	คะแนน
พอใช้	หมายถึง	20-30	คะแนน
ดี	หมายถึง	30-40	คะแนน
ดีมาก	หมายถึง	40-50	คะแนน

ภาพที่	ดีมาก	ดี	พอใช้	น้อย	น้อยที่สุด
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					

แบบวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์

ภาพผลงาน	เนื้อหาเรื่องราว	แนวความคิด	รูปแบบ	องค์ประกอบ ทางด้านศิลปะ
ภาพผลงาน				
ภาพผลงาน				
ภาพผลงาน				
ภาพผลงาน				
ภาพผลงาน				

ภาคผนวก ข

หนังสือราชการ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะศิลปกรรมศาสตร์ สำนักงานคณบดี งานบัณฑิตศึกษา โทร ๐ ๒๕๔๙ ๓๒๔๘

ที่ อว ๐๖๔๙.๐๙/๑๒๙

วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญเรือง สมประจบ

เนื่องด้วย นางสาวชนิสรา วรโยธา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๑๑๖๔๗๐๗๐๙๐๐๔-๒ นักศึกษา
ระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์และการออกแบบ คณะศิลปกรรมศาสตร์
อยู่ระหว่างจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง จิตรกรรมสะท้อนสังคมวัยรุ่นจากสื่อโซเชียล ความชอบเร้นภายใน
จิตไร้สำนึก โดย ศาสตราจารย์ ดร.สมพร ชูรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ในการนี้ คณะศิลปกรรมศาสตร์พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ
จึงขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาเครื่องมือในการวิจัยดังกล่าว และขอเข้าพบในช่วงเดือนกุมภาพันธ์
เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดทำวิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี
และขอขอบคุณอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้

(ศาสตราจารย์ ดร.สมพร ชูรี)
คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะศิลปกรรมศาสตร์ สำนักงานคณบดี งานบัณฑิตศึกษา โทร ๐ ๒๕๔๔ ๓๒๔๘

ที่ อว ๐๖๔๔.๐๔/๑๒๔

วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัตนฤทธิ จันทรงษ์

เนื่องด้วย นางสาวชนิสรา วรโยธา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๑๑๖๔๗๐๗๐๔๐๐๔-๒ นักศึกษา
ระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์และการออกแบบ คณะศิลปกรรมศาสตร์
อยู่ระหว่างจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง จิตรกรรมสะท้อนสังคมวัยรุ่นจากสัญชาตญาณ ความซ่อนเร้นภายใน
จิตไร้สำนึก โดย ศาสตราจารย์ ดร.สมพร ฐรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ในการนี้ คณะศิลปกรรมศาสตร์พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ
จึงขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาเครื่องมือในการวิจัยดังกล่าว และขอเข้าพบในช่วงเดือนกุมภาพันธ์
เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดทำวิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี
และขอขอบคุณอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้

(ศาสตราจารย์ ดร.สมพร ฐรี)
คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

ที่ อว ๐๖๔๙.๐๙/๑๒๙

คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ตำบลคลองหก อำเภอคลองหลวง
จังหวัดปทุมธานี ๑๒๑๑๐

๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาเครื่องมือในการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ทองเจือ เขียดทอง

เนื่องด้วย นางสาวชนิสรา วรโยธา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๑๑๖๔๗๐๗๐๙๐๐๔-๒ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์และการออกแบบ คณะศิลปกรรมศาสตร์ อยู่ระหว่างจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง จิตรกรรมสะท้อนสังคมวัยรุ่นจากสัญญาณ ความซ่อนเร้นภายในจิตไร้สำนึก โดย ศาสตราจารย์ ดร.สมพร ฐรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ในการนี้ คณะศิลปกรรมศาสตร์พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ จึงขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาเครื่องมือในการวิจัยดังกล่าว และขอเข้าพบในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดทำวิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.สมพร ฐรี)
คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

ภาคผนวก ค

ผลงานสร้างสรรค์

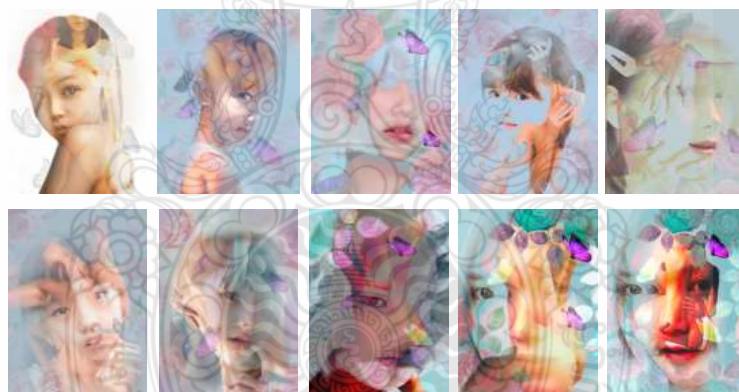
ภาพผลงานระหว่างการศึกษา สาขาวิชาทัศนศิลป์และการออกแบบ
คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ชุดที่ 1

ชุดที่ 2

ชุดที่ 3 แบบ ก

ชุดที่ 3 แบบ ข

ภาพการออกแบบภาพร่าง ชุดที่ 1, 2 และชุดสรุปที่ 3 แบบ ก และ แบบ ข

ภาพผลงานระหว่างการศึกษา สาขาวิชาทัศนศิลป์และการออกแบบ
คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ภาพการเสนอผลงานสอบวิทยานิพนธ์ระหว่างการศึกษา

ภาพผลงานระหว่างการศึกษา สาขาวิชาทัศนศิลป์และการออกแบบ
คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ภาพการเสนอผลงานสอบวิทยานิพนธ์ระหว่างการศึกษา

ภาพผลงานระหว่างการศึกษา สาขาวิชาทัศนศิลป์และการออกแบบ
คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ภาพการเสนอผลงานสอบวิทยานิพนธ์ระหว่างการศึกษา

ภาพผลงานระหว่างการศึกษา สาขาวิชาทัศนศิลป์และการออกแบบ
คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ภาพการเสนอผลงานสอบวิทยานิพนธ์ระหว่างการศึกษา (ผลงานทดลองชุด ที่ 1)

ภาพผลงานระหว่างการศึกษา สาขาวิชาทัศนศิลป์และการออกแบบ
คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

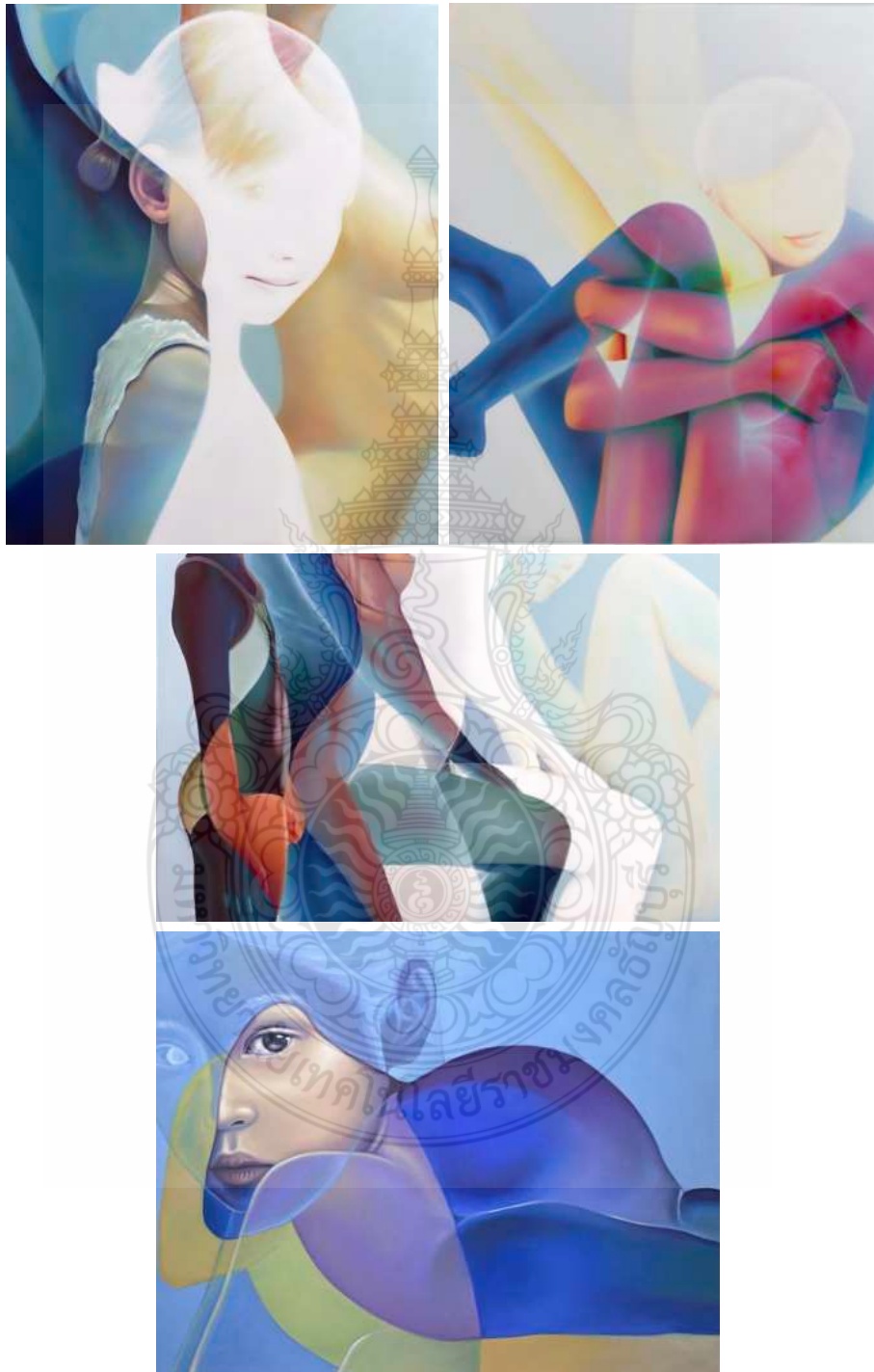
ภาพการเสนอผลงานสอบวิทยานิพนธ์ระหว่างการศึกษา (ผลงานทดลองชุด ที่ 2)

ภาพผลงานระหว่างการศึกษา สาขาวิชาทัศนศิลป์และการออกแบบ
 คณะศิลปกรรมศาสตร์
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ภาพการเสนอผลงานสอบวิทยานิพนธ์ระหว่างการศึกษา (ผลงานชุดสรุป แบบ ก)

ภาพผลงานระหว่างการศึกษา สาขาวิชาทัศนศิลป์และการออกแบบ
คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

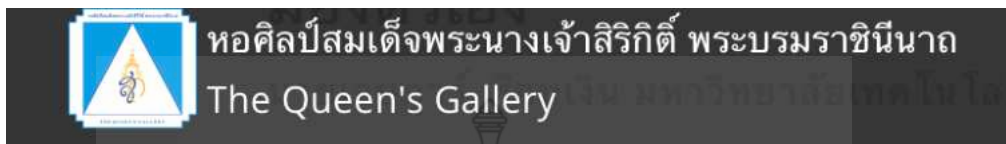
ภาพการเสนอผลงานสอบวิทยานิพนธ์ระหว่างการศึกษา (ผลงานชุดสรุป แบบ ข)

ภาพผลงานร่วมแสดงศิลปนิพนธ์ยอดเยี่ยม ปี 2566
ผลงานสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ ชุต จิตรกรรมไร้สำนึกภาพสะท้อนสัญชาตญาณซ่อนเร้น
ภาพ สัญชาตญาณเพศ 2 (ผลงานจริงชุดสรุป แบบ ข)

ภาพบรรยากาศผลงานร่วมแสดงศิลปนิพนธ์ยอดเยี่ยม

ผลงานสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ ชุด จิตรกรรมไร้สำนึกภาพสะท้อนสัญชาตญาณซ่อนเร้น
ภาพ สัญชาตญาณเพศ 2 (ผลงานจริงชุดสรุป แบบ ข)

HIDDEN SEXUAL INSTINCT (B 3)

ชนิสรา วรโยธำ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ภาพบรรยากาศผลงานร่วมแสดงศิลปนิพนธ์ยอดเยี่ยม

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวชนิสรา วรโยธา
วัน เดือน ปีเกิด	4 มกราคม 2540
ที่อยู่	35/151 หมู่ 3 ตำบลลำผักกูด อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี 12110
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี คณะศิลปกรรมศาสตร์ สาขาจิตรกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ปีการศึกษา 2562
เบอร์โทรศัพท์	095-537-9171 หรือ 080-123-2617
อีเมล	up.proudd3@gmail.com

